

СТИВЪН КИНГ.

**ЗЪЛ МРАК
УГАСНАЛИ
ЗВЕЗДИ**

СТИВЪН КИНГ
ЗЪЛ МРАК, УГАСНАЛИ
ЗВЕЗДИ

chitanka.info

Пътуване в лабиринта на човешката душа, надникване в света отвъд огледалото, където живее незнайното ни аз. Онова, което се появява в най-неочаквани моменти, подтиква ни към най-неочаквани постъпки. За които плащаме скъпо.

Когато Кралят на ужаса озаглави творбата си „Зъл мрак, угаснали звезди“, вече предчувствате незабравимо преживяване... ако представата ви за незабравимо преживяване е да се свиете на кълбо и да се питате: „Защо ми трябваше да чета това през нощта?“ Почитателите на Стивън Кинг (и онези, които открай време се канят да се „пробват“ с негова книга) ще изгълтат на един дъх сборника с четирите новели, в които бракове се сричат под тежестта на катраненочерни тайни, алчността и угризенията тровят и терзаят и единствената утеха е, че винаги може да стане по-зле.

И все пак...

Стига толкова. Прекалено дълго се задържахме в подземния мрак. Горе ни чака напълно различен свят. Хвани ръката ми, Верни читателю, и аз на драго сърце ще те поведем обратно към светлината. С радост отивам там, понеже вярвам, че доброто е вродено у повечето хора. Знам, че е вродено в мен. За теб обаче не съм съвсем сигурен.

1922

*11 април 1930 г.
Хотел „Магнолия“
Омаха, щат Небраска*

ДА ПОСЛУЖИ, КЪДЕТО Е НЕОБХОДИМО

Името ми е Уилфред Лийланд Джеймс, а това е моята изповед. През месец юни 1922 година убих съпругата си Арлет Кристина Уинтърс Джеймс и се отървах от трупа ѝ, като го хвърлих в един стар кладенец. Синът ми Хенри Фрийман Джеймс ми помогна да извърша това престъпление, макар че по това време беше едва на четиринайсет години и не носеше наказателна отговорност. Лично аз го подлъгах да го стори, защото в продължение на два месеца напълно съзнателно подхранвах страховете му и всячески потисках основателните му възражения. Сега искрено съжалявам за това — дори повече, отколкото за самото убийство, — и ви уверявам, че по-нататък ще узнаете защо.

Причината, поради която извърших това престъпление и сам се обрекох на вечни мъки, се дължеше на сто акра добра земя в Хемингфорд, щат Небраска.

Въпросният парцел бе завещан на жена ми от баща ѝ Джон Хенри Уинтърс. Искаше ми се да обединя тази земя с нашата ферма, която през 1922 година се простираше върху има-няма осемдесет акра, докато съпругата ми, която така и не можа да свикне с фермерството (и с това да бъде жена на фермер), държеше да продаде парцела на компанията „Фарингтън“ срещу суха пара. Когато я попитах действително ли иска да живее в непосредствена близост до вонящата фарингтънска кланица, тя ми отвърна, че спокойно бихме могли да продадем не само бащиния ѝ имот, но и нашата ферма, фермата, която от поколения насам се предава по наследство в рода ми от баща на син! После исках да разбера как ще я караме с пари в джобовете, но без земя, при което тя ми заяви, че нищо не ни възпира да се преселим в Омаха или даже в Сейнт Луис и да отворим магазин.

— Никога няма да живея в Омаха! — отсякох аз. — Градовете са за глупаците!

Забавно, нали — особено като се има предвид къде живея сега. Обаче няма да се задържа дълго тук — зная го със сигурност, както знам и кой издава звуците, които долавям от стените. Зная и къде ще се озова, след като земният ми живот приключи. Съмнявам се, че Адът може да е по-гаден от Омаха. А нищо чудно и преизподнята да е като Омаха, само че без прекрасната природа наоколо — нищо друго освен димяща, воняща на сира пустош, из която бродят изгубените души като моята.

Скандалите за проклетите сто акра продължиха през зимата и цялата пролет на хиляда деветстотин двацет и втора година. Хенри се оказа приклещен между двата враждуващи огъня, ала май повече го теглеше към моята страна; макар и външно да приличаше на майка си, любовта му към земята определено беше наследена от мен. Беше послушно момче и в характера му нямаше нито капчица от високомерието на майка му. Хенри не спираше да ѝ повтаря, че не иска да живее в Омаха — или някой друг подобен град, — и би тръгнал с нас само ако двамата с нея успеем да постигнем съгласие. Това обаче така и не се случи.

Замислих се дали да не се обърна към закона — бях сигурен, че всеки съд в страната ще подкрепи правото на мъжа в семейството да решава как и за какво да се използва земята. Ала нещо ме възпираше да го сторя. И това не беше страхът от хорската мълва, защото пет пари не давах за съседските сплетни; не, без съмнение обяснението беше друго. Вече я бях намразил, разбирате ли? Бях започнал да жадувам смъртта ѝ и именно там се коренеше причината да не пожелаая да заведа дело.

Вярвам, че във всеки от нас живее друг човек — непознат човек, Заговорник. Вярвам и че до март хиляда деветстотин двацет и втора, когато небесата над Хемингфорд бяха станали бели като саван и снегът в полята тъкмо започваше да се топи, Заговорникът във фермера Уилфред Джеймс вече бе произнесъл своята окончателна присъда над съпругата ми, предопределяйки по този начин съдбата ѝ. И това беше смъртна присъда. В Библията се казва, че неблагодарната рожба е като змийски зъб, ала свадливата и неблагодарна жена е несравнимо по-остра и отровна от него.

Каквото и да си мислите, аз не съм чудовище; ето защо направих всичко възможно, за да я спася от Заговорника. Казах ѝ, че ако не постигнем съгласие, тя може да отиде при майка си в Линкълн, което значи на стотина километра на запад — подходящо разстояние за раздяла, която все още не е прераснала в развод, но вече е набраздена от пукнатините на пропукалите се съпружески отношения.

— Аха, и да те оставя да се разпореждаш със земята на баща ми, така ли? — попита тя и рязко отметна главата си назад. Как само ненавиждах този арогантен жест, придружен от кратко изпръхтяване, сякаш имах пред себе си необязден мустанг... — Избий си го от главата, Уилф!

Заявих ѝ, че бих могъл да закупя парцела от нея, щом толкова държи на него. Разбира се, щеше да се наложи да го изплащам в продължение на доста дълъг период от време — осем години, а може би и десет, — ала щях да ѝ дам цялата сума до последния цент.

— Да ти подхвърлят мизерни трохици е все едно да нямаш никакви парички! — отвърна ми тя и отново отметна глава, изсумтявайки презрително. — Всяка жена ще ти го каже. „Фарингтън“ не само че ще ми платят веднага, но и ще ми дадат най-добрата пазарна цена за имота, която ще е далеч по-висока от твоята. Освен това нямам никакво намерение да живея в Линкълн. Това не е град, а село, където църквите са повече от къщите на хората.

Проясни ли ви се ситуацията, в която се намирах? Разбрахте ли вече в какво положение ме постави тя? Нима не мога да получа поне малка част от вашето съчувствие? Не? Тогава вижте как се развива разказът ми по-нататък.

В началото на април същата година — точно осем години преди днешния ден, доколкото си спомням, — тя дойде при мен, цялата грейнала и сияеща от радост. Беше прекарала по-голямата част от деня в салона за красота в близкото градче Маккук и косата ѝ висеше покрай лицето ѝ на големи къдрици, които ми напомниха за рулата тоалетна хартия, които човек може да види в хотелите и кръчмите. Съобщи ми, че ѝ хрумнала страхотна идея. Че решението било да продадем на тръста „Фарингтън“ стоте акра земя плюс фермата. Беше убедена, че от компанията ще се съгласят да купят всичко, само и само да получат парцела на баща ѝ, който се намираще близо до железопътната линия (и най-вероятно беше права).

— Тогава — заяви тази безочлива проклетница — ще можем да си поделим сумата, да се разведем и да започнем нов живот отделно един от друг. И двамата знаем, че искаш точно това.

Сякаш тя самата не го искаше.

— Аха — кимнах аз, давайки си вид, че обмислям сериозно тази абсурдна идея. — А при кого от нас ще остане детето?

— При мен, естествено! — изсумтя жена ми, поглеждайки ме смаяно. — Едно четиринайсетгодишно момче не бива да се отделя от майка си.

Още същия ден започнах да „обработвам“ Хенри, като му разказах за последния план на майка му. Седяхме върху една копа сено. Бях се постарал да докарам възможно най-мрачното изражение на лицето си и говорех с най-отчаяния тон, описвайки какъв би бил животът му, ако тази идея на майка му се осъществи: как няма да има нито ферма, нито баща, как ще трябва да свиква с уроците в едно доста по-голямо училище, как всичките му приятели (с повечето от които се знаеха още от пеленачета) ще останат тук, как ще се наложи да се бори за своето място сред непознати хлапета, които ще му се подиграват и ще го наричат „селска тиква“. От друга страна, изтъкнах аз, ако успеем да задържим земята, със сигурност ще изчистим всичките си задължения към банката до хиляда деветстотин двайтсет и пета и ще заживеем спокойно и щастливо, без никакви дългове; ще дишаме свеж въздух и няма да гледаме как в бистрия ни някога поток от изгрев до залез се носят свински карангии и черва.

— Ти какво предпочиташ? — попитах го, след като обрисовах тази картина с възможно най-живописните подробности.

— Да остана тук с теб, тате — отвърна ми Хенри. По бузите му се стичаха сълзи. — Защо мама се държи като такава... като такава...

— Давай, изплюй камъчето! — насърчих го аз. — Истината не се брой за ругатня, сине.

— Такава кучка!

— Защото повечето жени са такива, сине — въздъгнах. — Това е неизкоренима част от природата им. Въпросът е какво ще правим двамата с теб оттук нататък.

Ала Заговорникът вътре в мен вече бе помислил за стария кладенец, който се намираще зад краварника. Използвахме го само за миене, понеже беше твърде плитък и тинест — дълбочината му бе едва

шест метра и ни служеше по-скоро като шлюз. Оставаше ми само да го убедя да ми помогне. Със сигурност разбирате, че *нямах* друг избор; можех да убия жена си, но бях длъжен да съхраня любимия си син. Какъв е смисълът да притежаваш сто и осемдесет — или дори хиляда акра, — ако няма с кого да ги споделиш? Ако няма на кого да ги завещаеш след смъртта си?

Престорих се, че обмислям безумния план на Арлет да превърне прекрасните царевични ниви в свинекланица. Помолих я да ми даде малко време, за да свикна с тази идея. Тя се съгласи. Така през следващите два месеца аз „обработвах“ Хенри, помагайки му да свикне с една съвършено различна идея. Между впрочем, това не се оказа толкова трудно, както очаквах; момчето бе наследило външността на майка си (женската външност е като меда, който подмамва мъжете в кошера при отровните жила), но не и дяволския ѝ инат. Единственото, което ми трябваше, бе да нарисувам пред него картината на бъдещия му живот в Оаха или Сейнт Луис. Изказах и предположението си, че не бе изключено дори тези два претъпкани човешки мравуняка да не успеят да я удовлетворят; в такъв случай нищо чудно да реши да се установи в Чикаго.

— Тогава — казах аз на сина си — ще трябва да учиш в гимназия с чернокожи.

Така Хенри охладня към майка си, а след като опитите ѝ да възстанови изгубената близост бяха посрещнати с явна неприязън, и тя започна да му отвърща със същото. Аз (или по-скоро Заговорникът вътре в мен) неимоверно се радвах на случващото се. В началото на юни ѝ казах, че след дълги размишления съм решил за нищо на света да не ѝ позволя да продаде тези сто акра, пък ако ще и това да ни разори напълно, докарвайки ни до просешка тояга.

Тя запази спокойствие и реши сама да потърси юридически съвет от някой адвокат (знаем, че адвокатите са готови да се сприятелят с всеки, който им плати). Бях предвидил този неин ход и го посрещнах с усмивка! Разбирате ли, тя нямаше с какво да си плати за подобна консултация. По това време аз вече бях прибрал на сигурно място всички оскъдни финансови наличности, с които разполагахме. Хенри даже ми беше поверил касичката си, когато го помолих, така че Арлет не можеше да вземе пари дори оттам, колкото и дребна да беше сумата. Тя, естествено, отиде в офиса на компанията „Фарингтън“ в Деланд,

уверена (също като мен), че там ще получи безплатна консултация, понеже компанията бе сериозно заинтересувана от сключването на бъдещата сделка.

— Те ще ѝ помогнат и тя ще победи — казах на сина си. Отново се намирахме на любимото си място за разговори — върху копата сено. Не бях съвсем сигурен в думите си, ала вече бях направил своя избор, който в никакъв случай не бих могъл да нарека „план“.

— Но, тате, това изобщо не е честно! — извика той. Както си седеше върху сеното, изглеждаше съвсем малък — не на четиринайсет, а по-скоро на десет.

— Животът не е справедлив, сине — отвърнах аз. — Понякога единственото, което трябва да сторим, е да сграбчим онова, което ни принадлежи по право. Дори и ако се наложи някой да пострада. — Направих кратка пауза, без да откъсвам поглед от лицето му. — Дори и ако се наложи някой да умре.

Той пребледня.

— Тате!

— Ако тя се махне — продължих, — всичко ще бъде такова, каквото трябва да е. Скандалите ще изчезнат. Двамата с теб ще си живеем тук спокойно и щастливо. Предложих ѝ всичко, което зависи от мен, за да я убедя да си тръгне, ала тя самата не иска да го направи. Ето защо остана само едно нещо, което мога да сторя... Което двамата с теб можем да сторим, сине.

— Но аз я обичам!

— Аз също я обичам — отбелязах. Вероятно не ми вярвате, ала беше самата истина. Омразата, която изпитвах към нея през хиляда деветстотин двайсет и втора, нямаше да е толкова изпепеляваща, ако и любовта не беше част от нея. Колкото и проклета, и опърничава да беше Арлет, трябва да призная, че беше темпераментна и страстна жена. И двамата изпълнявахме редовно съпружеските си задължения, макар че откакто започнаха пререканията за стоте акра, боричканията ни в тъмното заприличаха все повече и повече на грубо животинско чифтосване.

— Няма да е болезнено — казах аз. — А когато всичко свърши... ами...

Отведох го зад краварника и му показах кладенеца, а той горчиво зарида:

— Не, тате. Само не и това! Пък каквото ще да става.

Обаче щом Арлет се върна от Деланд (най-близкият ни съсед Харлан Котъри я бе качил в своя форд, оставяйки я да измине пеша само последните три километра) и Хенри я замоли да си тръгне, „за да можем отново да бъдем семейство“, тя избухна, удари го през устата и му каза да спре да хленчи като някой женчо.

— Баща ти те е заразил със своята боязливост. Още по-лошо — предал ти я е заедно с огромната си алчност!

Като че ли тя самата бе света вода ненапита, недокосната от този грях!

— Адвокатът ме увери, че земята си е моя и мога да правя с нея каквото си поискам! Затова ще я продам и точка по въпроса. Що се отнася до вас двамата, спокойно можете да си останете тук и да се любувате заедно на миризмата на пърлено свинско! Самички ще си готвите и самички ще си оправяте леглата. Ти, синко, ще можеш да си ореш на воля по цял ден и да си четеш проклетите му нескончаеми книги по цяла нощ. Баща ти не прокопса кой знае колко от тях, но пък ти можеш да извадиш по-голям късмет, знае ли човек?

— Мамо, това не е честно!

Тя изгледа сина си, както би изгледала някой непознат, осмелил се да докосне ръката ѝ. В следващия миг сърцето ми подскочи от радост, понеже забелязах, че Хенри отвръща на погледа ѝ с не помалка студенина.

— И двамата можете да вървите по дяволите. Аз смятам да се преместя в Омаха и да си отворя там магазинче за дрехи. Това е *моята* представа за справедливост!

Този разговор се проведе на прашното ни дворче между къщата и хамбара, а нейната представа за справедливост сложи край на дискусията. Арлет прекоси двора с енергична крачка, вдигайки прах с изящните си градски обувки, влезе в къщата и затръшна вратата. Хенри се обърна и ме погледна. В ъгълчето на устата му имаше кръв, а долната му устна се подуваше. Очите му пламтяха с онзи суров, чист гняв, който само подрастващите могат да изпитват. Това бе гняв отвъд всички норми и представи. Той безмълвно кимна. Аз също му кимнах. Изглеждах по-мрачен от всякога, ала Заговорникът в мен злостно ликуваше.

Тази плесница беше подписала смъртната ѝ присъда.

* * *

Два дни по-късно, Когато Хенри дойде при мен на нивата, забелязах, че отново е започнал да слабее. Това не беше нещо кой знае колко тревожно или изненадващо — годините между детството и зрелостта са бурно време и подрастващите често се лашкат от едната крайност към другата, досущ като ветропоказателите, които някои фермери от Средния Запад поставят над зърнените си силози.

— Не можем — изрече той. — Тате, тя се намира в греховна заблуда. А Шанън казва, че който погине в грях без покаяние, отива в ада.

„Проклетата да е Методистката църква и Методисткото младо братство!“ — помислих си аз... ала Заговорникът в мен само се усмихна. Следващите десет минути обсъждахме различните аспекти на теологията върху зеленото сено, докато ранните летни облаци — най-красивите облаци според мен, които се носят като величествени платноходи в небесната синева — бавно се рееха над нас, хвърляйки сенки, подобни на вълни. Обясних му, че ще се случи точно обратното — вместо да изпратим майка му в ада, ще я отправим на небето.

— Защото — изтъкнах — за убития мъж или жена смъртта настъпва не по Божия промисъл, а по човешкия. Той... или тя... напускат този свят, преди... да могат да се разкаят за греховете си, ето защо всичките им прегрешения трябва да бъдат опростени. Така погледнато, всеки убиец всъщност се оказва портал към рая.

— Ами ние, тате? Ние няма ли да идем в ада?

Посочих с ръка натежалите от новата реколта нивя.

— Как можеш да говориш така, когато виждаш рая навред около нас? Та точно тя иска да ни прогони завинаги оттук, точно както ангелът с пламтящия меч е прокудил Адам и Ева от Райската градина!

Хенри ми хвърли разтревожен поглед. В очите му видях мрак. Мразех да помрачавам така душата му, макар че част от мен тогава вярваше — както вярва и сега, — че не аз причинявах това на сина си, а неговата родна майка.

— Помисли, сине — продължих. — Ако тя отиде в Омаха, няма ли сама да се зарови в яма, по-страшна и по-дълбока от преизподнята?

И ако те вземе със себе си, ти ще се превърнеш в градско момче, което...

— Никога няма да стана градско момче! — изкрещя Хенри толкова силно, че накачалите по оградата врани излетяха във въздуха и закръжиха в синьото небе като овъглени късчета хартия.

— Още си малък и ще станеш — натъртих аз. — Ще забравиш всичко това... ще усвоиш градския начин на живот... и неусетно ще започнеш да копаеш своята собствена яма.

Ако ми бе заявил, че убийците никога не ще последват жертвите си в рая, навярно нямаше да знам как да му отговоря. Но или познанията му в областта на теологията не се простираха дотам, или той просто не искаше да мисли за подобни неща. И има ли изобщо Ад, или всеки от нас си създава своя собствена Преизподня тук, на земята? Напоследък, когато размишлявам над последните осем години от живота си, все повече клоня към второто.

— Как? — попита ме Хенри. — И кога?

Казах му.

— И след това ще можем да продължим да живеем тук?

Уверих го, че ще бъде точно така.

— А няма ли да я боли?

— Не — поклатих глава. — Ще стане съвсем бързо.

Изглежда, отговорите ми го удовлетвориха. Ала въпреки всичко още имаше шанс да не се стигне дотам... ако не беше самата Арлет.

* * *

Избрахме една съботна нощ някъде в средата на юни — доколкото си спомням, беше нощ, хубава като всяка друга. Тук трябва да отбележа, че понякога в летните вечери Арлет се наслаждаваше на чаша вино, но рядко пиеше повече. За това си имаше основателна причина — тя беше от хората, които не могат да изпият две чаши, без да гаврътнат други две, после още толкова и накрая цялата бутилка. А след това се прехвърляха на следващото шише, ако им се намираше. „Трябва страшно да внимавам, Уилф. Обожавам хубавото вино и просто не мога да се спра! За мой късмет имам много силна воля.“

Тази вечер седяхме на верандата и съзерцавахме последните отблясъци на чезнещата дневна светлина над поляните, заслушани в приспивното цвърчене на щурците. Хенри си беше в стаята. Почти не бе докоснал вечерята си и докато двамата с Арлет седяхме на верандата на еднаквите ни люлеещи се столове с бродирани възглавнички (на едната пишеше „МАМА“, а на другата — „ТАТЕ“), изведнъж ми се стори, че долавям някакви неясни, далечни звуци, сякаш някой повръщаше. Помня как си помислих, че когато моментът настъпи, Хенри няма да успее да се справи. На следващата сутрин майка му щеше да се събуди в лошо настроение, придружено от ужасен махмурлук, и никога нямаше да узнае как се е разминала на косъм с възможността никога вече да не зърне изгрева в Небраска. Аз обаче не се отказах и продължих с изпълнението на плана си. Дали защото бях като някоя от онези руски куклички — матрьошките, — които влизат една в друга? Може би. Може би всеки човек е такъв. Вътре в мен живееше Заговорникът, ала вътре в Заговорника живееше Оптимистът. Той умря някъде между хиляда деветстотин двацет и втора и хиляда деветстотин и трийсета. А след като свърши пъкленото си дело, Заговорникът също изчезна. И аз осъзнах, че без подмолните му интриги и кроежи животът ми е станал някак кух и изпразнен от съдържание.

Бях взел бутилката с мен на верандата, ала щом понечих да наля на Арлет, тя покри с длан празната си чаша.

— Не е нужно да ме напиваш, за да получиш каквото искаш — рече ми. — Аз също го желая. Направо горя тук долу. — Тя разтвори крака, за да ми покаже къде точно „гори“. Разбирате ли, в нея също живееше друга жена — Мръсницата, а може би дори Пачаврата — и виното винаги я пускаше на свобода.

Арлет ме гледаше изпитателно. Даже една-единствена чаша вино правеше очите ѝ влажни (сякаш част от нея лееше горчиви сълзи за всичкия алкохол, който жадуваше да изпие, ала трябваше да се въздържа) и на фона на залеза зениците ѝ изглеждаха оранжеви, досущ като прорезите на тиквените фенери по Хелюин, когато запалиш свещ вътре в тях.

— Няма да има съдебен процес — обявих — и няма да има развод. Ако компанията „Фарингтън“ може да си позволи да плати и за моите осемдесет акра плюс бащините ти сто, спорът ни е приключен.

За пръв и единствен път в нашия проблемен брак тя буквално *зяпна*.

— Какво казваш? Правилно ли чух, или ми се е сторило? Не ме прави на глупачка, Уилф!

— Говоря съвсем сериозно — отвърна Заговорникът. Тонът му беше топъл, искрен и сърдечен. — Двамата с Хенри проведохме много разговори по този въ...

— Да, бяхте станали като дупе и гащи и постоянно си шушукахте нещо, това е самата истина! — отсече тя. Беше отместила дланта си от чашата и аз използвах възможността да ѝ наляя. — Ако не сте на копата сено, ще сте при дървата за огрев, а ако ви няма там, значи сте наред полето зад къщата. Мислех си, че си говорите за Шанън Котъри. — Тя изсумтя и отметна рязко глава. Обаче ми се струваше, че изглежда малко тъжна. Тя отпи глътка от втората си чаша вино. Две глътки и все още можеше да остави чашата, и да отиде да спи. Четири глътки и спокойно можех да ѝ подам цялата бутилка. Трябва ли да споменавам, че специално за случая бях приготвил и още две шишета?

— Не — изтъкнах. — Не сме разговаряли за Шанън. — В същия момент си спомних как понякога Хенри я хващаше за ръката, докато вървяха заедно към намиращото се на три километра отгук училище на Хемингфорд Хоум. — Говорехме за Омаха. Имам чувството, че на момчето му се иска да замине с теб. — Не желяех да пресолявам гозбата — не и след една-единствена чаша вино и две глътки от втората. Моята Арлет по природа беше недоверчива и винаги наддушваше скритите мотиви. А в случая определено имах какво да крия. — Най-малкото, мисля, че ще му е любопитно да смени обстановката. А и Омаха не е толкова далеч от Хемингфорд...

— Да, не е далеч. Опитах се да ви го обясня хиляда пъти. — Тя отново отпи от виното и вместо да остави чашата на масичката до нея, както правеше преди, я задържа в ръката си. Оранжевото зарево над западния хоризонт неусетно се обагреше в неземни зеленикаволилави краски, които сякаш пламтяха в стъкления бокал.

— Права си, не е като Сейнт Луис например.

— О, отдавна се отказах от тази идея! — заяви тя, което означаваше, че е обмислила внимателно възможността да заживее там и я е сметнала за проблематична. Зад гърба ми, естествено. Всичко

правеше зад гърба ми, с изключение на онази юридическа консултация. Ненадейно се замислих, че като нищо можех *и за нея* да не узная... ако Арлет не бе решила да я използва като тояга, с която да ме напердаши.

— Как мислиш, дали ще купят целия участък? — попитах. — Всичките сто и осемдесет акра?

— Откъде да знам? — Тя отново отпи. Втората чаша вече бе наполовина празна. — Ако ѝ бях казал, че е време да спре и се бях опитал да ѝ взема чашата, в никакъв случай нямаше да ми я даде.

— Не се и съмнявам, че знаеш — отбелязах. — Тези сто и осемдесет акра са като Сейнт Луис. Всичко си проучила.

Арлет ми хвърли игрив кос поглед... след което внезапно се разсмя. Смехът ѝ беше груб и неприятен.

— Може и така да е.

— Според мен трябва да си потърсим къща някъде в предградията — предложих аз, — където се открива гледка към някое поле или горичка...

— За да можеш да си люлееш задника по цял ден на верандата, оставяйки жена си да изкарва прехраната? Давай, напълни я догоре! Ако ще празнуваме, да празнуваме!

Налях и на двама ни. На себе си долях съвсем мъничко, понеже за цялата вечер бях отпил само веднъж.

— Предполагам, че ще мога да си намеря работа като механик. Да поправам автомобили и камиони, но най-вече селскостопанска техника. Щом мога да поддържам в работно състояние тоя стар „Фармол“ — и аз посочих с чашата си големия трактор до обора, — значи мога да накарам всяко нещо да работи.

— Хенри е успял да те убеди.

— Момчето просто ме накара да разбере, че е по-добре да не пропускам шанса всички заедно да бъдем щастливи в града, вместо да остана тук сам-самичък и да тъна в мизерия.

— Значи момчето е проявило здрав разум и големият мъж го е послушал! След цяла вечност! Алилуя! — Арлет пресуши чашата си и ми я подаде, за да ѝ наляя още. После ме хвана за ръката и се наведе толкова близо до мен, че надуших киселия ѝ алкохолен дъх. — Тази нощ може би ще получиш онова, което толкова обичаш, Уилф. — И тя

разтвори уста, докосвайки горната си устна с език. — Онова ужасно нещо!

— Нямам търпение — отвърнах аз. Ако не се откажех от плана си, далеч по-ужасно нещо щеше да се случи същата нощ в постелята, която двамата споделяхме от петнайсет години.

— Да кажем на Хенри да слезе при нас! — предложи Арлет. Бе започнала да заваля думите. — Искам да го поздравя, задето най-накрая му дойде умът в главата. (Споменах ли, че думичката „благодаря“ не влизаше в речника на жена ми? Вероятно не. Навярно вече няма смисъл да го правя.) Очите ѝ внезапно се озариха от идеята, която ѝ бе хрумнала току-що. — Ще го почерпим с чаша вино! Вече е достатъчно голям!

— Тя ме побутна с лакът като старците, които седят на пейките пред съда и си разказват мръсни вицове.

— Ако му поразвържем езика, ще научим дали е правил туй-онуй с Шанън Котъри... трътлата не е нищо особено, но има хубава коса.

— Първо си допий виното — обади се Заговорникът.

Арлет го направи, след което пресуши още две чаши и това сложи край на първата бутилка. Тогава започна да пее „Авалон“ с най-хубавия си менестрелски глас и да върти очи. Беше мъчително да я гледам и още по-мъчително да я слушам.

Отидох в кухнята за друга бутилка вино, като се чудех кога ще е най-добре да извикам Хенри, макар че, както вече ви споделих, няхах особени надежди, че момчето ще се справи. Можех да осъществя замисления план само ако той ми помогне, обаче се боях, че синът ми ще се изплаши, когато разговорът приключи и времето за действие настъпи. В такъв случай просто щяхме да отведем Арлет да си легне. А на сутринта щях да ѝ съобщя, че съм размислил за продажбата на бащината ми земя.

Хенри влезе в кухнята и още щом зърнах преbledнялото му, угрижено лице, си казах, че това не предвещава нищо добро.

— Тате, май няма да мога — прошепна ми той. — Та това е мама все пак!

— Е, щом не можеш, значи това е положението! — въздъхнах аз. Държа да отбележа, че тези думи не принадлежаха на Заговорника; бях се примирил със ситуацията и си казах: „Да става, каквото ще.“ — Във всеки случай тя е щастлива за пръв път от месеци. Пияна, но щастлива.

— Не просто пийнала, а *пияна*?

— Не се чуди толкова. Да става нейното е единственото, което я прави щастлива. Естествено за четиринайсет години живот с нея вече би трябвало да си го разбрал.

Той изведнъж се намръщи и наостри уши, защото жената, която го беше родила, в момента пееше потресаваща версия на „Курвата Макджий“. Лицето на Хенри се бе сгърчило от отвращение и не толкова заради припева на тази крѣчмарска песен („*Готова беше тя тозчас да ѝ го вкара, на курвата Макджий, парясницата стара!*“), колкото заради начина, по който майка му заваляше думите. Миналата година през уикенда преди Деня на труда момчето бе дало обет в Методисткото младо братство и честно да ви кажа, реакцията му ми хареса. Когато подрастващите не се люшкат като ветропоказатели под напора на бурен вятър, те често са сурови и непреклонни като пуритани.

— Тя иска да се присъединиш към нас и да изпиеш чаша вино.

— Тате, добре знаеш, че съм дал клетва пред Господ да не близвам алкохол.

— Обясни го на нея. Майка ти иска да празнуваме. Продаваме всичко и се местим в Омаха.

— *Не!*

— Е... ще видим. От теб зависи, сине. Ела на верандата.

Щом го зърна, майка му се надигна, олюлявайки се, прегърна го през кръста и силно го притисна към себе си. Започна да обсипва с целувки лицето му, при което Хенри се намръщи (явно киселият ѝ дъх не му хареса). Междувременно Заговорникът напълни отново чашата ѝ, която стоеше празна до люлеещия се стол.

— Най-накрая сме отново заедно! Моите мъже получиха просветление! — Арлет вдигна чашата си за тост и разля върху деколтето си малко от виното. Щом осъзна какво е направила, ми смигна и се засмя. — Ако се представиш добре, Уилф, после ще ти позволя да го изсмучеш!

Отвратен и смутен, Хенри гледаше как тя се отпусна тежко на мястото си, запретна полите на роклята си и ги затъкна между краката си. Щом забеляза погледа му, Арлет възкликна:

— Не ми се прави на големия моралист. Виждала съм те с Шанън Котъри. Малката трѣтла не е кой знае какво, но пък има хубава

коса и сладко малко пръстче. — Тя допи остатъка от виното си и се оригна. — Ако не можеш да се възползваш от това, значи си глупак. Само че я карай умната! Това, че си на четиринайсет, не значи, че не може да те оженят. А тука в пустошта твоята възраст не е никакъв проблем, за да те оженят и за *братовчедка* ти, ако се наложи!

Арлет отново се изсмя и протегна чашата си. Налях ѝ от втората бутилка.

— Тате, тя вече пи достатъчно! — възрази Хенри със строг и укорителен тон, като че ли беше пастор. Високо над нас първите звезди вече блещукаха над необятната пустош, която тъй силно бях обичал през целия си живот.

— О, не знам — отвърнах му аз. — *In vino veritas*, нали така казва Плиний Стари... в една от онези книги, на които майка ти винаги се подиграва.

— Оре като вол по цял ден и си вре гагата в книгите по цяла нощ! — изпръхтя Арлет. — Когато не си вре нещо друго в мене, разбира се...

— *Мамо!*

— *Мамо!* — изимитира го подигравателно тя, след което посочи с чашата си към фермата на Харлан Котъри, въпреки че разстоянието бе твърде голямо, за да видим светлинките ѝ. А дори и да беше с цял километър по-близо, пак нямаше да можем да ги зърнем, понеже царевичните стъбла бяха доста високи. Когато лятото дойде в Небраска, всяка фермерска къща се превръща в кораб, плаващ сред необятен зелен океан. — Наздраве за Шанън Котъри и нейните чисто нови цици, и ако синът ми не знае какъв цвят са зърната им, значи е идиот!

Хенри не продума, ала лицето му така помръкна, че на Заговорника вътре в мен му се прииска да затанцува от радост.

Арлет се обърна към малкия, улови го за ръката и разля вино върху китката му. Той изохка, ала тя пренебрегна реакцията му и се вгледа мрачно в лицето му.

— Само гледай, когато лягаш с нея в царевицата или зад обора, да няма муш-муш! — Тя сви лявата си ръка в юмрук, изпъна средния си пръст и започна да описва с него кръг около слабините си — започна с лявото бедро, мина през дясното, после през дясната част на корема, пъпа, лявата част на корема и завърши обратно при лявото

бедро. — Разгледай всичко, което си поискаш, и се търкай в него с твоето змийче, докато не му стане хубаво и не си изхвърли сополите, но стой далеч от хралупата ѝ, защото в противен случай ще се окажеш с доживотна присъда също като майка си и баща си.

Без да каже нито дума, Хенри се изправи и влезе в къщата. Не го виня; това бе изключително вулгарно представление дори и за Арлет. Момчето със сигурност бе видяло промяната в майка му — от любяща жена, с която понякога не е лесно да съжителстваш, към мадам от вонящ бардак, която напътства неопитния млад клиент. И като че ли това не стигаше, обстоятелството, че чувствата му към малката Котъри бяха изключително възвишени, допълнително влошаваше нещата. Младите момчета често издигат на пиедестал първите си любви и лошо се пише на всеки, който дръзне да оскверни техния идол... без значение дали е собствената им майка.

До ушите ми достигна трясъкът на затръшната врата. Този звук бе последван от далечно, но ясно различимо ридание.

— Ти нарани чувствата му — обърнах се към Арлет.

Тя изрази мнението, че чувствата, също като въпроса дали нечия постъпка е честна или не, са характерни за женчовците и слабаците. После отново ми подаде чашата си. Напълних я с ясното съзнание, че на сутринта тя няма да си спомня нищо от казаното (естествено, ако все още е сред нас, за да посрещне утрото) и яростно ще отрича, в случай че ѝ го напомня. Бях я виждал и преди в такова състояние, макар и преди доста години.

Приключихме с втората бутилка (всъщност тя я изпи) и половината от третата, преди брадичката ѝ да клюмне върху лекьосаната ѝ с вино блуза. Арлет захърка, а звукът, излизащ от стеснения ѝ заради неудобната поза ларинкс, ми напомни ръмженето на зло куче.

Обгърнах с едната си ръка раменете ѝ, а с другата я хванах под мишницата и я изправих на крака. Тя замърмори някакви възражения и ме плесна слабо с едната си воняща ръка.

— *Оста'и ме на мира. Искам да спя!*

— Така и ще направиш — казах. — Но в леглото си, а не тук, на верандата!

Поведох я през кухнята и после през дневната. Тя залиташе и сумтеше; отгоре на всичко едното ѝ око бе притворено, а другото —

замъглено като прозорец в зимна утрин. Вратата на Хенри се отвори и той застана на прага. Безизразното му лице сякаш се бе състарilo с няколко години. Той ми кимна. Едно-единствено кимване с глава, ала ми каза всичко, което ми трябваше да зная.

Положих я на леглото, събух обувките ѝ и я оставих да си хърка там — с разтворени крака и висяща на пода ръка. После се върнах в дневната и заварих сина си да стои до радиоприемника, който Арлет ме бе накарала да купя миналата година.

— Тя не може да говори така за Шанън — прошепна ми той.

— Но го направи и ще продължава да го прави — казах. — Такъв е характерът ѝ, такава я е създал Господ.

— И няма да успее да ни *раздели* с Шанън!

— Ще направи и това — уверих го аз. — Ако ѝ го позволим.

— Не можеш ли... тате, не можеш ли да си намериш адвокат?

— Смяташ ли, че адвокатът, чиито услуги бих могъл да си позволя с малкото пари, които имам в банката, би издържал срещу адвокатите, които „Фарингтън“ ще насъскат срещу нас? Тяхната дума тежи в целия окръг Хемингфорд, а моята дума не тежи дори колкото старата коса, с която кося сеното. Те искат онези сто акра и тя умира от желание да им ги даде. Нямаме друг избор, обаче ще ми трябва помощта ти. Ще ми помогнеш ли, сине?

В продължение на един дълъг, дълъг миг той не каза нищо. Стоеше наред стаята с приведена глава и аз виждах как сълзите му капят върху килима. Накрая промълви:

— Ще ти помогна. Но ако трябва да гледам... Не знам дали ще мога...

— Има начин да ми помогнеш, без да се налага да гледаш. Отиди до бараката и ми донеси един от конопените чували.

Момчето изпълни заръката ми. Аз влязох в кухнята и потърсих най-острия месарски нож на жена си. Когато Хенри се върна с чувала и го видя, пребледня като мъртвец.

— Налага ли се да стане... *така*? Не можеш ли... с възглавница...

— Така би било твърде бавно и болезнено — отвърнах. — Тя ще се съпротивлява.

Хенри прие на доверие думите ми, сякаш вече бях убил десетина жени преди съпругата си и увереността ми беше плод на собствения

ми опит. Обаче истината беше съвсем друга — изобщо не се чувствах уверен. Единственото, което знаех, беше, че в половинчатите си планове — или по-точно казано, кроежите, в които си представях как се отървавам от нея — неизменно се виждах с ножа, който сега държах в ръката си. Ето защо трябваше да стане по този начин. Или ножът, или нищо.

Стояхме там на светлината от керосиновите лампи — до 1928 година в Хемингфорд Хоум нямаше електричество, като изключим генераторите в отделни постройки — и се вирахме един в друг, а безмълвието на нощта бе нарушавано единствено от неприятното хъркане на Арлет. В същото време ми се струваше, че в стаята се долавя и трето присъствие: на несломимата ѝ воля, която сякаш съществуваше извън самата нея (тогава си мислех, че само така ми се струва, а сега, осем години по-късно, вече съм напълно сигурен). И ако изповедта ми е история за призраци, то този призрак бродеше из къщата още преди тялото, на което принадлежеше, да е умряло.

— Добре, тате. Ще я... изпратим на Небето. — Лицето на Хенри се оживи при тази мисъл. Сега сърцето ми се свива при този спомен, особено когато се замисля какво се случи с момчето ми.

— Ще стане съвсем бързо — уверих го аз. Бях клал деветдесеткилограмови прасета, ето защо си мислех, че сега няма да е по-различно. Обаче грешах.

* * *

Ще го разкажа набързо. В нощите, когато не мога да спя — а те са много — преживявам всичко отново и отново. Всяко движение, всеки удар, всяко хъркане и всяка капка кръв се повтарят болезнено бавно в паметта ми, затова ще го разкажа набързо.

Влязохме в спалнята — аз вървах отпред с месарския нож в ръка, а синът ми ме следваше с конопения чувал. Пристъпвахме на пръсти, макар че спокойно можеше да нахълтаме с духов оркестър и тя пак нямаше да се събуди. Дадох знак на Хенри да застане вдясно от мен, до главата ѝ. Ясно чувахме тиктакането на будилника „Биг Бен“ на нощното ѝ шкафче, както и хъркането ѝ, и ненадейно бях осенен от любопитна мисъл: навярно изглеждахме като лекари, дошли на

смъртния одър на важен пациент. Обаче си мисля, че лекарите, които посещават смъртноболните, рядко треперят от чувство на вина и страх.

„Дано да няма много кръв! — помислих си аз. — Дано всичко поие в торбата. А най-добре Хенри да се разплаче сега, в последната минута!“

Обаче не се разплака. Сигурно си е помислил, че ще го намразя, ако прояви подобна слабост. Може и да бе повярвал, че майка му ще иде в рая, а може и да си е спомнил за онзи вулгарен среден пръст, описващ кръгове около слабините ѝ. Не зная. Знам само, че прошепна: „Сбогом, мамо“ и нахлузи чувала на главата ѝ.

Арлет изсумтя и се помъчи да се освободи. Възнамерявах да пхна ножа под чувала, за да свърша работата си, ала момчето го натискаше с две ръце надолу, за да го задържи, ето защо не успях. Видях, че носът ѝ изпква под тъканта, подобно на перка на акула, зърнах и паниката, която вече се изписваше на лицето на сина ми, и си дадох сметка, че не разполагам с много време.

Подпрях се с коляно на леглото и я сграбчих за рамото. После срязвах с ножа си чувала и гърлото (както се надявах) под него. Жена ми изпищя и започна да се мята като обезумяла. Кръвта шурна през прореза в конопената тъкан. Ръцете ѝ се изстреляха нагоре и заудряха по завивката. Хенри също извика и отстъпи назад. Опитах се да я удържа. Арлет се помъчи да махне задушавания я чувал и аз замахнах с ножа към пръстите ѝ, клъцвайки три от тях до костта. Тя отново изпищя — крясъкът ѝ бе остър и пронизителен като дращене на сребро върху лед — и ръката ѝ тупна, гърчейки се, върху леглото. Тогава направих още един разрез през чувала, после още един и още един... На петия жена ми ме изблъска със здравата си ръка и дръпна силно чувала нагоре. Обаче не можа да го махне изцяло — косата ѝ се беше заплела в него — и той остана на главата ѝ като качулка.

Бях срязал гърлото ѝ още с първите два удара, като първата рана беше толкова дълбока, че се виждаше хрущялът на трахеята. С последните два бях успял да обезобразя бузата и устата ѝ и сега на лицето на Арлет се мъдреше зловеща клоунска усмивка. Тя се простираше чак до ушите ѝ и оголваше зъбите ѝ. Жена ми нададе задавено, гърлено ръмжене, наподобяващо звуците, които лъвовете издават по време на хранене. Кръвта бе оплискала цялата завивка и

капеше на пода. Помня как си казах, че прилича на виното в чашата на Арлет, когато я вдигна срещу последните лъчи на залязващото слънце.

Жена ми се мъчеше да стане от леглото. Това първо ме изуми, а после ме вбеси. През целия ни брак ми бе създавала проблеми и не спираше да го прави и сега, по време на кървавия ни развод. Но нима бях очаквал нещо друго?

— *Ох, тате, накарай я да спре!* — изкрещя Хенри. — *Накарай я да спре, тате, моля те, в името на Бога, накарай я да спре!*

Хвърлих се отгоре ѝ като пламнал от страст любовник и я съборих върху подгизналата от кръв възглавница. От разкъсаното ѝ гърло се разнесоха още хриптящи гъргорения. Очите ѝ се въртяха диво в орбитите си и от тях бликаха сълзи. Сграбчих я за косата, отметнах главата ѝ назад и за пореден път прерязах шията ѝ. После съдрах завивката от своята страна на леглото и я омотах около главата ѝ, за да се предпазя от фонтана, изригнал от югуларната ѝ вена. Обаче не се оказах достатъчно бърз и първият му изблик опръска лицето ми, в резултат на което от брадичката, носа и веждите ми започна да капе гореща кръв.

Зад мен виковете на Хенри бяха престанали. Обърнах се и видях, че Бог се бе смилил над него (стига да приемем, че Всевишният не бе извърнал лицето Си, щом е узнал какво сме намислили) — момчето бе изгубило съзнание. Същевременно и съпротивата на Арлет бе започнала да отслабва. Най-накрая лежеше неподвижно... ала аз продължавах да съм отгоре ѝ, притискайки плувналата в кръв завивка към лицето ѝ. Напомних си, че жена ми никога не вършеше нещата по лесния начин. И бях напълно прав. След трийсет секунди (чух как полученият по пощата часовник ги отброи с металическото си тиктакане) тя отново понечи да се надигне, като този път изви гърба си с такава сила, че за малко да ме отхвърли. „*Давай, каубой!*“ — помислих си аз, а нищо чудно и да съм го изрекъл гласно. Не мога да си го спомня, Бог да ми е на помощ. Всичко друго си го спомням, ала не и това.

Тялото ѝ се отпусна. Отброих още трийсет металически тиктакания, след което още трийсет — за всеки случай. На пода зад гърба ми Хенри се размърда и изстена. Понечи да се надигне, но явно размисли, защото пропъзля в далечния ъгъл на стаята, където се сви на топка.

— Хенри? — извиках го аз.

Никакъв отговор от сгърчения силует в ъгъла.

— Хенри, тя е мъртва. Мъртва е и се нуждае от помощ.

Тишина.

— Хенри, твърде късно е да се отказваш сега. Делото е сторено. Ако не искаш да влезеш в затвора, а баща ти да седне на електрическия стол, ела тук и ми помогни.

Той се изправи и се затътри, олюлявайки се, към леглото. Перчемът му падаше пред очите му и те блещукаха през сплъстените от пот кичури като очите на подплашено животно, криещо се в храсталака. Той облиза нервно устните си.

— Не стъпвай върху кървавите петна. Оплескахме я повече, отколкото предполагагах, но знам, че ще успеем да се погрижим за всичко. Стига, естествено, да не разнесем кръвта навсякъде из къщата.

— Трябва ли да гледам към нея? Тате, трябва ли да гледам!

— Не. Никой от нас не трябва да я гледа.

Увихме я в завивката, превръщайки я по този начин в неин саван. След като всичко бе свършило, осъзнах, че не можем да я пренесем през къщата по този начин; в половинчатите си планове и кроежи си бях представял едва забележима струйка кръв върху завивката там, където се намираше разрезът на гърлото, а той самият трябваше да е един-единствен, чист и прецизен като след хирургическа намеса. Изобщо не бях предвидил какво ще се случи в действителност и не бях отчел вероятността от подобен развой на събитията. Реалността обаче бе неумолима — бялата завивка изглеждаше черно-лилава в сумрачната стая и от нея се процеждаше кръв, сякаш имахме пред себе си огромна подгизнала гъба.

Сетих се, че в дрешника има бродирана кувертюра, и в същия миг съзнанието ми бе прорязано от светкавичната мисъл какво ли ще си помисли майка ми, ако можеше да види за какво щях да използвам ушития ѝ с толкова любов сватбен подарък. Разстлах я на пода и двамата катурнахме Арлет отгоре ѝ. После я омотахме като мумия.

— Бързо — наредих аз. — Преди кръвта да е успяла да се просмуче. Не... почакай... донеси ми лампа!

Той толкова се забави, че започнах да се боя, да не би да е избягал. После зърнах светлинната да подскача по късия коридор между неговата стая и спалнята, която двамата с Арлет споделяхме.

Бяхме споделяли. Забелязах, че по восьчнобледото му лице се стичат сълзи.

— Сложи я върху нощното шкафче.

Хенри я постави до книгата, която четях напоследък — „Главната улица“ на Синклер Луис. Така и не можах да я дочета; няха сили да я дочета. На светлината на лампата посочих на сина си петната от кръв по пода и локвичката от дясната част на леглото.

— Кувертюрата също започва да пропуска — отбелязах. — Ако знаех колко много кръв има в тялото й...

Измъкнах калъфката на възглавницата си и я подпъхнах в единия край на кувертюрата, подобно на чорап над кървящ глезен.

— Ти я хвани за краката — наредих на сина си. — Трябва незабавно да свършим с това. И моля те, недей да припадаш отново, Хенри, защото няма да се справя сам.

— Как ми се иска всичко това да е сън... — изрече момчето, ала се наведе и повдигна омотания като вързоп труп на майка си. — Смяташ ли, че може да се окаже сън, тате?

— Само след година вече всичко ще ни се струва като сън — успокоих го аз. И част от мен действително го вярваше. — Сега бързо! Преди калъфката да е протекла. Или останалата част от кувертюрата.

Понесохме я първо по коридора, а после през дневната, и я изкарахме навън през предната врата на къщата. Отстрани сигурно сме изглеждали като мъже, мъкнеци увита в одеяло мебел. Щом слязохме по стъпалата на верандата, вече задишах по-леко — кръвта на двора можеше да бъде заличена далеч по-лесно.

Хенри се държа мъжки до момента, в който не завихме зад краварника, и пред очите ни се появи старият кладенец. Бях го оградил с колове, за да не може някой по погрешка да стъпи върху дървения капак, който го покриваше. Тази ограда от заострени пръти изглеждаше мрачна и зловеща под мъждивото сияние на звездите над нас и при вида й синът ми нададе сподавен вик.

— Това не е гроб за ма... ма... — бе единственото, което можа да промълви, след което припадна върху обраслата с треви земя зад обора. В следващия миг вече сам-самичък държах трупа на жена си. Замислих се дали да не пусна гротескния вързоп на земята — не стига, че се беше разпарцаливил, ами и накълцаната ръка на Арлет вече се подаваше навън, — и да се помъча да свестя момчето. Накрая обаче

реших, че по-милостиво ще е да го оставя да си лежи. Ето защо я довлякох до кладенеца, оставих я до стената му и вдигнах дървения капак. Докато го подпирах на оградата от колове, диханието на кладенеца ме лъхна право в лицето и аз подуших неопикуемото зловоние на застояла вода и гниещи растения. Помъчих да се сдържа да не повърна и изгубих неравната битка. Като се държах за два пръта, за да не изгубя равновесие, се наведох рязко надолу и избълвах вечерята си и малкото вино, което бях изпил. Чух я как плъосва в тинестата вода и как ехото от плясъка отеква в каменните стени. Това ехо заедно с мисълта „*Давай, каубой!*“ се спотайваха в паметта ми през последните осем години. Често се будех посред нощ със спомена за този плясък, усещайки как треските от коловете се забиват в пръстите ми, впити като пиявици в грапавата дървена повърхност.

Отстъпих крачка назад и се спънах в омотаното тяло на Арлет. Залитнах и се строполих на земята. Обезобразената ѝ ръка се оказа на сантиметри от очите ми. Натиках я обратно под кувертюрата и потупах мъртвата си жена по рамото, сякаш за да я успокоя. Хенри продължаваше да лежи сред избуялите плевели с ръка под главата си. Приличаше на дете, заспало след изнурителен ден по време на жътва. Над главите ни звездите сияеха, хиляди или десетки хиляди на брой. Различих няколко съзвездия — Орион, Касиопея, Голямата и Малката мечка, — които баща ми ми бе показвал навремето. Някъде в далечината Рекс, кучето на семейство Котъри, излая веднъж. Помня как си казах: „*Тази нощ никога няма да свърши.*“ И това се оказа съвсем вярно. Що се отнася до съдбовните неща, тя така и не приключи.

Обгърнах вързопа с ръце, повдигнах го от земята и в същия миг почувствах как той се размърда. „*Не, абсурд да съм го усетил!*“ — мина ми през ума. Спрях се и зачаках движението да се повтори. Или по-скоро ръката ѝ да се изтръгне навън и да сграбчи китката ми с накълцаните си пръсти.

Обаче не последва нищо. Бях си го въобразил. Нямах друго обяснение. И тъй, подпрях я на ръба на кладенеца и я катурнах вътре. За секунда зърнах как кувертюрата се размотава откъм долния край (където се намираха краката ѝ), след което чух плясъка. Беше доста посилен от цопването на бълвоча ми, а и за разлика от него бе съпроводен с приглушено жвакащо тупване. Знаех си, че водата на

дъното му не е дълбока, ала се надявах, че ще се окаже достатъчно дълбока, за да покрие трупа. Това глухо тупване обаче свидетелстваше, че съм се излъгал.

Изведнъж зад гърба ми се разнесе пронизителен смях. Беше толкова безумен и налудничав, че почувствах как кожата по гърба ми — от цепката на задника ми до тила ми — моментално настръхва. Хенри се бе свестил и се беше изправил на крака. Не, нещо повече — подскачаше сред буренаците зад краварника и се смееше, размахвайки ръце към осеяното със звезди небе.

— Мама е в кладенеца, но на мене не ми пука! — виеше той. — Мама е в кладенеца, но на мене не ми пука, защото вече няма кой да ме *тормо-о-ози-и-и!*^[1]

Бързо се озовах до него и го зашлевих с всичка сила през лицето, оставяйки кървави отпечатъци върху бузата, която още не знаеше що е бръснач.

— Млъквай! Ще ни издадеш! Какво си се раз... Виж, глупаво момче такова, пак разбуди онова проклето псе!

Рекс излая веднъж, два пъти, три пъти. После притихна. Двамата стояхме неподвижно — бях стиснал сина си за раменете — и се вслушахме в нощта. По тила ми беше избила студена пот. Кучешкият лай проехтя още веднъж, преди животното да се успокои. Ако някой от Котъри се събудеше, сигурно щеше да си каже, че Рекс е лаел по някой енот. Или поне така се надявах.

— Прибирай се в къщата — наредих на сина си. — Най-лошото мина.

— Наистина ли, тате? — погледна ме с плаха надежда той. — Наистина ли?

— Да. По-добре ли си вече? Смяташ ли отново да припадаш?

— Да не би да съм припаднал?

— Да.

— Вече съм добре. Аз просто... просто не знам защо се смях така. Чувствах се объркан. Сигурно съм изпитвал облекчение. Най-накрая всичко свърши! — Той се захили и побърза да притисне ръка към устата си, сякаш беше малко дете, което неволно е казало лоша думичка пред баба си.

— Да — кимнах. — Всичко свърши. Ще останем тук. Майка ти ни напусна и избяга в Сейнт Луис... или май беше Чикаго... но ние ще

останем тук.

— Тя... — Стрелна с поглед кладенеца и дървения капак, подпрян до коловете, които изглеждаха толкова злокобно тази нощ.

— Да, Ханк, тя направи точно това. — Майка му мразеше да го наричам Ханк, защото според нея било селско, но сега не можеше да направи нищо по въпроса. — Внезапно реши и замина. Разбира се, съжаляваме, но междувременно работата не може да чака. Нито пък училището...

— И аз все още мога да съм... приятел с Шанън?

— Естествено — отвърнах и в същия миг пред очите ми изплува картината как средният пръст на Арлет описва похотливи кръгове около чатала ѝ. — Разбира се, че ще можеш. Но ако някога почувстваш остра нужда да ѝ признаеш истината...

Лицето на сина ми мигновено се сгърчи от ужас.

— Никога!

— Радвам се, но така си мислиш сега. Запомни, че ако някога ѝ разкажеш истината, тя ще те напусне.

— Много ясно, че ще го стори — измърмори той.

— Сега влез в къщата и ми донеси две големи кофи от килера. Всъщност най-добре вземи две от кофите, които използваме за доене. Напълни ги от помпата в кухнята и им сложи от оня препарат, който тя държи под умивалника.

— Да загрея ли водата?

Чух гласа на майка си в главата си: „*Кръвта се изпира със студена вода, Уилф. Запомни това.*“

— Няма нужда — казах. — Аз ще дойда веднага щом наглася капака на кладенеца.

Той понечи да се обърне, но в последния момент се спря и ме хвана за ръката. Пръстите му бяха ледени.

— Никой не бива да узнава! — прошепна хрипкаво в лицето ми. — Никой не бива да узнава какво направихме!

— И никой никога няма да узнае — заявих му аз, като говорех доста по-уверено, отколкото се чувствах. Нещата вече се бяха объркали и тепърва започвах да си давам сметка, че стореното никога не прилича на онова, което си планирал.

— Тя няма да се върне, нали?

— *Моля?*

— Няма да ни навестява... като призрак, имам предвид? — Хенри всъщност каза „ненавистява“ — една от онези невинни детски грешчици, при които Арлет неизменно клатеше театрално глава и врътваше възмутено очи. И едва сега, цели осем години след този разговор, аз изведнъж осъзнах колко много прилича тази дума на „ненавист“.

— Не — отвърнах.

Ала грешах.

* * *

Надзърнах в кладенеца и въпреки че дълбочината му беше едва шест метра, единственото, което успях да различа в мрака на безлунната нощ, бяха неясните бледи очертания на кувертюрата. А може би това бе калъфката на възглавницата. Върнах дървения капак на мястото му, позакрепих го, колкото можах, и закрачих обратно към къщата. Опитах се да следвам маршрута, по който бяхме минали с ужасния си товар, като нарочно тътрузех крака, за да залича евентуалните следи от кръв. А на разсъмване щях отново да огледам всичко.

Тази нощ открих нещо, което повечето хора никога не се налага да научават — убийството е грях, убийството е проклятие (за съзнанието и духа на извършителя, дори и атеистите да са прави и да няма такова нещо като задгробен живот), ала е също така и труд, изнурителен труд. Двамата с Хенри търкахме пода на спалнята, докато гърбовете ни не бяха пронизани от страшни болки, след което се прехвърлихме към коридора, дневната и верандата. И всеки път, когато си мислехме, че сме приключили, някой от нас зърваше ново издайническо петънце. Когато зората започна да разцъфва, настъпващият ден завари Хенри на колене в спалнята, където търкаше фугите между дъските на паркета, а мен — в дневната, където изследвах всеки квадратен сантиметър от ръчно плетения килим на Арлет за онази капчица кръв, която би могла да ни издаде. Оказа се, че имаме късмет — върху тъканта му нямаше нищо, за разлика от непокритото дюшеме само на крачка встрани. Кръвта, капнала там, беше съвсем малко — все едно съм се порязал, докато съм се бръснал,

— ала веднага я почистих и едва тогава се върнах в спалнята, за да проверя как се справя момчето ми. С радост установих, че вече изглежда по-добре, а и аз самият се чувствах далеч по-добре от снощи. Мисля, че донякъде това се дължеше на изгрева, който винаги успява да разпръсне и най-мрачните ни страхове. Обаче щом Джордж, нашият петел, изкукурига за първи път през този ден, Хенри се сепна и подскочи. После се засмя. Смехът му бе някак тих и неестествен, ала не ме ужаси по начина, по който снощният му кикот ми бе изкарал ангелите, когато той се свести между кладенеца и краварника.

— Днес не мога да отида на училище, тате. Твърде съм уморен. И... се страхувам, че хората може да разчетат изражението ми и да се досетят, че е станало нещо. Особено Шанън.

Дори не се бях замислил, че момчето трябва да ходи на училище; поредното доказателство за недоизпипаността на половинчатия ми план. Доколкото изобщо можеше да се нарече план. Едва сега си дадох сметка, че спокойно можех да отложам деянието за лятната ваканция — тя щеше да настъпи само след седмица, което означаваше, че нямаше да се наложи да чакаме кой знае колко.

— Можеш да останеш вкъщи до понеделник — казах му аз. — Тогава ще кажеш на учителя си, че си пипнал грип и не си искал да заразиш целия клас.

— Не е грип, но наистина не се чувствам добре — отвърна Хенри.

Същото важеше и за мен.

Взехме един чист ленен чаршаф от скрина ѝ (колко много неща в тази къща бяха *нейни*... ала занапред нямаше да е така), постлахме го на пода и струпахме окървавеното спално бельо отгоре му. Дюшекът също беше изцапан с кръв и трябваше да бъде изхвърлен. Добре, че в бараката отзад имах още един, макар и не толкова удобен. Увих спалното бельо с чаршафа, а Хенри се зае с дюшека. Отнесохме ги до кладенеца точно преди слънцето да се покаже над хоризонта. Небето бе идеално чисто, без нито едно облаче. Очертаваше се денят да е чудесен за царицата.

— Не мога да погледна вътре, тате.

— Няма нужда — успокоих го и отново повдигнах дървения капак. Укорих се, че трябваше да оставя кладенеца отворен — „*Мисли няколко хода напред и пести усилията си*“, както обичаше да казва

баща ми, — макар и да знаех, че за нищо на света не бих могъл да го сторя. Не и след като бях усетил (или си бях помислил, че усещам) онова последно нейно помръдване.

Вече виждах дъното далеч по-добре и онова, което видях, направо ме ужаси. Трупът на Арлет явно се бе приземил в седнало положение, като краката ѝ бяха под торса. Калъфката за възглавница се бе съдрала и сега лелееше в скута ѝ. Завивката и кувертюрата се бяха разхлабили и се разстилаха върху раменете ѝ като екзотична наметка. Картината се допълваше от конопения чувал, който се бе заплел в косата ѝ и я опъваше назад, подобно на мрежичка за коса. Ако човек не знаеше, че Арлет е мъртва, навярно би си казал, че се е наконтила за специална нощ в града.

„Да! Точно така! Специална нощ в града! Ето защо съм толкова щастлива! Ето защо усмивката е от едното ухо до другото! Виждаш ли колко яркочервено е червилото ми, Уилф? Никога не бих отишла така на църква, нали? Не, такова червило жените си слагат, когато възнамеряват да правят онова ужасно нещо с мъжете си! Защо не слезеш тук долу при мен, Уилф? Хайде, ела! Не ти трябва стълба, направо скачай! Покажи ми колко силно ме желаеш! Ти направи ужасното нещо с мен, нека сега и аз да направя ужасното нещо за теб!“

— Тате? — Хенри стоеше с гръб към кладенеца и с лице към краварника. Раменете му бяха отпуснати като на хлапе, което очаква да го напердашат. — Всичко наред ли е?

— Да — кимнах и запратих долу ленения вързоп, надявайки се, че ще уцели главата ѝ и ще закрие тази отвратителна усмивка, ала вместо там се озова в скута ѝ. Сега Арлет изглеждаше така, сякаш седи сред някакъв странен кървав облак.

— Вече покрита ли е? Покрита ли е, тате?

Грабнах дюшека от ръцете му и хвърлих и него в кладенеца. Тесният му край цопна в застоялата вода и горната част се опря в каменната стена, след което дюшекът бавно се прегъна на две и се спусна отгоре ѝ като импровизиран заслон. Проклетата ѝ кървава усмивка и килнатата ѝ на една страна глава най-накрая се скриха.

— Сега вече е покрита — казах на сина си и върнах дървения капак на мястото му, давайки си сметка, че ми предстои още много работа — кладенецът тепърва трябваше да бъде запълнен. Както и да е,

отдавна бях закъснял с изпълнението на тази задача; единственото, което бях предприел, за да огранича опасността от падане в дупката, бе ограждението от колове около нея. — Да влезем в къщата и да закусим нещо.

— Не мога да сложа и зальк в устата си!

Обаче го направи. И двамата го направихме. Опържих яйца, бекон и картофи и двамата ометохме всичко до последната хапка. Усилният труд изостря апетита. Всеки ще ви го каже.

* * *

Този ден Хенри спа чак до късния следобед. Аз обаче останах буден. Част от тези часове прекарах на кухненската маса — пиех чаша след чаша силно турско кафе. А през останалото време се разхождах из царевичната нива. Тръгвах по един от редовете, заслушан в шумоленето на листа, а щом стигнех до края му, се връщах по друг ред. През юни, когато новата реколта всеки момент ще узрее, тя сякаш ти говори. Това, изглежда, смущава някои хора (а има и глупаци, които твърдят, че този звук всъщност се дължи на растежа на царевичката), но аз винаги съм го намирал за успокояващо. По някакъв начин този едва доловим шепот успява да пречисти съзнанието ми. Сега, докато седя в тази хотелска стая наскре големия град, това шумолене ми липсва. Градският живот не е за хората, свикнали да живеят сред природата; за тях това си е живо мъчение и проклятие.

Явно изповедта, също както и извършването на самото престъпление, не е никак лесна работа...

И така, крачех бавно по редовете, заслушан в шепота на царевичните класове, и се мъчех да измисля наистина добър план какво да правя оттук нататък. И този път наистина успях. Може би защото нямах друг избор — все пак не само моят живот бе заложен на карта.

Имало е времена, и то само преди двайсетина години, когато един мъж в моето положение не е имал никакви причини да се тревожи; в онези дни никой не се е бъркал в работата на мъжа, особено ако е бил уважаван фермер — човек, който плаща данъците си, ходи на църква в неделя, подкрепя бейзболния отбор „Хемингфорд Старс“ и

гласува за републиканците. Мисля, че в онези дни в стопанствата в „средните щати“, както ги наричаме, са се случвали най-различни неща. Неща, които са оставали незабелязани и никой не си е пъхал носа в тях. В онова не толкова далечно време съпругата на един мъж си е била изцяло негова работа и ако случайно е изчезнала... точка по въпроса и толкова.

Тези дни обаче безвъзвратно са отминали, а дори и да не бяха... пак си оставаше въпросът със земята. Онези сто акра. Компанията „Фарингтън“ си ги искаше за проклетата си свинекланица, а Арлет бе успяла да ги убеди, че ще си ги получат без проблеми. Това означаваше опасност, а опасността на свой ред означаваше, че играта е загрубяла и половинчатите кроежи и планове вече нямат място в нея.

Когато следобед се прибрах в къщата, бях уморен, но най-накрая бях спокоен и с ясен ум. В обора кравите мучаха, защото сутрешното им доене се бе забавило с часове. Свърших тази работа и ги изведох на пасището, където ги оставих чак до залез-слънце, вместо да ги върна в краварника за традиционното доене след вечеря. Животните не възразиха; хубавото на кравите е, че приемат живота такъв какъвто е. Ако и Арлет бе като тях, щеше все още да е жива и да ме моли за нова пералня от каталога на „Мънки Уорд“. И аз най-вероятно щях да ѝ я купя. Тя винаги успяваше да ме убеди и да направи така, че да стане на нейното. С изключение на въпросите, засягащи земята. Там трябваше да си направи по-добре сметката. Земята си е мъжка работа.

Хенри все още спеше. През следващите седмици щеше да спи повечко от обикновеното и аз гледах да не го будя рано, въпреки че обикновено всяко лято след края на срока го натоварвах с най-различни задачи в стопанството. Вечерите момчето прекарваше или във фермата на семейство Котъри, или в разходки по черния път в компанията на Шанън. Често ги виждах как се държат за ръце и се любуват на изгрева на луната. Когато не се целуваха, естествено. Надявах се, че стореното от нас няма да помрачи сладостните му изживявания, макар че вътрешният ми глас ми нашепваше обратното. Нашепваше ми още и че ако някой е виновен, това съм аз. За съжаление този глас се оказа прав.

Както и да е, побързах да прочистя главата си от подобни мисли, напомняйки си, че най-важното в момента е, че момчето спи. Трябваше отново да отскоча до кладенеца и беше за предпочитане да го направя

сам. Семейното ни ложе буквално крещеше, че тук е станало убийство. Отидох до дрешника и се заех да преравам дрехите ѝ. Жените имат толкова много дрехи, нали? Рокли, поли, блузи, пуловери, бельо... особено бельото, което понякога изглежда толкова необичайно и украсено с такива финтифлюшки, че един мъж никога не би могъл да каже коя е лицевата му страна например. Би било грешка да взема всичките ѝ дрехи, защото старият пикап още стоеше в обора, а фордът ни — модел Т — бе паркиран както обикновено под бряста. А Арлет бе заминала пеша и беше взела само онова, което можеше да носи... Защо не е заминала с форда? Защото щях да чуя запалването на двигателя и да я спра навреме. Да, това звучеше правдоподобно... Следователно бе отпрашила с ръчна чанта и нищо друго.

Натъпках въпросната чанта с всички онези неща, които според мен една жена би взела на всяка цена със себе си. Хвърлих вътре няколко скъпи бижута и фотографията с позлатена рамка на родителите ѝ. Зачудих се дали да добавя и тоалетните ѝ принадлежности от банята, ала прецених, че ще взема само пулверизатора с парфюм „Флориент“ и роговата ѝ четка за коса. На нощното ѝ шкафче лежеше джобното издание на Новия завет, подарено ѝ от пастор Хокинс, обаче нито веднъж не я бях виждал да го чете, така че го оставих на мястото му. За сметка на това пъхнах в чантата шишенцето таблетки с желязо, които тя гълташе по време на цикъл.

Хенри все още спеше, но се въртеше неспокойно в леглото, сякаш бе измъчван от кошмарни сънища. Значи трябваше да приключа възможно най-бързо с чантата, за да мога да съм до него, когато се събуди. Щом заобиколих краварника, я оставих до кладенеца и вдигнах стария дървен капак за трети път. Слава богу, че Хенри не беше до мен! И слава богу, че не видя онова, което зърнах... Опасявам се, че щеше да изгуби разсъдъка си. Аз за малко да изгубя моя.

Дюшекът се бе отместил настрани. Първата ми мисъл беше, че тя сама го е избутала, преди да се опита да се изкачи по каменната стена. Защото бе все още жива. Все още дишаше. Или поне така ми се стори в първия момент. После, точно когато способностите ми за рационално мислене взеха да надделяват над първоначалния шок — когато започнах да се питам как може някакво си дишане да накара роклята ѝ да се издига и сляга не само на гърдите ѝ, а от яката чак до

подгъвите, — челюстите ѝ се размърдаха, сякаш Арлет се опитваше да каже нещо. От зловещо уголемената ѝ уста обаче излязоха не думи, а едрият плъх, който гризеше езика ѝ. Първо се показа опашката му, а после устата ѝ зейна още по-широко, докато гадината отстъпваше заднишком и крачката ѝ драскаха по брадичката на жена ми в търсене на опора.

Плъхът тупна в скута ѝ и в същия миг изпод роклята на Арлет изпълзя цяла армия негови братя и сестри. Забелязах, че един от тях имаше нещо бяло в мустаците си — част от комбинезона или може би пликчетата ѝ. Захвърлих чантата по гадините. Не бях в състояние да мисля — съзнанието ми клокочеше от отвращение и ужас, — така че го направих съвсем инстинктивно. Чантата се приземи на крачетата си. Повечето гризачи — а може би всичките — успяха доста пъргаво да я избегнат. Сетне се втурнаха към кръглия черен отвор, който дюшекът (най-вероятно те самите бяха го изместили при многочисления си щурм) бе закривал, и изчезнаха за секунда. Чудесно знаех какво представлява въпросният отвор; това бе крайт на тръбопровода, който пълнеше коритата за водопой в краварника, преди нивото на водата в кладенеца да спадне толкова ниско, че да го направи безполезен.

Роклята ѝ бе измачкана и деформирана до неузнаваемост. Фалшивото дишане, което ми беше изкарало ангелите, беше секнало. Мъртвата ми жена обаче се *взираше* в мен и онова, което преди бе изглеждало като клоунска гримаса, сега наподобяваше смразяващия взор на Горгона Медуза. Виждах следите от ухапванията на плъховете по бузите ѝ, а долната част на едното ѝ ухо я нямаше.

— Мили Боже! — пророних. — Арлет, ужасно съжалявам.

„Извинението ти не се приема — сякаш казваха мъртвите ѝ очи. — И когато ме намерят в това състояние, с нахапано от плъховете лице и разкъсано и сдъвкано бельо, ще те сложат да седнеш в скута на чичко Електричко в затвора в Линкълн. А последното лице, което ще видиш, ще бъде моето. Ще ме видиш, когато електрическият ток изпържи черния ти дроб и запали сърцето ти, и аз ще се усмихвам доволно.“

Наместих капака и се затътрих към краварника. Там краката ми внезапно ме предадоха и ако се намирах на слънце, със сигурност щях да изпадна в несвяст като Хенри предишната нощ. Обаче бях на сянка и след като поседях няколко минути с приведена между коленете глава,

постепенно започнах да идвам на себе си. Добре, значи плъховете я бяха докопали... и какво от това? Нямах ли да докопат всички ни един ден? Плъховете и буболечките? Рано или късно дори най-здравият ковчег се пропуква и позволява на живота да се храни от смъртта. Така е устроен светът, следователно има ли смисъл да се тормозя? Щом сърцето спре да бие и мозъкът остане без кислород, душите ни или отиват някъде другаде, или просто изчезват. Каквато и да е истината, важното е, че ние вече не усещаме как някой гризе плътта ни и оглозгва костите ни.

Тръгнах към къщата и тъкмо бях достигнал стъпалата на верандата, когато една друга мисъл ме спря. Ами онова помръдване, което бях почувствал? Ами ако Арлет е била все още жива, когато я хвърлих в кладенеца? Ако е била *все още* жива — макар и парализирана и неспособна да помръдне нещо повече от някой обезобразен пръст, — когато плъховете са излезли от тръбата и са започнали угощението си? Ако е почувствала как онази гадина се шмугва в удобно разширената ѝ уста и започва да...

— Не! — прошепнах. — Не го е усетила, защото нямаше никакво помръдване. И никога не е имало. Тя беше мъртва, когато я хвърлих вътре.

— Тате? — извика сънено Хенри от стаята си. — Тате, ти ли си?

— Аз съм!

— С кого говориш?

— С никого. Говоря на себе си.

Влязох вътре. Синът ми седеше на кухненската маса само по фланелка и гащета. Изглеждаше объркан и нещастен. Щръкналата му коса ми напомни за хлапето, което някога тичаше и се смееше из двора, гонейки пиленцата заедно с кучето си Бау (което отдавна бе умряло).

— Ще ми се да не го бяхме направили — каза Хенри, когато седнах срещу него.

— Стореното си е сторено и няма връщане назад — отвърнах. — Колко пъти съм ти го казвал, момчето ми?

— Около милион. — Той сведе глава и остана така в продължение на няколко секунди, след което вдигна очи и погледите ни се срещнаха. Очите му бяха зачервени и кървясали. — Ще ни хванат ли? Ще ни пратят ли в затвора? Или...

— Не. Имам план.

— Според предишния ти план изобщо нямаше да я боли! А виж какво стана!

Изведнъж усетих как ръката ме засърбява да го ударя, ето защо побързах да я удържа с другата. Сега не му беше времето за взаимни обвинения. Освен това беше прав. Всичко, което се бе объркало, беше по моя вина. „С изключение на плъховете — си казах. — За тях не съм виновен.“ Макар че това беше лъжа. Естествено, че беше лъжа. Ако не бях отнел живота ѝ, тя щеше да си е до фурната и да приготвя вечерята. Навярно щеше да продължава да опява за ония сто акра — със сигурност! — но щеше да е жива и здрава, а не да лежи на дъното на стария кладенец.

„Плъховете най-вероятно са се върнали — прошепна един глас дълбоко в съзнанието ми. — Върнали са се и я ядат. Първо ще изгризат най-хубавите и най-вкусните части — деликатесите, — а после ще минат на...“

Хенри се протегна през масата и докосна сключените ми пръсти. Сепнах се.

— Съжалявам — каза той. — Двамата сме заедно в това.

Сърцето ми трепна при тези думи.

— Всичко ще бъде наред, Ханк. Ако действаме разумно, няма да имаме никакви проблеми. Сега ме изслушай внимателно.

Момчето така и направи. По някое време започна да кима. Когато привърших, ми зададе един-единствен въпрос: кога ще запълним кладенеца?

— Не още — гласеше отговорът ми.

— Не е ли малко рисковано?

— И още как.

* * *

Два дни по-късно, докато поправях част от оградата на около половин километър от фермата, зърнах голям облак прах да се издига над черния път, отклоняващ се от магистралата Омаха — Линкълн. Изглежда щяхме да имаме посещение от света, към който Арлет нямаше търпение да се присъедини. Закрачих обратно към къщата,

както си бях с дърводелската престилка (в джобовете ѝ дрънкаха пирони) и затъкнат в колана чук. Хенри не се виждаше наоколо. Навярно бе отишъл да се изкъпе на потока, а нищо чудно и да спеше в стаята си.

По времето, когато влязох в двора и седнах на дънера, който ползвах за цепене на дърва, вече бях разпознал превозното средство, вдигащо пушилката — това бе товарният пикап „Ред Бейби“ на Ларс Олсън. Ларс беше ковачът на Хемингфорд Хоум, както и селският млекуар. Освен доставки на мляко той вършеше услуги и като превозвач на пътници, и точно тази функция явно изпълняваше в този юнски следобед. Пикапът влезе в нашия парцел, карайки Джордж, нашия зъл и раздражителен петел, да се разхвърчи из двора, следван от малкия си кокоши харем. Преди двигателят да спре да се дави до смърт, от купето излезе едър, представителен мъж, облечен със сив шлифер. Той свали очилата си, при което разкри големите (и смешни) бели кръгове около очите си, и пристъпи към мен.

— Уилфред Джеймс?

— На вашите услуги — кимнах и се изправих. Бях напълно спокоен. Навярно нямаше да се чувствам така, ако бе дошъл с общинския форд с голямата звезда отстрани. — А вие сте...

— Андрю Лестър — отвърна той. — Адвокат.

И той подаде ръка. Аз се замислих.

— Преди да ви стисна ръката, няма да е зле да ми кажете чий адвокат сте, господин Лестър.

— В момента работя за животновъдна компания „Фарингтън“, базирана в Чикаго, Омаха и Де Мойн.

„Да — помислих си, — без съмнение е така. Обаче се обзалагам, че името ти дори не е написано на вратата. На големите шефове в Омаха не им се налага да гълтат селски прахоляк, за да си изкарат насъщния, нали? Дай им да си седят с качени върху бюрата крака, да пият кафе и да се любуват на хубавичките глезени на секретарките си.“

А онова, което изрекох на глас, беше:

— В такъв случай, господине, по-добре приберете ръката си и продължете нататък. Без да се обиждате.

Той направи точно това и на лицето му разцъфна типичната адвокатска усмивка. Потта се стичаше по страните му, косата му беше

сплъстена и разрошена от пътуването. Минах покрай него и се насочих към Ларс, който бе свалил единия калник на пикапа и бърникаше нещо по колелото. Подсвиркваше си щастлив и безгрижен като птичка. Завиждах му за това. Помислих си, че двамата с Хенри може и да имаме щастливи дни — в динамичен и променлив свят като днешния всичко е възможно, — но не и през лятото на тази година. Нито пък през есента.

Здрависах се с шофьора и го попитах как е.

— Горе-долу добре — отвърна той, — но устата ми е пресъхнала. С удоволствие бих я наквазил.

Посочих към източната стена на къщата.

— Знаеш къде да се обслужиш.

— Тъй си е — кимна той и натисна силно калника, за да го закрепим на мястото му. Металическото изщракване, което последва, беше толкова силно, че отново подплаши кокошките, които тъкмо бяха събрали кураж да се върнат. — Сладка и ледена както винаги, нали?

— Гарантирам ти го — казах и си помислих: „*Но ако решиш да пийнеш водица от другия кладенец, Ларс, не мисля, че ще ти пука особено за вкуса.*“ — Опитай и сам ще се увериш.

Той закрачи към сенчестата стена на къщата, където се намираше външната помпа. Господин Лестър се загледа подире му, след което се обърна към мен. Беше разкопчал шлифера си. Костюмът, който носеше под него, непременно трябваше да отиде на химическо чистене, щом се върнеше в Линкълн, Омаха, Деланд или където там закачаше шапката си, когато не вършеше мръсната работа на Коул Фарингтън.

— И аз бих пийнал глътка вода, господин Джеймс.

— Аз също. Поправянето на оградата си е изморителна работа. — Изгледах го от глава до пети. — Макар и не толкова изморителна като да се друсаш трийсет километра в пикапа на Ларс!

Той се почеса по хълбока и отново ме дари със стандартната си адвокатска усмивка. Този път обаче в нея се долавяше и капчица съжаление. Виждах как погледът му се стрелка тук, там, навсякъде... Може би не трябваше да подценявам този човек само защото важните клечки са му наредили да се тресе трийсет километра по прашните селски пътища в този горещ летен ден.

— Четирибуквието ми никога няма да е същото.

В малкия заслон, където бях монтирал помпата, висеше голям черпак, закрепен с верига за стената. Ларс го напълни и жадно го надигна, при което изпъкналата му адамова ябълка се размърда нагоре-надолу. Сетне отново го напълни и го предложи на Лестър. Той му хвърли изпълнен със съмнение поглед (по същия начин и аз бях изгледал протегнатата му за ръкостискане длан) и се обърна към мен:

— Какво ще кажете да я изпием вътре, господин Джеймс? У вас със сигурност е по-хладничко, отколкото тук...

— Така е — потвърдих, — но както не пожелах да се ръкувам с вас, така и не желая и да ви каня в дома си.

Ларс Олсън усети накъде духа вятърът и без да губи време, закрачи обратно към пикапа си. Преди това обаче успя да връчи черпака на Лестър. Направи ми впечатление, че за разлика от шофьора той не пиеше жадно, а на претенциозни малки глътки. С други думи, като адвокат. В този момент мрежестата врата против насекоми изтрака и Хенри излезе от къщата само по работен гащеризон. Беше бос. Той ни хвърли бегъл поглед, в който — добро момче! — имаше безразличие, и отиде там, където всяко селско момче би отишло: да зяпа как Ларс бърника пикапа си и ако има късмет, да научи туй-онуй.

Седнах върху камарата трупи, които държахме до стената под едно брезентово платнище.

— Предполагам, че сте дошли тук по работа. Свързана с жена ми.

— Така е.

— Е, утолихте жаждата си, така че най-добре да минаваме направо на въпроса. Все още имам куп задачи, а вече е три следобед.

— Трудите се от изгрев до залез, фермерският занаят не е шега работа — въздъхна той, сякаш имаше някаква представа какво е да си фермер.

— Да, и една своенравна съпруга никак не го прави по-лесен. Предполагам, че тя ви е изпратила, но не знам защо — ако става въпрос за някакви юридически консултации, и заместникът на шерифа би могъл да ме навести и да ми връчи документа.

Той ми хвърли изненадан поглед.

— Не ме е изпращала съпругата ви, господин Джеймс. Всъщност аз дойдох тук, за да говоря с нея.

Диалогът ни беше като пиеса — ето че сега беше мой ред да го изгледам изненадано. А после да се изхилия, понеже такива бяха сценичните закони.

— Това обяснява всичко.

— Какво обяснява?

— Когато бях хлапе във фордис, имахме съсед — един противен дърт негодник на име Бродли. Всички го наричаха Поп Бродли.

— Господин Джеймс...

— От време на време баща ми имаше вземане-даване с него и понякога ме взимаше със себе си. Става въпрос за ония години, когато още нямаше автомобили и се придвижвахме само с каруци. Тогава двамата разменяха основно зърно за посев, особено през пролетта, но нерядко си даваха назаем и инструменти. По онова време нямаше каталог за поръчки и доставки по пощата, ето защо един инструмент можеше да обиколи целия окръг, преди да се върне при собственика си.

— Господин Джеймс, наистина не виждам връзката между...

— И всеки път, когато отивахме да видим тоя старец, мама ме съветваше да си запушвам ушите, понеже почти всяка дума, която излизаше от устата на Поп Бродли, беше или ругатня, или някаква мръсотия... — Противно на очакванията ми срещата с адвоката започваше да ме забавлява. — Както може да се предположи, аз, естествено, правех точно обратното — наострях уши, за да не пропусна нито дума от бисерите на Поп. Та един от любимите му изрази беше: „Никога не яхай кобила без юзда, защото не знаещ накъде ще ѝ скимне да запраши.“

— И какво трябва да означава това?

— Накъде според вас ѝ е скимнало на моята кобила да запраши, господин Лестър?

— Да не намекувате, че съпругата ви е...

— Точно така, господин Лестър. Напусна ме. Офейка. Обра си крушите. Плю си на петите. Би ми дузпата. Като страстен читател и поклонник на съвременния жаргон подобни синоними ми хрумват от само себе си. Ларс обаче — и повечето местни — просто ще кажат: „Тя избяга и го зарязва“, когато мълната се разпространи. И в този случай навярно ще добавят: „Зарязва и мъжа си, и детето си.“ Аз пък си мислех, че е отишла при големите си дружки от компанията

„Фарингтън“ и следващото известие от нея ще бъде уведомлението, че продава бащиния си парцел.

— Както и смята да направи.

— Подписала ли е вече договора? Защото се боя, че и аз ще трябва да си потърся адвокат, ако го е сторила.

— В интерес на истината не е. Но когато го направи, отсега ви съветвам да си спестите разноските по дело, което със сигурност ще изгубите.

Изправих се. Едната презрамка на работния ми гащеризон бе паднала от рамото ми и аз я вдигнах с палец.

— Е, след като съпругата ми не е тук, май се изправяме пред нещо, което адвокатската колегия нарича „спорен въпрос“, нали? На ваше място бих я потърсил в Омаха — заявих усмихнато. — Или в Сейнт Луис. Не спираше да говори за Сейнт Лу. — Направих кратка пауза. — Имам чувството, че накрая ѝ е писнало от вас, както ѝ бе писнало и от мен и сина, който ми роди. И е решила да започне нов живот. „По дяволите нека да вървят и двете ви семейства!“ Това е Шекспир, между другото. „*Ромео и Жулиета*.“ Една пиеса за любовта.

— Ще ме извинявате, ама всичко това ми изглежда доста странно, господин Джеймс. — Лестър извади копирена кърпичка от вътрешния джоб на сакото си (бас държа, че пътуващите адвокати като него имат доста джобове) и започна да бърше изпотената си физиономия. Бузите му вече бяха не румени, а направо яркочервени. И заслугата за този цвят не беше само на жегата. — Даже изключително странно, като се има предвид сумата, която моят клиент е готов да плати за този имот, граничещ с потока Хемингфорд и разположен в близост до Голямата западна железопътна линия.

— Е, значи ще ви трябва известно време, докато свикнете със ситуацията и разберете положението ми. Така че за момента ви водя в резултата.

— Какво искате да кажете?

— Познавам я добре. Сигурен съм, че вие и вашите *клиенти* сте си мислели, че сделката ви е в кърпа вързана, ала Арлет Джеймс... нека просто да кажем, че да я задължиш да изпълни обещанието си е като да задължиш слънцето да не грее през лятото. Спомнете си думите на Поп Бродли, господин Лестър. Човекът си беше истински провинциален гений.

— Може ли да надникна в къщата?

Отново се засмях и този път смехът ми бе съвсем спонтанен. Човекът бе упорит, нямаше спор, и определено не искаше да се връща с празни ръце. Беше изминал трийсет километра в пращен пикап без врати и трябваше да се клатушка още толкова, докато се върне в Хемингфорд Сити (където без съмнение трябваше да вземе влака), задникът му пламтеше и хората, които го бяха изпратили тук, нямаше да са особено щастливи, когато им докладваше за резултата от изнурителното си пътуване. Горкият човечец!

— Ще ви отговоря с контравъпрос: а може ли да си свалите панталоните, за да надникна в задника ви?

— Държете се невъзпитано.

— Прав сте, така е. Приемете го като... не точно метафора, а нещо като *иносказание*.

— Не ви разбирам.

— Ами, ще имате поне час път до града, по време на който да поразсъждавате. А може би два, ако пикапът на Ларс спуска гума. Уверявам ви, господин Лестър, че ако ви бях пуснал да надникнете в къщата — в моята частна собственост, моята неприкосновена територия, моята крепост, — нямаше да откриете трупа на жена ми в дрешника или... — За малко да кажа „или на дъното на кладенеца“, при което капки студена пот избиха на челото ми. — Или под леглото.

— Никога не съм твърдял, че...

— Хенри! — извиках. — Ела тук за малко!

Синът ми се приближи, като тътреше крака в прахта. Беше свел глава и изглеждаше угрижен, навярно дори гузен, ала това даже бе добре дошло в случая.

— Да, господине?

— Кажи на този човек къде е майка ти.

— Не зная. Когато ме извика да закусим петък сутринта, нея я нямаше. Беше си взела нещата и бе заминала.

Лестър го наблюдаваше изпитателно.

— Синко, истината ли ми казваш?

— Да, господине.

— Цялата истина и нищо *освен* истината, Бог да ти е на помощ?

— Тате, може ли да се връщам вкъщи? Имам да наваксам с уроците след болестта...

— Тогава се прибирай, но не си губи времето — казах аз. — Не забравяй, че е твой ред да доиш кравите.

— Да, господине.

Момчето изкачи бавно стъпалата и влезе в къщата. Лестър го изпроводи с поглед, след което се обърна отново към мен:

— Тук има нещо повече от това, което се вижда на повърхността. Нещо скрито.

— Виждам, че не носите халка, господин Лестър. Ако някой ден се случи да носите вашата толкова дълго, колкото аз нося своята, ще разберете, че в семействата винаги има нещо скрито. Тогава ще осъзнаете и нещо друго — че човек никога не знае накъде ще запраши кобилата му.

Той се изправи.

— Да знаете, че нещата не са приключили.

— Напротив — изтъкнах, макар и да знаех, че не съм прав. Но ако всичко вървеше по план, сега определено бяхме по-близо до края, отколкото преди. Ако всичко вървеше по план.

Адвокатът закрачи през двора, но по едно време се спря и се обърна. Избърса лицето си отново с кърпичката и ми каза:

— Ако си мислите, че тези сто акра са ваши само защото сте наплашили жена си... и сте я натирили при леля й в Де Мойн или при сестра й в Минесота...

— Проверете в Омаха — добавих услужливо и се усмихнах. — Или в Сейнт Луис. Тя отдавна занемари роднинските си връзки, обаче така и не спря да си мечтае за Сейнт Лу. Един бог знае защо.

— И ако смятате, че можете да сеете и да жънете върху имота, не сте познали. Разберете, че земята не е ваша собственост. И едно семенце да хвърлите там, после ще се видим в съда.

— Сигурен съм, че ще получите вест от нея веднага щом се разболеете от тежка форма на безпаричоза — отвърнах му аз, въпреки че ми се искаше да кажа друго: *„Да, земята не е моя... но не е и ваша. И просто ще си остане там. Кое то ме устройва напълно, понеже ще бъде моя след седем години, когато отида в съда, за да обявим Арлет официално за мъртва. Не знам за вас, но аз мога да чакам. Седем години без воня на свински говна, когато вятърът задуха от запад? Седем години, в които няма да слушам стоновете на умиращите прасета (които толкова приличат на стоновете на умираща жена)?*

Седем години, през които няма да се налага да гледам как свинските карантии се носят по почервенялата от кръв рекичка? Специално за мен това ще бъдат едни прекрасни седем години!“

Той мълчеше.

— Приятен ден, господин Лестър, и имайте предвид, че следобедите тук са много горещи, а и слънцето ще ви пече директно в лицето.

Той се качи в пикапа, без да ме удостои с отговор. Лес ми помахаше и адвокатът му се сопна. Шофьорът го изглежда, сякаш казваше: „Ядосвай се и мрънкай колкото си искаш, но километрите до Хемингфорд няма да станат по-малко!“ и бавно потегли.

Когато се изгубиха в далечината и след тях остана само вдигнатата пушилка, Хенри отново се появи на верандата.

— Добре ли се справих, тате?

Улових го за ръката, стиснах я лекичко и се престорих, че не съм усетил как мускулите му моментално се стягат, сякаш момчето трябваше да потисне внезапно обзелия го импулс да избяга.

— Справи се страхотно. Перфектно.

— Утре ли ще започнем да запълваме кладенеца?

Замислих се дълбоко, защото животът и на двама ни навярно зависеше от решението, което щях да взема. В последно време шериф Джоунс трупаше както години, така и килограми. Не беше мързелив, ала си беше трудничко да го накараш да се размърда без основателна причина. По-нататък може би Лестър щеше да убеди Джоунс да цъфне тук, но не и преди адвокатът да убеди Коул Фарингтън да изпрати при шерифа единия от двамата си синове, та да му напомнят кой е най-големият данъкоплатец в цял Хемингфорд (да не споменаваме съседните окръзи Клей, Филмор, Йорк и Сюърд). Ето защо прецених, че имаме най-малко два дни.

— По-скоро не — отвърнах. — Не утре, а вдругиден.

— Защо, тате?

— Защото шериф Джоунс ще дойде тук, а той може да е стар, но не и глупав. Един запълнен кладенец веднага би събудил подозренията му защо е бил запълнен точно по това време и така нататък. Но такъв кладенец, който все още се запълва... и то не без основателна причина...

— Каква причина? Кажете ми!

— Скоро — отвърнах. — Съвсем скоро ще ти кажа.

* * *

През целия следващ ден тръпнехме в очакване да видим издигащ се облак прах над черния път — но не от пикапа на Ларс Олсън, а от колата на областния шериф. Е, очакванията ни не се оправдаха. За сметка на това при нас дойде Шанън Котъри, която изглеждаше прелестна с памучната си блуза и карираната си пола, за да попита дали Хенри е добре и — ако е добре — би ли отишъл да вечеря с нея и родителите ѝ?

Той веднага отвърна, че е добре, и аз се загледах подире им, докато двамата се отдалечаваха по пътя, хванати за ръце. Имах лоши предчувствия. Момчето пазеше ужасна тайна, а тези тайни са тежки и дори непосилни. Най-естественото нещо на света е човек да се опита да се отърве от бремето им, като ги сподели. Хенри обичаше това момиче (или си мислеше, че го обича, което е едно и също, когато си на петнайсет). И сякаш за да стане още по-зле, той трябваше да прикрие страшната истина с лъжа... а Шанън можеше да почувства, че я лъже. Хората казват, че влюбените очи са слепи, но само глупаците биха се уповавали на това. Понякога те виждат даже твърде много.

Поплевих градината (откъсвайки повече грахчета, отколкото бурени), след което седнах на верандата и пуших лула, докато чаках Хенри да се върне. И той се върна — малко преди луната да изгрее. Главата му бе клюмнала, раменете — приведени, а походката му наподобяваше тътрузене. Сърцето ми се късаше, като го гледах, ала дълбоко в душата си се чувствах облекчен. Ако беше споделил тайната си пред Шанън, изобщо нямаше да посмее да се върне.

— Разказа ѝ историята, която измислихме, нали? — попитах го, когато приседна до мен.

— Която *ти* измисли.

— И тя обеща да не казва на родителите си?

— Да.

— Но ще го стори ли?

Момчето въздъхна.

— Вероятно да. Тя ги обича и те я обичат. Ще прочетат нещо на лицето ѝ и ще я накарат да изплюе камъчето. А дори и да не го направят, тя сигурно ще каже на шерифа. Ако той изобщо тръгне да говори с тях, де...

— Не се заблуждавай, Лестър ще се погрижи за това. Ще си го изкара на шериф Джоунс, понеже неговите шефове в Омаха ще си го изкарат на него. Всичко се върти без край, къде спира никой май не знай.

— Изобщо не биваше да го правим. — Той се замисли, после отново го изрече, но този път шепнешком.

Аз мълчах. Хенри също се умълча. Известно време и двамата съзерцавахме луната — как се издига над царевицата, червена и подпухнала.

— Тате? Може ли да изпия чаша бира?

Погледнах го изненадано, макар че всъщност не бях кой знае колко учуден. После влязох в кухнята и налях на двама ни по чаша бира.

— Но никаква бира утре или вдругиден! — натъртих, докато му подавах халбата.

— Добре, тате. — Той отпи, намръщи се и отново отпи. — Беше ми толкова гадно да лъжа Шанън, тате. Всичко в тази история е толкова мръсно...

— Мръсотията се измива.

— Не и тази — отвърна Хенри и пак отпи. Този път не се намръщи.

Малко по-късно, когато луната вече бе започнала да придобива сребрист отгънък, излязох по нужда и неусетно се заслушах в шепота, който си разменяха нощният ветрец и царевицата. Щом се върнах на верандата, видях, че момчето го няма там. Чашата с недопитата бира стоеше на парапета. После го чух от краварника — да казва: „Ужасно съжалявам, миличка. Ужасно съжалявам.“

Реших да надзърна. Беше обгърнал с две ръце шията на Елпида и я галеше. Струва ми се, че плачеше. Постоях известно време, след което се обърнах, без да кажа нищо. Върнах се в къщата, съблякох се и легнах в кревата, където бях прерязал гърлото на жена си. Мина доста време, докато успея да заспя. И ако не разбирате защо — ако не можете

да разберете всички причини за това, — значи няма никакъв смисъл да четете тези редове.

* * *

Бях кръстил всичките ни крави на второстепенни гръцки божества, но в случая с Елпида ставаше въпрос или за ужасен избор, или за жестока ирония на съдбата. В случай че не си спомняте легендата за това как злото се появило в нашия тъжен стар свят, нека да ви я разкажа — всички злини и нещастия излетели навън, когато Пандора не могла да сдържи любопитството си и отворила кутията, поверена ѝ за съхранение. Щом жената осъзнала какво е сторила, побързала да върне обратно капака и така Елпида, богинята на надеждата, останала затворена вътре. През онова прокълнато лято на хиляда деветстотин двайсет и втора обаче за нашата Елпида нямаше никаква надежда. Тя беше стара и немощна, вече не даваше много мляко и ние се бяхме отказали да я доим, понеже посегнеше ли човек към вимето ѝ, тя моментално се опитваше да му тегли един къч. Преди година бяхме решили да я заколим, обаче ме възпря високата цена, която поиска Харлан Котъри за услугата, а аз можех да коля единствено свине... самопризнание, което вие, уважаеми читатели, просто няма как да не приемете за чиста монета.

— А и месото ѝ ще е жилаво — бе отбелязала Арлет, която изпитваше необяснима привързаност към Елпида, навярно защото никога не се бе налагало да я дои. — По-добре да я оставим на мира.

Ала ето че сега бях измислил как Елпида ще ни помогне и смъртта ѝ щеше да допринесе далеч по-голяма полза от няколко килограма жилаво месо.

Два дни след посещението на Лестър двамата със сина ми ѝ сложихме юздата и я поведохме покрай стената на обора. Още не бяхме преполовили пътя до кладенеца, когато Хенри внезапно се спря и очите му се разшириха от ужас.

— Тате, *надушвам* я!

— Тогава се върни в къщата и си запуши носа с памук! Има върху нейния скрин!

Въпреки че главата му бе приведена, видях косия поглед, с който ме стрелна. „*Ти си виновен за всичко — сякаш казваха очите му. — Ти си виновен за всичко, защото не може да се примириш с положението.*“

В същото време изобщо не се съмнявах, че ще ми помогне да свърша онова, което ни предстоеше. Каквото и да си мислеше за мен, беше замесено и момиче и той не искаше то да разбере какво е сторил. Вярно бе, че аз го бях накарал, ала това обстоятелство едва ли щеше да смекчи вината му пред Шанън.

Когато момчето се върна, отведохме Елпида до кладенеца, където тя съвсем закономерно започна да се дърпа. Заобиколихме от другата страна, без да изпускаме поводите, и я задърпахме към прогнилия дървен капак на кладенеца. Щом кравата се озова там, дървото изскърца под тежестта ѝ... изкриви се леко... но не се продъни. Старата Елпида си стоеше отгоре му — изглеждаше тъпа и опърничава както винаги — и ни показваше зеленикавожълтите останки от зъбите си.

— А сега какво? — попита Хенри.

Тъкмо щях да му кажа, че не знам, когато дървеният капак се строши на две със силно изпращяване. Ние продължавахме да държим поводите, макар че за секунда си представих как биваме повлечени надолу в кладенеца с изкълчени ръце. После юздата се освободи от муцуната на добичето и отхвъркна нагоре. Беше съдрана и от двете страни. Долу Елпида започна да мучи агонизиращо и да блъска с копита по каменната стена.

— *Tame!* — изкрещя Хенри. Бе притиснал юмруци към устата си, като кокалчетата се забиваха в горната му устна. — *Накарай я да спре!*

Елпида нададе измъчен протяжен стон, който отекна зловещо от вътрешността на кладенеца. Неистовото блъскане на копитата ѝ не спираше.

Сграбчих Хенри за ръката и го повлякох назад към къщата. Сложих го да седне на дивана, който Арлет бе поръчала по пощата, и му наредих да остане там, докато не се върна за него.

— Не забравяй, че почти сме приключили! — помъчих се да го успокоя.

— Никога няма да приключим с това — отвърна синът ми и се обърна с лице към дивана. Бе затиснал с длани ушите си, въпреки че мученето на Елпида не се чуваше оттук. Само че Хенри явно я чуваше в главата си... както и аз.

Взех малокалибрена пушка за лов на лисици от най-високата лавица в килера. Беше едва двацет и втори калибър, но щеше да ми свърши работа. А ако съседът ми Харлан Котъри чуеше изстрелите? Това само щеше да подкрепи версията ми. Стига само Хенри да запазеше разсъдъка си достатъчно дълго, за да я разкаже както трябва...

* * *

Ето нещо, което научих през хиляда деветстотин двацет и втора — винаги може да стане още по-зле. Мислите си, че вече сте видели най-лошото — онзи неописуем ужас, който съчетава в едно всичките ви кошмари — и единствената ви утеха е, че оттук насетне положението няма как да се влоши. А дори и това да се случи, съзнанието ви просто ще изключи при гледката и над него милостиво ще се спусне пелената на забвението. Ала ето че нещата стават *още* поужасни, съзнанието ви *не изключва* и вие някак си продължавате напред. Осъзнавате, че цялата радост от живота безвъзвратно си е отишла, че стореното от вас завинаги ви е лишило от онова, за което сте копнеели, и ви се иска вие да сте на мястото на мъртвите... обаче продължавате напред. Намирате се в ад, който сами сте си изградили, но продължавате да живеете в него, понеже нямате избор.

Елпида бе паднала върху трупа на жена ми, но ухилената физиономия на Арлет все още се виждаше — с вирнатата си нагоре брадичка и обърнато лице към обляния от слънцето горен свят мъртвата сякаш се вираше право в мен. А и плъховете се бяха завърнали. Кравата, появила се изневиделица в сумрачното им царство, без съмнение ги бе накарала да се скрият в тръбата, която бях започнал да наричам „Булеварда на плъховете“, ала ето че щом надушиха прясното месце, те побързаха да се завърнат, за да проучат обстановката. Неспособни да устоят на изкушението от падналото от небето угощение, те започнаха да гризат лакомо горкото добиче, което

продължаваше да мучи и да рита, макар и доста по-вяло от преди. Един от плъховете дори се настани върху главата на мъртвата ми съпруга, досущ като зловеща корона; беше си изгризал дупка в конопения чувал и ясно видях как остриите му нокти издърпаха навън кичур от косата ѝ. Бузите на Арлет, някога закръглени и изкусителни, сега висяха на разкъсани парчета.

„Нищо не може да бъде по-ужасно от това — помислих си. — Без съмнение това е пределът на кошмара.“

Но както ви казах и преди малко, винаги може да стане още по-зле. Докато се вирах във вътрешността на каменния цилиндър, вцепенен от отвращение и потрес, Елпида отново зарита и едното ѝ копито удари останките от лицето на Арлет. Чух отчетливо изхрущяване, когато челюстта на жена ми се строши, и всичко под носа ѝ се отмести рязко наляво, сякаш беше част от маска на панти. Широката ѝ от ухо до ухо усмивка обаче остана. Това, че вече не се намираще на една линия с очите, ѝ придаде още по-страховит вид. Стори ми се, че мъртвата вече има не едно, а две ужасяващи лица, с които да навестява кошмарите ми. Тялото ѝ се отмести към дюшека и го изтласка встрани. Плъхът върху главата ѝ мигновено се шмугна зад него. Кравата отново измуча. Помислих си, че ако Хенри ненадейно се върне и надзърне в кладенеца, като нищо ще ме убие, задето го бях направил част от всичко това. И навярно напълно заслужавах подобна съдба. Така обаче щеше да остане сам, а сам щеше да е беззащитен.

Част от капака бе пропаднала в кладенеца, а друга част все още се крепеше. Заредих пушката, подпрях я на здравето парче от капака и се прицелих в Елпида, която лежеше със счупен врат върху мъртвата ми съпруга, притиснала глава до каменната стена. Изчаках няколко секунди, докато ръцете ми престанат да треперят, и натиснах спусъка.

Един изстрел беше напълно достатъчен.

* * *

Когато се върнах в къщата, заварих Хенри заспал на дивана. Бях твърде потресен, за да сметна поведението му за странно. В този момент той ми изглеждаше като единственото обнадеждаващо нещо в мрачния ми свят — омърсен, но не дотолкова, че да не може да се

пречисти. Наведох се и го целунах по бузата. Той простена насън и обърна глава. Оставих го да спи и отидох в хамбара, за да взема нужните ми инструменти. Три часа по-късно Хенри дойде при мен. Междувременно аз бях махнал остатъците от счупения дървен капак от кладенеца и тъкмо бях започнал да го запълвам.

— Ще ти помогна — каза синът ми с мрачен равен глас.

— Добре. Взemi пикапа и го докарай до могилата край западната ограда...

— Сам? — Недоверието в тона му беше едва доловимо, но аз бях доволен, че поне показва някаква емоция.

— Знаеш всички предни скорости, значи ще можеш да намериш и задната, нали?

— Да, но...

— Значи ще се справиш. Междувременно аз имам предостатъчно работа тук, така че докато се върнеш, най-лошото ще е свършило.

Зачаках със свито сърце отново да ми каже, че най-лошото никога няма да свърши, но той не го стори. Продължих да хвърлям пръст с лопатата. Все още виждах главата на Арлет и конопения чувал, откъдето стърчеше онзи проклет кичур коса. Сигурно между бедрата й вече има цяло котило новородени пльхчета, мина ми през ума.

Чух как моторът на пикапа се дави веднъж, после втори път. Надявах се, че манивелата няма да се изметне назад и да счупи ръката на Хенри.

При третото завъртане на манивелата старият пикап най-накрая заръмжа равномерно, връщайки се към живот. Синът ми забави импулса на искрата, подаде постепенно газ и машината тръгна. Нямах го около час, ала щом се върна, каросерията на пикапа беше пълна с пръст и чакъл. Хенри откара машината на заден ход до ръба на кладенеца и угаси двигателя. Беше свалил ризата си и запотеният му торс изведнъж ми се видя твърде хилав; струваше ми се, че мога да преброя всичките му ребра. Помъчих се да си спомня кога за последен път го бях видял да се храни добре и не можах. После си дадох сметка, че това май беше закуската след нощта, в която се бяхме отървали от Арлет.

„Довечера ще се погрижа да хапне както трябва — зарекох се аз. — Ще направя хубава и питателна вечеря, която да подсили и

двама ни. Без телешко, но пък имаме свинско в хладилника, така че ще направя вкусни...“

— Тате, погледни — изрече синът ми с новия си безизразен глас и посочи с ръка.

По черния път в посока към фермата ни пълзеше облак прах. Погледнах към дъното на кладенеца. Не, все още не бях готов! Голяма част от Елпида продължаваше да се вижда, но не там се коренеше проблемът. Причината за безпокойството ми се дължеше на стърчащия над пръстта окървавен ръб на дюшека.

— Помогни ми — казах.

— Имаме ли достатъчно време, тате? — Лека нотка на любопитство, но като цяло и този въпрос бе зададен с новия му равен глас.

— Не зная. Може би. Не стой така, а ми помогни!

Втората лопата бе подпряна на стената на краварника до натрошените парчета от дървения капак. Хенри я грабна и двамата се заехме да изтребваме пръст и чакъл от каросерията на пикапа и да ги изсипваме в кладенеца.

* * *

Когато автомобилът със златна звезда на вратата и прожектор на покрива спря пред дънера, където цепехме дърва (подплашвайки за пореден път петела Джордж и кокошата му свита), двамата с Хенри седяхме на стъпалата на верандата и се наслаждавахме на последното нещо, което Арлет Джеймс бе направила през живота си — пълна кана с лимонада. И двамата бяхме голи до кръста, защото бяхме свалили ризите си. Областният шериф излезе от колата, придърпа колана си, свали широкополия си „Стетсън“, приглади назад прошарената си коса и нагласи пак шапката си, така че долният ѝ ръб да си пасне перфектно с линията, разделяща челото му на два участъка: бял и медночервен. Беше сам. Приех това за добър знак.

— Добър ви ден, господа! — поздрави ни той и огледа внимателно голите ни гърди, мръсните ни ръце и потните лица. — Бая сте се озорили, а?

— Бъхтим се като грешни дяволи, и то по моя вина — отвърнах и се изплюх на земята.

— В смисъл?

— Една от кравите ни падна в стария кладенец, откъдето пояхме добитъка — обади се синът ми.

— Сериозно? — присви очи Джоунс.

— Да, за съжаление — потвърдих аз. — Искате ли чаша лимонада, шерифе? Арлет я е правила.

— Арлет я е правила, казвате? Значи се е върнала, така ли?

— Не — отвърнах. — Взе си любимите дрехи, но не и лимонадата. Няма ли да я опитате?

— Ще я опитам, но първо ще отскоча до тоалетната ви. Откакто станах на четирийсет и пет, взех да пикая през пет минути. Кофти работа.

— Отзад е. Следвайте пътеката и се оглеждайте за вратичка с полумесец.

Той се засмя, сякаш това беше най-забавната шега, която бе чувал последната година, и тръгна покрай къщата. Дали щеше да се спре по някое време, за да надзърне през прозорците? Със сигурност, ако си разбираше от работата, а аз бях чувал, че е така. Особено когато е бил млад.

— Тате — обърна се Хенри към мен. Направи ми впечатление, че шепне.

Погледите ни се срещнаха.

— Ако разбере, не можем да направим нищо... Мога да лъжа, но няма да участвам в никакви други убийства!

— Добре — кимнах. Разговорът ни беше кратък, ала често щях да размишлявам над него в последвалите осем години.

Шерифът Джоунс се върна, закопчавайки дюкяна си.

— Отиди да донесеш чаша за шерифа — наредих на Хенри.

Момчето се подчини. Посетителят ни най-сетне успя да си закопчае дюкяна, свали си шапката, приглади назад косата си и нагласи отново стетсъна. Значката му блестеше на следобедното слънце. Патлакът на хълбока му изглеждаше доста голям и макар Джоунс да беше твърде стар, за да е участвал в Голямата война, кобурът ми напомни за снаряжението на американските войници, сражавали се в

Европа. Може би беше на сина му. Бях чувал, че синът му е загинал някъде отвъд океана...

— Приятно ви мирише в тоалетната — отбеляза той. — Особено за горещ ден като днешния...

— Арлет доста често ѝ слагаше негасена вар — обясних аз. — Ще се опитам и аз да го правя, ако тя не се върне скоро... Елате на верандата, за да седнете на сянка.

— Сянката е хубаво нещо, но предпочитам да постоя прав. Имам нужда да раздвижа гърбината.

Аз седнах на люлеещия се стол с възглавничката с надпис „ТАТЕ“. Шерифът застана до мен, като ме гледаше отвисоко. Не ми харесваше да бъда в това положение, ала се насилих да го понеса търпеливо. Хенри излезе с чашата и Джоунс си наля от лимонадата, опита я, изгълта я почти цялата и измляска доволно.

— Бива я — нито твърде кисела, нито твърде сладка, точно каквато трябва да бъде! — засмя се той. — Като Златокоска съм, нали? — Допи чашата си, но поклати глава, когато Хенри предложи да му долее. — Не, благодарско — да не искаш да пикая на всеки стълб оттук до Хемингфорд Хоум? И после до Хемингфорд Сити?

— Да не са преместили управлението? — любопитствах. — Мислех, че сте си тук, в Хоум.

— Че аз съм си тук! Денят, в който ме накарат да преместя полицейското управление, ще е денят, когато ще си подам оставката и ще дам на Хап Бърдуел да стане шериф, както си мечтае! Не, не, просто гледат едно дело в Хемингфорд Сити... Чиста бумащина, ама на — трябва да присъствам. Нали го знаете какъв е съдията Крипс... или по-скоро не, защото сте от хората, които съблюдават закона... Много е раздразнителен, да ви кажа, а когато някой закъсне, се озлобява още повече. Затуй трябва да бързам като ненормален само за да кажа „С Божията помощ“ и да се подпиша на юридическите алибали! Само дано моята Макси не се скапе по пътя, че тогава съвсем ще я втасам!

Слушах го мълчаливо. Определено не говореше като човек, който бърза, ала не бе изключено и такъв да му беше характерът.

Шерифът отново си свали шапката и приглади косата си, но този път не върна стетсъна на главата си. Изглежда ме изпитателно, отмести взор към Хенри, после отново се вторачи в мен.

— Сигурно се сещате, че не съм дошъл тук по свое желание. Според мен отношенията между мъжа и жената са си тяхна работа. Просто трябва да бъде така, нали? Библията казва, че мъжът е глава на жената и че ако жената иска да научи нещо, нека пита съпруга си у дома. Послание на апостол Павел до коринтяните. Ако само Светото писание ми беше началник, щях да постъпвам както е речено в него и животът щеше да е доста по-лесен.

— Изненадан съм, че господин Лестър не е с вас — подхвърлих.

— О, много се натискаше да дойде, ама не му позволих. Освен това настояваше да се издейства и заповед за обиск, обаче му казах, че не ми трябва. Дадох му ясно да разбере, че или ме оставя да дойда тук и да огледам със собствените си очи, или остава с пръст в уста. — Той вдигна рамене. Лицето му си оставаше спокойно, ала очите му не спираха да се стрелкат насам-натам — живи, пронизателни и всепроникващи.

Когато Хенри ме попита за кладенеца, му бях казал: *„Ще го наблюдаваме и ще преценим дали ще събудим подозренията му. Ако стане така, ще го пуснем вътре и ще го оставим да огледа всичко. Запомни, че в никакъв случай не бива да създаваме впечатлението, че крием нещо! Ако ме видиш да правя движение с палеца си, сякаш смятам да щракна с пръсти, значи го пускаме вътре. Но трябва и двамата да сме единомушни, Ханк. Не те ли видях да ми дадеш същия знак, ще си държаш устата затворена.“*

Надигнах чашата си и изпих последните глътки от лимонадата си. Щом забелязах, че Хенри ме гледа, врътнах рязко десния си палец. Постарах се движението да е едва забележимо. Сякаш имах внезапен мускулен спазъм.

— Според Лестър какво точно е станало? — попита Хенри. Тонът му бе изпълнен с негодувание. — Завързали сме я долу в мазето?

Отпуснатите му ръце не помръдваха.

Шерифът прихна, а голямото му шкембе се затресе зад колана му.

— Откъде да знам? Пък и, честно казано, хич не ме интересува. Адвокатите са като бълхи по козината на човешката природа. Съвсем спокойно мога да го заявя, понеже съм работил за тях — както и срещу тях, в интерес на истината — през целия си живот. Обаче... —

проницателният му взор се фокусира върху мен — ... не бих имал нищо против да надникна вътре, пък ако ще и само за да го успокоя. Все пак не сте го пуснали да влезе и така доста сте го ядосали.

Хенри се почеса по ръката. Докато го правеше, палецът му се стрелна на два пъти встрани.

— Не го пуснах в къщата, понеже не ми стана симпатичен — казах. — Макар че ако трябва да съм честен, и евангелистът Йоан нямаше да ми стане симпатичен, ако бе цъфнал тук, за да върши работа за отбора на Коул Фарингтън.

Тези мои думи накараха шерифа да избухне в гръмогласен смях: „Ха-ха-ха!“ Очите му обаче си оставаха сериозни както преди.

Надигнах се от люлеещия се стол. Какво неописуемо облекчение беше отново да съм на крака! Изправен, бях поне с осем-десет сантиметра по-висок от Джоунс.

— Можете да разгледате навсякъде, където си поискате.

— Благодаря — кимна ми шерифът. — Така много ще ми улесните живота. После имам да се разправам със съдията Крипс и толкова главоболия ми стигат за деня. Та в тоя ред на мисли, ако мога да накарам адвокатчетата на Фарингтън да спрат да джафкат подире ми, защо да не го сторя?

Влязохме в къщата — аз пристъпвах начело, а Хенри вървеше най-отзад. След няколко хвалебствени коментара за това колко уютна била дневната и колко спретната — кухнята, закрачихме по коридора. Шерифът надзърна небрежно в стаята на Хенри и ето че най-сетне се озовахме пред главната атракция. Докато отварях вратата на спалнята, ненадейно бях обзет от ирационален страх, че кръвта отново ще е там. Ще се събира в локвички на пода, ще крещи от петната по стените и ще се просмуква в новия дюшек. И Джоунс ще я види. Тогава ще се обърне към мен, ще откачи от колана си белезниците, висящи до огромния му револвер, и ще каже: „*Арестувам те за убийството на Арлет Джеймс!*“

Обаче в спалнята нямаше кръв. Нямаше дори и мирис на кръв, понеже помещението бе имало два дни на разположение, за да се проветри добре. Леглото бе оправено, макар и не по начина, по който Арлет вършеше това; моят стил бе по-скоро армейски, въпреки че краката ми ме бяха спасили от войната, погълнала завинаги сина на

шерифа. Не можеш да убиваш шваби, ако си дюстабанлия. Дюстабанлиите са способни да убият само жените си.

— Прекрасна стая — отбеляза Джоунс. — Улавя първите слънчеви лъчи, нали?

— Точно така — кимнах — и остава прохладна следобед дори през лятото, защото слънцето грее от другата страна на къщата.

Приблжих се до дрешника и го отворих. Онзи ирационален страх се завърна, по-силен от всякога. „Къде е кувертурата? — щеше да попита шерифът. — *Онази, дете беше по средата на горната лавица?*“

Той, естествено, не направи нищо подобно. Поканих го да надникне в дрешника и Джоунс се озова до мен с неподозирана за теглото му бързина. Пронизващите му очи — които бяха толкова яркозелени, че приличаха на котешки — зашариха нагоре-надолу по рафтовете.

— Много парцали — обобщи той.

— Да — съгласих се. — Арлет обичаше тоалетите и каталозите за поръчка по пощата. Но след като е заминала само с една пътна чанта — имаме две, другата е ей-там, в ъгъла, виждате ли я? — мога да кажа, че е взела само най-любимите си. Имаше два панталона и едни сини дънки, но и тях ги няма. А аз си мислех, че не обича да носи панталони...

— Панталоните са най-удобни за пътуване, нали тъй? — изтъкна шерифът. — Няма значение дали си мъж или жена — с панталони се пътува най-добре. Ето защо жена ви ги е взела. Особено ако е бързала.

— Да, предполагам, че сте прав...

— Взела е и по-скъпите си бижута, и снимката на дядо и баба — обади се Хенри зад нас. За малко да подскоча; съвсем бях забравил, че е тук.

— Наистина ли? Гледай ти, гледай ти...

Той огледа отново дрехите и затвори вратата на дрешника.

— Хубава стая — отбеляза, докато пристъпваше към коридора с широкополата си шапка в ръце. — *Хубава къща*. Една жена трябва да не е с всичкия си, за да зареже такава хубава стая и такава хубава къща...

— Мама много ми говореше за живота в градовете — печално въздъхна Хенри. — Мечтаеше си някой ден да отвори свой магазин...

— Сериозно? — Шерифът го стрелна с котешкия си поглед. — Виж ти! Ама затова трябват пари, не е ли тъй?

— Тя получи като наследство от баща си онези сто акра — напомних му.

— Да, вярно — усмихна се смутено Джоунс, сякаш бе забравил за парцела от ето акра. — Е, може би така е най-добре. „По-добре да живееш в пуста земя, нежели със свадлива и сърдита жена.“ Притчи Соломонови. Ти радваш ли се, че майка ти замина, синко?

— Не — отвърна Хенри и от очите му бликнаха сълзи. Мислено благослових всяка.

— Тъй значи... — измърмори шерифът, постави ръце на подутите си колене и се наведе, за да надзърне под леглото. — Май виждам дамски обувки тук долу. И още едни, от ония, дето са по-удобни за дълго ходене... Ей, хора, да не би да е тръгнала боса?

— Вероятно е заминала с гуменките си — предположих. — Тъкмо те липсват.

Това си беше самата истина. Избелелите зелени гуменки, които тя наричаше „градинарските си обувки“, действително липсваха. Бях ги запомнил добре, защото ги бях видял точно преди да започна да запълвам кладенеца.

— Аха! — кимна той. — Е, още една мистерия е разплетена... — Той извади посребрения часовник от джоба на жилетката си и погледна циферблата му. — Е, аз ще вдигам гълъбите... Темпусът нещо доста бързо фугитясва^[2]!

Върнахме се по коридора, като Хенри отново вървеше най-отзад, навярно за да може да избърше очите си в уединение. Изпратихме шерифа до неговия „Максуел“ със златната звезда на вратата. Тъкмо щях да го попитам дали иска да погледне кладенеца — вече си бях подготвил историята, която да му разкажа, — когато той се спря и хвърли на сина ми поглед, изпълнен с плашеща добронамереност.

— На идване се отбих у семейство Котъри — рече той.

— О? — възкликна синът ми. — Така ли?

— Казах им, че напоследък ми се налага да опикавам всеки храст, но с радост бих използвал един удобен, чист и добре поддържан клозет, в който няма да треперя да не ме ужили някоя оса, докато се мъча да изцедея няколко капки от оная си работа. А семейство Котъри

са спретнати хора. И си имат хубава щерка. Някъде на твоите години, нали?

— Да, господине — отвърна Хенри с равен тон, повишавайки леко глас на „господине“.

— Май си падаш по нея, а? И тя по теб, съдейки по казаното от майка й...

— Наистина ли е казала такова нещо? — попита момчето ми. Звучеше изненадано, но и доволно.

— Да. Госпожа Котъри ми довери, че се тревожиш за майка си и че Шанън й е споделила нещо, което си казал във връзка с това. Попитах я какво и тя ми заяви, че не е нейна работа да ми го казва, но мога да питам Шанън, ако искам. И аз така и направих.

Хенри сведе очи.

— Казах й да го пази в тайна.

— Е, няма да й береш гарез, нали? — попита шериф Джоунс. — Мисълта ми е, че когато голям мъж като мен със звезда на гърдите си попита крехко създание като нея какво знае, крехкото създание няма как да не изплюе камъчето, нали така? Просто няма избор, нали разбираш? Така че няма защо да я виниш...

— Не знам — смотолеве синът ми, без да вдига глава. — Сигурно е така, както казвате. — Забелязах, че не просто се *преструваше* на нещастен; той *беше* нещастен. Въпреки че всичко се развиваше така, както искахме и се надявахме да бъде.

— Шанън ми сподели, че родителите ти са вдигали голям скандал за продажбата на стоте акра и когато си застанал на страната на баща си, госпожа Джеймс те е шамаросала доста силно.

— Да — отвърна вяло Хенри. — Тогава мама беше пила повечко...

Шериф Джоунс се обърна към мен:

— Пияна ли беше, или просто почерпена?

— Нещо по средата — казах аз. — Ако се беше напила, щеше да спи цяла нощ, вместо да стане в потайна доба, да си опакова нещата и да се изниже като крадец.

— Не мислите ли, че ще се върне, когато изтрезнее, а?

— Надявах се, че точно така ще стане — все пак до магистралата има повече от шест километра... Но добере ли се веднъж дотам, някой

шофьор като нищо може да я е качил, преди главата ѝ да се е избистрила. Някой камион по трасето Линкълн-Омаха примерно.

— Да, да, и на мен ми дойде на ума същото... — промърмори Джоунс. — Е, сигурен съм, че ще получите новини от нея веднага щом се свърже с господин Лестър. Ако твърдо е решила да остане сама в града, определено ще ѝ трябват пари.

Значи и шерифът си беше дал сметка за това.

Погледът му внезапно се изостри.

— Тя имаше ли някакви пари в брой, господин Джеймс?

— Ами...

— Не се стеснявайте. Изповедта е балсам за душата. Католиците винаги гледат да скътат нещо настрана, нали?

— Държах една кутия в скрина си. Вътре имаше двеста долара, за да имам с какво да платя на берачите, когато започнат работа идния месец.

— И за господин Котъри — напомни ми Хенри, след което се обърна към шерифа: — Господин Котъри има комбайн за царевица. Огромен „Харис“. Почти нов е. Страшна машина!

— Да, да, мярнах го на двора му. Кучият му син е като великан! Извинете ме за френския израз... И какво за парите — липсват ли?

На лицето ми изплува горчива усмивка, но не аз бях този, който се усмихваше — още от появата на шерифа командването бе поето от Заговорника вътре в мен.

— Оставила ми е двайсет. Доста щедро от нейна страна. Но тъй като Харлан Котъри иска точно толкова за ползването на комбайна му, значи парите ще ми стигнат и всичко е наред. А що се отнася до берачите, предполагам, че господин Стопенхаузер от банката ще ми отпусне краткосрочен заем. Освен ако не дължи услуги на компанията „Фарингтън“, естествено... При всички положения имам най-добрия помагач при себе си!

И аз понечих да разроша косата на Хенри. Той обаче рязко се отдръпна, очевидно засрамен от действието ми.

— Е, май имам да съобщя бая новини на господин Лестър, как смятате? Едва ли някоя от тях ще му хареса, но ако е толкова умен, колкото си мисли, че е, би трябвало да очаква посещението и в офиса му — колкото по-скоро, толкова по-добре. Когато зелените хартийки

свършат, хората имат уникалното свойство да се появяват, не съм ли прав?

— Досегашният ми опит го потвърждава — отбелязах. — Ако сме приключили, шерифе, двамата с момчето ми трябва да се връщаме обратно на работа. Този безполезен кладенец трябваше да бъде запълнен още преди три години. Една от кравите ми...

— Елпида — изрече унесено Хенри. — Името ѝ беше Елпида.

— Да, Елпида — кимнах аз. — Та тя излязла от обора и взела, че стъпила върху дървения капак на кладенеца, който се продънил. Въпреки че беше стара, не можа да прояви малко милост, като умре самичка. Трябваше да застрелям клетото добиче. Ако искате, елате зад краварника, та да ви покажа как отплатата за леността лежи с вирнати крака. Ще трябва да я погребем там, където издъхна, и от днес нататък вече ще наричам стария кладенец „Глупостта на Уилфред“.

— Ами че да погледна, защо да не погледна? Струва си да се види... — Джоунс се замисли. — Обаче трябва да бързам за оня сприхав стар съдия... Хайде, някой друг път. — Той се качи в колата си, пъхтейки като локомотив. — Благодаря ви за лимонадата, както и задето бяхте тъй гостоприемни... Можехте да се държите далеч по-студено, като се има предвид кой ме е изпратил при вас...

— Няма проблеми — усмихнах се аз. — Всички трябва да си вършим работата.

— И да си носим кръстовете. — Проницателните му очи отново се заковаха върху Хенри. — Синко, господин Лестър ми каза, че криеш нещо. Бил сигурен в това. Я ми кажи истината, така ли беше?

— Да, господине — отвърна момчето с безизразния си глас, който вече започваше да ме плаши. Имах чувството, че всичките му чувства са отлетели безвъзвратно, също като злините от кутията на Пандора. Уви, за нас двамата нямаше надежда — Елпида не беше останала в кутията, понеже лежеше мъртва в кладенеца.

— Ако адвокатът ме попита, ще му кажа, че се е объркал — увери го шериф Джоунс. — Той няма нужда да знае, че нечия майка е ударила момчето си, както си е пийнала... — Той се намести на седалката, извади S-образната манивела, която добре познавах, и я подаде на Хенри. — Ще пощадиш ли гърба и раменете на един стар човек, синко?

— Да, господине, с най-голямо удоволствие — гласеше отговорът. Синът ми взе манивелата и отиде до предницата на автомобила.

— Само си пази ръката! — предупреди го шерифът. — Рита като бик! — После се обърна към мен. Забелязах, че любопитният блясък е изчезнал от очите му. Както и яркозеленият нюанс. Сега ирисите му ми изглеждаха сиви и сурови, досущ като езерна вода в облачен ден. Това беше лицето на човек, който би пребил почти до смърт някой бродяга и това изобщо няма да се отрази на спокойния му сън. — Господин Джеймс — обърна се той към мен, — трябва да ви задам един въпрос. Като мъж на мъж.

— Кажете. — Опитах се да мобилизирам всичките си сили в очакване на въпроса, който щеше да последва: „Има ли и друга крава в кладенеца ви? Такава на име Арлет?“ Ала се оказа, че греша.

— Мога да пусна името и описанието ѝ по телеграфа, ако искате. Тя едва ли е стигнала по-далеч от Омаха, не смятате ли? А това не е кой знае колко — кажи-речи, двеста и седемдесет километра. Една жена, която цял живот е вършила домакинска работа, едва ли знае как да се скрие. Сигурно ще си потърси някоя скромна квартира в източната част на града, където е по-евтинко... Веднага мога да я върна. Мога да ви я довлека тук за косата, стига да поискате...

— Изключително любезно предложение от ваша страна, но...

Суровите му очи ме гледаха изпитателно.

— Хубавичко си помислете, преди да ми кажете „да“ или „не“. Понякога на женската трябва да ѝ се говори с шамари, ако ме разбирате, и после всичко става тип-топ. А по някой път хубавият пердах дори разпалва още повече чувствата. Тъй... помислете и чак тогава ми отговорете.

— Добре.

Двигателят на максуела внезапно се съживи с мощен рев. Подадох ръка на шерифа — същата, с която бях прерязал гърлото ѝ, — ала той не ми обърна внимание. Беше твърде зает със забавянето на импулса на искрата и регулирането на подаването на газ.

Две минути по-късно от него се виждаше единствено облак прах по черния път.

— Та той дори не пожела да хвърли едно око на кладенеца! — учуди се Хенри.

— Нали! — възкликнах аз.

Беше толкова хубаво, че още не можех да повярвам.

* * *

Щом го зърнахме да се отдалечава, двамата грабнахме лопатите и се захванахме здраво за работа, в резултат на което от пръстта вече стърчеше само единият крак на кравата. Копитото ѝ се намираще на около метър и половина от горния край на кладенеца. Мухите кръжаха лениво около него. Шерифът със сигурност би се учудил при вида на тази гледка, а още повече би го озадачило надигането на пръстта в непосредствена близост до стърчащия крак.

Хенри изпусна лопатата си и ме хвана за ръката. На фона на следобедната жега пръстите му ми се сториха леденостудени.

— Това е тя! — прошепна момчето. Очите му така се бяха разширили, че сякаш заемаха цялото му лице. — *Опитва се да се измъкне!*

— Не се дръж като женчо! — скарах му се аз, но въпреки това не можех да откъсна очи от пръстта, която периодично се надигаше и спадаше. Сякаш кладенецът беше жив и в момента наблюдавахме пулсирането на злоещото му сърце.

После пръстта и чакълът се изтърколиха встрани и пред очите ни се показа един плъх. Очите му, черни като капки нефт, примигваха на ярката следобедна светлина. Беше едър като котка. В мустаците му се бяха заплели кървави късчета от кафявия конопен чувал.

— *Ох, майчице!* — изкрещя синът ми.

Нещо изсвистя на сантиметри от ушите ми и в следващия миг лопатата на Хенри разцепи на две главата на гадината, която гледаше нагоре към нас.

— Тя го е изпратила — каза задъхано момчето. Зъбите му се бяха оголили в широка усмивка. — Сега плъховете са нейни слуги!

— Нищо подобно. Много ти се насъбра напоследък.

Той захвърли лопатата и пристъпи към купчината чакъл, с който смятахме да заравним кладенеца, след като приключим със запълването му. Там седна и ме изгледа съсредоточено.

— Убеден ли си? Сигурен ли си, че няма да ни преследва от отвъдното? Хората казват, че понякога убитият се връща като дух, за да си отмъсти на този, който го е...

— Хората разправят какви ли не дивотии. Мълнията не поразявала едно и също място два пъти, счупеното огледало носело седем години лош късмет, зов на козодой в полунощ означавал, че някой от семейството ще умре... — Говорех съвсем разумно, ала все още се вирах като хипнотизиран в мъртвия плъх. И онези късчета от окървавения конопен чувал. От новата й *мрежа за коса*. Без съмнение Арлет продължаваше да я носи там долу в мрака, само че в тъканта вече имаше дупка, откъдето стърчеше кичур от косата й. „*Това е последната мода сред мъртвите жени това лято*“ — мина ми през ума.

— Когато бях малък, вярвах, че ако стъпя в цепнатината между две плочки, мама ще умре — рече отнесено синът ми.

— Ето, виждаш ли?

Той се изправи и изтупа дъното на панталона си от прахта.

— Ама добре го наредих това копеленце, нали?

— Страхотно се справи — поощрих го аз и понеже не ми харесваше тонът му — започвах сериозно да се притеснявам, — го потупах окуражително по гърба.

Хенри отново се усмихна.

— Ако шерифът беше хвърлил едно око на кладенеца, както ти му предложи, и бе видял как този плъх си пробива път през пръстта, май щеше да зададе повечко въпроси, а?

Явно това, което каза, му се стори много забавно, защото изведнъж избухна в истеричен смях. Трябваша му поне три-четири минути, докато се успокои, като междуременно подплаши ято врани, кацнали на оградата, която пазеше кравите да не газят царевицата. Когато най-накрая приключихме с работата си, слънцето вече залязваше и совете надаваха пронизителните си възгласи от плевника над обора, което означаваше, че вечерният им лов скоро щеше да започне. Междуременно чакълът върху запълнения кладенец изглеждаше толкова добре утъпкан, че не вярвах някой плъх да успее да си прокопае тунел до повърхността. Не си дадохме труд да заменим строшения дървен капак; вече нямаше никаква нужда от него. Хенри отново бе възвърнал нормалното си състояние (или поне така ми се

струваше), ето защо реших, че и двамата заслужаваме да се насним добре след усилената работа. Преди това обаче имахме да свършим още нещо.

— Какво ще кажеш да вечеряме наденички, зрял фасул и царевични питки? — попитах сина си.

— Чудесно! А може ли да включа генератора и да слушаме „Забавления в сламата“ по радиото?

— Естествено, че може, сине.

Той ми се усмихна и аз отново видях предишния Хенри.

— Благодаря ти, тате.

Приготвих толкова храна, че щеше да стигне и за четирима изгладнели земеделски работници. Това обаче изобщо не ни попречи да ометем всичко до последната трохичка.

* * *

След два часа, докато дремех в креслото си над „Сайлъс Марнър“ на Джордж Елиът, Хенри дойде при мен в дневната. Беше само по долнището на лятната си пижама.

— Мама винаги настояваше да си казвам молитвите преди лягане — прошепна той. — Знаеше ли?

Примигнах изненадано насреща му.

— Нямах никаква представа. Не знаех, че все още те кара да го правиш.

— Винаги е държала на това — обясни ми Хенри. — Дори и след като не искаше да ме погледне, освен ако не бях с панталони, понеже вече съм бил твърде голям и не било редно да ме гледа. Обаче аз не мога вече да се моля — нито сега, нито някой друг ден... Страх ме е, че ако коленича, Господ ще ме порази и ще умра.

— Ако изобщо го има — отбелязах.

— Дано го няма. Човек би се чувствал ужасно самотен без Бог, но наистина се надявам Господ да не съществува. Защото ако няма рай, няма и ад.

— Сине, аз я убих.

— Не — възрази Хенри. — Двамата заедно го направихме.

Това не беше вярно — той беше все още дете и аз съзнателно го бях манипулирал, — ала той беше убеден във вината си и си помислих, че никога няма да се отърве от тези терзания.

— Не бива да се тревожиш за мен, тате. Зная, че се безпокоиш да не кажа на някого — например на Шанън. Или че съвестта така ще ме загризе, че ще отида в Хемингфорд и ще разкажа всичко на шерифа.

Сякаш четеше мислите ми. Естествено, че се опасявах да не стане така.

Хенри бавно поклати глава.

— Този шериф... видя ли как душеше и оглеждаше всичко? Видя ли *очите* му?

— Да.

— Мисля си, че той ще направи всичко възможно да ни сложи на електрическия стол, без да се интересува, че ще навърша петнайсет чак през август. Ще стои и ще ни гледа с безмилостните си очи, докато ни завързват с ремъците, и...

— Стига, Ханк. Млъкни.

Той обаче не млъкна.

— ... и пускат тока. Така че никога — помни ми думата — няма да позволя това да се случи, стига да мога да го предотвратя. Тези проклети очи няма да бъдат последното нещо, което ще видя, когато умра. — Той се замисли над това, което беше казал току-що, и побърза да се коригира: — Исках да кажа „*преди да умра*“.

— Отивай да спиш, Хенри.

— Ханк.

— Лягай си, Ханк. Обичам те.

Той се усмихна.

— Знам, тате, макар че не го заслужавам. — Той излезе от стаята, преди да успея да кажа каквото и да било.

* * *

Ето че настана време за сън, както обича да казва прочутият мемоарист Самюъл Пийпс^[3].

И двамата спяхме непробудно, докато совите летяха в нощта и търсеха плячка, а Арлет седеше в мрака на подземната си обител с

изместена долна част на лицето. Следващият ден се оказа прекрасен за царевицата и ние го оползотворихме по най-добрия възможен начин, като свършихме доста полска работа.

Когато се прибрах в къщата — плувнал в пот и изтощен, — за да приготвя обяд, заварих на верандата някаква тенджера. Под нея бе затисната бележка, която гласеше:

Уилф, толкова съжаляваме за неприятностите ви и ще ви помагаме, както можем. Харлан каза това лято да не се тревожиш за наема за комбайна. Моля те, ако получиш някаква вест от съпругата си, да ни уведомиш.

С обич:

Сали Котъри

ПС. Ако Хенри се отбие при Шан, ще изпратя по него боровинков кейк.

Сгънах бележката и я пъхнах в джоба на гащеризона си. Не можах да сдържа усмивката си. Животът ни без Арлет беше започнал.

* * *

Ако Бог ни възнаграждава тук, на земята, за добрите ни дела — както твърди Старият завет и както вярват пуританите, — значи Сатаната би следвало да ни възнаграждава за злините ни. Не мога да го кажа със сигурност, ала лятото на двайсет и втора определено беше хубаво — с много слънце за царевицата и точно толкова дъжд, колкото да напоява и освежава зеленчуковата ни градина (простираща се на един акър).

Някои следобеди се разразяваха гръмотевични бури, но бяхме пощадени от онези бурни ветрове и градушки, които фермерите на Средния запад с право наричат „убийци на реколтата“. Харлан Котъри дойде със своя комбайн „Харис“ и машината не се повреди нито веднъж. Страхувах се, че от компанията „Фарингтън“ може да започнат

да си пъхат носа в делата ми, ала нищо подобно не се случи. Взех заем от банката без никакви проблеми и го изплатих до октомври, защото тази година цените на царевицата бяха високи, а транспортните такси на Голямата западна железница — пределно ниски. Ако познавате добре историята, навярно знаете, че тези две неща — изкупната цена на земеделската продукция и транспортните разходи — размениха местата си през хиляда деветстотин двайсет и трета и оттогава положението не се е променило. За фермерите от Средните щати Голямата депресия започна следващото лято, когато рухна чикагската земеделска борса. Лятото на двайсет и втора обаче беше толкова хубаво, че надмина и най-дръзките ми надежди. Само един инцидент го помрачи — инцидент, свързан с една от нашите богини-крави, — но съвсем скоро ще ви разкажа по-подробно за него.

Господин Лестър намина още два пъти. Опитваше се да ни тормози, ала нямаше с какво. Явно и той го знаеше, понеже през юли изглеждаше доста измъчен. Представих си как го тормозят неговите шефове и той гледаше да си го изкара на нас. Поне се опитваше. Първия път ми зададе куп въпроси, които всъщност не бяха въпроси, а инсинуации. Дали съм смятал, че съпругата ми е претърпяла инцидент? Най-вероятно било така, не съм ли се замислял над това — нали в противен случай Арлет веднага би се свързала с него, за да уредят продажбата на стоте акра, или би се прибрала във фермата с подвита (образно казано) опашка? А може би се е забъркала с някой опасен тип по време на пътуването си? Такива неща се случват, нали? А това, естествено, би било добре дошло за мен...

При второто си идване той вече изглеждаше не само изтормозен, а направо отчаян, и премина директно на въпроса — ами ако съпругата ми е претърпяла инцидент именно във фермата? Това ли се е случило? Затова ли от нея няма ни вест, ни кост?

— Господин Лестър, ако ме питате дали съм убил жена си, отговорът е „не“.

— Естествено, че това ще кажете!

— Това беше последният ви въпрос към мен, господине. Качвайте се в пикапа, потегляйте и не се връщайте повече. Ако пак ви видя тук, следващия път ще ви посрещна с брадва!

— Ще влезете в затвора за заплахата! — Носеше бяла целулоидна якичка, която се беше изкривила комично. Целият му вид будеше

съжаление — като се започне с якичката, връзала се под брадичката му, мине се през потта, стичаща се на вадички по топчестото му лице, и се стигне до потрепващите му устни и изпъкналите очи.

— Нищо подобно. Просто ви предупредих да не нахлувате в моята частна собственост и възнамерявам да изпратя препоръчано писмо до фирмата ви, където да изложа мотивите си. При това положение, ако пак престъпите границите на имота ми, вече ще извършите закононарушение и ще имам пълното право да ви пребия. Така че сте предупреден, господине. — Забелязах, че Ларс Олсън, който отново бе докарал адвоката със своя „Ред Бейби“, бе поставил длани зад ушите си, за да може да чува по-добре.

Щом Лестър стигна до пикапа, изведнъж се извърна и посочи към мен, сякаш се намираше в съдебната зала. Изглеждаше толкова театрално, че едва се удържах да не се разсмея.

— Мисля, че вие сте я убили! И рано или късно престъплението ви ще излезе на бял свят!

В същия миг Хенри — или Ханк, както предпочиташе да го наричат — излезе от краварника. Беше събирал сено и вдигна заплашително вилата с две ръце, все едно държеше пушка.

— А аз мисля, че е най-добре да се махнете оттук, преди да ви се е случило нещо — заяви синът ми. Милото и даже плахо момче, което познавах преди лятото на двайсет и втора, никога не би казало подобно нещо... ала ето че този Хенри го направи и Лестър разбра, че наистина е готов да изпълни заканата си. Ето защо побърза да седне на мястото до шофьора. И понеже нямаше врата, която да затръшне, той се задоволи сърдито да скръсти ръце пред гърдите си.

— Ти винаги си добре дошъл, Ларс! — казах с възможно най-любезния си тон, — но не ми го карай този, без значение колко ще ти предложи за превоза на безполезния му задник!

— Няма, сър, господин Джеймс — отвърна ми Ларс и автомобилът потегли.

Обърнах се към сина си:

— Наистина ли щеше да го наръгаш с тая вила?

— И още как. Щях да го накарам да заквичи като прасе — заяви мрачно Хенри и се върна в краварника. На лицето му не се забелязваше и следа от усмивка.

* * *

Ала невинаги през това лято на лицето му господстваше мрачното изражение и причината за усмивките му се наричаше Шанън Котъри. Той често се виждаше с нея (даже прекалено често, което не беше никак добре за двамата, както се убедих през есента). Момичето започна да идва вкъщи всеки вторник и четвъртък следобед — винаги с дълга пола, с прибрана коса под шапката си и чанта, пълна с всевъзможни вкусни неща. Тя каза, че знаела „как готвят мъжете“ — сякаш беше на трийсет, а не на шестнайсет — и добави, че смятала да се погрижи да имаме поне две хубави вечери седмично. Макар да имах само една гозба от майка ѝ за сравнение (онази тенджерата на верандата), определено си личеше, че дъщерята е изумителна готвачка. Двамата с Хенри само слагаме на печката тигана с пържолите, а тя така ги овкусяваше, че превръщаше и най-жилавото месо в истински деликатес. Носеше ни и пресни зеленчуци — не само моркови и грах, но и екзотични (за нас) неща като аспержи и зелен фасул, които готвеше с лукчета и бекон. Имаше даже и десерт. Мога да затворя очи в тази мизерна хотелска стая и веднага усещам аромата на сладкишите ѝ. Виждам я как стои до кухненския плот и хълбоците ѝ ритмично се поклащат, докато разбива яйца или сметана...

Шанън беше щедро надарена от природата в почти всеки смисъл на думата — и като хълбоци, и като бюст, и като сърце. Беше много нежна към Хенри и милееше за него. Това ме накара и аз да започна да милея за нея... само че тази дума е твърде слаба, уважаеми читатели. Обичах я, точно това е думата, а двамата обичахме Хенри. След като приключвахме с вечерята във вторник и четвъртък, аз настоявах да измия съдовете, а тях двамата изпращах на верандата. Понякога ги чувах да си говорят тихичко и когато надниквах скришом, ги виждах как седят един до друг на плетените столове, държат се за ръце и се любуват на залеза... досущ като възрастна женена двойка. Друг път ги шпионирах, докато се целуват, и тук всички аналогии с възрастната двойка ставаха на пух и прах. В целувките им личаха жар, нежност и страст, съпътстващи само първата любов, ето защо често се улавях как ги наблюдавам със свито от умиление и носталгия сърце.

Един горещ следобеден вторник тя дойде по-рано от обичайното. Баща ѝ беше на северната нива със своя комбайн, Хенри седеше до него, група индианци от резервата на шошоните в Лайм Биска вървяха след машината... а зад тях Стария Пай караше товарния камион, където индианците хвърляха узрелите царевични кочани. Шанън ме помоли за чая студена вода, която аз с радост се втурнах да ѝ осигуря. Тя застана откъм сенчестата стена на къщата, като изглеждаше невероятно добре с безформената си, широка рокля, която я скриваше от шията до петите — предполагам, че дори квакерите^[4] биха ѝ завидели за тоалета.

Държанието ѝ обаче ми се стори странно — тя изглеждаше някак мрачна и бих казал дори уплашена, при което страхът ѝ мигновено се предаде и на мен. „Той ѝ е казал“ — помислих си. Обаче опасенията ми не се оправдаха... макар че в известен смисъл не беше точно така.

— Господин Джеймс, Хенри болен ли е?

— Болен ли? Не, разбира се. Бих казал даже, че е здрав като бик. И се храни като бик. Сама си го виждала. Макар че според мен дори човек да е болен, пак няма да може да устои на твоите гозби, Шанън.

Тя се усмихна някак отнесено и продължи:

— Това лято сякаш е различен. Винаги съм разбирала за какво си мисли, но не и сега. Имам чувството, че нещо го потиска и го кара да се затваря в себе си.

— Наистина ли? — попитах аз (твърде емоционално).

— Не сте ли го виждали?

— Не, госпожице. — (Всъщност бях.) — На мен си ми изглежда същият. Хенри много държи на теб, Шанън. Може би това, което те безпокои, всъщност се дължи на любовта, която изпитва към теб. И затова ти изглежда потиснат.

Този път очаквах да ме дари с истинска усмивка, ала не получих никаква. Тя докосна китката ми. Допирът ѝ беше хладен заради чашата с ледена вода, която държеше.

— И аз си помислих за това, но... — Следващите ѝ думи бяха изстреляни с неочаквана бързина: — Господин Джеймс, ако случайно узнаете, че се е влюбил в друга — в някое от момичетата от училище например, — моля ви, кажете ми. Нали ще го направите? И няма да се опитате да... пощадите чувствата ми?

Засмях се и забелязах как хубавичкото ѝ лице мигом засиява от облекчение.

— Шан, чуй какво ще ти кажа. Няма да те лъжа, защото съм твой приятел. Лятото винаги е било време за усилна работа и тъй като Арлет я няма, двамата с Ханк сме по-заети и от едноръки тапетаджии. Когато се стъмни, вечеряме — ако ти си я приготвила, вечерята е страхотна, — след което четем около час и лягаме да спим. Понякога Хенри ми споделя колко му липсва майка му. На следващия ден ставаме рано и всичко се повтаря отново. На момчето не му остава време да ухажва *теб*, камо ли някое друго момиче!

— Мен ме ухажва достатъчно, не мога да се оплача — рече глухо тя и се загледа в далечината, където комбайнът на баща ѝ пъплеше из северната нива.

— Е, значи всичко е наред, нали?

— Да, просто си помислих, че... толкова е мълчалив напоследък... толкова мрачен... понякога се вира в една точка и трябва да кажа името му два или три пъти, преди да ме чуе и да ми отговори. — Тя внезапно се изчерви. — Дори целувките му са различни. Не знам как да го обясня, но е така. Но ако му го кажете това, ще умра. Просто ще умра.

— Никога няма да му го кажа — уверих я аз. — Приятелите не издават приятелите си.

— Навярно се държа като глупачка. Естествено, че ще му е мъчно за майка му... Но толкова много момичета в училището са похубави от мен...

Повдигнах леко брадичката ѝ, за да погледне към мен.

— Шанън Котъри, когато моят син гледа теб, той вижда най-красивото момиче на света. И е съвсем прав. Ако бях на неговата възраст, аз също щях да те ухажвам.

— Благодаря ви — промълви тя. В очите ѝ напиреха сълзички като миниатюрни диаманти.

— Единственото, за което трябва да се тревожиш, е да го връщаш на мястото му, ако случайно реши да го напусне и да направи нещо неразумно. Знаеш, че понякога момчетата доста се разгорещават. Ако се държи неприлично, искам да ми кажеш. Изобщо не се притеснявай да го сториш, нали сме си приятели.

Тя ме прегърна и аз я притиснах в обятията си. Това бе хубава, силна прегръдка, обаче се отрази по-добре на Шанън, отколкото на мен. Защото Арлет беше помежду ни. През лятото на двайсет и втора тя беше между мен и всеки друг.

За съжаление не бях единствен.

Шанън току-що ми бе казала, че същото се отнася и за Хенри.

* * *

Една августовска нощ, след като реколтата вече бе събрана и работниците на Стария Пай се бяха върнали в индианския резерват с надниците си, внезапно се събудих от протяжно кравешко мучене. „*Преспал съм времето за доене*“ — мина ми през ума, ала щом погледнах бащиния джобен часовник на нощното шкафче, видях, че е едва три и четвърт след полунощ. Доближих часовника до ухото си, за да проверя дали тиктака, но и един поглед през прозореца към мрака на безлунната нощ бе напълно достатъчен да ме убеди, че стрелките не са спрели. Пък и това не беше обичайното мучене на кравите, когато искаха да бъдат издоени — така можеше да звучи единствено животно, изпитващо голяма болка. Казах си, че добичетата издават такива звуци, когато раждат, обаче нашите богини отдавна бяха преминали този етап от живота си.

Станах и се втурнах към вратата, ала на прага внезапно се спрях и се върнах за пушката си. Докато бързах по коридора с оръжие в едната си ръка и ботуши в другата, чух как Хенри си похърква зад затворената врата на стаята си. Надявах се, че няма да се събуди и да поиска да ме придружи, понеже ситуацията можеше да се окаже опасна. Вярно, че по това време в равнините не бяха останали много вълци, но Стария Пай ми беше казал, че по лисиците покрай реките Плат и Медисин била плъзнала странна лятна болест. Шошоните я наричаха бяс и според мен обяснението за среднощните звуци се криеше именно в някое болно от бяс създание.

Щом излязох навън, мъчителното мучене стана още по-силно и някак кънтящо. „*Досуц като крава в кладенец*“ — помислих си. Изведнъж тръпки ме побиха и инстинктивно стиснах още по-здраво двайсет и две калибровата пушка.

Когато стигнах до вратите на обора и отворих дясното крило с рамото си, чух, че и останалите крави започват да мучат от съчувствие към посестримата си, макар че техните вопли бяха нищо в сравнение с изпълнените с агония стенания, които ме събудиха... и най-вероятно щяха да събудят и Хенри, ако не сложех край на онова, което ги предизвикваше. На куката вдясно от вратата висеше дъгова лампа^[5] — гледахме да не използваме открит пламък в краварника, освен ако не бе абсолютно наложително, особено пък през лятото, когато таванският плевник бе натъпкан със сено, а отделението за царевицата щеше да се пръсне от струпаните кочани.

Потърсих копчето на лампата и я включих. Синьо-бялото сияние, което озари помещението, беше толкова ярко, че в първия момент само мигане на парцали, неспособен да различа каквото и да било. Единствените ми възприятия бяха слухови — изтерзано, болезнено мучене и тропот на копита, сякаш злочестата ни богиня се опитваше да избяга от онова, което я нараняваше. Оказа се, че е Ахелой. Когато очите ми свикнаха със светлината, забелязах как кравата трескаво мята глава насам-натам и отстъпва заднишком, докато хълбоците ѝ не се удариха във вратичката на отделението ѝ — третото вдясно, ако вървиш по пътеката в средата, — след което отново тръгна напред. Безпокойството на другите добичета също бе нараснало и вече граничеше с паника.

Втурнах се напред по пътеката, затъкнал пушката под лявата си мишница и понесъл лампата в другата си ръка. Щом достигнах третото отделение, отворих рязко вратичката и отстъпих назад. Ахелой всъщност означава „тази, която облекчава болката“^[6], ала моята Ахелой изпитваше истинска агония.

Тя излезе заднишком от отделението си и аз забелязах, че хълбоците ѝ са оплескани с кръв. После се изправи на задните си крака (за първи път виждах крава да прави подобно нещо) и в същия миг зърнах огромния норвежки плъх^[7], вкопчил се в една от цицките ѝ.

Тежестта му така я бе опънало, че тя бе изтъняла до краен предел и приличаше на някакво уродливо розово сухожилие. Вцепенен от изумление (и ужас), си припомних, че когато беше малък, Хенри обичаше да изтегля розовата дъвка от устата си, сякаш беше ластик. „Престани да го правиш! — скара му се веднъж Арлет. — *Никой не иска да гледа какво си дъвкал преди малко.*“

Вдигнах машинално пушката, после я отпуснах. Как бих могъл да стрелям, при положение че плъхът се люлееше насам-натам под корема ѝ като отвратително космато махало?

Междувременно Ахелой отново се върна в отделението си, като продължаваше да мятта глава, сякаш това щеше да ѝ помогне. След като и четирите ѝ копита вече бяха на земята, плъхът можеше да стъпи със задните си крака на осеяните със слама дъски. Приличаше на някакво деформирано, уродливо кутре с мъниста от примесено с кръв мляко по мустаците си. Огледах се за нещо, с което да го ударя, ала преди да смогна да вдигна метлата, която Хенри бе подпрял на вратичката на Фемоноя^[8], Ахелой отново надигна предните си крака от земята и противната твар тупна на земята.

В началото си помислих, че е успяла да се освободи от него, но после видях сбръчканото розово късче плът, подаващо се от устата на гризача като причудлива пура. Проклетата гадина бе успяла да откъсне една от цицките на кравата. Ахелой положи глава върху една от гредите и измуча немошно към мен, сякаш искаше да ми каже: *„Толкова години ти давах мляко и не ти създавах никакви главоболия, за разлика от някои други създания, а виж какво се случи с мен. Защо го допусна, защо?“* Кръвта шуртеше от разкъсаното ѝ виме и капеше по дъските на пода. Въпреки ужаса и отвращението си не мислех, че ще умре от раната си, ала видът ѝ — и гледката на плъха с отгризаната ѝ цицка между зъбите — ме изпълни с дива ярост.

Все още не бях направил опит да стрелям по него — донякъде, защото се опасявах от пожар, ала най-вече заради въглеродната лампа, която държах в едната си ръка, и страха си да не уцеля Ахелой вместо гнусното изчадие.

Ето защо оставих лампата на земята, надявайки се да убия натрапника с приклада на пушката си, както Хенри бе убил с лопата неговия събрат в кладенеца. Синът ми обаче беше на години, в които рефлексите са светкавични, докато аз бях мъж на средна възраст, току-що сепнат от дълбокия си сън. Гризачът избегна с лекота удара ми и заприпка по централната пътека. Откъснатата цицка продължаваше да подскача в устата му и аз с погнуса осъзнах, че той я яде — все пак беше топла и без съмнение пълна с мляко, — дори по време на бягството си. Втурнах се подире му и замагнах още два пъти с пушката, обаче и двата пъти не успях да го размажа. Тогава забелязах

накъде се е забързал — към тръбата, свързана с вече нефункциониращия кладенец. Естествено! Та нали тя беше „Булевардът на плъховете“! След запълването на кладенеца пресъхналата тръба им предоставяше единствената възможност за излаз. Без нея щяха да се окажат погребани живи под земята! Погребани заедно с нея.

„Но проклетата твар е твърде голяма, за да влезе в тръбата — помислих си аз. — По-скоро е дошла някъде отвън... Ами ако се е навъдило цяло котило в купчината тор?“

Плъхът скочи към отвора на тръбата и туловището му моментално се удължи по неочаквано грациозен начин. В същия миг аз стоварих приклада на пушката си за пореден път отгоре му, но отново не уцелих. Когато доближих дъговата лампа до тръбата, успях единствено да мярна за миг голата му опашка, преди да изчезне в кръглия тунел. Не след дълго утихна и ситното трополене на ноктите му по поцинкованата повърхност. Това явно беше край на преследването. Сърцето ми биеше с такава сила, че виждах бели петна пред очите си. Поех си дълбоко въздух, ала обонянието ми ненадейно бе атакувано от такава воня на гнилоч и разложение, че машинално запуших носа си и отстъпих рязко назад. Викът ми беше задушен от непреодолимия подтик да повърна. С това зловоние в ноздрите си можех буквално да видя Арлет в другия край на тръбата — гъмжащата ѝ от личинки и буболечки плът, която вече започваше да се втечнява... обезобразеното ѝ лице, което се оттичаше назад в черепа ѝ... и зловещо разтеглените ѝ устни, които бавно, но сигурно се разкапваха, за да разкрият далеч по-дълготрайната усмивка на челюстите и зъбите.

Запълзях колкото се може по-далеч от ужасната тръба. В същия миг разбунтувалият ми се стомах най-накрая надделя и вечерята изригна през устата ми. Бълвочът се сипеше по дъските вляво и вдясно от мен, ала спазмите не спираха. Успокоих се едва когато от устата ми вече не излизаше нищо друго освен стомашен сок, който се точеше на дълги безцветни нишки. През пелената на сълзите, избили при спазматичните ми напъни, можах да видя, че Ахелой се е върнала в отделението си. Най-сетне да се случи нещо хубаво. Поне нямаше да се налага да я гоня из царевицата и да ѝ слагам юлар, за да я върна обратно.

Това, което исках да сторя най-напред, беше да запуша тръбата. Не биваше да го отлагам дори с минута. Ала щом спазмите ми отминаха и способността ми да разсъждавам ясно и трезво се завърна, осъзнах, че грижите за Ахелой са на първо място. Тя беше от кравите, които даваха най-много мляко. Нещо по-важно — лично носех отговорност за случилото се с нея. Имах нещо като малка аптечка в обора — намираше се в стаичката, където се занимавах със сметките и счетоводството на фермата. Отворих шкафчето и извадих оттам антисептичния мехлем на „Роули“^[9], след което взех няколко чисти кърпи от купчинката в ъгъла.

Затворих вратата на отделението, за да намаля риска добичето да ме ритне, и седнах на столчето за доене. Част от мен смяташе, че напълно заслужавам да бъда сритан, обаче щом я погалих и ѝ зашепнах да кротува, Ахелой се успокои. И въпреки че потръпна, когато започнах да втривам мехлема в обезобразеното ѝ виме, остана мирна.

Щом направих всичко по силите си за предотвратяването на инфекцията, използвах кърпите, за да почистя повърнатото. Беше много важно да си свърша добре работата, понеже всеки фермер ще ви каже, че човешкият бълвоч привлича хищниците по същия начин, както и недобре затворената помийна яма. Както и енотите, и мармотите, ала най-вече плъховете. Плъховете обожават човешките отпадъци.

Бях готов да се заема с изпълнението на следващата задача. Погледнах кърпите, които бяха останали неизползвани, и прецених, че едва ли ще ми свършат работа, защото бяха прекалено тънки. Ето защо взех жетварската коса от гвоздеа, където висеше, и се втурнах да потърся нещо по-различно от старите кухненски парцали на Арлет. Открих го при камарата от дърва за огрев. Там нарязях с помощта на косата няколко ивици от дебелото платнище, което ги покриваше, и се върнах обратно в обора. Наведох се и поставих лампата до отвора на тръбата, за да се уверя, че плъхът (или този, или някой друг; там, където има един, най-вероятно има и други) не се спотайва във вътрешността ѝ, готов да отбранява територията си. Доколкото можах да видя, поне на метър-метър и нещо от отвора на тръбата нямаше следи от гризачи. Не се забелязваха и екскременти, което също не бе изненада за мен; ако редовно използвах този маршрут — а в момента

нямаха кой знае какъв избор, — не биха го замърсявали, при положение че могат да вършат мръсната си работа навън.

Натъпках нарязаното платнище в тръбата. Беше доста плътно и обемисто и в крайна сметка трябваше да използвам дръжката на метлата, за да го натикам по-навътре, но успях да се справя.

— На ви! — възкликнах доволно. — Да видим това колко ще ви хареса. Дано се задавите!

Върнах се при отделението на Ахелой. Тя кротуваше и ме погледна хрисимо, когато я погалих по гърба. Прекрасно знаех — както знам и сега, — че беше само крава, и въпреки че фермерите не питаят романтични чувства към природата като другите хора, споменът за този поглед и днес ме кара да се просълзявам. „Зная, че направи всичко по силите си — казваше той. — Зная, че не си виновен.“

Ала бях.

Мислех си, че дълго време ще лежа буден и че ако по някаква случайност заспя, ще сънувам плъха, който припкаше към спасителната тръба с онази кървава цицка в устата си, обаче почти веднага се унесох. Никакви кошмари не ме тормозеха, а когато на сутринта се събудих, се чувствах свеж и отпочинал. Обаче зловонието от разлагащия се труп на мъртвата ми жена сякаш се бе просмукало в ръцете ми, завивките и възглавницата ми. Седнах в леглото, дишайки тежко, и внезапно осъзнах, че този мирис е просто илюзия. Този мирис всъщност бе кошмарът ми. И вместо да ме навести насън, той го направи на зазоряване, на фона на първите утринни лъчи, докато очите ми бяха отворени.

* * *

Очаквах раната от плъха да се инфектира — въпреки мехлема, — но се размина. Ахелой умря по-късно през същата година, но не от това. И млякото ѝ секна завинаги; от онази нощ насетне не даде дори една капка. Може би трябваше да я заколя, ала сърце не ми даде да го сторя. Бях убеден, че клетото добиче и бездруго вече е страдало твърде много.

* * *

На следващия ден връчих на Хенри списък с неща за пазаруване и му казах да вземе пикапа и да отиде с него до града. На лицето му мигом разцъфна широка, невярваща усмивка.

— Аз? С пикапа? *Сам?*

— Нали не си забравил скоростите? И ще можеш да се справиш със задната?

— О, разбира се!

— Тогавя значи си готов. Е, може би не бих те пуснал до Омаха — или даже до Линкълн, — но ако караш бавно, няма да имаш никакви проблеми да идеш до Хемингфорд Хоум и да се върнеш.

— Благодаря ти, тате! — възкликна момчето, прегърна ме силно и ме целуна по бузата. За момент ми се стори, че отново сме станали най-близки приятели. Дори си позволих да повярвам напълно на мимолетното усещане, макар и дълбоко в сърцето си да знаех истината. Уликите може и да бяха под земята, ала бремето на стореното от нас тегнеше неумолимо помежду ни и винаги щеше да бъде така.

После му дадох кожен портфейл с банкноти.

— Беше на дядо ти. Можеш да го задържиш; и бездруго смятах да ти го подаря наесен за рождения ти ден... Вътре има и пари. Можеш да задържиш и рестото, ако има такова. — За малко да добавя: „*И недей да влачиш никакви бездомни кучета вкъщи*“, ала се спрях навреме. Майка му говореше по този начин, не аз.

Той отново се опита да ми благодари, ала не можа. Беше твърде развълнуван.

— На връщане се отбий в ковачницата на Ларс Олсън и напълни резервоара догоре. Да не забравиш, ей! Че в противен случай ще трябва да се връщаш пеша...

— Няма да забравя. Само още нещо, тате...

— Да?

Той пристъпи нервно от крак на крак и ме изгледа дяволито.

— Мога ли да мина през фермата на семейство Котъри и да попитам Шан дали иска да дойде с мен?

— Не — отвърнах. Лицето му тутакси помръкна и аз побързах да обясня какво имах предвид: — Можеш да попиташ Сали или Харлан дали Шан може да дойде. И непременно да им кажеш, че никога преди не си карал в града! Разчитам на честта ти, сине.

Като че ли двамата все още имахме чест.

* * *

Стоях до портата и гледах как старият пикап изчезва в далечината сред облак прах. Усещах в гърлото си буца, която не можех да преглътна. Имах глупавото, ала изключително силно предчувствие, че никога вече няма да го видя отново. Предполагам, че това е нещо, с което повечето родители се сблъскват, когато за пръв път видят как детето им отива някъде самичко... и осъзнаят, че вече е достатъчно голямо, за да изпълнява поръчките им самостоятелно, тоест вече изобщо не е дете. За съжаление обаче нямах никакво време да се отдавам на чувствата си; имах да свърша една важна работа и съвсем преднамерено бях изпратил Хенри до града, за да мога да се погрижа за нея в негово отсъствие. Естествено, съвсем скоро той щеше да забележи какво се е случило с кравата и навярно щеше да се досети кой е виновникът за това, но си казах, че все още имам възможност да посмекча малко лошата вест.

Първо проверих състоянието на Ахелой, която изглеждаше малко вяла, но иначе беше добре. После дойде ред на тръбата. Все още бе запушена, но не хранех никакви илюзии; рано или късно плъховете щяха да прегризат платнището. Ето защо трябваше да измисля по-добро решение на проблема. Замъкнах чувал с цимент до другия ни кладенец (откъдето черпехме питейна вода) и го забърках с вода в една стара кофа. Докато чаках сместа да се сгъсти, отидох в обора и натиках парчетата платнище още по-навътре — най-малко на шейсетина сантиметра от края на тръбата, — и здраво циментирах тези шейсетина сантиметра. По времето, когато Хенри се върна (момчето беше в чудесно настроение; бяха му позволили да вземе Шанън и двамата си купили сладоледена сода с рестото), сместа вече се беше втвърдила. Предполагам, че два-три плъха може и да са щъкали навън в търсене на плячка, ала бях сигурен, че съм зазидал повечето —

включително и онзи, който осакати горката Ахелой — дълбоко в подземния мрак. Там долу, в подземния мрак, където щяха да умрат. И ако не от задушаване, то най-малкото от глад, след като „Булевардът на плъховете“ вече се бе превърнал в задънена улица.

Поне така си мислех тогава.

* * *

В периода между хиляда деветстотин и шестнайсета и хиляда деветстотин двайсет и втора дори най-глупавите фермери в Небраска просперираха. А Харлан Котъри, който не беше никак глупав, просперираше повече от всички останали, фермата му го показваше. През хиляда деветстотин и деветнайсета той си изгради голям силоз за съхранение на реколтата и допълнителен хамбар, а през двайсета прокопа дълбок кладенец, който помпаше невероятните двайсет и два литра в минута. Година по-късно си сложи вътрешен водопровод и канализация, макар че предвидливо реши да запази и външната тоалетна в задния двор. Оттогава насетне три пъти в седмицата той и семейството му можеха да се наслаждават на нещо, което изглеждаше като невъобразим лукс в провинцията — горещи вани и душеве, но не с помощта на тенджери, затоплени на кухненската печка, а от тръби, които изпомпваха вода от кладенеца и после я отнасяха във водосборната яма. Именно един от тези душеве разбули тайната, ревниво пазена от Шанън Котъри, макар че аз се досещах за истината още от деня, когато ми беше казала: „Мен ме ухажва достатъчно, не мога да се оплача“ — с глух, безизразен глас, който сякаш не беше нейният, зареяла поглед в далечината, където се мерзелееха силуетите на бащиния ѝ комбайн и берачите индианци.

Това се случи някъде към края на септември, когато годишната реколта от царевица вече беше събрана, но все още имаше да се върши доста полска работа. Един съботен следобед, докато Шанън се наслаждавала на горещата вода под душа, майка ѝ минала през задния коридор, помъкнала голям куп пране, което свалила от простора заради опасенията си, че скоро ще завали. Вероятно Шанън си е мислела, че е затворила добре вратата на банята — повечето дами предпочитат да полагат в уединение грижите за тялото си и това важеше с тройна сила

за дъщерята на Харлан през есента на двайсет и втора, — ала явно райберът е паднал и вратата се е откряла. Случило се така, че майка ѝ надзърнала вътре, и въпреки че завесата била дръпната по цялото протежение на U-образната релса, водните пръски я направили полупрозрачна. Не се налагало Сали да вижда голата си дъщеря; *силуетът* на момичето бил напълно достатъчен, защото тя за пръв път от няколко месеца зърнала момичето без широките квакерски дрехи. Шанън вече била в петия месец на бременността или някъде там... и най-вероятно не би могла да крие повече тайната си, без значение с какво се облича.

Два дни по-късно Хенри се върна от училище (вече взимаше пикапа), видимо разтревожен и някак гузен.

— Шан не е идвала от два дни — каза ми, — затова се отбих у тях, за да попитам дали е добре. Притесних се да не би да е пипнала испански грип или нещо подобно. Техните не ми казаха какво ѝ е. Госпожа Котъри ми рече да си вървя по пътя и добави, че мъжът ѝ щял да дойде тук довечера, за да поговори с теб, щом приключи с работата си за деня. Попитах я дали мога да помогна с нещо и тя ми каза: „Ти вече свърши достатъчно, Хенри.“ Тогава си спомних думите на Шан. — Хенри зарови лице в дланите си и въздъхна. — Тя е бременна, тате, и техните са разбрали! Сигурен съм, че е затова. Искаме да се оженим, но се страхувам, че те няма да ни разрешат.

— Остави ги тях — казах. — Аз няма да ти разреша.

Той ме изгледа с наскърбените си, плувнали в сълзи очи.

— Но защо?

„И питаш, след като видя какво стана с майка ти и мен?“ — мина ми през ума. На глас обаче изрекох:

— Тя е само на петнайсет години, а ти нямаш дори и толкова и ще ги навършиш след две седмици.

— Но ние се обичаме!

О, този безумен сърцераздирателен вопъл! Този сладникав стон! Пръстите ми инстинктивно се впиха в работния ми гащеризон и трябваше да положа съзнателно усилие, за да ги разтворя. Гневът ми нямаше да доведе до никъде. Момчето имаше нужда от майка, с която да обсъди тези въпроси, обаче неговата седеше на дъното на запълнен кладенец в компанията на своята свита от мъртви плъхове.

— Знаем, че се обичате, Хенри...

— Ханк! На другите как не им пречи да се женят толкова млади!

Да, някога наистина беше така, но от 1890 година насам, когато граничният район официално бе премахнат, такива бракове вече не се сключваха толкова често. Обаче не му казах това, а изтъкнах, че нямам достатъчно финансови средства, за да им дам добър старт. Може би през двайсет и пета вече щях да разполагам с по-сериозна сума — ако всичко с реколтата и цените беше наред, — но в момента нямах нищо. А и това бебе, което Шан чакаше...

— Щяхме да имаме *достатъчно*! — извика ми той. — Ако не се беше заинатил за онези сто акра, сега щяхме да имаме куп пари! Тя със сигурност щеше да ми даде от тях! И нямаше да ми говори по този начин!

В първия момент бях твърде шокиран, за да кажа каквото и да било. Бяха минали шест седмици, откакто не бяхме произнасяли нито името на Арлет, нито дори личното местоимение „*тя*“.

Синът ми ме гледаше накриво. В този момент забелязах в далечината колата на Харлан Котъри, която идваше към нас. Смятах го за приятел, но една бременна непълнолетна дъщеря лесно може да промени това.

— Прав си, тя нямаше да ти говори по този начин — отбелязах, гледайки момчето право в очите. — Щеше да ти наговори далеч поужасни неща. И щеше да ти се присмее, колкото и да не ти се вярва. Вслушай се в сърцето си, сине, и то ще ти каже истината.

— Не!

— Майка ти нарече Шанън „малка трътла“ и после ти каза да държиш змийчето в гащите си. Това бе последният ѝ съвет и въпреки че беше вулгарен и груб като повечето нейни приказки, май наистина трябваше да го послушаш!

Гневът на Хенри се уталожи.

— Стана след онова... след онази нощ... когато двамата с тебе... Шан не искаше, но аз я накарах. А след като започнахме, и на нея също ѝ хареса толкова, колкото и на мен. — Той изрече тези думи с някаква странна извратена гордост, след което поклати уморено глава. — Сега тези сто акра буренясват, а аз съм в безизходица. Ако мама беше тук, без съмнение щеше да ми помогне. Парите решават всички проблеми, нали така казва *той*... — И Хенри кимна към приближаващата пушилка.

— Ако не си спомняш колко стисната беше майка ти, значи паметта ти е много къса! — отвърнах му аз. — И ако си забравил как те зашлеви през устата онзи път...

— Не съм — въздъхна унило той. И добави (още по-отчаяно): — Мислех, че ще ми помогнеш.

— Точно това смятам да направя. В момента е най-добре да си обереш крушите. Присъствието ти тук пред бащата на Шанън ще е като червена кърпа, размахана пред разярен бик. Да видя как ще протече разговорът ни, пък после може да те извикам на верандата. — Хванах го за китката. — Ще направя всичко за теб, сине.

Той рязко изтръгна ръката си.

— Дано!

Сетне влезе в къщата и малко преди Харлан да отбие по алеята ни с новата си кола (яркозелен „Неш“^[10], който лъщеше под слънцето като майски бръмбар), чух как мрежестата врата на верандата се затръшва с трясък.

Автомобилът изпуфтя, разтrese се и утихна. Харлан излезе, свали шлифера си, стъгна го и го положи на седалката. Зачудих се защо го е взел, но в същия миг забелязах, че се е облякъл специално за посещението си — с бяла риза, тясна вратовръзка и онези елегантни панталони, с които ходеше на църква в неделя. Коланът му беше със сребърна тока. Той го нагласи малко под неголямото си коремче, както явно му беше най-удобно. Винаги се бе държал добре с мен и смятах, че сме добри приятели, ала в този момент си дадох сметка, че го мразя. И не защото бе дошъл, за да ме обвинява за случилото се; Бог знае, че и аз бих сторил същото, ако ролите ни бяха разменени. Не, причината за ненавистта ми беше друга. И не само една. Мразех го заради лъскавия зелен неш. Заради сребърната тока с форма на делфин. Заради новия му силос, боядисан в яркочервено, както и заради вътрешната канализация и водопровод. А най-вече заради невзрачната му, покорна съпруга, която бе оставил у дома си и в момента без съмнение му приготвяше вечеря, въпреки тревогите, които я терзаеха не по-малко от него. Заради жена му, която при всеки проблем би отвърнала мило: „Каквото ти решиш, ще е най-добре, скъпи.“ Жени, вземете си поука — подобна съпруга няма защо да се бои, че последното нещо, което мъжът ѝ ще чуе от нея, би било предсмъртното хъхрене от прерязаното ѝ гърло.

Посетителят ми закрачи енергично към верандата. Изправих се и му протегнах ръка в очакване да видя дали ще я поеме. Забелязах известно колебание, докато обмисляше евентуалните плюсове и минуси, но в крайна сметка се стигна до едно кратко ръкостискане.

— Имаме голям проблем, Уилф.

— Зная — кимнах. — Хенри току-що ми каза. По-добре късно, отколкото никога.

— По-добре никога, отколкото някога — изсумтя той.

— Ще седнеш ли?

Той се замисли, преди да се разположи в люлеещия се стол, който преди бе принадлежал на Арлет. Знаех защо се колебае — когато си гневен и изнервен, предпочиташ да стоиш прав, — ала след малко Харлан седна до мен.

— Искаш ли малко чай с лед? Нямам лимонада, понеже Арлет беше майсторът в приготвянето ѝ, така че...

Той ми махна да замълча с подпухналата си ръка. Подпухнала, но силна. Харлан бе от най-заможните фермери в целия окръг Хемингфорд, ала не беше никак надут; когато трябваше да се коси или прибира реколтата, неизменно се трудеше рамо до рамо с наетите работници.

— Искам да се върна преди залез-слънце. Нищо не виждам с тия фарове. Момичето ми има сладкишче във фурната си и познай кой е проклетият готвач.

— По-добре ли ще се почувстваш, ако кажа, че съжалявам?

— Не. — Устните му бяха присвити и виждах как вените на врата му пулсират. — Бесен съм от яд, а най-страшното е, че няма на кого да си го изкарам. Не мога да съм ядосан на децата, понеже са още деца, макар че ако Шан не беше бременна, щях да я метна върху коляното си и хубавичко да я напердаша, задето не се е държала прилично. Това никак не ѝ подобава, особено като се има предвид, че е отгледана и възпитана толкова добре!

Прииска ми се да го попитам дали случайно намеква, че Хенри не е възпитан добре. Обаче си затворих устата и го оставих да излее всички онези неща, които се бяха насъбрали в него и не му даваха мира. Човекът си беше подготвил цяла реч, ала след като я кажеше, щеше да е по-лесно да се общува с него.

— Иска ми се да обвиня Сали, задето не можа да забележи поотрано състоянието на момичето, обаче всеки е наясно, че на първескините не им личи толкова... а и добре знаеш що за рокли носи Шан. И това не е нещо ново, понеже се облича с тия бабешки тоалети още откакто стана на дванайсет години и получи първия си...

Той разпери месестите си длани пред гърдите. Кимнах.

— Иска ми се да обвиня и *теб*, защото ми се струва, че си пропуснал онзи разговор, който бащите обикновено провеждат със синовете си. — „*Сякаш имаш някаква представа как се отглеждат синове*“ — помислих си аз. — Примерно да му кажеш, че има пистолет в гащите си и че предпазителят винаги трябва да е включен. — В гърлото му се надигна сподавено ридание и той заплака. — Милото... ми... *момиченце*... е още на невръстна възраст, та да става майка!

Естествено, аз бях виновен за нещо, за което Харлан изобщо не подозираше. Ако не бях поставил Хенри в ситуация, в която отчаяно да копнее за женска любов, навярно Шанън нямаше да има сегашните неприятности. Можех също така и да попитам Харлан дали пък случайно не е оставил малко вина и за себе си, или вече я беше разпределил всичката. Обаче си замълчах. По природа никога не съм бил тих и кротък, ала животът с Арлет ми даде доста практически умения в тази насока.

— Само че не мога да обвиня и теб, тъй като жена ти избяга, трябва да вършиш всичко сам и, естествено, не можеш да отделиш нужното внимание на сина си. Затова излязох навън и нацепих почти два кубика дърва, преди да дойда тук — за да изкарам поне част от гнева си навън. Мисля, че имаше ефект — стиснах ти ръката, нали?

Когато чух тази адресирана към самия него похвала, езикът ме засърбя да му отвърна: „*Ако не се лъжа, май трябваат двама души, за да стане тая работа*“, ала в края на краищата се въздържах. Наместо това изрекох:

— Да, така беше.

— Е, това ни отвежда на въпроса какво ще правим. Какво ще направите двамата с момчето, което седеше на трапезата ми и ядеше гозбите, приготвени от жена ми.

Някакъв демон — или създанието, което влиза в нас, когато Заговорникът си отиде — ме накара да кажа:

— Хенри иска да се ожени за нея и да кръстят бебето.

— Това е такава безумна дивотия, че ми се повдига само като я чуя. Не искам да кажа, че Хенри няма нощно гърне и прозорец, откъдето да го изхвърли — знам, че се справяш прилично — или най-малкото полагаш всички усилия, — но това е всичко. Последните години бяха златни години, Уилф, а ти си само на една крачка пред банката. Къде ще си, когато работата отново се закучи? Добре знаеш, че рано или късно това ще стане... Ако беше взел суха пара от продажбата на онези сто акра, ситуацията щеше да е различна — всеки знае, че скътаните пари правят по-леки черните дни, — но се боя, че с изчезването на Арлет парцелът има да си седи още сума ти време като запечена стара мома на нощното си гърне.

За момент частица от съзнанието ми се замисли как ли щяха да стоят нещата, ако се бях съгласил Арлет да продаде бащината си земя, както се бях съгласявал за щяло и не щяло по време на брака ни. *„Щях да живея във воня и зарази, ето какво щеше да стане. И щеше да се наложи да направя стария кладенец още по-дълбок, за да има откъде да пият кравите... Смяташ ли, че биха пили вода от поток, в който плуват свинска кръв и карантии?“*

Така си беше. И правилната дума нямаше да е „живея“, а „съществувам“. Арлет щеше да живее с мен, Хенри нямаше да е онова намръщено, унило, проблемно момче, в което се беше превърнал. Момчето, което бе причинило такива главоболия на своята приятелка от детинство.

— Е, какво искаш да направим? — попитах. — Съмнявам се, че си дошъл дотук, без да имаш нещо наум.

Той сякаш не ме чу. Погледът му се бе зареял нейде над полята, където се извисяваше новият му силос. Лицето му беше посърнало и мрачно, ала — просто стигнах твърде далеч и написах твърде много, за да започвам да ви лъжа, уважаеми читатели — изражението му изобщо не ме трогваше. Хиляда деветстотин дваисет и втора беше най-ужасната година в живота ми — годината, в която се превърнах в човек, когото вече не познавах, — а Харлан Котъри не беше нищо повече от поредната дупка на скапания каменист път, по който вървах.

— Тя е много умна — изтъкна Харлан. — Госпожа Макрийди от училището казва, че Шан е най-добрата ученичка, която е имала през цялата си четирийсетгодишна кариера. Добра е по граматика и литература, но още по-добра е по математика, което според учителката

е нещо много рядко срещано при момичетата. Оправя се и с триногOMETрията, Уилф. Знаеше ли това? Дори госпожа Макрийди ми призна, че не владее триногOMETрията.

Не, не го знаех, но за разлика от него бях наясно с правилното произношение на думата. Обаче прецених, че моментът не е особено подходящ да го коригирам.

— Сали искаше да я изпратим в педагогическо училище в Омаха. От осемнайсета година насам вече приемат не само момчета, но и момичета, макар че досега няма случай девойка да е успяла да го завърши. — Той ми хвърли укорителен поглед, в който се примесваха неприязън и погнуса. — Момичетата все бързат да се *оженят*, нали разбираш? Няма търпение да народят деца, да влязат в Ордена на Източната звезда^[11] и да започнат да бършат проклетия под.

Той въздъхна.

— Шан можеше да е първото момиче, завършило това училище. И умът ѝ сече, и учението ѝ върви. Но ти не го знаеше, нали?

Не, действително не го знаех. Просто бях предположил — поредното ми погрешно предположение, — че Шан си е типично селско девойче и нищо повече.

— Можеше дори да отиде в колеж. Планирахме да я изпратим в училището в Омаха веднага щом навърши седемнайсет.

„Искаш да кажеш, че Сали е планирала — помислих си аз. — Пресметливият ти селски акъл едва ли би родил подобна дръзка идея.“

— Шан също имаше желание за това, даже пари бяхме заделили за тази цел... Всичко беше уредено. — Той се извърна към мен и буквално чух как вратните му жили изскърцаха. — И *все още* е уредено, защото Шан отива в католическия пансион за девойки „Света Евсевия“ в Омаха. Тя още не го знае, но и това ще се случи съвсем скоро. Сали предлагаше да я изпратим в Деланд — там живее сестра ѝ, — или при моите чичо и леля в Лайм Биска, обаче аз не вярвам, че тия хора ще успеят да свършат работата тъй, както сме я намислили. А и едно момиче, което е причинило такива главоболия на семейството си, не заслужава да отиде при хора, които познава и обича.

— И какво точно си решил, Хал? Освен че ще изпратиш дъщеря си в някакъв вид... как да го кажа... сиропиталище?

Той се наежи.

— Не е сиропиталище. „Света Евсевия“ е чисто, безопасно и сериозно място. Така ми казаха. Поразпитах доста народ по телефона и всички отзиви, които получих, бяха добри. Там Шан ще си има задължения, няма да изостава от уроците и след пет месеца ще роди бебето си. Щом това се случи, то веднага ще бъде дадено за осиновяване. Сестрите в пансиона ще се погрижат за това. После ще може да се върне у дома и след година и половина да отиде в колежа, точно както иска Сали. И аз, естествено... Двамата със Сали искаме точно това.

— Каква е моята роля в този план? Предполагам, че имам такава.

— Ти будалкаш ли ме, Уилф? Знам, че имаше тежка година, но много мразя да ми се правиш на умник.

— Не ти се правя на умник, но трябва да проумееш, че не си единственият, който е ядосан и посрамен. Просто ми кажи какво искаш от мене и може би ще успеем да останем приятели.

Студената усмивчица, с която посрещна тези мои думи — едва забележимото потръпване на устните му, при което край устата му за миг се показаха трапчинките му — красноречиво ми показва колко нищожна бе вероятността за това.

— Наясно съм, че не си богат, но въпреки всичко трябва да поемеш своя дял от отговорността си. Престоят ѝ в пансиона — сестрите го наричат „предродилни грижи“ — ще ми струва триста долара. Когато разговаряхме по телефона, сестра Камила го нарече „дарение“, ала аз не съм вчерашен и веднага надушвам кое е дарение и кое — такса.

— Ако предлагаш да си я поделим помежду си...

— Знам, че няма откъде да извадиш сто и петдесет долара, но дано успееш да осигуриш поне седемдесет и пет, понеже това е таксата за преподавателя в пансиона. Този, който ще ѝ преподава уроците, за да не изостане от съучениците си.

— Няма да мога. Арлет ме обра до шушка, когато замина. — За първи път обаче се замислих дали пък случайно не бе заделила нещо настрана. Онази история за двестата долара, с които беше избягала, си беше опашата лъжа, ала дори съвсем дребна сумичка би ми помогнала във възникналата ситуация. Напомних си да проверя бюфета и кутиите в кухнята, след като Харлан си тръгне.

— Вземи още един краткосрочен заем от банката — предложи ми той. — Чух, че си изчистил напълно предишния.

Естествено, че беше чул. Подобни неща ужким бяха поверителна информация, но хората като Харлан Котъри имаха дълги уши. Почувствах как антипатията ми към него става все по-силна. Да, беше ми давал под наем за двайсетачка комбайна си, но какво от това? Сега искаше много повече, сякаш безценната му щерка изобщо не си бе разтваряла краката с призива: „*Влез вътре и боядисай стените.*“

— Изплатих го с парите от реколтата — отвърнах. — Всеки цент, който имах, отиде там. Сега нямам нищо друго освен земята и къщата си. Това е положението.

— Ще намериш начин — изсумтя той. — Ипотекирай къщата, ако нямаш друг избор. Твоят дал е седемдесет и пет долара и като го сравниш с възможността момчето ти да сменя пелени на петнайсет години, мисля, че минаваш доста тънко.

Той се надигна от мястото си. Аз също се изправих.

— Ами ако не успея? Тогава какво, Харл? Шерифа ли ще изпратиш?

Устните му се извиха с такова презрение, че антипатията ми се превърна в омраза. Стана за секунда, ала и днес усещам пламъка на тази омраза, въпреки че толкова много други чувства отдавна са изгорели и изтлели в сърцето ми.

— Никога няма да се обърна към закона за подобно нещо. Но ако не искаш да поемеш своята част от отговорността, между нас всичко е свършено. Край. — Той присви очи срещу залязващото слънце. — Тръгвам си. Иначе ще карам по тъмно. Тия седемдесет и пет долара няма да ми трябват в близките една-две седмици, така че имаш време да ги намериш. А ако не щеш, не щеш. Само не ме лъжи, че не можеш, понеже не съм вчерашен. Трябваше да я оставиш да продаде онзи парцел на „Фарингтън“, Уилф. Ако го беше сторил, тя още щеше да е с теб и да имате пари. И щерка ми най-вероятно нямаше да е на този хал.

Представих си как го изблъсквам от верандата и после скачам върху стегнатия му корем, докато той се мъчи да се изправи на крака. Как взимам косата от обора и я забивам в окото му. Наместо това обаче останах на мястото си, положих длан върху парапета и го загледах как слиза бавно по стъпалата.

— Искаш ли да поговориш с Хенри? — попитах. — Мога да го извикам. И той като мен се чувства виновен за станалото.

Харлан дори не ме удостои с поглед.

— Тя беше девствена, а твоето момче я обезчести. Ако го викнеш тука, като нищо ще взема да го набия. Едва ли ще успея да се удържа.

Зачудих се дали наистина щеше да стане така. Хенри растеше бързо, беше силен и — може би най-важното — вече имаше опит с отнемането на човешки живот. За разлика от Харл Котъри.

За да се запали двигателят на неша, нямаше нужда от ръчна манивела — трябваше само да се натисне един бутон. Да си заможен си беше хубаво във всяко едно отношение.

— Даваш ми седемдесет и пет и забравяме за тази работа — извика ми Харлан наред ръмженето и боботенето на мотора. После зави покрай дънера за цепене на дърва, подплаши петела Джордж и кокошките, които се разхвърчаха из двора, и подкара към богаташката си къща с големия генератор и вътрешния водопровод.

Когато се обърнах, Хенри стоеше до мен. Изглеждаше блед и гневен.

— Не могат да постъпят така с нея — изрече глухо. — Да я изпратят на такова място.

— Могат и ще го сторят — изтъкнах аз. — А ако ти вземеш да направиш нещо глупаво и вироглаво, само ще влошиш положението ѝ.

— Можем да избягаме. Няма да ни хванат. Щом ни се размина със... с това, което направихме тук... значи току-виж успея да избягам в Колорадо с приятелката си.

— Не можеш — отвърнах му, — понеже нямаш пари. Парите решават всички проблеми, нали така разправял Харл. Е, липсата на пари пък прецаква всичко. Знам го от собствен опит, Шанън също го знае. Пък и в момента трябва да мисли за бебето си...

— Не и ако ѝ го отнемат!

— Това не променя начина, по който една бременна жена мисли и чувства. Когато са в подобно състояние, жените стават мъдри по необясним за нас, мъжете, начин. Отношението ми към теб и нея не се е променило само защото тя е забременяла — не сте първите, няма и да сте последните в подобно положение, макар че господин Строг Съдник явно си мисли, че тя трябва да използва онова между краката

си само в клозета. Но ако накараш бременно в петия месец момиче да избяга с теб... и то се съгласи... всичко между нас ще се промени.

— Ти пък какво разбираш? — кресна ми той. В тона му се долавяше безгранично презрение. — Дори едно гърло не можа да прережеш, без да оплескаш нещата!

Онемях. Хенри го забеляза и ме остави сам на верандата.

* * *

На следващия ден синът ми отиде без никакви уговорки на училище, макар и да знаеше, че няма да види възлюбената си там. Може би защото му позволих да вземе пикапа. Едно момче е готово на всичко, за да кара автомобил, особено когато съвсем отскоро му е разрешено да го прави. Но, естествено, всяко ново увлечение рано или късно се износва. Безмилостният ход на времето затъмнява някогашната лъскава повърхност и онова, което се показва под нея, най-често е грозно, сиво и опърпано. Като козина на плъх.

Щом замина, отидох в кухнята. Изсипах захарта, брашното и солта от металните им кутии и зашарих с пръсти из купчинките. Нямах нищо. После влязох в спалнята и прерових дрехите й. Пак нищо. Погледнах в обувките й. Същият резултат. Но всеки път, когато удрях на камък, в мен нарастваше увереността, че някъде в къщата със сигурност *има* нещо.

Имах работа в градината, ала вместо да се заема с нея, заобиколих обора и закрачих към стария кладенец. Мястото беше обрасло с бурени — вещерска трева и избуял есенен златник. Някъде долу бяха Елпида и Арлет. Арлет с разкривеното лице. Арлет със зловещата клоунска усмивка. Арлет със специалната *мрежа за коса*.

— Къде са, противна кучко? — попитах я. — Къде си ги скрила?

Опитах се да изпразня съзнанието си, както баща ми ме съветваше, когато не можех да открия определен инструмент или някоя от безценните си книги. След малко се върнах в къщата и отново проверих спалнята и дрешника. На най-горната лавица имаше две кутии за шапки. В първата не открих нищо друго освен шапка — бялата шапка, с която ходеше на църква (когато си даваше зор да го стори, което се случваше веднъж месечно). В другата кутия също

имаше шапка, обаче червена. Никога не я бях виждал да я носи. Приличаше ми на курвенска шапка. Там — в сатенената лента, която минаваше от вътрешната ѝ страна, — сгънати на малки квадратчета, не по-големи от хапчета, бяха затъкнати две двайсетдоларови банкноти. И сега, докато седя в тази мизерна хотелска стая и слушам как плъховете шумолят в стените (да, старите ми приятелчета са тук), мога да ви уверя, че тези две двайсетачки всъщност сложиха печата върху моето проклятие.

* * *

Защото не бяха достатъчно. Разбирате, нали? Естествено, че разбирате. И без да си спец по триногOMETрия, щеше да знаеш, че трябва да прибавиш трийсет и пет към четирийсет, за да получиш седемдесет и пет. Не ви изглежда много, а? Не забравяйте обаче, че в онези дни за трийсет и пет долара човек можеше да си купи провизии, с които да изкара два месеца; толкова струваше и един добър хамут в ковачницата на Ларс Олсън. За трийсет и пет долара можех да си купя билет за влака от Небраска до Сакраменто, щата Калифорния... което понякога ми се ще да бях направил.

Трийсет и пет.

Понякога, докато лежа нощем в кревата, буквално *виждам* това число. Цифрите му пламтят в червено — като предупредителен знак да не пресичаш железопътната линия, защото иде влак. Аз обаче се опитах да пресека... и влакът ме прегازی. Ако във всеки човек живее Заговорник, то у нас също така се крие и Безумец. И в мъчителните нощи, когато не мога да заспя, защото проблясващите цифри *не ми дават* да заспя, Безумецът в мен ми нашепва, че всичко е една мащабна конспирация — че Котъри, Стопенхаузер и адвокатът на „Фарингтън“ са в тайно съзаклятие срещу мен. Естествено, истината е по-различна (или поне така ми се струва на дневна светлина). Харлан Котъри и адвокат Лестър може и да са разговаряли по въпроса със Стопенхаузер впоследствие — след онова, което сторих, — но съм сигурен, че в началото нещата са били съвсем невинни; Стопенхаузер всъщност е искал да ми помогне... като си върши работата за банка „Хоум“, разбира се. Ала щом Харлан или Лестър — или и двамата

заедно — са видели появилата се възможност, са решили да се възползват от нея. И Заговорникът е станал жертва на техния заговор — как ви се струва, а? Тогава обаче и пет пари не давах за това, понеже вече бях изгубил сина си. И знаете ли кого всъщност обвинявах най-силно?

Арлет.

Да.

Понеже тя бе оставила двете двайсетачки в подплатата на червената си курвенска шапка — за да ги намеря. И виждате ли какъв дяволски капан ми бе заложила?

Защото не тези четирийсет долара ме закопаха, а разликата, която стоеше между тях, и сумата, която Котъри искаше за преподавателя на бременната си дъщеря; сумата, която искаше, та Шанън да учи латински и да не изостава с проклетата си *триногометрия*.

Трийсет и пет. Трийсет и пет. Трийсет и пет.

* * *

Мислих за парите, които Харлан искаше за уроците в пансиона, до края на седмицата. Както и през почивните дни. От време на време изваждах онези две банкноти — бях ги разгънал, ала гънките си стояха — и ги разглеждах изучаващо. В неделната вечер най-накрая взех решение. Казах на Хенри, че в понеделник ще трябва да отиде на училище с форда модел Т, понеже аз ще ходя до Хемингфорд Хоум, за да помоля господин Стопенхаузер от банката за краткосрочен заем. Неголям заем. Само трийсет и пет долара.

— Защо? — попита той. Седеше до прозореца и умислено се взираше в мрака, падащ над западната нива.

Обясних му. Мислех си, че тази тема ще предизвика нов скандал за Шанън, и донякъде даже го исках. Не беше продумвал за нея от цяла седмица, обаче аз знаех, че вече е заминала. Мърт Донован ми каза, когато се отби да натовари царевица за посев. „Пратили са я в някакво шикозно училище някъде в Омаха — сподели ми той. — Е, още по-добре за девойчето, викам аз. Щом тъй и тъй ще гласуват, поне да понаучат туй-онуй. Макар че... — добави Мърт след кратък размисъл

— ... моята прави туй, дето ѝ кажа. И по-добре за нея, ако не иска да ѝ се случи случка.“

Щом аз знаех, че Шан вече е заминала, вероятно и Хенри знаеше. Нищо чудно и да беше научил още преди мен — училищните клюки се разпространяват най-бързо. Той обаче си мълчеше. Вероятно се опитвах да го подтикна да излее болката и оскърблението си. Нямахше да е приятно, но след време навярно щеше да се окаже от полза. Нито раните на челото, нито и тези зад него трябва да загнойват. Стане ли така, инфекцията неминуемо плъзва навсякъде.

Щом му споделих какво знам, синът ми само изсумтя. Ето защо реших да го разтърся по-силно.

— Дватамата с теб ще си поделим остатъка от сумата — заявих му аз. — Ще излезе не повече от трийсет и осем долара, ако изчистим заема до Коледа. Това прави по деветнайсет кинти на човек. Ще приспадна твоите от парите, които ти давам за полската работа.

Бях сигурен, че това предложение ще го разгневи... ала той отново изсумтя намусено. И толкова. Дори не се оплака, че ще трябва да ходи с форда на училище, макар и да ми бе споделял, че другите хлапета му се подиграват и наричат автомобила „Гъзотрошачката на Ханк“.

— Сине?

— Какво?

— Добре ли си?

Той се обърна към мен и се усмихна. Ако разтягането на устните може да мине за усмивка.

— Добре съм. Успех утре в банката, тате. Аз си лягам.

Докато се изправяше, попитах:

— Няма ли да получа една целувка?

Той ме целуна по бузата. За последен път.

* * *

И така, Хенри отиде на училище с форда, а аз подкарах пикапа към Хемингфорд Хоум. Щом влязох в банката, чаках не повече от пет минути, преди господин Стопенхаузер да ме приеме в кабинета си. Обясних му от какво се нуждая, ала не пожелах да кажа за какво точно

искам тези пари и изтъкнах като мотив за заема „лични причини“. Не мислех, че дължа конкретни разяснения за подобна нищожна сума, и се оказах прав. Ала когато приключих, той скръсти ръце и ме изгледа като строг, но справедлив баща. В ъгъла големият стенен часовник марка „Регулатор“ нарязваше времето на тънки резенчета с неумолимото си тиктакане. Откъм улицата се разнесе боботене на автомобилен двигател. В следващия миг заглъхна и настана тишина, ала само миг по-късно дочух изръмжаването на друг мотор. Дали това беше моят син, който бе пристигнал с форда и после беше взел пикапа ми? Няма как да узная със сигурност, обаче си мисля, че е било точно така.

— Уилф — изрече накрая господин Стопенхаузер, — ти имаше съвсем малко време, за да преодолееш случилото се с жена ти. Извинявай, задето отново подхващам тази болезнена за теб тема, но ми се струва уместно, а и да ти кажа честно, кабинетът на банковия служител си е малко като църковна изповедалня. Ето защо ще ти говоря като твой холандски чичо. В което няма нищо неуместно, понеже именно от Холандия са дошли родителите ми.

Бях чувал това и преди — както, предполагам, и повечето посетители в този кабинет, — така че само кимнах с вежлива усмивка, подканвайки го да продължи.

— Искаш да узнаеш дали „Хоум Банк & Тръст“ ще ти отпусне заем от трийсет и пет долара? Никакъв проблем. Изкушавам се да решим въпроса като стари познати и направо да ти ги дам от портфейла си, само че никога не нося повече пари в брой, отколкото ми трябва за обяд в „Сплендид“ и да ми лъснат обувките в бръснарницата. Да разполагаш с по-голяма сума в джоба си е сериозно изкушение дори за изпечен стар хитрец като мен, а и бизнесът си е бизнес. *Но!* — Той вдигна пръст. — Не е там въпросът, защото ти *нямаш* нужда от трийсет и пет долара.

— За съжаление ми трябва — въздъхнах и се зачудих дали Стопенхаузер знае защо. Може и така да беше; той действително беше един изпечен стар хитрец. Но Харл Котъри също бе такъв, макар че през тази есен беше променил леко статута си и вече бе посрамен стар хитрец.

— Не, не ти трябва. Трябват ти седемстотин и петдесет долара — ето от какво имаш нужда — и можеш да ги получиш още днес. След

това от теб зависи как ще постъпиш — дали ще ги вложиш на съхранение в банката, или ще си излезеш отгук с банкнотите в джоба си. За мен е без значение. Ти изплати ипотека за къщата си още преди три години и сега нямаш никакви задължения. Затова няма абсолютно никаква причина да не се възползваш от този факт и да не вземеш нов ипотечен заем. Хората непрекъснато го правят, и то най-добрите от тях. Ще останеш изненадан, ако видиш имената им. Най-добрите от най-добрите. Да, сър!

— Много мило от ваша страна, господин Стопенхаузер, но не мисля така. Тази ипотека тегнеше като тъмен облак над главата ми през цялото време и...

— Точно там е работата, Уилф! — И той отново изпъна показалец, но този път не се спря дотам, а го заклати напред-назад, досущ като махалото на стенния часовник. — Точно там е проклетата същина на въпроса! Именно хората, които правят ипотека и после се чувстват като волни птички божии, пърхащи сред цветя и рози, не успяват да я погасят и в крайна сметка губят ценното си имущество! А хората като теб, които носят договора с банката като тежък чувал с чакъл в навъсен ден, винаги изчистват заема до последния цент! Да не би да искаш да ми кажеш, че няма подобрения, които можеш да направиш по къщата си? Че нямаш покрив за ремонтиране? Или не се нуждаеш от повече добитък? — Той ми хвърли дяволит поглед. — А може би е време и ти да си прокараш вътрешен водопровод като съседа си? Много добре знаеш, че подобни неща се отплащат с времето. И накрая можеш да се окажеш с подобрения, които далеч надхвърлят стойността на ипотечния заем. Предлагам ти безценни придобивки на нищожна цена, Уилф! Безценни придобивки на нищожна цена!

Замислих се над офертата. Накрая казах:

— Много съм изкушен, господине. Наистина. Няма да лъжа за това...

— Няма нужда. Кабинетът на банковия служител е като църковна изповедалня — с минимални разлики. Най-добрите мъже в страната са сядали на този стол, Уилф. Най-добрите.

— Обаче аз дойдох само за краткосрочен заем — който вие толкова любезно ми отпуснахте — и ми трябва малко време за това ново предложение. — Изведнъж ми хрумна нова идея, и то изненадващо хубава. — Пък и трябва да поговоря с момчето ми, Хенри

— или Ханк, както предпочита да го наричат сега. Вече е на възраст, в която е добре да започна да обсъждам с него тези неща, понеже един ден моето ще стане негово.

— Разбрах, напълно те разбрах. Но това, което ти предлагам, е най-доброто за теб, Уилф. И най-разумно от твоя страна би било да се възползваш от офертата ми. — Той се изправи и ми подаде ръка. Раздрусих я. — Ти дойде при мен да купиш риба, Уилф. А аз съм готов да ти продам въдица. Далеч по-добра сделка, не мислиш ли?

— Благодаря ви — отвърнах. Докато слизах по стълбите, си помислих: „Ще го обсъдя със сина си.“ Каква хубава мисъл! Неочаквано слънчева, топла мисъл в едно сърце, което бе замръзнало от месеци.

* * *

Съзнанието е странно нещо, нали? Погълнат от неочакваното предложение на господин Стопенхаузер, изобщо не забелязах, че автомобилът, с който бях дошъл, е заменен от онзи, с който Хенри бе отишъл на училище. Макар че не съм съвсем сигурен дали веднага щях да надуша нещо нередно, ако мислите ми не се рееха другаде. Все пак и двете коли ми бяха до болка познати, понеже и двете бяха мои. Прозрението се стовари върху мен едва когато се наведох да взема манивелата и зърнах сгънатия лист хартия, затиснат с камък върху шофьорската седалка.

За момент буквално застинах. Стоях, стъпил с единия крак на пода на автомобила, а с другия на тротоара; с едната ръка се подпирах на ръба на купето, а другата бе протегната под седалката, където държахме манивелата. Изведнъж, още преди да взема бележката и да я прочета, осъзнах защо Хенри е избягал от училище и е направил тази размяна. Пикапът бе доста по-надежден за дълги пътувания. Като пътуване до Омаха например.

Тате,

Взех пикапа. Мисля, че се сещаш къде отивам.

Остави ме на мира. Знам, че можеш да изпратиш шериф

Джоунс да ме върне, но ако го направиш, ще му разкажа всичко. Сигурно си мислиш, че ще променя решението си, защото съм „още малък“, **НО НЯМА ДА СТАНЕ!** Без Шан не ми пука за нищо. Обичам те, тате, макар че и аз не знам защо, след като всичко, което направихме, ми донесе само нещастие.

Твой любящ син,

Хенри (Ханк) Джеймс

Не бях на себе си, когато потеглих към фермата. Чувствах се замаян и карах като насън. Мисля, че някои хора ми махнаха за поздрав — май дори Сали Котъри, която стоеше зад крайпътната зеленчукова сергия на Котъри, ми махна — и аз навярно ѝ отвърнах, ала нямам никакъв спомен за това. За първи път след посещението на шериф Джоунс — който ми задаваше уж добронамерени въпроси и оглеждаше всичко с хладните си зорки очи, — електрическият стол изникна като действителна перспектива пред мен. Образът му беше толкова реален, че буквално усетих как в кожата ми се впиват ремъците, с които стягаха ръцете ми на китките и над лактите.

Щяха да го хванат, без значение дали си държах устата затворена или не. Това ми се струваше неизбежно. Хенри нямаше пари — нямаше дори дребни, за да напълни резервоара — така че щеше да се наложи да продължи пеш още преди да стигне Елкхорн. А дори и да успееше да открадне малко бензин, щяха да го спипат, щом си доближеше носа до мястото, където сега живееше Шан (като затворник, както предполагаше синът ми; едва ли му беше минало през ума, че на девойката може да ѝ харесва престоят в пансиона).

Харлан със сигурност беше дал описанието на Хенри на директорката (или както там се води) — сестра Камила, ако си спомнях правилно. А дори той да бе пренебрегнал възможността отчаяният млад рицар да се опита да освободи своята възлюбена от мрачната ѝ тъмница, това едва ли се отнасяше и за сестра Камила. Бях готов да се обзаложа, че в работата си жената се бе сблъсквала с много отчаяни рицари.

Единствената ми надежда се крепеше на съмнителната възможност, че след като го заловят, Хенри ще си държи устата

затворена достатъчно дълго, за да разбере, че провалът му се дължи не на моята намеса, а на необмислените му романтични пориви. Макар че да се надяваш един замаян от любов тийнейджър да дойде на себе си и да прояви малко здрав разум е като да се надяваш да намериш игла в копа сено. Ала какъв избор имах?

Щом влязох в двора с колата, съзнанието ми ненадейно бе прорязано от една безумна мисъл — да не изгасям двигателя, да събера набързо най-необходимото в една чанта и да потегля към Колорадо. Тази идея обаче не живя повече от две секунди. Имах пари — седемдесет и пет долара, — но колата щеше да ме остави още преди да пресека щатската граница при Джулсбърг. Ала не това ме спря; в подобен случай спокойно бих могъл да карам до Линкълн и там да разменя форда за по-надеждна кола, като добавя шейсетина долара отгоре. Истинската причина беше мястото... и най-вече домът. Родният дом. *Моят* роден дом. Бях убил жена си, за да го запазя, и няхах никакво намерение да го изоставям само защото моят глупав и незрял съучастник в престъплението се беше хвърлил презглава в обречена романтична авантюра. Напуснех ли фермата, нямаше да е заради Колорадо, а само заради щатския затвор. И ако наистина искат да ме закарат там, ще трябва да ме оковат във вериги, защото за нищо на света няма да тръгна доброволно.

* * *

Това се случи в понеделник. Нито във вторник, нито в сряда имаше някакво развитие на ситуацията. Шериф Джоунс не ме навести, за да ми каже, че Хенри е бил хванат на магистралата Омаха-Линкълн, докато се опитвал да се качи на автостоп, Харл Котъри също не се появи, за да ми съобщи (с пуританско задоволство), че полицията на Омаха е арестувала Хенри по сигнал на сестра Камила... и че сега момчето ми виси в тамошния пандиз и разказва налудничави истории за ножове, кладенци и конопени чували. Във фермата всичко бе тихо и спокойно. Аз прекарвах дните си в работа — берях зеленчуци, поправях оградата, доях кравите, хранех пиленцата — и през цялото това време сякаш се намирах в странен унес. Част от мен (и то немалка) вярваше, че всичко е един дълъг и изключително заплетен

сън, от който скоро ще се събудя и ще заваря Арлет да похърква в леглото до мен, а на двора Хенри ще цепи дърва за разпалването на сутрешния огън.

Ала ето че в четвъртък госпожа Макрийди — пълничката мила вдовица, която преподаваше точни науки в училището на Хемингфорд Хоум — реши да ме посети със своя форд модел Т, за да попита дали Хенри е добре.

— Напоследък сред децата върлува едно доста неприятно стомашно разстройство — каза тя. — Та се зачудих да не би да го е пипнал. Прекъсна ненадейно занятията.

— Определено е разстроен — отвърнах аз, — ала причината не е стомахът, а сърцето му. Той избяга, госпожо Макрийди. — Неочаквани сълзи, смъдящи и парещи, изпълниха очите ми и замъглиха погледа ми. Извадих кърпичката от джоба на работния си гащеризон, ала някои потекоха по страните ми, преди да съм успял да ги избърша.

Когато зрението ми отново се проясни, видях, че госпожа Макрийди, която милееше за всяко хлапе, дори и за най-недисциплинираните, също е на път да се разплаче.

Навярно през цялото време е знаела от каква точно сърдечна мъка е страдал Хенри.

— Той ще се върне, господин Джеймс. Не се притеснявайте. Виждам съм това да се случва и преди и очаквам да го видя още поне един-два пъти, преди да се пенсионирам, макар че този момент вече не е толкова далеч в бъдещето, както бе едно време. — Тя понижи глас, сякаш се боеше, че Джордж петелът или някоя от пернатите любовници в харема му може да се окаже шпионин: — Този, с когото трябва да внимавате, е баща ѝ. Той е суров и непреклонен мъж. Не е лош човек, но е прекалено строг.

— Зная — кимнах. — И предполагам, че знаете къде е дъщеря му в момента.

Тя сведе поглед. Това бе достатъчно красноречив отговор.

— Благодаря ви, че се отбихте, госпожо Макрийди. Мога ли да ви помоля разговорът ни да си остане между нас?

— Разбира се... но децата вече си шушукат какво се е случило.

Естествено. Оставаше и да не го правят.

— Имате ли телефон, господин Джеймс? — Тя се огледа за жици. — Виждам, че нямате. Няма значение. Ако узная нещо, ще

намина да ви кажа.

— Тоест, ако научите нещо преди Харлан Котъри или шериф Джоунс.

— Бог ще се погрижи за сина ви. Както и за Шанън. Знаете ли, те наистина бяха прекрасна двойка; всички го казваха. За съжаление понякога плодът узрява твърде рано и студът го убива. Колко жалко. Колко тъжно, че трябваше да стане точно така!

Тя се ръкува с мен — имаше силно ръкостискане, досущ като на мъж — и потегли с таратайката си. Не мисля, че го бе направила съзнателно, ала бе говорила за Шанън и сина ми в минало време.

* * *

В петък бях посетен и от шериф Джоунс. Той не беше сам — зад автомобила със златната звезда на вратата се движеше моят пикап. Сърцето ми за малко да изхвъркне при тази гледка, ала миг по-късно посърна, щом забелязах кой седи зад волана — Ларс Олсън.

Помъчих се да остана спокоен, докато Джоунс изпълняваше характерния си ритуал на пристигането — нагласяне на колана, избърсване на челото (въпреки че денят бе хладен и облачен) и приглаждане на косата. Обаче не можах да издържа.

— Той добре ли е? Открихте ли го?

— Не, не можем да кажем, че сме го открили — отвърна той, докато изкачваше стъпалата на верандата. — Някакъв прериен ездач източно от Лайм Биска видял камиона, но нито следа от хлапето. Може би щяхме да сме по-информирани, ако ни беше съобщил веднага след случилото се. Не съм ли прав?

— Надявах се, че сам ще се върне — казах мрачно аз. — Замина за Омаха. Не знам какво точно трябва да ти споделя, шерифе...

Ларс Олсън се отдалечи на известно разстояние, ала ушите му си останаха все така наострени.

— Върни се при колата ми, Олсън! — нареди му Джоунс. — Това е поверителен разговор.

Понеже си беше кротка душица, Ларс се подчини без никакви възражения. Шерифът се обърна отново към мен. За разлика от

предишното си посещение сега не изглеждаше никак весел и разговорлив.

— Вече знам достатъчно, не мислиш ли? Знам, че момчето ти е живяло с дъщерята на Харл Котъри, както и че най-вероятно е отпрашило за Омаха. Зарязало е пикапа ти край пътя наред една поляна, обрасла с висока трева, когато е разбрало, че резервоарът вече е почти празен. Умно от негова страна. Откъде е наследило тоя акъл? От теб или от Арлет?

Не отговорих. Джоунс току-що ми беше подсказал една идея. Нищо особено, но можеше да ми свърши работа.

— Твоят Хенри е направил нещо, за което трябва да му благодарим — продължи шерифът. — Току-виж отгървал пандиза. Изскубал е всичката трева под камиона, преди да го зареже на поляната. За да не я подпали ауспухът, нали разбираш? Ако бе предизвикал голям прериен пожар, съдът нямаше да е много благосклонен към него, не съм ли прав? Неколкостотин хиляди акра можеха да изгорят, я си представи само! Мислиш ли, че тогава на някого щеше да му пука, че виновникът е само на петнайсет години?

— Е, след като не е станало, шерифе — понеже момчето ми е постъпило правилно, — защо продължаваме да чоплим тая тема? — попитах, макар и да знаех отговора. Джоунс пет пари не даваше за мрънкането на адвокат Андрю Лестър, обаче бе добър приятел с Харл. И двамата бяха членове на новосформираната Ложа на лосовете^[12], а Харл вече имаше зъб на моя син.

— Докачлив си, а? — подхвърли Джоунс и избърса отново челото си, след което намести широкополия си стетсън. — Е, предполагам, че и аз сигурно щях да съм докачлив, ако ставаше въпрос за моя син. Но знаеш ли какво? Ако ставаше въпрос за моя син и Харл Котъри беше мой съсед — мой добър съсед, — щях да отида при него и да му кажа: „Харл? Виж сега, имам да ти кажа нещо. Мисля, че синът ми ще се опита да навести дъщеря ти. Прецени дали ще кажеш на някого там, в Омаха, да се оглежда за него и да има едно наум.“ Но ти не си го сторил, нали?

Идеята, която шерифът ми беше дал, започваше да изглежда все по-добра и по-добра. Почти бе дошъл моментът да я вкарам в обращение.

— Още не се е появил там, нали?

— Засега не са го виждали — отвърна Джоунс. — Но това не означава нищо. Може все още да търси пансиона...

— Не смятам, че е избягал, за да ходи при Шанън — изтъкнах аз.

— Че защо тогава? Да не би в Омаха да са пуснали някакъв специален нов сладолед? Защото всичко сочи, че се е отправил именно натам.

— Мисля, че е тръгнал по следите на майка си. Предполагам, че по някакъв начин е успяла да се свърже с него.

Трябваша му десетина секунди, за да смели тази неочаквана информация — достатъчно време, за да избърше за кой ли път челото си и да приглади косата си. После ме попита:

— И как може да е станало това?

— С писмо например. — Бакалницата на Хемингфорд Хоум служеше и като пощенска служба, където пристигаше всичката поща. — Може да са му го дали, когато се е отбил за бонбони или пакетче фъстъци, както често прави на връщане от училище. Не го твърдя със сигурност, шерифе — не мога да знам какво точно се е случило, както и не знам защо се държиш с мен по този начин, сякаш съм извършил някакво престъпление. Не аз й надух корема в крайна сметка!

— Недей да говориш тъй за едно порядъчно момиче!

— Може би си прав, а може и да не си — отвърнах малко дръзко. — Виж сега, искам да знаеш, че случилото се беше изненада не само за Котъри, но и за мен! Дойде ми като гръм от ясно небе, а отгоре на всичко и момчето ми избяга от къщи! Те поне знаят къде е дъщеря им.

Джоунс отново изгуби дар-слово. После извади малко тефтерче от задния си джоб и надраска нещо в него. Прибра обратно бележника и вдигна очи към мен.

— Значи не знаеш със сигурност дали жена ти е влязла във връзка със сина ти, така ли? Това ли искаш да ми кажеш? Че всичко е само догадка?

— Зная, че Хенри говореше много за майка си, след като тя си тръгна, ала после изведнъж престана да го прави. Зная и че не се е вясвал около онзи пансион, където Харлан и съпругата му изпратиха Шанън. — По отношение на второто бях не по-малко изненадан от шерифа... и същевременно дяволски благодарен. — И като съберем двете неща, какво се получава?

— Не знам — намръщи се Джоунс. — Наистина не знам. Мислех си, че съм разнищил проблема, но се оказва, че съм сбъркал. Да, всеки от нас може да сбърка. Всички сме роби на греха, както се казва в Светото писание. Но, мили боже, тези хлапета наистина вгорчават живота ми. Ако чуеш някаква вест от сина си, Уилфред, на твоето място бих му казал да си довлече кльощавия задник у дома и да стои далеч от Шанън Котъри, ако знае къде се намира тя. Гарантирам ти, че девицата няма никакво желание да го вижда. Добрата новина засега е, че няма прериен пожар и не можем да го арестуваме, защото е откраднал пикапа на баща си.

— Така е — кимнах мрачно. — За нищо на света няма да повдигна подобно обвинение.

— Обаче — изпъна показалец шерифът, с което ми напомни за господин Стопенхаузер от банката. — Точно преди три дни в Лайм Биска — недалеч от мястото, където онзи прериен ездач е открил пикапа ти, — някой е обрал магазинчето за алкохол и хранителни стоки в края на града. Онова с рекламата на покрива, дето е нарисувано момиче със синьо боне... Забърсал е два-сет и три долара. Докладът е на бюрото ми. Бил е някакъв младеж, облечен със старовремски каубойски дрехи, със закрито от бандана^[13] лице и каубойска шапка. Собственичката била зад тезгяха и обирджията я заплашил с някакъв инструмент. Според нея бил нещо като щанга или „кози крак“, но кой знае? Все пак женицата наближава осемдесетте и е полусляпа.

Беше мой ред да онемея. Бях като поразен от гръм. Когато най-сетне успях да възвърна самообладанието си, казах следното:

— Хенри избяга от училище, шерифе, и доколкото се сещам, него ден носеше фланелена риза и панталони от рипсено кадифе. Не си е взел никакви допълнителни дрехи, а и държа да отбележа, че в гардероба му няма *никакви* каубойски одежди, ботуши и прочее. Да не говорим за каубойска шапка.

— Като нищо може да е откраднал и тях, не съм ли прав?

— Ако не знаеш нещо повече от онова, което ми каза, би било справедливо да спреш дотук. Зная, че сте приятели с Харлан...

— О, това няма нищо общо със случая.

Всъщност имаше и двамата го знаехме, ала нямаше никакъв смисъл да задълбавам в тази насока. Да, моите мизерни осемдесет акра

едва ли можеха да се мерят с четиристотинте на Харлан Котъри, обаче и аз бях земевладелец и данъкоплатец и нямах никакво намерение да се оставя да ме сплашват. Именно на това реших да наблегна и шериф Джоунс добре ме разбра.

— Моят син не е обирджия и не заплашва жени. Това не е неговият стил на поведение и никой не го е възпитавал в подобен дух!

„Освен напоследък, ама то не се брои“ — прошепна едно гласче в съзнанието ми.

— Най-вероятно става въпрос за някой бродяга, който си търси бърза печалба — отбеляза Джоунс. — Обаче ми се стори, че трябва да го знаеш, ето защо ти го казах. Не знаем какво ще тръгнат да разправят хората, нали така? Всичко се разчува, всеки обича да дърдори... Мълвата е безплатна. Що се отнася до мен, край на темата — нека областният шериф на Лайм Биска да се занимава със случая. Но е хубаво да знаеш, че полицията на Омаха държи под око пансиона, където е настанена Шанън Котъри. Просто за всеки случай, ако синът ти реши да се свърже с девойчето, нали се сецаш? — Той приглади косата си и намести широкополата си шапка за последен път. — Може би момчето ти ще се върне самичко, без никой да пострада, и тогава ще зачеркнем целия този разговор като... де да знам... уреден дълг.

— Чудесно. Само недей да го наричаш лош син, освен ако не искаш да наречеш и Шанън Котъри лоша дъщеря.

Начинът, по който потрепнаха ноздрите му, ми подсказа, че това не му хареса особено, ала явно предпочете да се въздържа от коментар. Наместо това изрече:

— Ако момчето ти се върне и ти каже, че е видяло майка си, извести ме възможно най-бързо, става ли? Все още я водим в бумагите като безследно изчезнала. Дивотия, ама какво да правиш — законът си е закон.

— Разбира се, че ще те уведомя.

Джоунс ми кимна и закрачи към колата си. Ларс се беше разположил зад волана. Шерифът му изшътка да се премести — беше от хората, които обичат сами да шофират — и не след дълго автомобилът потегли. Докато гледах подире им, се замислих за младежа, обрал магазинчето, и се помъчих да се убедя, че моят Хенри никога не би сторил подобно нещо... а дори и да бе принуден да го стори, не беше толкова съобразителен, за да се сети да се дегизира с

дрехи, които преди това е откраднал от някой хамбар или приют. Обаче Хенри се беше променил, а убийците често развиват неподозирани до този момент качества, особено що се отнася до хитрост и съобразителност. Все пак това са жизненоважни умения, от които зависи оцеляването им. Ето защо си помислих, че навярно извършителят е бил...

Не. Няма да го кажа. Би било твърде мекушаво от моя страна. В края на краищата това е моята изповед, моята последна дума, и ако не мога да кажа истината — цялата истина и нищо, освен истината, — каква е ползата от нея? Какъв е смисълът да си давам целия този труд?

Той е бил. Хенри. От погледа на шериф Джоунс разбрах, че ми разказва за този крайпътен обир само защото не бях превил глава пред него, както бе очаквал, обаче аз бях прозрял истината. Защото знаех повече от него. След като си помогнал на баща си да убие майка ти, какво е да откраднеш нечии дрехи и да размахаш автомобилна щанга пред лицето на една старица? Нищо особено, нали? И щом бе опитал веднъж, най-вероятно щеше да пробва и втори път, след като онези двайсет и три долара свършеха. Навярно в Омаха. Където щяха да го заловят. И тогава всичко можеше да излезе наяве. Почти със сигурност щеше да излезе наяве.

Изкачих стъпалата на верандата, седнах и закрих лице с дланите си.

* * *

Дните минаваха. Бях изгубил бройката им; единственото, което знаех, беше, че са сиви и почти непрекъснато валеше. А когато започнат дъждовете, работата на открито трябва да почака — особено когато не разполагаш с достатъчно добитък или допълнителни пристройки, за да запълниш безкрайните часове с други задачи. Опитах се да чета, но думите не искаха да се свързват в изречения, а от време на време някоя от тях изскачаше от страницата и надаваше пронизителен писък. „Убийство.“ „Вина.“ „Предателство.“ И други думи като тези.

Имаше дни, в които седях на верандата с книга в скута си, загърнат с палтото си от овча кожа заради студа и влагата, и се вирах

отнесено в дъждовните струи, стичащи се от козирката. А нощем лежах буден чак до сутринта, заслушан в барабаненето на дъжда по покрива над главата ми. Напомняше ми плахото почукване на свенлив посетител, чакащ позволение да влезе. Твърде много време прекарвах в размисли за Арлет — как седи в кладенеца заедно с Елпида. Започвах да си представям, че е все още... не жива (вярно е, че бях подложен на голямо нервно напрежение, но не бях луд), а някак будна. Сякаш усещаше развоя на събитията от своя импровизиран гроб и беше изключително доволна от случващото се.

„Харесва ли ти как се обърнаха нещата, Уилф? — щеше да ме попита тя, ако можеше (естествено, във въображението ми можеше). — Е, струваше ли си? Какво ще кажеш?“

* * *

Една нощ, около седмица след посещението на шериф Джоунс, докато се мъчех да чета „Къщата със седемте кули“ на Натаниъл Хоторн, Арлет пропълзя зад мен, протегна ръка отстрани на главата ми и докосна горната част на носа ми с един хладен, влажен пръст.

Изгървах книгата върху ръчно плетения килим на дневната и скочих на крака. В същия миг студеният пръст пипна устните ми. После ме докосна отново, този път по челото — там, където косата ми започваше да оредява. Засмях се — неуверен, нервен, гневен смях — и се наведох, за да вдигна романа от земята. Докато го правех, леденият пръст ме докосна за четвърти път — по тила, сякаш мъртвата ми жена искаше да каже: *„Привлякох ли вече вниманието ти, Уилф?“* Отстъпих назад, за да не може следващия път да ми бръкне в окото, и погледнах нагоре. Таванът над главата ми беше потъмнял и от него капеше вода. Мазилката още не бе започнала да се подува, ала ако не спреше да вали, със сигурност и това щеше да стане. Можеше дори да започне да пада на големи парчета. Течът беше точно над любимото ми място за четене. Естествено, че ще е точно там. Навсякъде другаде таванът изглеждаше добре... поне засега.

Замислих се за думите на Стопенхаузер: *„Да не би да искаш да ми кажеш, че няма подобрения, които можеш да направиш по къщата си? Че нямаш покрив за ремонтване?“* И после ми хвърли

онзи дяволит поглед. Сякаш знаеше. Сякаш двамата с Арлет се бяха наговорили.

„Недей да си мислиш такива неща — укорих се аз. — Не ти ли стига, че не спираш да си я представяш как седи там долу? Че не спираш да се чудиш дали червеите вече са изяли проклетите ѝ очи? И дали ларвите не са изгризали хапливия ѝ език... или може би само са притъпили острия му връх?“

Приближих се до масата в другия край на стаята, взех бутилката и си налях порядъчно количество кафяво уиски. Ръката ми трепереше, макар и немного силно. Пресуших уискито на две големи глътки. Знаех, че не е добре пиенето да ми става навик, но не всяка вечер човек усеща как мъртвата му съпруга го докосва по носа. А и алкохолът ме накара да се почувствам по-добре. Направи ме по-уверен в собствените си сили. Не се нуждаех от ипотечен заем от седемстотин и петдесет долара, за да оправя покрива — можех да го ремонтирам и сам с подръчни материали, когато престане да вали. Обаче щеше да стане грозно; щеше да изглежда като „бедняшка кръпка“, както обичаше да казва майка ми. Ала като се замислих, не това ме притесняваше. Премахването на теча щеше да ми отнеме не повече от ден-два. А аз имах нужда от работа, с която да се занимавам през зимата. От усилна работа, която да отвлече мислите ми от Арлет и нейния престол от пръст; от Арлет с нейната *мрежа за коса*. Трябваше да се захвана със сериозни подобрения по къщата, вследствие на които да си лягам вечер толкова уморен, че веднага да заспивам, без да лежа буден в мрака и да се вслушвам напрегнато в дъжда, чудейки се дали Хенри не е някъде навън, тежко болен от грип. Понякога работата е единственото възможно решение; единственият възможен отговор.

На следващия ден отидох до града с пикапа си и направих онова, което никога не би ми хрумнало да сторя, ако не се нуждаех от онези трийсет и пет долара — изтеглих ипотечен заем за седемстотин и петдесет. В края на краищата всички попадаме в мрежата, която сами сме си изплели. Абсолютно съм убеден в това. Накрая всички попадаме в мрежата.

* * *

Същата седмица в Омаха млад мъж с каубойска шапка влязъл в заложната къща на Додж Стрийт и си купил никелиран^[14] трийсет и две калибров пистолет.

Платил с пет долара, които без съмнение са му били подадени — под заплахата — от полусляпа стара жена, въртяща магазинче под реклама, на която било нарисувано момиче със синьо боне. На другия ден млад мъж с каскет и червена бандана, закриваща устата и носа му, влязъл в местния клон на Първа земеделска банка, насочил оръжието си към симпатичната млада касиерка на име Рода Пенмарк и поискал всички пари от касата. Тя му връчила около двеста долара, предимно на банкноти от по един и пет — от онези мръсни, измачкани банкноти, които фермерите носят сгънати в джобовете на работните си гащеризони. Докато отстъпвал към изхода, натъпквайки парите в джобовете на панталоните си с една ръка (изглежда бил нервен, понеже изтървал няколко банкноти на земята), едрият мъж от охраната — пенсиониран полицай — му казал: „Синко, не трябва да го правиш.“ Тогава младежът стрелял във въздуха със своя трийсет и две калибров пистолет. Неколцина клиенти на банката извикали уплашено. *„Не ми трябва и да ви убивам — изрекъл иззад червената си бандана, — ала ще го сторя, ако се наложи. Минете зад тази колона, господине, и останете там, ако съзнавате кое е най-доброто за вас. Отвън имам приятел, който държи на прицел вратата.“*

И така, младежът изскочил тичешком навън, смъквайки банданата от лицето си. Човекът от охраната изчакал минута-минута и нещо и също излязъл с вдигнати ръце (той не разполагал с огнестрелно оръжие), просто за всеки случай, ако отвън наистина дебнел приятелят на извършителя на обира. Естествено, такъв нямало. Ханк Джеймс нямаше приятели в Омаха... с изключение на младата жена, в чиято утроба растеше бебето му.

* * *

Реших да взема двеста долара от заема в брой, а другите пари да оставя на съхранение в банката на господин Стопенхаузер. После напазарувах — първо минах през железарския магазин, после през склада за дървен материал и накрая през бакалницата, където Хенри

уж бе получил предполагаемото писмо от майка си... което тя без съмнение щеше да му напише, ако не се намираше в стария кладенец. Когато напуснах очертанятията на града, ситният дъждец неусетно се усили и докато стигна до фермата, вече валеше като из ведро. Разтоварих току-що закупения дървен материал и керемиди, нахраних и издоих кравите, след което се заех да прибера провизиите от бакалницата; предимно суха храна, консерви и основни питателни продукти, които бяха свършили твърде бързо в отсъствието на Арлет в кухнята. Щом приключих и с тази задача, сложих да си стопля на печката вода за къпане и свалих мокрите си дрехи. Извадих пачката банкноти от предния джоб на измачкания си работен гащеризон, преброих ги и видях, че разполагам с почти сто и шейсет долара. Защо бях изтеглил такава голяма сума? Защото умът ми витаеше другаде. Къде другаде? При Арлет и Хенри, разбира се. Да не говорим за Хенри и Арлет. В онези дъждовни дни мислите ми се въртяха все около тях.

Добре съзнавах, че не беше никак добра идея да държа толкова много пари вкъщи. Далеч по-разумно би било да вложя и тях в банката, където щяха да заработят някаква лихва (макар и несъизмерима с лихвата по ипотечния заем), докато измисля къде е най-добре да ги инвестирам. Междувременно обаче щях да ги скрия на някое сигурно място.

Първото скривалище, което ми дойде наум, беше кутията с червената курвенска шапка. Все пак Арлет я използваше за тайник от доста време и явно местенцето бе добро, след като го бях открил едва наскоро. Ала пачката беше твърде дебела, за да се събере в сатенената лента; ето защо навярно бе най-добре да скътам банкнотите в самата шапка. Парите щяха да останат там съвсем за кратко — само докато си намеря повод да отскоча отново до Хемингфорд Хоум.

Влязох в спалнята, гол както майка ми ме е родила, и отворих вратата на дрешника. Избутах настрани кутията с бялата „църковна“ шапка и се протегнах, за да достигна другата. Миналия път я бях избутал чак в дъното на лавицата и сега трябваше да застана на пръсти, за да успея да я достигна. Бе пристегната с ластична лента. Когато я напипах, пъхнах пръст под ластика, за да я дръпна към мен, и веднага почувствах, че кутията незнайно защо е доста по-тежка от преди. Сякаш вътре имаше не боне, а тухла. В следващия момент усетих нещо като странно *изтръпване*, като че ли ръката ми внезапно

се бе потопила в ледена вода. Миг по-късно на мястото на необичайното вкочаняване лумна истински пожар. Болката беше толкова силна, че моментално парализира всички мускули на дланта ми. Инстинктивно отстъпих назад и изкрещях от изненада, шок и агония, разпилявайки банкнотите по земята. Пръстът ми продължаваше да е пъхнат под ластика и кутията за шапка също изскочи навън. И там, отгоре ѝ, се бе наежил един сив плъх, който ми изглеждаше подозрително познато.

Навярно ще изтъкнете: „Уилф, всички плъхове си приличат като две капки вода“ и всеки друг път бихте се оказали прави, обаче наистина познавах добре този; нима не го бях виждал да се отдалечава от мен, а между зъбите му да се поклаща кравешка цицка, досущ като пура?

Кутията за шапки се изплъзна от кървящата ми ръка и гадината тупна на пода. Ако бях започнал да мъдрувам как да постъпя, противният гризач със сигурност щеше да се измъкне, ала способността ми за рационално мислене бе напълно блокирана от болката, изненадата и ужаса, които всеки нормален човек би изпитал при вида на кръвта, шуртяща от част на тялото му, която само допреди броени секунди си е била цяла-целеничка. Дори бях забравил, че съм свършено гол и съответно възможно най-уязвим. Просто стоварих с всичка сила десния си крак върху плъха. Чух как костите му изхрущяват и вътрешностите му се сплескват. Изпод опашката му блъвнаха кръв и скашкани карантии, които обляха левия ми глезен с гнусната си топлина. Гадината отчаяно се гърчеше, мъчейки се да ме ухапе отново — виждах как големите ѝ предни зъби трескаво потракват, — но челюстите ѝ не можеха да ме достигнат.

И нямаше как да ме достигнат, ако успеех да удържа сегашното положение. Най-важното бе в никакъв случай да не намалявам натиска на крака си. И аз не само не го намалих, но и настъпих гризача още по-силно, притискайки пострадалата си ръка към гърдите си. Усецах как топлатата ми кръв навлажнява гъстото окосмяване, което растеше там, но вниманието ми продължаваше да е фокусирано върху приклещението на пода плъх. Той се извиваше и мятеше, като дългата му опашка първо ме удряше по прасеца, а после се уви около глезена ми като разярен смок. Не след дълго от устата му швърна кръв и очите му изпъкнаха като големи черни перли.

Аз продължавах да го натискам със стъпалото си. Стоях там и търпеливо го чаках да умре. Целият беше премазан и вътрешностите му бяха смлени на кайма, ала въпреки всичко продължаваше да се гърчи и да се опитва да ме захапне. След цяла вечност гадината най-сетне спря да мърда. Останах в същата поза още поне минута, за да се уверя дали случайно не се нрави на умряла лисица (плъх да се прави на умряла лисица — ха!), и когато напълно се убедих, че плъхът е умрял, закуцуках към кухнята, оставяйки кървави отпечатъци навсякъде по пътя си. В превъзбуденото ми, объркано съзнание препускаха странни образи и мисли, като например тези за оракула, предупредил Пелий да се пази от човек с един сандал. Аз обаче не бях Язон^[15], а един най-обикновен фермер, обезумял от болка и ужас — един най-обикновен фермер, който сякаш бе прокълнат непрекъснато да осквернява с кръв спалнята си.

Докато държах ръката си под студените струи на помпата, ми се стори, че чувам как някой казва: „*Стига вече, не издържам повече, стига толкова!*“ Оказа се, че това съм аз, ала в началото не можах да позная гласа си. Беше като на немощен старец. Немощен старец, докаран до нищета и просешка тояга.

* * *

Мога да си припомня остатъка от нощта, но това е все едно да разглеждаш стари снимки в плесенясал вехт албум. Плъхът бе изгризал цялата месеста част между левия ми палец и показалец — ужасна рана, но в същото време и някак късметлийска. Ако зъбите му бяха докопали пръста, който бях пхнал под ластика, като нищо можеха да го отхапят. Осъзнах това, когато се върнах в спалнята и вдигнах мъртвия гризач за опашката (с помощта на дясната си ръка; лявата беше така вкочанена, че и най-малкото движение ми причиняваше непоносима болка). Беше дълъг поне шейсетина сантиметра и тежеше най-малко три килограма и половина.

„*Значи не е същият, плъх, който е избягал през тръбата* — чувам ви да казвате. — *Просто няма как да е той.*“ Обаче беше същата гадина и ви уверявам, че не ви лъжа. Нямахше никакъв опознавателен белег — никакво бяло петно по козината или лесно за

запомняне наръфано ухо, — ала знаех, че това е изчадието, осакатило Ахелой. Също както знаех, че не ме дебнеше там случайно.

Както го държах за опашката, го отнесох в кухнята и го пуснах в кофата за смет. После отнесох кофата до външното сметище. Бях гол под проливния дъжд, но въобще не обръщах внимание на това. Онова, което ме вълнуваше, бе лявата ми ръка, която пулсираше от толкова остра болка, че заплашваше да заличи всичките ми мисли.

Взех шлифера си от закачалката в антрето (това невинно действие ми костваше неимоверни усилия), навлякох го и отново излязох, като този път отидох в обора. Там намазах раната си с мехлема на „Роули“. Все пак бе успял да предпази вимето на Ахелой от инфекция и се надявах, че ще стори същото с ръката ми. Понечих да се обърна и да се прибера в къщата, когато ненадейно си спомних как плъхът ми бе избягал последния път. Тръбата! Приближих се до нея и се наведох, опасявайки се, че ще видя циментовата си „запушалка“ или натрошена на парчета, или напълно изчезнала, обаче беше непокътната. Естествено, че ще е непокътната — дори четирикилограмов плъх не би могъл да махне цимента. Фактът, че изобщо ми беше хрумнала тази идея, ясно показваше състоянието, в което се намирах. За момент имах чувството, че се наблюдавам отстрани — мъж, гол под незакопчания си шлифер, чието телесно окосмяване е обагрено в червено от шията до слабините, лявата му ръка лъщи под пласта кравешки мехлем, а очите му всеки миг ще изскочат от орбитите. Също като очите на плъха, когато смачках гръбнака му.

„Не е същият плъх — помислих си аз. — Онзи, който ухапа Ахелой, лежи мъртъв или в тръбата, или в скута на мъртвата Арлет.“

Обаче си знаех, че е той. Знаех го със сигурност — както тогава, така и сега.

Той беше.

Върнах се в спалнята и коленичих, за да събера окървавените пари от земята. Това се оказа трудна и бавна работа, когато можеш да използваш само едната си ръка. По едно време неволно ударих лявата си ръка в леглото и изревах от болка. Видях как кръвта потече наново, оцветявайки слоя мехлем в розово. Сложих банкнотите върху скрина, без да си правя труда да ги покривам с каквото и да било — нито с

книга, нито с някоя от проклетите декоративни чинии на Арлет. Не можах дори да се сетя защо изобщо ми се струваше толкова важно да скрия добре парите. Бях изритал кутията за шапки обратно в дрешника и после бях затръшнал вратата. И, що се отнася до мен, спокойно можеше да си стои там до края на вечността.

* * *

Всеки, който някога е бил фермер или е работил в нечие стопанство, ще ви каже, че злополуките са нещо често срещано и поради тази причина е добре да се вземат предпазни мерки. Имах голям бинт в раклата до кухненската мивка — раклата, която Арлет наричаше „укротителят на болката“. Понечих да го извадя, но точно тогава погледът ми бе привлечен от чайника, димящ на печката. Чайникът с водата, която бях сложил да се топли, когато все още бях цял-целеничък и чудовищната болка още не ме беше погълнала. Изведнъж ми хрумна, че горещата сапунена вода навярно е идеалният лек за проблема ми. И понеже ръката ми се разкъсваше от пламъците на агонията, имах чувството, че положението просто няма как да стане по-зле; точно обратното, топлата течност ще дезинфекцира и успокои грозната рана на дланта ми. Впоследствие се оказа, че греша и за двете неща, ала кой да ми каже? Дори днес, толкова години по-късно, идеята все още ми изглежда добра. И предполагам, че щеше да проработи... ако бях ухапан от обикновен плъх.

Използвах здравата си ръка, за да прелея горещата вода в един леген (слава богу, че бях в достатъчна степен на себе си, за да не поля ръката си директно от чайника), след което добавих малко от кафявия сапун за пране на Арлет. Както се оказа, това бе последният калъп; в домакинството има толкова много неща, които убягват на един мъж, особено когато не е свикнал да живее сам. После взех парцал, отидох в спалнята и започнах да почиствам кръвта и карантиите. Докато го правех, в паметта ми непрекъснато изплуваха подробности от предишния път, когато ми се наложи да заличавам кървави петна от пода на същото помещение. Този път обаче Хенри не беше до мен, за да споделим кошмара. Да върша това сам, особено когато всяко мое движение възпламеняваше неопикуема болка, се оказа отвратителна

задача. Сянката ми подскачаше и се гърчеше уродливо на стената, подклаждайки гротескни асоциации за Квазимодо от романа „Парижката Света Богородица“ на Виктор Юго.

Малко преди да привърша с чистенето, ненадейно се спрях и килнах глава настрани. Очите ми се бяха ококорили, а сърцето ми като че ли се бе преместило в наранената ми ръка, откъдето разпращаше залпове от пулсираща болка. Бях дочул някакъв шум, напомнящ *трополене* на десетки малки крачета, който сякаш се разнасяше отвсякъде. Звук на сновящи насам-натам плъхове. Разпознах го още на мига. Нейната вярна свита. Бяха успели да открият някакъв друг изход. Явно онзи върху кутията за шапки просто беше първият... и най-дръзкият от гнусната гмеж.

Гадините бяха проникнали в къщата, бяха се промушили в стените и скоро щяха да се изсипят от всички страни и да ме залейт като жива река. Това щеше да е нейното отмъщение. Щях да я чуя как се смее, докато ме разкъсват на парчета.

Навън вятърът беснееше с такава сила, че разтърсваше рамките на прозорците и надаваше пронизителен вой покрай стрехите. Шумът на припкащите крачета се усили, след което позаглъхна леко, когато вятърът утихна. Облекчението, което се разля в гърдите ми, беше толкова силно, че заглуши напълно болката (макар и за няколко секунди). Не бяха плъховете; дъждът просто бе преминал в суграшица, защото със спускането на нощта температурата беше паднала значително. Върнах се в спалнята, за да продължа с почистването.

Когато приключих, излях кървавата вода през верандата, а после отидох в обора, за да намажа отново раната с мехлем. Когато я почистих напълно от кръвта, видях, че сгъвката между палеца и показалеца ми е разкъсана от три дълбоки прореза, които приличаха на сержантски нашивки. Левият ми палец стърчеше някак накриво, сякаш зъбите на плъха бяха засегнали някоя важна връзка между него и останалата част на дланта ми. Намазах се с мехлема и се затътрих към къщата, като си мислех: „*Боли ме, но поне раната е чиста. Ще зарасне без усложнения. Всичко ще бъде наред.*“ Опитах се да си представя как всички защитни сили на организма ми се мобилизират и се втурват към пострадалото място, подобно на миниатюрни пожарникари с червени каски и дълги шинели.

На дъното на „укротителя на болката“, увито в парче коприна, което навремето навярно е било част от дамски комбинезон, имаше шишенце с хапчета от дрогерията на Хемингфорд Хоум. Върху етикета му с химикалка пишеше: „**АРЛЕТ ДЖЕЙМС, Да се приема по 1 или 2 таблетки преди лягане при менструални болки.**“ Глътнах три със солидна доза уиски. Нямах никаква представа какво съдържат — нищо чудно сред съставките да имаше и морфин, — обаче ми подействаха. Болката не изчезна напълно, ала вече измъчваше един Уилфред Джеймс, който сякаш се намираще в съвсем различна реалност. Главата ми се замая, таванът започна бавно да се върти, а картината на миниатюрните пожарникари, които се бореха с пламъка на инфекцията, стана още по-ярка и отчетлива. Вятърът се усили и барабаненето на суграшицата заприлича още повече на трополящи плъхове за отнесеното ми съзнание, ала вече нямаше да се поддам на халюцинацията. Дори изрекох силно на глас:

— Не си играй с мен, Арлет! Вече няма да успееш да ме заблудиш!

Докато потъвах в обятията на унеса, смътно осъзнах, че не е изключено изобщо да не се събудя — че комбинацията от шок, алкохол и морфин като нищо може да сложи край на живота ми. После щяха да ме открият в студената къща с посивяла кожа и положена върху корема ми разкъсана ръка. Тази мисъл обаче не ме уплаши; точно обратното, даже ми подейства утешително.

Докато спях, суграшицата премина в сняг.

* * *

Когато на следващата сутрин се събудих, къщата бе ледена като гроб, а дланта ми така се бе подула, че бе станала двойно по-голяма. Плътта в близост до ухапването беше станала пепелявосива, а показалецът, палецът и безименният пръст се бяха оцветили в розово. До края на деня този розов оттенък щеше да премине в наситеночервено. Допирът до всяка точка от дланта ми (като се изключат розовеещите участъци) ми причиняваше непоносима болка. Въпреки това я бинтовах толкова стегнато, колкото можах, и по този начин поне намалих донякъде болезненото пулсиране. Напалих

кухненската печка — доста трудна задача, когато използваш само една ръка, ала се справих — и се приближих до нея, за да се постопя. Целият треперех от студ; цялото ми тяло без наранената длан, която буквално пламтеше. Беше толкова гореща и пулсираща, че на моменти имах чувството, че е като ръкавица, в която се е пъхнал огромен гладен плъх.

До средата на следобеда вече бях обхванат от треска, а ръката ми така се бе подула под превръзките, че се наложи да ги разхлабя. Въпреки че бях извънредно внимателен, това простичко наглед действие ме накара да завия от болка. Определено имах нужда от лекар, но снегът валеше по-силно от всякога и аз надали щях да стигна до фермата на Котъри, да не говорим за Хемингфорд Хоум. А дори времето да беше топло, сухо и безоблачно, как щях да се оправя с манивелата на форда само с една ръка? Ето защо останах да седя в кухнята, хвърляйки дърва в печката, докато не започна да бумти като локомотивна пещ. Бях плувнал в пот и в същото време треперех от студ, притисках бинтованата длан към гърдите си и си мислех как госпожа Макрийди се бе огледала деликатно за жици и ме беше попитала: *„Имате ли телефон, господин Джеймс? Виждам, че нямате.“*

Така беше, няхах. Бях сам-самичък и изолиран от света във фермата, заради която бях извършил убийство, и никой нямаше да ми се притече на помощ. Виждах как плътта покрай бинтовете постепенно се обагря в червено, особено в областта на китката, и вените щяха да разнесат отровата из цялото ми тяло. Пожарникарите се бяха провалили. Замислих се дали да не пристегна китката си с ластичен турникет — да пожертвам лявата си ръка в името на спасението на останалата част от мен, — и даже да я ампутирам с помощта на брадвата, с която цепех дърва и режах главите на пилетата, които Арлет готвеше от време на време. И двете идеи ми се струваха съвсем приемливи, обаче изискваха и доста усилия. В крайна сметка единственото, което предприех, бе да се върна при „укротителя на болката“ за още от хапчетата на мъртвата ми жена. Взех още три — този път ги глътнах със студена вода, а не с уиски — и пак се наместих в креслото си пред огъня. Щях да умра от проклетото ухапване. Бях сигурен в това и го приемах съвършено спокойно. Смъртта от ухапване и инфекция беше често срещана като прахта в равнините. А ако

болката станеше прекалено силна и вече не можех да я понасям, щях да изгълтам наведнъж останалите хапчета. Единственото, което ме възпираше да го сторя още сега — освен страхът от смъртта, който малко или много живее във всеки от нас, — бе възможността някой да ме посети: Харлан, шерифът Джоунс или милата госпожа Макрийди. Не бе изключено и адвокат Лестър да се появи, за да ме изтормози още малко за ония прокълнати сто акра.

Всъщност онова, на което се надявах с цялото си сърце, беше нищожната вероятност Хенри да се върне. Обаче това не се случи.

Арлет беше тази, която ме навести.

* * *

Навярно някои от вас са се запитали откъде зная за пистолета трийсет и втори калибър, който Хенри си купи от заложната къща на Додж Стрийт, както и за банковия обир на Джеферсън Скуеър.

Вероятно сте си казали: „Е, минало е доста време между хиляда деветстотин двацет и втора и хиляда деветстотин и трийсета година. Достатъчно време, за да може човек да открие всички подробности по случая в библиотеката, където се съхраняват старите броеве на «Омаха Уърлд Хералд».“

И аз, разбира се, прегледах старите вестници. И не само ги прегледах, но и писах на хората, срещнали сина ми и бременната му приятелка по време на краткото им злощастно пътуване от Небраска до Невада. Повечето от тези хора отговориха на писмата ми и нямаха нищо против да допълнят липсващите детайли от историята. Без съмнение такъв тип изследователска работа би ми помогнала да се ориентирам в случилото се и със сигурност би ви удовлетворила, нали? Само дето направих тези проучвания години след като напуснах фермата и те просто потвърдиха онова, което вече знаех.

„Вече?“ — ще попитате вие и аз ще ви отговоря кратко и ясно: „Да. Вече. И не само знаех, че нещо се е случило, но и го знаех — или поне част от него — още преди да се е случило. Особено последното.“

„Как?“

Отговорът е много лесен. Мъртвата ми жена ми го каза.

Не ми вярвате, нали? Разбирам ви. Всеки разумен човек би реагирал като вас. Единственото, което мога да сторя, е да повтора за пореден път, че това е моята изповед, моите последни думи на тази земя, и в нея няма нищо, което да не отговаря на истината.

* * *

На следващата нощ (или по-следващата; треската ме накара да изгубя представа за времето) се събудих от дрямката си и отново долових онова шумолене, наподобяващо трополене на стотици крачета на пльхове. В началото предположих, че отново вали суграшица, но когато се изправих, за да си отчупя залък хляб от твърдия като камък самун на бюфета в кухнята, видях тънката оранжева нишка на хоризонта и издигането на Вечерницата в небето. Бурята беше утихнала, но противното шумолене се чуваше по-силно от всякога. Звуците обаче се разнасяха не от стените, както ми се беше сторило преди, а от задната веранда.

Резето бе започнало да се движи. Първо само потрепна, сякаш ръката, която се мъчеше да го измести, бе твърде слаба, за да го стори. После движението спря и тъкмо когато реших, че само ми се е сторило — че това не е нищо повече от халюцинация, провокирана от треската, — резето изведнъж изщрака и вратата зейна широко. Мразовитият нощен въздух мигом нахлу в помещението, а на верандата се открии силуетът на мъртвата ми жена. Все още носеше конопената си мрежа за коса, която в момента бе покрита със сняг; пътешествието ѝ от подземното ѝ убежище до верандата навярно е било бавно и мъчително. Лицето ѝ бе отпуснато и деформирано от разложението, долната му половина беше изместена, а усмивката ѝ бе по-широка от всякога. Това бе ехидна, всезнаеща усмивка и нима имаше нещо чудно в това? Естествено, че не. Мъртвите знаят всичко.

Съпровождаше я вярната ѝ свита. Навярно те ѝ бяха помогнали да се измъкне от кладенеца. Те я бяха издигнали нагоре.

Без тях тя едва ли щеше да е нещо повече от призрак — злонамерен, но напълно безпомощен. Обаче те ѝ бяха вдъхнали живот. Тя беше тяхната кралица; тя беше и тяхната марионетка. Мъртвата ми съпруга пристъпи в кухнята, движейки се с някаква ужасяваща

походка — сякаш всичките ѝ кости се бяха стопили, — която нямаше нищо общо с нормалното ходене. Плъховете сновяха около нея — някои я гледаха с любов, други я наблюдаваха с омраза. Тя продължи да напредва из кухнята, клатушкайки се зловещо из някогашното си владение, а от роклята ѝ се лющеха изгнили парчета плат и падаха на пода. От кувертюрата и завивката нямаше и следа. Главата ѝ гротескно подскачаше върху прерязаната ѝ шия — по едно време дори се килна назад чак до плешките, след което се върна в предишното си положение с влажен, мляскащ звук.

Когато погледът на мътните ѝ очи най-накрая се закова върху мен, аз отстъпих към ъгъла, където стоеше един от кухненските шкафове, сега напълно празен.

— Остави ме на мира — прошепнах. — Ти дори не си тук. Ти си в кладенеца и не можеш да излезеш оттам даже и ако не беше мъртва.

От гърлото и се разнесе някакво гъргорецо клокочене — сякаш се бе задавила с много гъст сос, — и тя продължи да се приближава към мен; достатъчно истинска, за да хвърля сянка. Вече усещах вонята на разлагащата ѝ се плът. Това бе жената, която понякога пъхаше езика си в устата ми по време на страстните ни игри, и тази жена бе тук, пред мен. И беше истинска; също като кралската си свита. Усещах как плъховете сноват напред-назад около и върху стъпалата ми, гъделичкайки глезените ми с мустаците, докато душеха крачолите на наполеонките ми.

Петите ми се удариха в шкафа и когато се опитах да се наведа, за да избегна възправилия се пред мен труп, изгубих равновесие и седнах върху дървената плоскост. Ударих подутата си и инфектирана длан, обаче болката изобщо не ми направи впечатление. Мъртвата ми жена вече се надвесваше над мен и лицето ѝ... *провисна*. Плътта сякаш се отлепи от костите и физиономията ѝ се проточи надолу като лице, нарисувано върху детски балон. Един плъх се изкатери по стената на шкафа, намъкна се в скута ми и се изправи на задните си крака, за да подуши брадичката ми. Усещах как спътниците му припкат възбудено под сгънатите ми колене. Обаче не ме хапеха. Може би защото тази мисия вече бе изпълнена.

Тя се наведе още по-близо към лицето ми. Зловонието, което струеше от нея, бе неопикуемо, а разтеглената ѝ от ухо до ухо усмивка... дори сега, когато пиша тези редове, я виждам пред себе си.

Прииска ми се да умра, ала сърцето ми продължи да бие, макар и доста по-бързо от обикновено. Увисналото ѝ мъртво лице се доближи още повече към моето. Вече усещах как наболата ми брада отлюспва малки парченца от разложената ѝ кожа; чувах и как строшената ѝ челюст хрущи като замръзнала клонка, върху което си стъпил в мразовит зимен ден. После студените ѝ устни се докоснаха до пламтящото ми ухо и тя започна да шепне тайни, които само една мъртва жена може да знае. Изкрещях. Замолих я да престане и се зарекох, че ще се самоубия и ще заема нейното място в ада само ако го стори. Тя обаче не спря. Нямаше никакво намерение. Защото мъртвите никога не спират.

Вече го знам със сигурност.

* * *

След като излязъл от Първа земеделска банка с двеста долара в джобовете си (или по-скоро сто и петдесет; спомнете си, че част от банкнотите паднаха на земята), Хенри се покрил за известно време. Той „се скатал“, както казват престъпниците. Съобщавам ви го не без капчица бащинска гордост. Мислех си, че ще го заловят веднага щом кракът му стъпи в Омаха, ала ето че той ме опроверга. Беше влюбен, беше отчаян и все още бе измъчван от чувство за вина заради престъплението, което двамата с него бяхме извършили... Ала въпреки всичко това синът ми бе показал храброст, съобразителност и дори известно благородство. Мисълта за последното ме терзае най-силно. Тя продължава да ме изпълва със срам и скръб по без време погубения му живот (*три* погубени живота; не бива да забравям за мъничето в корема на клетата Шанън Котъри) и разрухата, към която го поведох като добиче към кланицата.

Арлет ми показва съборетината, където е нощувал, както и подпряния отзад велосипед — първото нещо, което си купил с откраднатите пари, било именно този велосипед. Не бих могъл да ви кажа къде точно се намира скривалището му, но в последвалите години узнах местоположението му и дори го посетих — нищо особено, просто поредният крайпътен заслон с избелели реклами на „Роял Краун Кола“ по стените. Намираще се на няколко километра от западните покрайнини на Омаха и сравнително близо до „Бойс Таун“,

който бе започнал да функционира съвсем наскоро. Вътре имаше само едно помещение — стаичка с един-единствен прозорец без стъкло. Даже печка нямаше. Хенри покрил велосипеда си със сено и се заел с планирането на следващия си ход. Така седмица или две след случилото се в Първа земеделска банка — тъкмо когато полицията изгубила интерес към неголемия за криминалните стандарти обир, — момчето започнало да извършва велосипедни преходи до Омаха и обратно.

Един не особено съобразителен и интелигентен младеж би отишъл направо в католическия пансион „Света Евсевия“, където го чакат ченгетата (както без съмнение щеше да се случи според шериф Джоунс), ала Хенри Фрийман Джеймс не беше вчерашен. Той проучил къде се намира пансионът, ала изобщо не се доближил до сградата.

Наместо това потърсил най-близката сладкарница. Съвсем логично предположил, че момичетата ще я посещават възможно най-често (тоест всеки път, когато доброто им поведение бъде наградено със следобедна почивка и те разполагат с дребни в чантичките си). И макар че униформите в „Света Евсевия“ не били задължителни, тамошните девойчета лесно се разпознавали по старомодните рокли, сведените погледи и резките обрати в поведението им — те или се държали боязливо и плахо, или съвсем открито кокетничели. А тези, които най-много се набивали на очи, естествено били онези с изпъкналите кореми и липсващите венчални халки.

Едно несъобразително момче веднага би се опитало да завърже разговор с някоя от тези злочести дъщери на Ева направо там, в сладкарницата. И така моментално би привлякло вниманието към себе си. Хенри обаче заел позиция отвън — в началото на уличката, минаваща между сладкарницата и магазинчето за сувенири до нея, — където седнал на една щайга и се зачел във вестник, а велосипеда подпрял на близкия зид. И зачакал появата на момиче с доста по-авантюристичен дух от онези, които се задоволявали да изпият набързо по един шейк със сладолед и да припкат обратно при строгите сестри. Или, с други думи, момиче, което пушело. И ето че в късния следобед на третия ден планът му се увенчал с успех — пред сладкарницата се появило точно такова момиче.

Впоследствие успях да я открия и да разменя няколко думи с нея. Бързам да отбележа, че не се изискваше кой знае каква детективска

работа от моя страна. Сигурен съм, че за Хенри и Шанън Омаха е изглеждала като истински мегаполис, ала през хиляда деветстотин двайсет и втора тя си беше просто едно селище от Средния Запад — по-голямо от средното за региона — с претенции за град. В момента Виктория Хол е уважавана омъжена жена с три деца, ала през есента на двайсет и втора се наричаше Виктория Стивънсън: млада, любопитна, непокорна, бременна в шестия месец и пристрастена към цигарите „Суит Капоралс“. И с най-голямо удоволствие приела да изпуши една от пакета, който моят син любезно ѝ предложил.

— Вземи си още две-три за после — подканил я той.

Тя се засмяла.

— Трябва да съм пълно куку, за да го направя! Всеки път, когато се прибираме, сестрите пребъркват чантичките ни и обръщат джобовете ни с хастара навън! Трябва да издъвча цели три дъвки „Блек Джак“, за да залича миризмата на тютюн! — Тя леко потупала издутия си корем и се усмихнала горчиво. — В затруднение съм, както и сам виждаш. Лошо момиче! А гаджето ме заряза. Лошо момче, но пък знаеш ли колко ми пука за него? Обаче морукът, като се изкорка и ме нашмули в тоя пандиз с пингвини за пазачи...

— Тук не те разбрах.

— Ама ти от луната ли падаш! Морукът е баща ми! А пък сестрите ги наричаме пингвини. — Тя се засмя. — Идваш от прованса, нали? Има си хас! Както и да е, пандизът, където си прекарваме времето, се нарича...

— „Света Евсевия.“

— А, вече почна да стопляш, Селинджър! — Тук тя си дръпнала от цигарата и присвила блажено очи. — Чакай малко, искаш ли да позная кой си — гаджето на Шан Котъри!

— Браво, печелиш първа награда — подхвърлил Хенри.

— Е, на твое място не бих припарила на по-близо от две пресечки до пансиона, това е моят съвет. Ченгетата имат описанието ти. — Тя се засмяла. — И не само твоето, но и на още дузина влюбени гълъбчета, макар че сред тях няма нито един със зелени очи и гаджетата им не могат да стъпят и на малкия пръст на Шанън. Тя е истинска принцеса, човече!

— Много ясно. Защо според теб съм тук, а не там?

— И защо, ако смея да попитам?

— Искам да се свържа с нея, но нямам никакво желание да ме хванат. Ще ти дам два долара, ако ѝ предадеш една бележка.

Виктория се ококорила.

— Пич, за два кинта съм готова да отида пеша чак до Гарсия, Колорадо! Давай ги насама!

— И още два, ако си държиш устата затворена за срещата ни. Сега и завинаги.

— За това не се налага да ми плащаш допълнително — казал момичето. — Обожавам да развалям кефа на тия кучки, дето се правят на по-святи и от Господа! Бързат да те пернат през ръката, ако на вечеря случайно посегнеш да си вземеш още едно рулце! Все едно живеем в проклетия „Гъливер Туист“ човече!

Хенри ѝ предал бележката и Виктория я занесла на Шанън. Все още се намирала в чантата ѝ, когато полицията най-накрая се добрала до Шанън и Хенри в Елко, Невада. По-късно видях полицейската фотография, на която бе запечатана. Арлет обаче ми предаде съдържанието ѝ дълго преди това и както се оказа впоследствие, с дословна точност.

Ще чакам от полунощ до разсъмване зад мястото всяка нощ в продължение на 2 седмици. Ако не се появиш, ще знам, че между нас всичко е свършило & ще се върна в Хемингфорд & никога вече няма да те притеснявам отново, макар че ще продължа да те обичам вечно. И двамата сме млади, можем да излъжем за възрастта си & да започнем нов живот на друго място (Калифорния). Имам малко пари & знам как да изкарам повече. Виктория знае къде да ме намери, ако искаш да ми изпратиш бележка, но само веднъж. Повече няма да е безопасно.

Предполагам, че Харлан и Сали може и да притежават въпросната бележка. В такъв случай са видели, че синът ми е оградил името си в сърце. Чудя се дали това е убедило Шанън. Чудя се и дали изобщо се е нуждаела от убеждаване. Не е изключено най-силното ѝ желание в този момент да е било да запази и да роди законно бебето, което вече е обикнала. Това е въпрос, който ужасният шепнещ глас на

Арлет така и не зададе. Може би защото изобщо не я е било грижа нито за едната, нито за другата възможност.

* * *

След разговора с Виктория Хенри се връщал всеки ден в началото на уличката. Сигурен съм, че е съзнавал риска вместо нея да цъфнат ченгетата, ала е усещал, че няма друг избор. На третия ден от дежурството му Виктория отново го навестила.

— Шан веднага ти писа, но аз не можах да се измъкна по-рано — казала тя. — В дупката, която уж минава за музикална зала, откриха скрита тревица и оттогава пингвините направо побесняха и изровиха томаховката на войната!

Хенри протегнал длан, за да получи бележката, и Виктория му я предала срещу една цигара „Суит Капорал“. Състояла се само от три думи: *„Два часа през нощта.“*

Синът ми прегърнал силно Виктория и я целунал. Тя се засмяла развълнувано и очите ѝ блеснали.

— Божичко! Някои момичета обират всичкия късмет на света!

Без съмнение е така. Ала когато вземете предвид, че Виктория се сдобил със съпруг, три деца и чудесен дом на Мейпъл Стрийт в най-хубавата част на Омаха, а Шанън Котъри не доживя дори края на тази кошмарна година... коя според вас е обрала всичкия късмет на света?

* * *

„Имам малко пари & знам как да изкарам повече“ — бе написал Хенри; така и стана. Броени часове след като целунал сочната Виктория (която отнесла устното послание *„Ще те чака с нетърпение“* на Шанън), млад мъж с каскет, нахлупен над очите, и бандана пред носа и устата, ограбил Първа национална банка на Омаха. Този път плячката възлязла на осемстотин долара, което — откъдето и да се погледне — било голям удар. Мъжът от охраната обаче бил по-млад и по-усърден в изпълнението на служебните си задължения, което довело до недотам приятни последствия. Наложило

се обирджията да го простреля в бедрото, за да осигури бягството си, и макар и Чарлс Грайнър да оцелял, настъпило отравяне на кръвта (за което му съчувствах съвсем искрено), довело до ампутация на крака му. Когато през пролетта на двайсет и пета се срещнах с него в къщата на родителите му, Грайнър вече гледаше философски на случилото се.

— Извадих късмет, че изобщо съм жив — сподели, — когато сложиха турникет на крака ми, вече лежах в локва кръв, дълбока поне два сантиметра. Сигурно са изсипали цял кашон перилни препарати, за да я почистят.

Когато се опитах да му се извиня за стореното от сина ми, той само махна с ръка.

— Не биваше да го доближавам. Каскетът му бе нахлупен съвсем ниско, а банданата бе вдигната максимално високо, но аз успях да видя добре очите му. Трябваше да се досетя, че няма да се откаже, освен ако не го застрелят. Както и че няма да имам никакъв шанс да извадя патлака си. Прочетох го в очите му, разбирате ли? Обаче бях млад и глупав. Сега вече съм по-стар. А вашият син никога няма да остарее. Съжалявам за загубата ви.

* * *

След обира на Първа национална банка Хенри вече разполагал с достатъчно пари, за да си купи автомобил — и то хубав, голям автомобил, подходящ за пътувания на дълги разстояния, — обаче проявил достатъчно съобразителност, за да не го стори. (Като казвам това, отново изпитвам известна бащинска гордост — това чувство явно не може да бъде заличено.) Хлапак като него, който бе започнал да се бръсне преди няколко седмици, да размахва достатъчно пари в брой, за да си позволи покупката на чисто нов олдсмобил? Та това тутакси би изсипало цялата местна полиция отгоре му.

Ето защо, вместо да си купи кола, синът ми предпочел да открадне. Но не голям автомобил за дълги преходи, а невзрачен форд купе. После го паркирал зад „Света Евсевия“ и точно в този автомобил се качила Шанън, след като се измъкнала безшумно от стаята си, спуснала се на пръсти по стълбите с пътническата си чанта в ръка и се промъкнала през прозореца на съседното на кухнята перално

помещение. Дватамата се прегърнали, открадвайки си няколко мига за една страстна целувка — Арлет не ми го каза, но аз не съм лишен от въображение, — след което Хенри насочил форда на запад. Малко преди изгрев-слънце те вече пътували по магистралата Омаха-Линкълн. Вероятно са минали недалеч от неговия — и нейния — роден дом около три сутринта. Може би са извърнали глави, за да погледнат в тази посока, макар и да се съмнявам, че Хенри е забавил скоростта; надали би рискувал да спира в район, където лесно могат да бъдат разпознати.

Животът им на бегълци вече бе започнал и нямаше връщане назад.

Арлет ми нашепваше за този живот повече подробности, отколкото исках да зная, а и сърце не ми дава да ви разказвам всичко, което се е случило — мисля, че голите факти са напълно достатъчни. Ако искате да узнаете повече, пишете на градската библиотека в Омаха. Срещу неголяма такса оттам ще ви изпратят хектографирани копия от всички репортажи за „Влюбените бандити“, както станаха известни (защото самите те се бяха нарекли така). Възможно е дори да попаднете на някоя статия във вашия местен вестник, ако не живеете в Омаха; финалът на историята бе сметнат за толкова покъртителен от повечето вестникари, че бе отразен от американските медии в национален мащаб.

„Уърлд Хералд“ ги нарече „хубавеца Ханк и красавицата Шанън“. На снимките и двамата изглеждаха невъобразимо млади. (И всъщност си беше точно така.) Не исках да гледам тези фотографии, ала няхах избор. Има повече от един начин да бъдеш нахапан от плъхове, нали?

Докато пътували с откраднатата кола, спукали гума в района на пясъчните хълмове на Небраска. Докато Хенри я сменял, към него се приближили двама мъже. Единият извадил пушка от импровизирания кобур под палтото си — ремъчно приспособление, придобило изключителна популярност сред героите на Дивия Запад — и я насочил към влюбените бегълци. Хенри нямал никаква възможност да извади собственото си оръжие, защото се намирало във вътрешния джоб на якето му и само да посегнел към него, моментално щял да бъде застрелян. Така обирджията сам бил обран. Хенри и Шанън се хванали за ръце и поели пеш под есенното небе към най-близката

фермерска къща. А когато отзивчивият стопанин им отворил вратата си с въпроса как може да им бъде полезен, синът ми насочил пистолета си към гърдите му и заявил, че иска автомобила му и всичките му налични пари.

По-късно фермерът разказал на журналистите, че момичето, което придружавало въоръжения младеж, стояло на верандата и гледало отнесено настрани. Даже му се сторило, че плаче. Добавил, че я съжалил, защото хем била още дете, хем и бременността ѝ била доста напреднала, а и пътувала в компанията на млад *десперадо*, което не предвещавало нищо добро.

— Тя не направи ли някакъв опит да го спре? — попитал журналистът. — Да го разубеди по някакъв начин?

— Не — отвърнал фермерът. Само си стояла там, с гръб към двамата мъже, сякаш си въобразявала, че ако не гледа какво става, все едно не се е случило. Впоследствие открили раздрънкания стар пикап „Рео“ на фермера изоставен в близост до железопътното депо на градчето Маккук с бележка на седалката: *„Ето ви колата. Ще ви изпратим откраднатите пари при първа възможност. Вземте ги от вас, защото се намирахме в голямо затруднение. Искрено ваши: Влюбените бандити.“* Чия ли е била идеята да се нарекат така? Може би на Шанън, понеже посланието било написано с нейния почерк. Вероятно са прибегнали до това, защото не са искали да разкриват истинските си имена... ала точно по този начин се раждат легендите.

Ден-два по-късно имало обир в малката Фронтиър Банк в Арапахо, Колорадо. Извършителят — с ниско нахлупен каскет и бандана, откриващи единствено очите му — бил съвсем сам. Сдобил се с по-малко от сто долара и отпрашил с един „Хъпмобайл“, обявен за откраднат в Маккук. На следващия ден в Първа банка на Шайен Уелс (единствената банка в градчето) обирджията вече бил придружаван от млада жена. Тя също криела лицето си зад бандана, но било невъзможно да прикрие напредналата си бременност. Този път плячката им възлязла на четиристотин долара и двамата побързали да напуснат града с максимална скорост, отправяйки се на запад. На шосето за Денвър имало блокада, ала Хенри за пореден път проявил съобразителност и успял да я избегне. Малко след като оставили Шайен Уелс зад гърба си, те завили на юг и подкарали по

второстепенните пътища и обраслите с трева коловози, издълбани от местните каруци.

След около седмица една млада двойка — представили се като Хенри и Сюзан Фрийман — се качила на влака за Сан Франциско в Колорадо Спрингс. Защо решили да слязат в Гранд Джънкшън — нямам никаква представа, а и Арлет не пожела да ми каже. Предполагам, че нещо ги е накарало да реагират така. Единственото, което зная, е, че са обрали една банка там и още една в Огдън, Юта. Може би това е бил техният начин да започнат да спестяват за бъдещия си семеен живот, знае ли човек? Именно в Огдън, когато някакъв мъж се опитал да спре Хенри пред входа на банката, синът ми го прострелял в гърдите. Въпреки това човекът се вкопчил в него, двамата се сборичкали и се наложило Шанън да го блъсне надолу по гранитните стъпала. Едва тогава успели да избягат. Два дни по-късно раненият починал в болница. Така „Влюбените бандити“ се превърнали в убийци. А в Юта осъдените убийци увисват на бесилката.

Това се случило някъде около Деня на благодарността, ала не ме питайте преди или след празника, защото не го зная със сигурност. В полицията западно от Скалистите планини вече разполагали с описанията на Ханк и Шанън и започнали усилено да ги издирват. По същото време аз бях ухапан от плъха в дрешника (или съвсем малко оставаше това да се случи). Арлет ми прошепна, че двамата са мъртви, но в този момент още не бяха; абсолютно сигурен съм, че когато мъртвата ми жена ме посети с кралската си свита, смъртта им все още предстоеше. Следователно Арлет или ме е излъгала, или е предсказала какво ще се случи. Макар че сега, когато се замисля, се питам дали има някаква разлика.

* * *

Следващата им стъпка е била Дийт, Невада. Мразовит, навъсен ден в края на ноември или началото на декември. Небето е било бяло и тепърва е започвало да вали сняг. Хенри и Шанън влезли в единствената закусвалня на градчето, за да се подкрепят с омлет и кафе, но късметът явно не бил на тяхна страна. Човекът зад щанда бил

от Елкхорн, Небраска, и макар че не се бил прибирал от години по родните си места, майка му все още му изпращала новите броеве на „Уърлд Хералд“. Само преди няколко дни той получил една от тези пратки, ето защо веднага разпознал в младата двойка в едно от сепаретата „Влюбените бандити“ от Омаха.

Вместо да се обади в полицията (или да извика охраната от близкия меден рудник, която щяла да пристигне доста по-бързо), мъжът от закусвалнята решил да проведе граждански арест. Той извадил изпод тезгяха ръждясал стар каубойски револвер, насочил го към двамата младежи и им заповядал — в най-добрите традиции на Дивия Запад — да си вдигнат ръцете. Хенри обаче нямал никакво намерение да му се подчини. Той станал, излязъл от сепарето и закрачил към мъжа с револвера, обръщайки се към него с думите:

— Не го прави, друже, няма да ти сторим нищо лошо! Сега ти плащаме и се омитаме оттук!

В отговор онзи натиснал спусъка и старият патлак засякъл. Хенри го изтръгнал от ръката му, открил барабана (допотопният револвер бил с чупеца се цев) и надзърнал в шестте гнезда.

— Слава богу! — извикал той на Шанън. — Тези патрони стоят от толкова време вътре, че са зеленясали!

После момчето ми оставило два долара на тезгяха — колкото струвала поръчката им — и в следващия миг направило ужасна грешка. Продължавам да смятам, че щом веднъж бяха тръгнали по този път, рано или късно и двамата щяха да свършат зле, ала въпреки това ми се иска да можех да му извикам: *„Не се оставя заредено оръжие, сине! За нищо на света! Зеленясали или не, най-добре сложи тези патрони в джоба си!“* Ала само мъртвите могат да контактуват през времето — вече го зная със сигурност, при това от собствен горчив опит.

Докато напускали закусвалнята (хванати ръка за ръка, както ми прошепна Арлет в пламналото ми ухо), човекът зад тезгяха грабнал оставения от Хенри ръждясал патлак и отново натиснал спусъка. Сега вече успял да произведе изстрел. И макар че амбициозният стрелец по всяка вероятност се е прицелвал в сина ми, куршумът улучил Шанън Котъри в областта на талията. Тя изкрещяла и залитнала напред (двамата тъкмо излизали навън) в натрупващия сняг. Хенри я уловил, преди да падне, и ѝ помогнал да се качи в последната открадната от

тях кола — друг форд. Мъжът от закусвалнята се опитал да застреля момчето ми през прозореца и този път допотопният патлак се пръснал в ръцете му. Една от металните отломки се забила в лявото му око. Никога не съм изпитвал съжаление към него за случилото се. Не съм милостив като Чарлс Грайнър.

Сериозно ранена — а може би и вече умираща — Шанън получила контракции, докато Хенри карал като бесен сред гъстия сняг, сипещ се от небето. Целта му била Елко — селище на четирийсет и пет километра югозападно от Дийт, — понеже най-вероятно се е надявал, че там ще може да получи лекарска помощ. Не зная дали там е имало достатъчно квалифициран лекар, но със сигурност имало полицейски участък. Стрелецът от закусвалнята незабавно позвънил на тамошните ченгета, докато остатъците от лявото му око изсъхвали по бузата му, известявайки ги за случилото се. В резултат двама местни полицаи и четирима от щатския патрул на Невада зачакали Хенри и Шанън в покрайнините на града. „Влюбените бандити“ обаче така и не се срещнали с тях. Все пак, както вече ви споменах, разстоянието между Дийт и Елко е четирийсет и пет километра, а синът ми успял да измине само четирийсет и два.

Малко преди административната граница на Елко (макар и на голямо разстояние от реално застроената площ на градчето) късметът на Хенри окончателно го напуснал. Навярно мъчителната гледка на седящата до него Шанън, която крещяла и притискала с ръце корема си, кървейки върху седалката, го е накарала да шофира твърде бързо. И дали заради това, дали заради някоя бабуна на пътя — а може би и заради двете — в един момент синът ми изгубил управление над автомобила. Дясното колело на форда заорало в канавката и колата заседнала там. Така закъсали наред заснежената, брулена от ледения вятър пустош, и знаете ли какво си е мислел Хенри? Че онова, което двамата с него сторихме в Небраска, е поставило началото на поредица от събития, на чийто финал той и любимото му момиче се озовават на това място в Невада. Арлет не ми го каза, но не се и налагаше. Знаех го прекрасно и сам.

През булото на съгъстващата се снежна завеса Хенри забелязал мержелеещия се силует на някаква постройка и помогнал на Шанън да излезе от автомобила. Тя направила две-три крачки във виелицата, след което не могла да помръдне повече. Момичето, което владееше

триногOMETрията и можеше да стане първата жена, завършила педагогическото училище в Омаха, положило глава на рамото на своя възлюбен и промълвило:

— Не мога повече, скъпи, моля те, сложи ме на земята.

— Ами бебето? — попитал Хенри.

— Бебето е мъртво и аз също искам да умра — изплакала Шанън. — Не издържам вече тази болка. Ужасна е. Обичам те, скъпи, но ме сложи да легна на земята.

Вместо да изпълни молбата ѝ, синът ми я отнесъл чак до постройката, която се оказала порутена крайпътна барака, немного различна от заслона край „Бойс Таун“ с избелелите реклами на „Роял Краун Кола“ по стените. Е, за разлика от онзи заслон тук имало желязна печка, но не и дърва. Хенри излязъл и побързал да събере малко цепеници и съчки, преди снегът да ги затрупа окончателно, ала щом се върнал, заварил Шанън в несвяст. Запалил печката и положил на скута си главата на възлюбената си. Шанън Котъри обаче издъхнала преди цепениците да се превърнат в пепел и Хенри останал сам. Той седял в мръсната съборетина, където преди него замръквали и нощували десетки каубои и скитници (най-често фиркани до козирката), и безутешно галел косите на Шанън, докато навън свирепият вятър надавал пронизителния си вой и разтърсвал тънкия покрив на бараката.

Всички тези подробности ми бяха разказани от Арлет в ден, когато и двете обречени хлапета са били все още живи. Всички тези подробности ми бяха безмилостно прошепнати от нея, докато плъховете пълзяха около мен, зловонието ѝ изпълваше носа ми, а инфектираната ми и подута длан гореше като огън.

Помолих я да ме убие — да пререже гърлото ми, както аз бях прерязал нейното, ала тя не пожела да го стори.

Това беше отмъщението ѝ.

* * *

Два-три дни по-късно — не съм сигурен за времето; нищо чудно да бе минал и само един ден, защото как бих могъл да издържа по-дълго без помощ? — имах посетител. Вече се чувствах толкова зле, че

бях престанал да се храня и да приемам течности, ала въпреки всичко успях да стана от постелята и се затътрих към вратата. Хлопането не преставаше. Част от мен се надяваше да е Хенри — може би защото все още ми се искаше да вярвам, че посещението на Арлет не е било нищо повече от трескаво видение... или че ако е било истина, мъртвата ми жена просто ме е излъгала.

На прага ми обаче стоеше шериф Джоунс. Още щом го зърнах, краката ми се подкосиха и аз залитнах напред. Ако не ме беше подхванал, със сигурност щях да се строполя на верандата. Опитах се да му кажа за Хенри и Шанън — че Шанън ще бъде простреляна, че двамата ще умрат в крайпътна барака в покрайнините на Елко и че той, шериф Джоунс, трябва да се обади на някого и да предотврати найлошото, докато все още е възможно. Изстрелях всичко това на един дъх в такова нечленоразделно бръщолевене, от което посетителят ми успя да разбере единствено имената им.

— Да, момчето ти е избягало заедно с нея — кимна той. — Но ако Харл си е дал труда да дойде тук и да ти го каже, защо те е оставил в *подобно* състояние? Какво те ухапа?

— Плъх — едва можах да изрека.

Шерифът ме прегърна през раменете и ми помогна да сляза по стъпалата на верандата, след което почти ме занесе до колата си. Петелът Джордж лежеше мъртъв на замръзналата земя до купчината с дървата за огрев, а кравите мучаха недоволно. Кога ли за последен път ги бях нахранил?

— Шерифе, трябва да...

Той обаче ме прекъсна. Мислеше си, че бълнувам, и нима можех да го виня? Със сигурност усещаше как горя в обятията на треската. Навярно е имал чувството, че носи запалена печка.

— Пази си силите. И трябва да си благодарен на Арлет, защото ако не беше тя, никога нямаше да дойда тук.

— Тя е мъртва — успях да промълвя.

— Да. Така е, жена ти е мъртва.

Тогава му разказах как съм я убил. О, какво облекчение! Сякаш някаква запушена тръба в съзнанието ми внезапно се беше отворила и разложеният призрак, който я обитаваше, най-накрая бе изчезнал.

Джоунс ме натика в колата си, все едно бях чувал с картофи.

— Ще поговорим за Арлет, но първо ще те закарам в „Ангелите на милосърдието“ и ще съм ти много благодарен, ако не оповръщаш седалките.

Докато напускахме двора ми, оставяйки мъртвия петел и клетите крави зад гърба си (и плъховете! Да не забравяме плъховете! Ха!), отново се опитах да му кажа, че може би не е късно за Хенри и Шанън, че навярно все още имаме шанса да ги спасим. Чух се как обяснявам, че това са неща, които тепърва ще се случат, сякаш бях Духа на бъдещите коледи в „Коледна песен“ на Чарлз Дикенс. После явно съм изгубил съзнание. Когато се свестих, вече беше втори декември и вестниците носеха заглавия като: „ВЛЮБЕНИТЕ БАНДИТИ СЕ ИЗМЪКВАТ ОТ ПОЛИЦИЯТА НА ЕЛКО И УСПЯВАТ ОТНОВО ДА ИЗБЯГАТ“ Не беше така, ала още никой не го знаеше. Освен Арлет, естествено. И аз.

* * *

Лекарят преценил, че гангрената не е плъзнала нагоре и решил да заложи на карта живота ми, ампутирайки само лявата ми длан. И спечелил — въпреки нищожния шанс за успех. Пет дни след като шериф Джоунс ме бе отнесъл в болница „Ангели на милосърдието“ в град Хемингфорд, аз лежах изтощен и отпаднал в постелята. Бях с тринайсет килограма по-лек и без една длан, но жив.

По някое време Джоунс дойде да ме види; беше по-мрачен от всякога. Зачаках да ми каже, че ще ме арестува за убийството на жена ми и ще закопчае здравата ми за таблата на леглото. Ала нищо подобно не се случи. Вместо това шерифът ми каза колко съжалявал за загубата ми. Моята загуба! Какво знаеше този идиот за загубата?

* * *

Сигурно се питате как така в момента пиша своята изповед от тази мизерна хотелска стая (и дори не съм сам!), вместо да лежа в гроба, екзекутиран за убийство? Ще ви отговоря с три думи: заради майка ми.

Подобно на шериф Джоунс и тя имаше навика да изпъстря речта си с риторични въпроси. В неговия случай този навик навярно е дошъл от професионалните му задължения, свързани със спазването на закона — той нарочно задаваше привидно глупави, наивни въпроси, за да следи реакцията на заподозрените и особено всяка издайническа проява на чувство за вина от тяхна страна — потрепване, намръщване, отклоняване на погледа и прочие. Докато при майка ми беше най-обикновен навик, който тя бе усвоила от собствената си майка — английска имигрантка — и после бе предала на мен. Аз, естествено, отдавна бях изгубил всички следи от британския акцент, ала така и не изгубих склонността на майка ми да превръща твърденията във въпроси. „*Май е време да се прибираш, не смяташ ли?*“ — казваше тя, както и: „*Баща ти пак си е забравил обяда; ще трябва да му го занесеш, нали?*“ Дори забележките ѝ за времето се превръщаха във въпроси: „*Още един дъждовен ден, нали?*“

Макар че изгарях в обятията на треската и агонията, когато шериф Джоунс похлопа на вратата ми през онзи ноемврийски ден, не бях изгубил здравия си разум. Спомням си разговора ни с кристална яснота, както хората си спомнят определени картини от някой наистина страшен кошмар.

„*Трябва да си благодарен на Арлет, защото ако не беше тя, никога нямаше да дойда тук*“ — бе казал той.

„*Мъртва*“ — бях му отвърнал аз.

„*Да. Така е, жена ти е мъртва.*“

Тогава — в най-добрите ми майчини традиции, усвоени от мен в най-ранно детство — изрекох: „*Аз я убих, нали?*“

Шериф Джоунс обаче явно възприе моя похват за истински въпрос (макар че той също редовно го използваше). Години по-късно — във фабриката, където си намерих работа, след като загубих фермата — чух как един от старшите майстори се кара на един чиновник, задето изпратил поръчката в Де Мойн вместо в Давънпорт, преди да е получил съответния формуляр, където всичко е било написано черно на бяло. „*Но ние винаги изпращаме поръчките от сряда в Де Мойн — заоправдава се чиновникът. — И просто предположих, че...*“

„*Който предполага, най-често се излага*“ — отвърна му майсторът. Тогава чух за пръв път този израз. И нима е учудващо, че

веднага се сетих за шериф Франк Джоунс? Навикът на майка ми да превръща твърденията във въпроси ме беше спасил от електрическия стол. Не ме съдиха за убийството на жена ми.

Досега.

* * *

Те са тук с мен — много повече от дузина, наредени като войници покрай стените. Стоят там, обградили ме от всички страни, и ме наблюдават с лъскавите си очички. Ако някоя от камериерките влезе с чисти чаршафи и зърне тези мъхнати съдебни заседатели, навярно ще избяга с кръсъци, ала подобно нещо няма как да се случи, защото още преди два дни съм закачил табелката „НЕ МЕ БЕЗПОКОЙТЕ!“ на вратата на стаята и оттогава тя си стои там. Не съм излизал нито веднъж. Бих могъл да си поръчам нещо за хапване от ресторанчето отсреща, но се боя, че миризмата на храната ще ги настърви. Досега съдебните ми заседатели проявяваха търпение, ала се съмнявам, че това ще продължи дълго. Като всички съдии, и те нямат търпение да приключат със свидетелските показания, за да могат да произнесат присъдата, след което да си получат хонорара (в настоящия случай ще им бъде платено в натура и по-точно — с плът) и да се приберат при семействата си. Ето защо трябва да привършвам. Няма да ми отнеме много време. Най-тежкото вече мина.

* * *

Онова, което шериф Джоунс ми каза, когато седна до болничното ми легло, беше:

— Прочете го в очите ми, нали?

Все още се чувствах доста отпаднал, ала въпросът му моментално изостри предпазливостта ми.

— Кое, шерифе?

— Това, което бях дошъл да ти кажа. Не си ли спомняш? Е, не съм изненадан. Ти беше в ужасно състояние, Уилф. Бях сигурен, че ще

умреш, и се боях, че това ще се случи още на път за болницата. Но май Господ още не е приключил с теб, а?

Със сигурност имаше *нещо*, което още не бе приключило с мен, обаче се съмнявах, че това е Господ.

— Нещо, свързано с Хенри ли е? Да не би да си дошъл да ми кажеш нещо за момчето ми?

— Не — поклати глава той. — Не беше за Хенри, а за Арлет. Новините са лоши — от най-лошите, — обаче не бива да се обвиняваш. Все пак не си я прогонил от дома си с бой. — Той се наведе към мен. — Сигурно си мислиш, че не те харесвам, Уилф, но това не е вярно. Наистина, в нашия край има хора, дето не те обичат особено — и двамата ги знаем кои са, нали? — ала не бива да ме слагаш сред тях само защото гледам да се съобразявам и с техните интереси. Вярно е, че си ме ядосвал, и съм убеден, че все още можеш да бъдеш приятел с Хал Котъри, ако държиш момчето си по-изкъсо, но винаги съм те уважавал.

Съмнявах се, обаче реших да си държа езика зад зъбите.

— Що се отнася до случилото се с Арлет, ще ти го кажа отново, понеже искам да ти го набия в главата — не трябва да се самообвиняваш.

Не трябва ли? Помислих си, че това е доста странно умозаключение — особено за полицай, когото никой не смяташе за Шерлок Холмс.

— Хенри сериозно е загазил, ако докладите, които получавам, са верни — продължи мрачно Джоунс. — И отгоре на всичко е завлякъл и Шанън Котъри със себе си. Забъркали са се в големи неприятности. Така че това ти е напълно достатъчно, за да се товариш и с отговорността за смъртта на съпругата ти. Не си я слагай на сър...

— Просто ми кажи какво е станало — прекъснах го аз.

И той ми разказа. Два дни преди посещението му във фермата ми — може би в деня, когато бях ухапан от плъха, или в този преди него — някакъв фермер потеглил към Лайм Биска, за да пласира последния товар от реколтата си. Пътюм забелязал три койота, които се дърлели за нещо на около десетина-петнайсет метра северно от шосето. Човекът спокойно можел да продължи по пътя си, ако не бил зърнал в канавката протритата лачена дамска обувка и чорапогащник. Тогава спрял, стрелял веднъж с пушката си, за да разгони койотите, и

закрачил през полето към плячката, заради която се джавкали псетата. Онова, което открил, било скелет на жена с разпарцаливени остатъци от дрехи и оскъдно количество разложена плът, висяща тук-там по костите му. Косата на мъртвата била светлокафява — вероятно така според шерифа би изглеждала тъмнокестенявата коса на Арлет след неколкомесечна атака от природните стихии.

— Два от последните й кътници ги няма — съобщи ми Джоунс. — На съпругата ти липсваха ли й някакви зъби?

— Да — излъгах аз. — Точно тези. Изгуби ги в резултат от инфекция на венците.

— Когато наминах малко след бягството й, момчето ти каза, че е взела скъпите си бижута.

— Да — потвърдих. Въпросните бижута сега се намираха на дъното на кладенеца.

— Когато ви попитах дали е взела някакви пари със себе си, ти спомена двеста долара. Нали тъй беше?

О, да. Измислената сума, която Арлет уж беше взела от скрина ми.

— Точно така.

Шерифът кимна.

— Е, всичко си идва на мястото, всичко се връзва. Скъпи бижута и малко пари. Това обяснява нещата, не мислиш ли?

— Не разбирам...

— Защото не разсъждаваш като полицаи. Била е нападната и ограбена още по пътя. Някой мръсник я е видял край шосето между Хемингфорд и Лайм Биска и я е качил. После я е убил, взел е парите и бижутата й и е отнесъл трупа й достатъчно далеч, за да не може да се забележи от минаващите по пътя. — От мрачното му изражение заключих, че според него е била и изнасилена, ала за щастие това не може да се определи със сигурност от оскъдните й тленни останки.

— Да, звучи съвсем логично — казах аз и положих всички усилия да остана сериозен, докато Джоунс не си тръгна. После се обърнах на другата страна и въпреки че ударих чукачето на лявата си ръка, избухнах в неудържим смях. Зарових лице във възглавницата, но дори така не успях да заглуша смеха. Когато сестрата — една грозна дърта проклетия — влезе и видя сълзите, стичащи се по лицето ми, предположи (който предполага, най-често се излага), че плача.

Внезапно се разнежи — нещо, което смятах за невъзможно — и ми даде допълнителна доза морфин. Все пак бях опечален вдовец и изоставен от детето си баща. Заслужавах утеха.

Искате ли да знаете защо се разсмях? Заради добронамерената глупост на шериф Джоунс? Или заради случайната поява на мъртвата жена, която спокойно може да е била убита от спътника си, след като са се натряскали? И за едното, и за другото, ала най-вече заради обувката. Фермерът бе спрял да провери за какво се дърлят койотите, понеже забелязал лачена дамска обувка в канавката. Ала когато през лятото шерифът ме попита за обувките на Арлет, му отговорих, че липсват само зелените ѝ платненки. Този идиот обаче го бе забравил.

Така и не си го спомни.

* * *

Когато се върнах във фермата, почти всичките ми домашни животни бяха мъртви. Само многострадалната Ахелой беше жива. Тя ме изгледа укорително с изтерзаните си очи и измуча жално. Нахраних я с такава любов, все едно се грижех за своя домашен любимец. А нима не беше така? Как другояче да наречеш животно, което вече не ти дава мляко и по никакъв начин не допринася за увеличаването на продукцията на стопанството ти?

В друго време Харлан и жена му щяха да се грижат за фермата ми по време на отсъствието ми; тук, в Средния Запад, трябваше да си помагаме, за да оцелеем. Ала въпреки че жалостивият вой на умиращите ми крави навярно е достигал до ушите му, докато е вечерял, Харл е предпочел да не се намесва. Вероятно от негова гледна точка (предполагам, че повечето хора също биха разсъждавали така) на сина ми сякаш не му е било достатъчно да опозори дъщеря му — не, той я е проследил и я е открил в убежището ѝ, отвлякъл я е оттам и я е въвлякъл в жестокия свят на престъпленията. Как ли го е жегнало прозвището им — „Влюбените бандити“? Сигурно е парнало като киселина бащиното му сърце! Ха!

Следващата седмица — къщите по главната улица на Хемингфорд Хоум вече бяха окичени с традиционната коледна украса

— шериф Джоунс отново ме посети. Само един поглед към лицето му ми бе достатъчен, за да разбера какви известия ми носи.

— Не. Стига вече! — промълвих, клатейки отчаяно глава. — Не издържам повече. Не мога повече. Върви си!

Влязох в къщата и се опитах да залостя вратата, но се оказа доста трудно да се справя само с една ръка. Шерифът с лекота сломи съпротивата ми и прекрачи прага.

— Дръж се, Уилф — каза ми той. — Ще го преживееш.

Сякаш имаше някаква представа за какво говори.

Надзърна в шкафа с декоративната керамична халба отгоре, намери почти празната бутилка уиски, наля остатъка в халбата и ми я подаде.

— Лекарят няма да одобри — отбеляза, — обаче него го няма, а ти имаш нужда от това.

Трупове на Влюбените бандити били открити в последното им убежище. Шанън — умряла от куршума на човека от закусвалнята, а Хенри — от изстрела в главата му, който собственооръчно произвел. Телата им били откарани в моргата на Елко в очакване на понататъшни инструкции. Харлан Котъри щял да се погрижи за дъщеря си, обаче не искал да има нищо общо с моя син. Естествено, че няма да иска. А и не би било редно. Това си беше моя работа и аз я свърших сам. На осемнайсети декември Хенри пристигна в Хемингфорд с влака. Аз го чаках на гарата до черна катафалка от погребалното бюро на братя Кейстингс. Любопитните вестникари тутакси ми направиха снимка. И то не само една. Зададох ми и въпроси, на които дори не се опитах да отговоря. Заглавията както в „Уърлд Хералд“, така и в по-малотиражния му събрат „Хемингфорд Уийкли“ включваха фразата „БАЩАТА СКЪРБИ“. Обаче ако бяха успели да ме зърнат в погребалното бюро, когато евтиният чамов ковчег бе отворен, щяха да разберат какво значи истинска скръб — и тогава навярно щяха да предпочетат фразата „БАЩАТА КРЕЩИ“. Куршумът, който синът ми бе изстрелял в слепоочието си, докато е седял с главата на Шанън в скута си, бе отнесъл голяма част от лявата страна на черепа му. Ала не това беше най-лошото. Очите му ги нямаше. Долната му устна бе изгризана и зъбите му стърчаха в злоеща усмивка. От носа му бе останало само едно червено пънче.

Преди ченгетата да открият мъртъвците, плъховете си бяха устроили весело пиршество от моя син и скъпата му любима.

— Оправете го — казах на Хърбърт Кейстингс, когато способността ми да мисля рационално се завърна.

— Господин Джеймс... сър... състоянието му е твърде...

— Виждам какво е състоянието му. Оправете го. И го извадете от този пършив ковчег. Сложете го в най-хубавия, който имате. Не ме интересува колко ще струва. Имам пари. — Наведох се и целунах разкъсаната буза на момчето си. Нито един баща на света не би трябвало да целува мъртвия си син за сбогом, ала ако някой баща заслужаваше подобна участ, това несъмнено бях аз.

Шанън и Хенри бяха погребани в гробището на Методистката църква — Шанън на двайсет и втори декември, а Хенри — на двайсет и четвърти. По време на опелото за Шанън църквата беше пълна с народ, а риданията ехтяха с такава сила, че за малко да отнесат купола. Откъде го знам ли? Ами бях там, макар и за малко. За да не се набивам на очи, се наредих най-отзад, обаче се изнизах навън, преди преподобният Търсби да е приключил с погребалното си слово. Същият свещеник отслужи и опелото за моя син, ала едва ли е необходимо да ви казвам, че присъстващите бяха далеч по-малко. И макар че Търсби бе видял само един човек пред себе си, аз не бях сам. Арлет стоеше до мен — невидима за всеки друг, освен за моя взор, — усмихваше се и шепнеше в ушите ми: „Доволен ли си от развоя на събитията, Уилф? Как смяташ, струваше ли си?“

Всички разноски по погребението — в това число транспортирането на тленните останки на сина ми и привеждането им в по-добър вид — ми излязоха малко над триста долара. Платих ги с парите от ипотеката. Имах ли избор? В крайна сметка това бяха единствените ми пари. След края на церемонията се прибрах в пустия си дом. Пътюм обаче си купих още една бутилка уиски.

* * *

Оказа се, че хиляда деветстотин двайсет и втора крие още един фокус в ръкава си. В нощта след Коледа — двайсет и шести декември — в Скалистите планини се разрази страшна виелица, в резултат на

която осъмнахме с трийсетсантиметрова снежна покривка и свирепи ураганни ветрове. До края на деня снегът се превърна в суграшица, а на здрачаване тя на свой ред се обърна в проливен дъжд. Някъде около полунощ седях в тъмната си дневна, притъпявайки с уиски болката в чуканчето на лявата си ръка, когато ме сепна някакво стържещо громолене откъм задната част на къщата. Покривът се беше продънил, и то на същото място, за чийто ремонт бях изтеглил ипотечния заем. Вдигнах наздравица по случай събитието и отпих голяма глътка. Когато мразовитият вятър облъхна раменете ми, взех палтото си от закачалката в антрето, наметнах се и се върнах в креслото си, за да си допия уискито. По някое време явно съм задрямал. Около три след полунощ обаче проехтя втори подобен грохот. Този път се беше сгромолясала цялата предна половина на покрива на обора. Ахелой отново оцеля и следващата вечер я взех при мен в къщата. Сигурно ще попитате: „Защо?“, на което аз ще ви отговоря: „А защо не?“ Казвам го съвсем сериозно — защо не, мамка му? Нима не бяхме единствените, останали във фермата? Единствените оцелели?

* * *

На следващата сутрин (която прекарах в пиене на уиски в студената си дневна, докато клетото добиче ми правеше компания) преброих парите, останали ми след изтеглянето на заема, и прецених, че няма да ми стигнат за покриването на щетите от бурята. Не че ми пукаше особено — фермерството вече бе изгубило очарованието си за мен — ала мисълта за свинекланицата и носещите се по рекичката черва и карантии както преди ме изкарваше извън кожата от гняв. Особено след непосилно високата цена, която платих, за да запазя тези проклети сто акра от попълзновенията на компанията „Фарингтън“.

Ненадейно бях осенен от мисълта, че след като Арлет вече официално се водеше мъртва (а не безследно изчезнала както преди), тези сто акра най-накрая бяха станали мои. Ето защо два дни по-късно преглътнах гордостта си и отидох да навестя Харлан Котъри.

Човекът, който ми отвори, се беше радвал на благоволенieto на съдбата повече от мен, ала ужасните събития през годината бяха оставили своя отпечатък и върху него. Забелязах, че е отслабнал,

косата му е оредяла, а ризата му е измачкана и прорязана от гънки — но не толкова много като тези по лицето му, пък и за разлика от физиономията му ризата можеше да се изглади. Той изглеждаше на шейсет и пет вместо на четирийсет и пет.

— Не ме удряй — побързах да кажа, щом видях как пръстите му се свиват в юмруци. — Първо ме изслушай.

— Никога не бих ударил еднорък мъж — рече Харл. — Обаче гледай да си кратък. И ще говорим тук, отвън, понеже кракът ти вече никога няма да прекрачи прага ми.

— Няма проблеми — отвърнах. Аз също бях отслабнал — доста — и треперех, ала студеният вятър облекчаваше болките както в чуканчето, така и в несъществуващата длан, която от време на време продължавах да усещам, все едно не бе ампутирана. — Искам да ти продам сто акра хубава земя, Харл. Онези сто акра, които Арлет толкова много искаше да продаде на компанията „Фарингтън“.

Събеседникът ми се усмихна и хлътналите му очи проблеснаха напред провисналата, набраздена от бръчки плът около тях.

— Трудни времена, а? Половината ти къща и обор са се продънили. Хърми Гордън разправя, че съжителстваш с крава в дома си.

Хърми Гордън беше местният пощальон и всеизвестен клюкар.

Назовах толкова ниска цена, че долната челюст на Харл увисна, а веждите му подскочиха. Едва тогава долових миризмата, носеща се от безупречно чистата и грижливо поддържана кухня на семейство Котъри — миризма на прегоряла пържена храна. Тя беше толкова непривична за това място, че изводът моментално се натрапи от само себе си: абсурд Сали Котъри да е готвачката. Навремето този факт щеше да разпали любопитството ми, ала сега изобщо не ми пукаше; единственото, което ме интересуваше, беше да се отърва от проклетите сто акра. И след като ми бяха излезли толкова скъпо, ми се струваше най-редно да ги продам евтино.

— Даваш парцела на безценица — каза Харлан. — Арлет ще се обърне в гроба си.

„Не само се върти — помислих си аз. — Ако знаеш и какви други неща натвори, ще ти падне шапката!“

— Нещо смешно ли казах, Уилф?

— Не. Виж сега, тази земя изобщо не ми трябва. Единственото, което искам, е „Фарингтън“ да не си построят проклетата свинекланица отгоре ѝ.

— Дори и ако изгубиш собствения си дом? — Той кимна, сякаш го бях попитал нещо. — Знам за ипотеката, която си направил. Нали знаеш — в малките градчета няма скрито-покрито.

— Дори и така да стане — рекох, — приеми предложението ми, Харл. Би било лудост да не се възползваш от него. Рекичката, която ще задръстят с кръв, козина и карантии, минава и през твоя имот.

— Не — заяви ми той.

Вторах се в него, твърде изненадан, за да кажа каквото и да било. Той отново ми кимна, сякаш му бях задал въпрос.

— Сигурно си мислиш, че знаеш какво ми причини, но не е така. Сали ме напусна. Отиде при родителите си в Маккук. Каза ми, че може би ще се върне, щом премисли нещата, ала, честно казано, не ми се вярва. Така че и двамата с теб в момента сме на един и същ хал, не мислиш ли? Ние сме двама мъже, които започнахме годината със съпруги и я приключихме без тях. И двамата започнахме годината с живи деца и я приключихме с мъртви. Единствената разлика между нас е, че не съм изгубил половината си къща и по-голямата част от обората си заради бурята. — Той млъкна и се замисли. — И че аз все още имам две ръце. Така че когато ми се прииска да лъсна бастуна — ако изобщо ми се прииска — мога да избирам с коя ръка да го направя — с дясната или с лявата.

— Моля? Но защо те е...

— О, я помисли малко! Сали обвинява както теб, така и мен за смъртта на Шанън. Заяви ми, че ако не бях толкова строг и горделив и не бях изпратил Шан в пансиона, в момента дъщеря ни щеше да си е добре и да живее с Хенри в твоята ферма, а не да гние в ковчег под замръзналата земя. Каза ми, че сега можела да си има внуче. Нарече ме самовлюбен дърт глупак и това е самата истина.

Протегнах към него дясната си ръка. Той моментално я отблъсна.

— Не ме докосвай, Уилф. Няма да те предупреждавам втори път.

Отпуснах ръка покрай тялото си.

— Има и нещо друго — продължи Харл. — Сигурен съм, че ако приема офертата ти, после ще съжалявам горчиво. Защото тази земя е прокълната. Може и да не си съгласен с мен за това или онова, но бас

държа, че по този въпрос и двамата сме единодушни. Ако искаш да се отървеш от парцела, продай го на банката. Тъкмо ще си погасиш ипотечния заем и ще получиш някой долар отгоре.

— Но те веднага ще я продадат на „Фарингтън“!

— Кофти късмет значи! — отбеляза той.

Това бяха последните му думи. В следващия момент Харлан Котъри се скри в дома си и затръшна вратата пред лицето ми.

* * *

В последния ден от годината отидох до Хемингфорд Хоум и влязох в кабинета на господин Стопенхаузер. Съобщих му, че съм решил да не живея повече във фермата. Добавих, че бих искал да продам стоте акра на Арлет на банката и да използвам получената сума, за да погася ипотечния заем.

Ала и той, също като Харлан Котъри, ми отказа. В продължение на няколко секунди го наблюдавах смаяно, неспособен да повярвам на ушите си.

— Но защо? Та това е хубава, плодородна земя!

Тогава Стопенхаузер ми заяви, че работи в банка, а не в агенция за недвижими имоти. Забелязах, че се обръща към мен с „господин Джеймс“. Явно времената, в които ме наричаше „Уилф“ в кабинета си, безвъзвратно бяха отминали.

— Но това е... — „Абсурдно“ беше първата дума, която ми дойде наум, ала не я изрекох гласно, понеже не исках да го засегна, докато все още имаше макар и нищожен шанс Стопенхаузер да промени позицията си. След като веднъж вече бях взел решението да продам земята (и кравата — непременно трябваше да намеря купувач и за Ахелой, примерно някой приказен благодетел с вълшебна кесия), идеята се бе загнездила в главата ми, обсебвайки ме напълно. Ето защо понижих глас и заговорих с възможно най-спокойния тон, на който бях способен:

— Това не е съвсем вярно, господин Стопенхаузер. Банката ви купи имота на „Райдаут“ миналото лято, когато бе изложен на търг. При това беше с тройна ипотека.

— Говорите за коренно различна ситуация. Вие сте ипотекирали при нас вашите осемдесет акра и те са ни напълно достатъчни. Какво правите с другите си сто акра изобщо не ни засяга.

— Някой е идвал да говори с вас, нали? — попитах и мигом осъзнах, че знам кой е този „някой“. — Лестър, вярното псе на Коул Фарингтън, не съм ли прав?

— Нямам представа за какво говорите — отвърна равнодушно Стопенхаузер, но на мен не ми убягна издйническото пламъче в очите му. — Според мен вашата скръб и вашето... вашето нараняване... временно са замъглили способността ви да разсъждавате трезво.

— О, не — поклатих аз глава и се разсмях гръмко. Смехът ми наистина звучеше доста истерично дори и в моите уши. — Никога не съм разсъждавал по-трезво от сега, господине. Той ви е посетил — той или някой друг адвокат, сигурен съм, че Коул Фарингтън може да си позволи да си купи всяко продажно юристче — и двамата сте се договорили. *Наговорили сте се!* — И след тези думи избухнах в още по-силен смях.

— Господин Джеймс, боя се, че ще се наложи да ви помоля да си тръгнете.

— А може и да сте го планирали от по-рано — продължих аз, когато се успокоих. — Може би точно затова положихте такива усилия, за да ме накарате да направя ипотеката! Или щом Лестър е чул за сина ми, веднага е видял златната възможност да се възползва от нещастиято ми. Навярно е седнал в същия този стол и ви е казал: „И двамата ще спечелим от тази работа, Стопи — ти ще получиш фермата, моите клиенти получават земята до рекичката, а Уилф Джеймс да върви по дяволите.“ Не беше ли точно тъй, а?

Стопенхаузер вече бе натиснал паникбутонa под бюрото си и вратата се отвори. Банковият клон бе твърде малък, за да си позволи въоръжена охрана, ала за сметка на това касиерът, който надникна в кабинета, беше доста якичко момче. Веднага разпознах, че е от семейство Рорбакър — бях ходил на училище с баща му, а Хенри — с малката му сестра Манди.

— Проблем ли има, господин Стопенхаузер?

— Не и ако господин Джеймс благоволи да си тръгне сам — отвърна той. — Ще го изпратиш ли до изхода, Кевин?

Кевин пристъпи в кабинета и понеже не бързах да стана, ме сграбчи малко над лявото ми рамо. Беше облечен като банкер — от тирантите до вратовръзката, — но ръката му си беше ръка на фермер — силна и мазолеста. Чукачето ми тутакси разпрати предупредителни пулсации нагоре по предмишницата ми.

— Последвайте ме, господине.

— Не ме дърпай — казах. — Боли ме там, където имах длан навремето.

— Тогава ме последвайте доброволно.

— Бяхме съученици с баща ти. Седяхме на един чин и често преписвахме един от друг на контролните.

Кевин ме вдигна от стола, който така любезно ми бяха предложили при предишното ми посещение — когато ме бяха наричали „Уилф“. Добрият стар Уилф, който щеше да се покаже като кръгъл идиот, ако не ипотекира къщата си. Столът се разклати и за малко да се прекатури.

— Честита Нова година, господин Джеймс — каза ми Стопенхаузер на изпроводяк.

— И на теб, лъжливо копеле! — отвърнах му аз. Гледката на смаяното му лице се оказа последното хубаво нещо в живота ми. В продължение на пет минути гризях молива си и се опитвах да се сетя за нещо друго — интересна книга, вкусно ястие или приятна разходка в парка, — но не можах.

* * *

Кевин Рорбакър ме съпроводи през фоайето. Предполагам, че това е правилната дума, понеже действията му не бяха чак „влачене“. Стъпките ни отекваха по мраморния под. Стените бяха с ламперия от дъб. На гишетата две жени обслужваха неколцина клиенти — последните за тази година. Едната касиерка бе млада, а другата — възрастна, ала и двете изглеждаха почти еднакво с разширените си от изумление очи. Вниманието ми обаче бе привлечено не от тяхното цинично любопитство, а от нещо съвсем различно. На около десетина сантиметра над гишетата минаваше дъбова греда, по която трескаво припкеше...

— Пазете се! Плъх! — извиках и го посочих с ръка.

Младата касиерка изпищя и надзърна нагоре, след което смутено погледна старшата си колежка. Нямаше никакъв плъх — бях се заблудил от сянката на големия вентилатор на тавана. И сега погледите на всички във фоайето бяха приковани в мен.

— Зяпайте ме, колкото искате! — извиках им аз. — Хайде, зяпайте, докато проклетите ви очи изхвъркнат от орбитите и плъкнат на пода!

В следващия момент вече бях на улицата. Въздухът бе тъй студен, че дъхът ми излизаше на облачета от устата ми.

— Не се връщайте тук, освен ако нямате сериозна работа — каза ми Кевин. — И ако не можете да се държите културно.

— Баща ти беше най-големият лъжец в цялото училище! — отвърнах му аз. Искях да ме удари, обаче той влезе обратно в банката и ме остави сам на тротоара пред раздрънканата ми таратайка. Така завърши разходката на Уилфред Джеймс до града в последния ден на хиляда деветстотин двацет и втора година.

* * *

Когато се прибрах във фермата, Ахелой не беше в къщата. Заварих я на двора — лежеше на една страна и дъхът ѝ — също като моя — излизаше на облачета пара. Видях следите в натрупалия на верандата сняг, откъдето явно бе скочила, след което беше паднала лошо, строшавайки предните си крака. Казах си, че дори едно невинно добиче не би могло да оцелее край мен.

Влязох в антрето, за да взема пушката си. После отидох в дневната, за да видя какво я бе изплашило така, че да напусне убежището си. Бяха плъховете, естествено. Три от тях седяха върху драгоценния бюфет на Арлет и ме гледаха със сериозните си черни очи.

— Разкарайте се и ѝ кажете да ме остави на мира — изсъсках им аз. — Кажете ѝ, че вече е сторила достатъчно. Кажете ѝ да ме остави на мира, по дяволите!

Гадините само си стояха там, увили противните си опашки около сиво-черните си туловища. Тогава вдигнах пушката си и гръмнах

единия в корема. Куршумът го разкъса на парчета и разпиля вътрешностите му по тапета, който Арлет бе избрала собственоръчно за дома ни преди десетина години. Когато Хенри беше едно щъкащо дребосъче и тримата си живеехме чудесно.

Другите два плъха тутакси се разбягаха. Без съмнение към тайния си подземен проход. Онова, което остана след тях върху бюфета на жена ми, бяха малки купчинки миши говна и три-четири късчета от конопения чувал, който Хенри бе донесъл от обора в онази юнска нощ през двайсет и втора. Изглежда, плъховете бяха дошли, за да убият последната ми крава и да ми донесат малките парченца от мрежичката за коса на Арлет.

Излязох навън и потупах Ахелой по главата. Тя изпъна шия и измуча жалостиво: *„Направи така, че болката да спре. Ти си господарят, ти си богът на моя свят, така че сложи край на болката.“*

Така и сторих.

Честита Нова година.

* * *

Това бе краят на хиляда деветстотин двайсет и втора, това е краят и на моя разказ; всичко останало е само епилог. Пратениците на мъртвата ми жена, които сноват из хотелската ми стая — как ли би изкрещял управителят на този приличен стар хотел, ако можеше да ги зърне отнякъде! — няма да чакат още дълго, за да произнесат присъдата си над мен. Тя е съдията, те са съдебните заседатели, но аз ще бъда своя собствен екзекутор.

Както можеше да се очаква, останах без фермата. Никой, в това число и компанията „Фарингтън“, не пожела да купи онези сто акра, докато не изгубих дома си, и когато боклуците от свинекланицата цъфнаха при мен, бях принуден да им продам парцела на Арлет на безбожно ниска цена. Планът на Лестър проработи перфектно. Сигурен съм, че идеята е била негова и че са го наградил подобаващо за нея.

О, да — за малко да пропусна нещо важно! Щях да изгубя родното си място в окръг Хемингфорд дори и ако разполагах с

достатъчно финансови ресурси, за да погася ипотеката... и този факт ми носи някаква ефимерна — макар и перверзна — утеха. Хората разправят, че Голямата депресия започнала на Черния петък миналата година, ала жителите на щати като Канзас, Айова и Небраска знаят, че започна още през хиляда деветстотин двайсет и трета, когато реколтата, оцеляла през ужасните пролетни бури, бе унищожена от последвалата невиджана суша. Тя продължи още цели две години. Оскъдната земеделска продукция, която стигна до тържищата на големите градове и борсите на по-малките, бе продадена на безценица. Харлан Котъри успя да издържи до двайсет и пета или някъде там, след което банката прибра и неговата ферма. Попаднах случайно на тази информация, докато преглеждах в „Уърлд Хералд“ имотите, обявени на търг от банките. През двайсет и пета година списъците с тези имоти станаха толкова дълги, че започнаха да заемат цели страници от вестника. Малките ферми фалираха една след друга и според мен най-много до стотина години — а може би и само след седемдесет и пет — всички ще изчезнат. И през две хиляди и трийсета (ако светът изобщо доживее дотогава) цяла Небраска западно от Омаха ще представлява една огромна ферма. Вероятно неин собственик ще бъде компанията „Фарингтън“ и всички онези нещастници, които живеят под отровнажълтото небе по тези места, ще трябва да носят противогизи, за да не се задушат от вонята на стотиците мъртви свине. И всяка рекичка в областта ще бъде задръстена от мръсотията и почервеняла от кръвта.

През две хиляди и трийсета година само плъховете ще бъдат щастливи.

„*Даваш парцела на безценица*“ — беше ми казал Харлан в деня, когато му предложих да му продам земята на Арлет. Впоследствие обаче бях принуден да я отстъпя на Коул Фарингтън за още по-нищожна цена. Адвокатът Андрю Лестър донесе документите в Хемингфорд Сити, където си бях взел стаичка под наем, и ме гледаше с усмивка, докато ги подписвах. Оставаше и да не се усмихва! Големите риби винаги печелят. Бях глупак да си въобразявам, че нещата могат да се развият другояче. Да, наистина се бях държал като глупак и всеки, когото бях обичал, бе платил жестока цена. Понякога се чудя дали Сали Котъри щеше да се върне някога при Харлан, или дали той е отишъл при родителите ѝ в Маккук, след като бе изгубил

фермата си. Няма как да разбере, ала си мисля, че смъртта на Шанън бе сложила край на някога щастливия им брак. Отровата се разпространява като мастило във вода.

Междувременно изпод дъските на дюшемето започнаха да изпълзят още плъхове. Кръгът, който описвах около мен, вече изглеждаше като четириъгълник. Гадините знаят, че текат последните ми мигове, а нищо, което идва след окончателното обявяване на присъдата, няма кой знае какво значение. Обаче ще довърша. И те няма да ме получат, докато съм още жив; последната победа ще е моя. Макар и малка, ще е моя. Старото ми кафяво яке виси на облегалката на стола, на който седя. Пистолетът е в джоба ми. След като приключа с последните редове на изповедта си, ще го взема и ще го използвам. Казват, че самоубийците отиват в ада. Ако е тъй, значи веднага ще се ориентирам в обстановката, защото се пържа в него през последните осем години.

* * *

Отидох в Омаха и ако градовете действително са за глупаците, както бях твърдял навремето, значи бях един образцов гражданин. Захванах се с амбициозната задача да пропия стоте акра на Арлет и въпреки че ги бях продал на безценица, ми трябваша две години, докато успея. Когато не пиех, посещавах местата, където Хенри е бил през последните месеци от живота си — магазинчето за алкохол и хранителни стоки с нарисуваното момиче със синьо боне в Лайм Биска (което вече бе затворено и на закованата с дъски врата висеше табелка с надпис „ЗА ПРОДАЖБА ОТ БАНКАТА“), зложната къща на Додж Стрийт (където последвах примера на сина си и също си купих пистолет; онзи, който сега е в джоба на якето ми) и офиса на Първа земеделска банка в Омаха. Симпатичната млада касиерка все още работеше там, макар че фамилията ѝ вече не беше Пенмарк.

— Когато му подадох парите, той ми благодари — сподели ми тя. — Въпреки че бе поел по лош път, явно бе получил добро възпитание. Познавахте ли го?

— Не — отвърнах. — Познавах семейството му.

Естествено, отидох и в католическия пансион „Света Евсевия“, ала не направих никакъв опит да вляза вътре и да поразпитам възпитателката, домакинката или както се нарича там за Шанън Котъри. Сградата бе мрачна и неприветлива, а дебелите каменни стени и тесните прозорци сякаш олицетворяваха строгото отношение на католиците към жените. А от вида на няколкото бременни девойки, които пристъпваха плахо по тротоара със сведени очи и отпуснати рамене, веднага разбрах защо Шанън толкова лесно се бе съгласила да избяга оттук.

Колкото и странно да звучи, се почувствах най-близо до сина си на една от близките улички. Намираше се недалеч от сладкарницата на Галатин Стрийт (която предлагаше бонбони „Шрафт“ и най-добрия домашно приготвен шоколадов крем), на две преки от „Света Евсевия“. На тротоара имаше и голяма дървена щайга — изглеждаше ми твърде нова, за да е онази, на която бе седял Хенри, но пък можех да си представя, че е същата. Така и сторих. Това се оказа далеч полесно, когато съм пиан, а в повечето дни, когато идвах на това място, действително бях пиан. И то до козирката. Понякога си представях, че годината отново е хиляда деветстотин двайсет и втора и момичето, което чаках, бе Виктория Стивънсън. Ако дойдеше, щях да ѝ дам цял картон цигари, за да ѝ предам следното съобщение: *„Когато тук дойде един младеж на име Ханк и започне да разпитва за Шан Котъри, кажи му да се маха. Да закара задника си другаде. Кажи му, че баща му се нуждае от него във фермата. Че ако двамата работят заедно, може би ще успеят да я съхранят.“*

Ала това момиче така и не се появи. Единствената Виктория, която срещнах, беше нейната по-късна версия — онази с трите миловидни дечица и уредено семейно положение, известна като „госпожа Халет“. Тогава вече бях спрял пиенето, работех в текстилната фабрика „Билт-Райт“ и отново бях възобновил прекъснатата си връзка с бръснача и крема за бръснене. Трябва да отбележа, че жената ме посрещна доста любезно на фона на нелепата ми маска на благоприличието. Казах ѝ кой съм само защото — споделям ви го, понеже искам да съм откровен до края — нямах друг избор. От начина, по който присви за миг очи, веднага разбрах, че е забелязала приликата между мен и Хенри.

— Божичко, но той беше толкова сладък! — възкликна Виктория. — И толкова влюбен! Съжалявам и за Шан. Тя беше страхотна. Досуц като трагедия от Шекспир!

Само че каза не „трагедия“, а „*традегия*“ и след срещата ни аз така и не се върнах повече на Галатин Стрийт. Както изглежда, убийството на Арлет бе успяло да впръска отровата си дори в тази невинна мила домакиня от Омаха. Тя си мислеше, че смъртта на Хенри и Шанън е досуц като *традегия* от Шекспир. Виждаше романтика в цялата история. Запитах се дали пак щеше да разсъждава по този начин, ако беше чула писъците на жена ми, носещи се изпод окървавения конопен чувал? Или ако имаше възможността да зърне обезобразеното лице на мъртвия ми син — лицето с липсващи очи и изгризани устни?

* * *

По време на престоя си в Гейтуей Сити, известен още и като „Градът на глупаците“, работех усилено и смених две работни места. Навярно ще кажете: „Естествено, че ще бачкаш здраво — нали в противен случай ще останеш на улицата!“ Обаче има хора — някои от които далеч по-добродетелни и отговорни от мен, — които са продължили да пият дори когато отчаяно са искали да спрат, както и такива, които въпреки благоприличието си в един момент започват да нощуват по входовете. Може да се каже, че след безвъзвратно пропилените си в пиянство години реших да положа сериозни усилия отново да заживея истински. Имаше периоди, когато наистина си вярвах, че ще успея, ала нощем — докато лежах буден в постелята, заслушан в шумоленето на плъховете в стените (гадините неизменно ме съпровождаха навсякъде), — не можех да се скрия от истината. А тя беше, че все още се мъчех да изляза победител. Дори и след смъртта на Хенри и Шанън — и въпреки загубата на фермата — аз все още се опитвах да надвия трупа от кладенеца. *Нейният* труп и многобройната му свита.

Джон Ханрахан беше началник-склад във фабриката „Билт-Райт“. Отначало не искаше да наема еднорък работник, ала след като го помолих да ми даде шанс — да види с очите си как се справям, — и

му показах как влача цяла палета, натоварена с ризи и работни гащеризони, човекът промени решението си и ме взе във фабриката. В крайна сметка можех да върша онова, което се изискваше от мен, не по-зле от другите работници. Мъкнах тези палети в продължение на четиринайсет месеца и често след края на смяната имах сили само да докуцукам до пансиона, където живеех, опитвайки се да не обръщам внимание на болезненото парене в гърба и чуканчето ми. Нито веднъж обаче не се оплаках и междувременно дори се научих да шия. Така запълвах времето си по време на обедната и следобедната почивка (за разлика от някои други места, където обедната почивка траеше цял час, в „Билт-Райт“ беше едва петнайсетминутна). Докато другите мъже се събираха на товарната рампа, където пушеха и си разказваха мръсни вицове, аз се учех как да работя на шевната машина. Първо се упражнявах върху големите конопени чували, които използвахме за транспортиране на стоката, а после се прехвърлих и върху работните гащеризони, които представляваха основният производствен артикул на фирмата. Оказа се, че шиенето на машина определено ми идва отръки; можех дори да слагам ципове, което си е важно умение в текстилната промишленост. Притисках чуканчето си към плата, за да го задържа в нужната позиция, а с крака си натисках педала на хитроумното електрическо приспособление.

Шиенето се заплащаше по-добре от влаченето на палети, а и гърбът ми не се натоварваше толкова. Единственият проблем се състоеше в това, че шивашкият цех представляваше сумрачно и усойно помещение, подобно на гигантска пещера, и след три-четири месеца започнах да виждам плъхове. Гадините клечаха върху купчините токущо боядисани дънки или се спотайваха в сенките зад ръчните товарни колички. На няколко пъти насочвах вниманието на колегите си към гризачите, ала те все твърдяха, че не ги виждат. Не бе изключено това да е самата истина, ала си мисля, че по-скоро се бояха да не би да затворят временно шивашкия цех, за да могат хората от службата за борба с гризачите да дойдат и да си свършат работата. В подобен случай работниците от цеха щяха да останат без надници за цели три дни, а не дай си боже и за цяла седмица. Това би било катастрофално за онези, които имаха да хранят семейства. Ето защо нямаше нищо чудно в обстоятелството, че предпочитаха да казват на господин Ханрахан, че ми се привиждат разни неща. Разбирах ги и влизах в

положението им. А когато започнаха да ме наричат Лудия Уилф? Тогава също ги разбирах и не им се сърдех. Все пак не заради това спрях да работя във фабриката.

Напуснах, защото плъховете не спираха да прииждат.

* * *

Бях заделил настрана малко пари и смятах да изкарам известно време с тях, докато си намеря нова работа, обаче не се наложи. Само три дни след като напуснах „Билт-Райт“, видях във вестника обява за библиотекар в градската библиотека на Омаха. Изискванията бяха препоръки или научна степен. Нямах научна степен, ала през целия си живот бях запален читател и ако събитията от хиляда деветстотин двайсет и втора година ме бяха научили на нещо, то беше как да лъжа още по-добре. Поради тази причина изготвих фалшиви препоръки от Канзас Сити, Мисури и Спрингфийлд и получих работата. Бях сигурен, че господин Куорлс ще провери препоръките ми и ще открие, че са фалшиви, ето защо трябваше да дам всичко от себе си, за да стана най-добрият библиотекар в дяла Америка. И това възможно най-скоро, когато новият ми шеф откриеше измамата ми и ми вдигнеше скандал, аз щях да се оставя изцяло на милостта му и да се надявам на най-доброто. Обаче така и не се стигна до подобен развой на събитията. Запазих длъжността си в градската библиотека на Омаха в продължение на четири години. И реално погледнато, още се водя там на работа, макар че не съм стъпвал в библиотеката от цяла седмица и така и не позвъних на шефа си, за да му кажа, че съм болен.

Заради плъховете е, нали разбирате? Откриха ме и там. Започнах да ги виждам как ме дебнат от купчините стари книги в книговезницата и как сноват по най-високите рафтове, взирайки се многозначително в мен. Миналата седмица например трябваше да отида в справочния отдел, за да изпълня поръчката на една от редовните ни възрастни читателки за „Енциклопедия Британика“. Когато извадих въпросната книга (оказа се томът с буквите Р и С, който без съмнение съдържаше материал за *Rattus norvegicus*, да не споменаваме думата „свинекланица“), зад нея се показа свирепа сиво-черна муцуна. Това беше същият плъх, който бе отхапал цицката на

злочестата Ахелой. Не знаех как изобщо се е озовал тук — бях сигурен, че съм го убил, — ала нямаше съмнение, че е той. Моментално го познах. И как няма да го позная, при положение че имаше късче конопен чувал — *окървавен конопен чувал* — заплетено в мустаците си?

Нейната мрежичка за коса!

Занесох въпросния том на „Енциклопедия Британика“ на възрастната жена, която го беше поръчала (тя носеше пухкава яка от хермелин и черните очи на мъртвото зверче ме изгледаха студено). После просто си тръгнах. Скитах се с часове по улиците и в крайна сметка дойдох тук, в хотел „Магнолия“. Оттогава съм в тази стая и пиша своята изповед. Не съм излизал никъде. Плащам престоя си с парите, спестени по време на работата ми като библиотекар — което значи, че няма да ми стигнат за дълго, ала аз и бездруго нямам подобни намерения. Смятам да...

Един от тях току-що ме ухапа по глезена. Сякаш за да ми каже: *„Давай, свършвай по-бързо, времето ти почти изтече.“* Кръвта започна да напоява чорапа ми. Но това не ме притеснява — ни най-малко. Виждам къде-къде повече кръв — през хиляда деветстотин двайсет и втора например цяла стая беше в кръв.

А сега ми се струва, че чувам... халюцинация ли е това?

Не.

Някой е дошъл да ме навести.

Запълних тръбата, ала въпреки това плъховете успяха да се измъкнат. Запълних кладенеца, но тя също откри начин да изпълзи оттам. И този път не беше сама. Струва ми се, че чувам два чифта тътрещи се крака — не само един. Или... възможно ли е да са три? Нима момичето, което в един по-добър свят щеше да бъде моя снаха, също е дошло тук с тях?

Мисля, че да. Три трупа пристъпват тромаво в коридора. Лицата им — или по-скоро онова, което е останало от тях — са обезобразени и нагризани от плъховете, а долната челюст на Арлет е изместена уродливо встрани... от ритника на агонизираща крава.

Отново ме ухапаха по глезена.

И още веднъж!

Как може управата да допуска подобно...

Ох! Зъбките им отново се впиха в мен! Обаче няма да им се дам, о, не! Нито на тях, нито на неканените ми гости, макар че виждам как кръглата дръжка на вратата се завърта и подушвам зловонието им — малкото останала плът по костите им вони на заклани...

заклани

Пистолетът!

Господи, къде е пис...

спрете

О, БОЖЕ, НЕКА ПРЕСТАНАТ ДА МЕ ГРИЗАТ...

* * *

Публикация от излизация в Омаха вестник „Уърлд Хералд“ от 14 април 1930 година:

БИБЛИОТЕКАР СЕ САМОУБИВА В МЕСТЕН ХОТЕЛ

ОХРАНАТА НА ХОТЕЛА ЗАВАРВА ЗЛОВЕЩА СЦЕНА

Трупът на Уилфред Джеймс, библиотекар в градската библиотека на Омаха, е бил открит в местен хотел тази неделя, когато усилията на персонала да се свърже с клиента не довели до никакъв резултат. Обитателят на съседната стая се оплакал от „миризма на развалено месо“, а камериерката съобщила, че в късния петъчен следобед дочула „приглушени викове, сякаш някой агонизира“.

След като продължителното хлопане по вратата на клиента не било удостоено с никакъв отговор, началникът на хотелската охрана използвал своя резервен ключ и открил тялото на господин Джеймс, отпуснато върху писалището в стаята.

— Видях пистолет и предположих, че се е застрелял — заяви пред нас началникът на охраната. — Обаче никой не беше чул изстрел, а и не се усещаше никаква миризма на изгорял барут когато проверих двайсет и пет калибровия

пистолет, установих, че е зле поддържан, при това незареден. Естествено, вече бях зърнал кръвта. Никога преди не съм виждал подобно нещо и нямам никакво желание да го видя отново. Мъртвият се беше изпохапал навсякъде — по ръцете, краката, глезените и дори пръстите. Но това не беше всичко. Забелязал, че се е опитвал да пише нещо, но явно беше сдъвкал и изписаните листове. Навсякъде по пода имаше хартиени късчета. Напомниха ми за начина, по който плъховете сдъвкват хартията, за да си направят гнезда. Накрая очевидно бе прегризал и вените на китките си. Според мен точно това е причинило смъртта му. Вероятно е изпаднал в някакво умопомрачение.

В настоящия момент е известно съвсем малко за господин Джеймс. Роналд Куорлс, директор на градската библиотека в Омаха, е назначил господин Джеймс на работа в края на 1926 година.

— Веднага се виждаше, че напоследък животът не е бил особено благосклонен към него — разказа ни господин Куорлс. — Човекът беше в неравностойно положение заради загубата на едната си ръка, но пък си разбираше от работата и препоръките му бяха добри. Държеше се учтиво, макар и леко дистанцирано. Мисля, че преди да стане библиотекар, е работил в някоя от тукашните фабрики. И е споделял пред колегите си, че преди да изгуби ръката си, е притежавал неголяма ферма в окръг Хемингфорд.

Нашият вестник се заинтригува от съдбата на клетия господин Джеймс, така че молим читателите си да споделят с нас всяка информация, с която разполагат за него. В момента тленните останки се съхраняват в градската морга на Омаха; в учреждението очакват появата на най-близките родственици на господин Джеймс, които да се погрижат за покойника.

— Ако никой не го потърси — заяви доктор Татърсол, главен медицински експерт на моргата, —

господин Джеймс ще бъде погребан в местното гробище за сметка на общината.

---

[1] Перифраза на популярна детска песничка, изпълнявана и от рапъра Еминем под заглавието „Jimmy Crack Corn“. — Б.пр. ↑

[2] Профанизиране на латинската сентенция „Tempus fugit“ — „Времето лети“. — Б.пр. ↑

[3] Самюъл Пийпс (1633–1703) — английски писател и държавен чиновник, служил във флота, автор на знаменит дневник, описващ ежедневието на лондончани в периода на Реставрацията. — Б.пр. ↑

[4] Квакерите (известни още и като „Общност на приятелите“) са християнска група от анабаптисткия клон на протестантството. Основана е в Англия от Джон Фокс през 1650 г. Името „квакери“ идва от английската дума „quaker“ (треперещ), понеже се смятало, че привържениците на тази общност са до такава степен завладени от Светия дух, че целите треперят. — Б.пр. ↑

[5] Лампа с волтова дъга, известна още и като „дъгова лампа“, разработена от Никола Тесла в края на деветнайсети век. — Б.пр. ↑

[6] Ахелой е второстепенно древногръцко божество, свързвано с луната и облекчаването на болката. — Б.пр. ↑

[7] Става дума за *Rattus norvegicus*, познат още като сив плъх и хамбарен плъх. Разпространен е по цялото земно кълбо, включително и на цялата територия на България. — Б.пр. ↑

[8] Дъщеря на Аполон, първата жрица в храма на Аполон в Делфи. — Б.пр. ↑

[9] Лекарствено средство за третиране на хора и животни, произвеждано от основаната през 1889 година компания „Роули“. — Б.пр. ↑

[10] Автомобил, произвеждан от компанията „Неш Мотърс“, съществувала от 1917 до 1954 година. Сред нововъведенията ѝ в автомобилостроенето са въвеждането на цялостна каросерия и предпазните колани. — Б.пр. ↑

[11] Братство, в което могат да членуват както мъже, така и жени. Създадено е през 1850 година от Роб Морис, адвокат и франкмасон от Бостън. Членовете му по целия свят наброяват около половин милион души. — Б.пр. ↑

[12] Благотворителният и покровителстващ орден на лосовете на САЩ е основан през 1868 година в Ню Йорк с приоритети благотворителност, справедливост, братска любов и вярност. Членовете му в момента наброяват един милион души. — Б.пр. ↑

[13] Шарена кърпа, носена от героите на Дивия запад, особено популярна сред каубоите и мексиканските разбойници. — Б.пр. ↑

[14] Най-често ръчните огнестрелни оръжия биват или оксидирани (черни на цвят), или никелирани (сребристобели). — Б.пр. ↑

[15] Препратка към древногръцкия мит за Златното руно и Аргонавтите — години след въпросното предсказание Язон се появил на организираните от Пелий игри с един сандал, защото изгубил другия в една река, докато помагал на възрастна жена (преобразената Хера) да я прекоси. На въпроса за произхода му Язон отговорил на Пелий, че е син на сваления от власт цар и идва да си възвърне законната власт. — Б.пр. ↑

ГОЛЕМИЯ ШОФЬОР

1.

Тес приемаше до дванайсет ангажимента за срещи с читатели — ако успееше да докара бройката. За всяка ѝ плащаха по дванайсет стотачки и общо сумата надхвърляше четиринайсет хиляди долара. Това беше пенсионната ѝ касичка. Клубът по плетене от Уилоу Гроув още се радваше на успех, но след дванайсет кримки тя не се залъгваше, че ще ги пише до седемдесет и кусур години. Ако раздуеше поредицата, какво щеше да изчопли накрая от мозъка си? „Клубът по плетене от Уилоу Гроув гостува в Тер Хот“? „Клубът по плетене от Уилоу Гроув гостува на Международната космическа станция“? Не. Дори ако дамските литературни клубове, които съставляваха постоянната ѝ аудитория, ги грабежа като топъл хляб (а вероятно щеше да е така). Не.

Тя беше работлива катеричка, която живее добре с парите, изкарвани от книжките... но си сбира жълдчета за зимнина. През изминалите десет години ежегодно превеждаше между дванайсет и шестнайсет хиляди долара на своя фонд. Заради колебанията на борсата общата сума не беше толкова висока, колкото би ѝ се искало, но тя си повтаряше, че труди ли се неуморно, вероятно ще издрапа — каквато си беше машина. Всяка година даваше поне три срещи гратис за успокоение на съвестта. Този често пъти дразнещ орган не би трябвало да я притеснява, че взема честно изкарани пари, но понякога тъкмо това се случваше. Вероятно защото да си чеше езика и да подписва книги не се вместише в представата ѝ за труд, получена с домашното възпитание.

Освен хонорар от поне хиляда и двеста долара тя поставяше едно друго изискване: до мястото на срещата да се стига с кола с максимум една нощувка по пътя. Това щеше да рече, че тя рядко пътуваше по на юг от Ричмънд или по на запад от Кливланд. Една нощувка в мотел беше досадна, но се търпеше; след две нощувки цяла седмица се чувстваше като парцал. А Фрици, нейният котак, мразеше сам да е стопанин на къщата. Показваше ѝ го на прибиране, като започваше да

й се пречка в краката на стълбите или пък се настаняваше в скута й, драскайки където свари. Въпреки че Патси Макклејн, услужливата съседка, идваше да го нахрани, той почти не хапваше преди завръщането на Тес.

Тя нито се боеше от летенето, нито се притесняваше да си поиска билет от организациите, които я ангажираха — точно както им изпращаше сметката за стаите в мотела (винаги удобни, никога луксозни). Просто й беше адски неприятно: суматохата, унижителните проверки със скенери, алчността на авиокомпаниите, които бяха направили платено това, което някога беше безплатно, закъсненията... и неизбежният факт, че ти не командваш. Това бе най-лошото. След безконечните контроли, след като най-сетне те допуснат на борда, ти си поверил най-ценното си притежание — своя живот — в чужди ръце.

Разбира се, същото се отнасяше за шосетата и магистралите, по които тя пътуваше: някой пияница можеше да загуби контрол над волана, да кривне в насрещното платно и да отнеме живота ти в челен сблъсък (*той* щеше да оживее; изглежда, пияниците винаги оживяваха), но когато тя седеше зад кормилото, поне имаше *илюзията* за контрол. Освен това обичаше да шофира. Действаше й успокояващо. Най-добрите идеи я спхождаха, когато беше на път с изключено радио.

— Сто на сто си карала камион в миналото си прераждане — подметна й веднъж Патси Макклејн.

Колкото до това, Тес не вярваше в минали прераждания, нито пък в бъдещи — метафизически казано, тя вярваше, че няма кой знае какво отвъд зримото с просто око, — но й се нравеше представата за живот, където не е миньонче с деликатно личице и свенлива усмивка, което пише старомодни криминалета, а мъжага с голяма шапка, засенчваща обветрено чело и прошарена брада, който кръстосва с пикапа си пътищата в страната. В този живот нямаше грижливо да подбира облеклото си, преди да се покаже сред хора, а щеше да го раздава с избелели джинси и каубойски ботуши. Тес обичаше да пише и нямаше нищо против срещите с читатели, но най обичаше да шофира. След изявата в Чикопи това увлечение й се стори шантаво... но не в смисъл на „забавно“. Изобщо не в този смисъл.

2.

Поканата от „Букс & Браун Бегърс“ точно отговаряше на изискванията ѝ. Чикопи се намираше на има-няма деветдесет километра от Стоук Вилидж, срещата щеше да се проведе по обяд, а трите бѣта ѝ предлагаха хонорар не от дванайсет, а от петнайсет стотачки. Плюс разноските, разбира се, но те щяха да са сведени до минимум — даже нямаше да включват мотел. Запитването ѝ беше отправено от някоя си Рамона Норвил, която обясняваше, че макар да е директорка на библиотеката в Чикопи, ѝ пише в качеството си на президент на „Букс & Браун Бегърс“, което всеки месец по пладне организирано срещи с любими автори. Хората си носели обяд и мероприятиято се радвало на голяма популярност. На срещата на дванайсети октомври трябвало да дойде Джанет Еванович, която се отказала по семейни причини — сватба или погребение, за това Рамона Норвил не беше много наясно.

„Сигурно изглежда, че ви пришпорвам — ласкаеше я тя във финалния абзац, — но според Уикипедия живеете в съседен Кънектикът, а нашите читатели в Чикопи са големи почитатели на детективките от Клуба по плетиво. Ще спечелите вечната ни благодарност, както и гореспоменатия хонорар.“

Тес се съмняваше, че вечната благодарност ще е вечна, освен това имаше ангажимент за октомври (седмица на литературния марафон в „Хамптънс“), но магистрала 84 щеше да я заведе до магистрала 90, а оттам Чикопи беше направо. Отиваш, свършваш работата, прибираш се; Фрици даже нямаше да разбере, че е пътувала.

Естествено Рамона Норвил беше приложила имейла си и Тес моментално ѝ отговори, че датата и хонорарът я устройват. Също така уточни — имаше този навик, — че няма да раздава автографи повече от час. „Имам котарак, който ме драска до кръв, ако не му поднеса лично вечерята“ — писа тя. Поиска още подробности, макар, общо взето, да знаеше какво се очаква от нея; от трийсетгодишна ходеше на срещи с читатели. Само че организатори като Рамона Норвил очакваха

да им поискаш информация; в противен случай се изнервяха и започваха да се чудят дали ангажираната писателка няма да се появи без сутиен и нафиркана.

На Тес ѝ мина през ума да намекне, че след като тъй и тъй ще спасява положението, две хиляди долара са по-достойно възнаграждение, но се отказа. Нямахте да е почтено. Освен това книгите за Клуба по плетене, взети накуп (кръгла дузина), едва ли бяха достигнали тиража на кое да е от приключенията на Стефани Плъм. И да не ѝ харесваше — всъщност ѝ бе все едно, — Тес беше резервата на Рамона Норвил. Да се лакоми за пари, означаваше да извива ръце. Хиляда и петстотин долара бяха справедливо възнаграждение. Разбира се, когато лежеше в канала и хрочеше кръв през подутата си уста, изобщо не ѝ се струваше справедливо. Но нима две хиляди долара щяха да я утешат? Или пък два милиона? Членките на Клуба по плетиво никога не се бяха занимавали с въпроса можеш ли да определиш цената на болката, унижението и страха. Те разкриваха престъпления, които не бяха нищо повече от представи за престъпления. Все пак, щом размисли, Тес реши, че отговорът е отрицателен. За такова престъпление може да има само едно достойно възмездие. И Том, и Фрици се съгласиха.

3.

Рамона Норвил се оказа яка жена на около шейсет години с пищни гърди, румено лице, войнишка подстрижка и смазващо ръкостискане. Тя чакаше Тес на паркинга пред библиотеката — на мястото, определено за днешния гостуващ автор. Вместо да поздрави Тес с хубавото утро (беше единайсет без петнайсет) или да ѝ направи комплимент какви хубави обици има (диамантени капки, разточителен аксесоар, запазен за малкото ѝ вечери в ресторант и ангажименти като този), Рамона подходи мъжки, делово: поинтересува се дали Тес е дошла по магистрала 84.

Тя отговори, че е дошла точно по нея, и Рамона облещи очи, наду бузи и премина на „ти“:

— Слава богу, че си пристигнала благополучно. По мое скромно мнение това е най-скапаната магистрала в Америка. И на всичкото отгоре доста си заобиколила. На връщане можем да оправим положението, ако интернет не лъже и наистина живееш в Стоук Вилидж.

Тес потвърди, че наистина живее там, ала не ѝ се нравеше, дето разни непознати — в това число и симпатични библиотекарки — толкова лесно могат да научат къде сънят я оборва всяка нощ. Но какъв смисъл да се оплаква, вече всичко го имаше в интернет.

— Мога да ти спестя петнайсетина километра — продължи госпожа или госпожица Норвил, Докато изкачваха стъпалата на градската библиотека. — Имаш ли джипиес? Така ще е още по-лесно, вместо да ти записвам указанията на хвърчащ лист. Бива си ги тия джаджи.

Тес, която бе добавила и джипиес към екстрите на експедишъна си (казваше се Том, защото бе марка „Том Том“), отговори, че с радост би си спестила петнайсет километра по обратния път.

— По-добре да минеш направо през гори тилилейски, вместо да заобикаляш. — Рамона Норвил леко я потупа по гърба. — Права ли съм, или да?

— Абсолютно — съгласи се Тес и съдбата ѝ беше решена. Който бърза, стига бавно.

4.

По принцип *les affaires du livre* имаше четири действия и месечната сбирка в „Букс & Браун Бегърс“ премина съвсем шаблонно. Единственото отклонение от нормата беше встъплението на Рамона Норвил — кратко до грубост. Тя не струпа на подиума солидна купчина от читателски картони, за да покаже колко се търсят книгите ѝ в библиотеката, не взе да предъвка детството на Тес, прекарано в Небраска, нито си направи труда да ѝ поднесе китка от похвални отзиви за криминалната поредица. (Последното можеше да мине за плюс, защото в редките случаи, когато излизаха рецензии за книгите ѝ, детективките от Клуба по плетиво обикновено губеха от сравнението с мис Марпъл.) Рамона Норвил само изтърси, че поредицата е изключително популярна (силно казано) и че въпреки краткия срок авторката най-любезно се е съгласила да им отдели от времето си (кой ли не би отделил от времето си за хиляда и петстотин долара). После ѝ отстъпи подиума под възторжените аплодисменти на близо четиристотинте души в малката, но хубава аудитория. Публиката се състоеше основно от дами, които не излизат навън, без първо да си сложат шапка.

Но встъплението беше по-скоро *entr'acte*. Първо действие започна с приема в единайсет часа, където по-амбициозните и платежоспособни читатели лично се запознаха с Тес край масите със закуски и чаши отвратително кафе (вечерните мероприятия включваха пластмасови чаши отвратително вино). Малцина ѝ поискаха автограф, мнозина се снимаха с нея на мобилните си телефони. Питаха я откъде черпи идеите си и тя отговаряше с вежливо сумтене. Няколко души я попитаха как да се свържат с агент, а блясъкът в очите им издаваше, че са платили допълнителните двайсет долара само за да ѝ зададат този въпрос. Тес отговори, че ги затрупваш с ръкописи, докато някой от погладните не склони да хвърли поглед на творенията ти. Това не беше цялата истина — станеше ли дума за литературни агенти, нямаше цяла истина, — но се доближаваше до нея.

Второто действие представляваше сказката, която продължи приблизително четирийсет и пет минути. Тя се състоеше предимно от анекдоти (не твърде лични) и описание как изгражда романите си (отзад напред). Важно беше поне на три пъти да вмъкне заглавието на последната си книга, която тази есен беше „Клубът по плетиво на спелеоложка експедиция“ (Тес обясни какво значи спелеология за тези, които не знаеха).

В третото действие настана времето за въпроси: питаха я откъде черпи идеите си (шеговит отговор за отбиване на номера), дали героите ѝ имат прототипи в истинския живот („лелите ми“) и как да накараш агентите да забележат работата ти. Освен това днес някой се поинтересува откъде си е купила ластика за коса (от евтин магазин — отговор, който предизвика необясними овации).

Последното действие беше време за автографи, през което тя надлежно надписваше книги с честитки за рождени дни или годишнини от сватби. И с посвещения, например: „*На Джанет, почитателка на всичките ти романи*“ и „*На Лий — дано лете пак се видим на езерото Токсъей!*“ (Малко шантава молба, понеже тя изобщо не беше ходила на езерото, но се предполагаше, че любителят на автографи е бил там.)

Когато всички книги бяха надписани и читатели, които нарочно се позабавиха, се сдобиха с още снимки на мобилните си телефони, Рамона Норвил отведе Тес в кабинета си да изпият по чаша истинско кафе. Библиотекарката пиеше своето чисто, което никак не изненада Тес. Рамона Норвил беше от жените, които не търпят глезотии като захар и сметана и си падат по планинските преходи. Единствената изненада в кабинета беше рамкираната снимка с автограф на стената. Лицето ѝ се стори познато и след малко Тес изрови името от батака, който е в главата на всеки писател и представлява най-ценният му авоар.

— Ричард Уидмарк?

Рамона Норвил се засмя смутено, ала доволно.

— Любимият ми актьор. Ако искаш да знаеш, малко си падах по него като девойка. Взех му автограф десет години преди да почине. Още тогава той беше на коленопреклонна възраст, но подписът си е истински. Това е твое.

В първия миг Тес объркано си помисли, че библиотекарката говори за подписаната снимка. После видя плика в дебелите, къси пръсти. Плик с прозорче, за да видиш чека вътре.

— Благодаря. — Тя пое плика.

— Благодарностите са неуместни. Заслужи си всеки цент.

Тес не взе да скромничи.

— Така. А сега да ти обясня за прекия път.

Тес наостри уши. В една от книгите ѝ Дорийн Маркиз казваше: „Двете най-хубави неща в живота са топли кроасани и бърз път към дома.“ Тук беше налице случаят, когато авторът използва съкровенията си убеждения, за да вдъхне живот на прозата си.

— Можеш ли да програмираш пресечки?

— Да, Том е много умен.

Рамона Норвил се усмихна.

— Въведи Еленовия път и шосе 47. В нашата модерна епоха Еленовия път почти не се използва — практически го забравиха, откакто построиха скапаната 84, — затова пък е доста живописен. Ще се друсаш по него... а-а... двайсетина километра. Асфалтът е кърпен, обаче няма много дупки — за последно минах оттам през пролетта, когато пътищата са най-лоши. Поне аз така съм установила.

— Аз също — отвърна Тес.

— Когато стигнеш до шосе 47, ще видиш табела за магистрала 84, но по нея ще караш само петнайсетина километра. Красота! И ще си спестиш сума ти нерви и време.

— Красота — повтори тя и се засмяха: две жени на едно мнение, наблюдавани от усмихнатия Ричард Уидмарк. Изоставеният магазин с цъкащата реклама беше на деветдесет минути път, сгушен уютно в бъдещето като змия в пазвата. Каналът също, разбира се.

5.

Тес не само че си имаше джипиес, но се беше бръкнала за модел, изработен по поръчка. Обичаше хитроумни джаджи. След като въведе пресечката (Рамона Норвил любопитно се бе навела през прозореца, наблюдавайки с мъжки интерес), джипиесът мисли една-две секунди и каза:

— Тес, изчислявам маршрута ти.

— Олеле, и таз добра! — подвикна библиотекарката и се засмя, както хората се смеят на някоя мила чудатост.

Тес се усмихна, ала си помисли, че не е по-шантаво да програмираш джипиеса си да те нарича по име, отколкото да окачиш снимка на мъртъв актьор в кабинета си.

— Благодаря ти, Рамона. Всичко беше професионално издържано.

— В трите бѳта се стараем. Хайде, заминавай. С моите благодарности.

— Заминавам — рече Тес. — Няма защо да ми благодариш. Беше ми приятно.

Това беше самата истина: тя държеше тези срещи да минават делово. А пенсионният ѝ фонд определено щеше да набѳбне от неочаквания приток на свежи пари.

— Да се прибереш по живо, по здраво! — извика Рамона и Тес вдигна палци.

След като потегли, Том Томтом (понякога Тес на шега удвояваше или утрояваше името му) я поздрави:

— *Привет, Тес. Виждам, че поемаме на път.*

— И още как. А денят е прекрасен за това, какво ще кажеш?

За разлика от компютрите в научнофантастичните филми Том не беше пригоден за лековати разговори, въпреки че понякога Тес му помагаше. След четиристотин метра той ѝ нареди да завие надясно, после наляво. Върху екрана светеше карта със зелени стрелки и имена

на улици, за които Томтом черпеше информация от някакво въртящо се метално кълбо високо в небесата.

Тя скоро излезе в покрайнините на Чикопи, но без никакъв коментар Том я преведе край завоя за магистрала 84 и тя се озова в гориста местност, засияла в ярки октомврийски цветове, замирисала на запалена есенна шума. След петнайсетина километра по нещо, наречено *Стария селски път*, Тес тъкмо почваше да се чуди дали джипиесът не е допуснал грешка (да, бе, да), когато Том отново проговори:

— *Десен завой след километър и половина.*

Тес скоро зърна зелената табела, която така беше надупчена от сачми, че надписът почти не се четеше. Естествено Том нямаше нужда от табели; по думите на социолозите (Тес се дипломира по социология, преди да открие, че има талант да пише за възрастни дами, изявяващи се на детективското поприще) той бе символ на другостта. „*Ще се друсаш по него двајсетина километра*“ — беше ѝ казала Рамона Норвил, но тя се друсаша само шестнайсет километра. Взе един завой, мярна стара съборетина от свое ляво (поизтритият знак на бензиностанция „Ессо“), след което забеляза — твърде късно, — че на пътя има огромни дървени греди. По много от тях стърчаха ръждясали гвоздеи. Тя хлътна в дупката, заради която гредите сигурно се бяха изръсили от камиона на някой селски кретен, и завъртя кормилото към банкета, но още тогава ѝ беше ясно, че едва ли ще има късмет да ги заобиколи. Иначе защо ще си измърмори: „*О-хо!*“

Чуха се приглушени трясъци, когато дървените отломъци се разлетяха под шасито, а верният ѝ експедишън взе да залита нагоре-надолу и кривна вляво подобно на окуцял кон. Тес с мъка го спря в буренясалия двор на изоставената бензиностанция, за да не би някой да ги връхлети иззад завоя. Не беше забелязала кой знае какво движение, но все пак пътят не беше безлюден; даже се бе разминала с няколко тежкотоварни камиона.

— Чумата да те тръшне, Рамона! — изруга тя. Всъщност библиотекарката нямаше вина; главната (и по всяка вероятност единствена) членка на Дружеството за преданост към Ричард Уидмарк, клон Чикопи, просто се беше показала услужлива, само че Тес не знаеше името на простака, който преспокойно беше зарязал гредите на пътя, затова трябваше да се задоволи с Рамона.

— Би ли желала да преизчисля маршрута ти, Тес? — обади се Том и така я стресна, че тя подскочи.

Изключи джипиеса, после спря и двигателя. Реши в следващите няколко минути да не отива никъде. Тук бе много тихо. Чуваше се птича песен, металическо цъкане като от старите будилници, които се навиваха, и нищо друго. Добрата новина беше, че експедишънът се беше килнал наляво и напред, а не просто наляво. Може би само едната гума беше спукана. В такъв случай нямаше да ѝ трябва буксир, а малко помощ с крика.

Когато огледа предната лява гума, установи, че в нея се е забило парче дърво с огромен ръждясал гвоздей. Тес пусна двусрична ругатня, която никога не бе омърсявала устите на дамите от Клуба по плетиво, и извади мобилния си телефон от жабката между предните седалки. Сега щеше да е късметлийка, ако се прибере вкъщи преди мръкване, а Фрици трябваше да се задоволи с купичката суха храна в килера. Дотук я докара заради услужливостта на Рамона Норвил... но в интерес на истината Тес допускаше, че подобна беда би могло да я сполети и на главния път. Беше се натъквала на какви ли не опасни боклуци по много магистрала, не само на 84.

Жанровите условности на хоръра и кримките — даже кримките без кървища и само с един труп, които почитателите ѝ обичаха — бяха учудващо близки и докато отваряше капачето на телефона, тя си помисли: „В някой роман батерията му щеше да е паднала.“ Това бе случай, в който животът подражаваше на изкуството, понеже щом включи своята нокиа, на прозорчето се изписаха думите НЯМА ПОКРИТИЕ. И как иначе. Прекалено лесно щеше да е, ако просто се обади по телефона.

Чу нехайното, приглушено бръмчене на двигател, обърна се и видя стар бял ван да излиза на завоя, където тя беше аварирала. Отстрани ванът беше изрисуван със скелет от някоя анимация, биец барабани, които май бяха направени от кексчета. Върху това привидение (което беше по-шантаво от фотография на Ричард Уидмарк в кабинета на една библиотекарка) с разтечени букви, каквито се използват във филмите на ужасите, пишеше ЗОМБИТА ХЛЕБАРИ. Тес така се шашна, че забрави да помаха, а когато му направи знак, шофьорът се мъчеше да избегне разхвърлените греди и не я забеляза.

Успя да отбие на банкета по-бързо от нея, но ванът имаше по-висок център на тежестта от експедишъна и за миг ѝ се стори, че другата кола ще се килне в канавката. Задържа се — на косъм — и се върна на вече чистия път. Изчезна зад следващия завой, като остави синкав облак дим и миризмата на горещ бензин.

— Проклети да сте, зомбита-хлебари! — кресна Тес и се разсмя. Понякога друго не му остава на човек.

Закопча телефона за колана на панталона си, излезе на пътя и започна да разчиства. Действаше бавно и методично, защото навсякъде по гредите (бойдисани в бяло и очевидно ликвидирани от нечий дом сред кипещ на ремонтни страсти) стърчаха гвоздеи. Големи и грозни. Тес работеше бавно, защото не искаше да се пореже, но освен това се надяваше, че след като очевидно изпълнява дълга си на добра християнка, следващият шофьор ще се смили над нея. Но докато струпа в канавката всичко с изключение на няколко безобидни тресчици, по пътя не се зададе друг автомобил. Може би зомбитата хлебари бяха изяли всичко околоръст и сега бързаха към фурната, за да приготвят с остатъците популярните човешки пайове.

Тес се върна на буренясалия паркинг и мрачно загледа килналата се кола. Желязо на четири колела със спирачки и говорещия Том за трийсет хиляди долара... а една нищо и никаква дъска с гвоздеи го беше извадила от строя.

„Е, да, те всички бяха с гвоздеи — помисли си Тес. — В криминален роман или във филм на ужасите това нямаше да представлява небрежност, а план. Даже капан.“

— „Развинтено въображение, Теса Джийн“ — цитира тя майка си... Каква ирония всъщност, защото накрая тъкмо със своето въображение започна да припечелва за насъщния. Както и за дома за стари хора в Дейтона Бийч, където майка ѝ изживя последните си шест години.

Сред тишината тя отново долови онова лекичко цъкане. Изоставеният магазин към бензиностанцията беше от онези, каквито рядко ще видиш през двайсет и първи век: с веранда. Левият ѝ ъгъл беше рухнал и парапетът беше счупен на няколко места, но дума да няма, това си бе истинска веранда, очарователна дори в своята разнебитеност. А може би именно заради своята разнебитеност. Тес реши, че са престанали да строят универсалните магазини така, защото

верандата те приканва да седнеш и да си побъбриш за бейзбол или за времето навън, вместо просто да плащаш и да източваш кредитните си карти, за да ги захвърлиш гневно на касата в някой друг магазин. От покрива на верандата беше провиснала ламаринена табела. Тя бе избеляла и от знака с горивото. Тес се доближи и заслони очите си с ръка. ХАРЕСВАШ ГО ХАРЕСВА ТЕ. Кое то беше рекламен слоган на какво?

Почти бе успяла да изчовърка отговора от батака, който е в главата на всеки автор, ала мислите ѝ бяха прекъснати от шума на двигател. Докато се обръщаше с увереността, че зомби-хлебарят се е върнал за нея, към шума на двигателя се прибави скърцането на стари спирачки. Това не беше белият ван, а стар пикап, марка „Форд F 150“; синята боя не можеше да прикрие крѝпките с кит „Бондо“ по ламарината. Зад волана седеше мъж по гащеризон и с бейзболна шапка. Той гледаше към нахвърлените в канавката греди.

— Ехо! — извика Тес. — Господине, чувате ли ме?

Шофьорът обърна глава, видя я на буренясалия паркинг, махна ѝ за поздрав, спря до нейния експедишън и изключи двигателя. Като се имаше предвид как хърхореше пикапът, тя реши, че този акт е равносилен на убийство от състрадание.

— Здравсти — отговори той. — Ти ли си махнала от пътя тия чудесии?

— Да, от всички без тази, която се заби в лявата ми гума. А... — „А телефонът ми няма покритие“ — за малко не добави тя. Кое то щеше да е груба грешка. Беше сравнително млада (още нямаше четирийсет) и тежеше четирийсет и пет кила с мокри дрехи, а този човек беше непознат. И голям. — А аз аварирах тук — малко смутено завърши тя.

— Ако имаш резервна гума, сменям ти я от раз — предложи той и слезе от пикапа. — Намира ли ти се?

В първия миг тя не можа да отговори. Бе сбъркала, мъжът не беше голям. Мъжът беше великан. Ръстът му гонеше два метра, но въпросът не беше само във височината. Той беше с огромен корем, налят в бедрата и широк като порта. Тес си даваше сметка, че е неучтиво да зяпа (житейска истина, засукана с майчиното мляко), но как да се въздържиш? Рамона Норвил беше здрава и едра жена, обаче до този мъжага би изглеждала като балерина.

— Зная, зная. — В тона му личеше насмешка. — Отде да знаеш, че ще се натресеш на Веселия зелен великан? — Само дето не беше зелен; загорилата му кожа имаше кафеникав цвят. Очите му също бяха кафяви. Даже шапката му беше кафява, въпреки че на места беше доста избеляла, сякаш в някакъв момент от дългото си съществуване е била напръскана с белина.

— Извинявайте. Просто си помислих, че не карате пикапа си, а го носите.

Той постави ръце на кръста си и силно се изсмя.

— Баш това не го бях чувал, ама горе-долу си права. Когато спечеля от лотарията, ще си купя хамър.

— Е, аз не мога да ви купя хамър, но ако ми смените гумата, с удоволствие ще ви платя петдесет долара.

— Абе, ти сериозно ли говориш? Нищо няма да ми плащаш. Ако не беше прибрала тия дървении, хубаво щях да се подреда.

— Мина някакъв странен бус с изрисуван скелет, обаче успя да ги избегне.

Мъжагата беше тръгнал към сплесканата предна гума, но сега намръщено се обърна.

— Някой е минал и не е предложил да ти помогне?

— Май не ме видя.

— Също така не е спрял да разчисти за следващия шофьор, а?

— Не. Не спря.

— Просто си продължи?

— Да. — Нещо в този разпит не се хареса на Тес. После мъжагата се усмихна и тя реши, че е глупаво да нервничи.

— Сигурно резервната е под багажника?

— Да. Тоест така мисля. Просто трябва да...

— Да дръпна нагоре ръчката, аха, аха! Не съм вчерашен.

Докато той се суетеше край багажника, заровил дълбоко ръце в джобовете на гащеризона си, Тес видя, че вратата на пикапа не е затворена докрай и фаровете работят. Като си помисли, че акумулаторът на форда сигурно е изхабен като двигателя, тя отвори вратата (пантата изскърца пронизително като спирачките) и хубаво я затръшна. Без да иска надзърна през задното прозорче към ръждясалата каросерия. Там се въргаляха няколко греди. Бяха боядисани в бяло и от тях стърчаха гвоздеи.

За миг изпита усещането, че духът ѝ се рее над тялото. Килнатата реклама ХАРЕСВАШ ГО ХАРЕСВА ТЕ сега не цъкаше като старомоден будилник, а като бомба със закъснител.

Тя опита да се залъже, че гредите нищо не значат, че подобни неща значат нещо само в кримки, каквито тя не пишеше, и филми, каквито тя рядко гледаше: с гадости и кървища. Да, ама не. Беше изправена пред две възможности. Или можеше да се преструва, че няма нищо, защото другият вариант беше ужасяващ, или можеше да побегне към гората от отсрещната страна на пътя.

Преди да реши кое, усети натрапчивата миризма на мъжки чорапи. Той се извисяваше над нея, пъхнал ръце в джобовете на гащеризона.

— Вместо да ти сменям гумата — любезно рече той, — що да не те изчукам? А?

Тес побягна, ала само наум. В истинския свят се притисна към пикапа, вперила поглед в него — страшно голям мъж, който ѝ отнемаше слънцето със сянката си. Мислеше си, че преди по-малко от два часа четиристотин души — предимно дами с шапки — я аплодираха в малката, но спретната аудитория. А някъде на юг оттук Фрици я чакаше. Мина ѝ през ума — с усилие, все едно вдигаше нещо тежко, — че може никога да не види котарака си.

— Моля те, не ме убивай — примоли се някаква женица с много тънко и много послушно гласче.

— Ти ли, ма. — Той изрече думите с тона на човек, който обсъжда времето. Рекламата все така цъкаше под стряхата на верандата. — Ти ли, мрънкаща кучко и курво. К'во ми хленчиш.

Дясната му ръка се подаде от джоба. Това бе много голяма ръка. На кутрето имаше пръстен с червен камък. Приличаше на рубин, но бе прекалено голям, за да е рубин. Тес си помисли, че вероятно е просто стъкло. Рекламата цъкаше. ХАРЕСВАШ ГО ХАРЕСВА ТЕ. Сетне ръката се превърна в юмрук и се устреми към нея, нараствайки, докато всичко друго се смаляваше.

Някъде отекна глух метален звук. Тес реши, че това е главата ѝ, която се е сблъскала с кабината на камиона. Помисли си: „Зомбита-хлебари.“

След това настъпи мрак.

6.

Тя се свести в огромното сенчесто помещение, което миришеше на прогнила дървесина, стародавно кафе и праисторическа туршия. Стар вентилатор висеше накриво от тавана точно над главата ѝ. Приличаше на счупената въртележка във филма на Хичкок „Непознати във влака“. Тя беше просната на пода, гола от кръста надолу, а той я изнасилваше. Изнасилването ѝ се струваше второстепенно в сравнение с теглото му: мръсникът я смазваше. Едва успяваше да си поеме дъх. Това навярно беше сън. Обаче носът ѝ беше подут, на тила ѝ се беше появила цицина с габаритите на малка планина, в дупето ѝ се бяха набили трески. Не забелязваш подобни детайли в сънищата. Освен това в тях не усещаш истинска болка; събуждаш се, преди наистина да започне да боли. Това се случваше. Той я изнасилваше. Беше я замъкнал в стария магазин и я изнасилваше, докато златни пращинки мързеливо се въртяха под косите лъчи на следобедното слънце. Някъде хора слушаха музика, пазаруваха продукти по интернет, дремваха сладко и приказваха по телефона, но тук една жена я изнасилваха и тя бе тази жена. Той беше свалил дантелените ѝ гащички и те се подаваха от джоба на гащеризона му, сякаш оттам се изливаше синкава пяна. Тес се сети за „Избавление“, който беше гледала в колежа на филмова ретроспектива, в дните, когато се отнасяше малко по-авантюристично към ходенето на кино. „Сваляй ги тез гащи“ — беше казал единият селянин, преди да изнасили дебелата гражданка. Интересно какво ли не ти минава през ума, когато лежиш под сто и петдесет кила селско месо, а членът на изнасилвача скърца напред-назад в теб като несмазана панта.

— Моля ти се — пророни тя. — О, моля ти се, стига!

— Не стига! — отсеке той и юмрукът му отново изпълни полезрението ѝ. Половината ѝ лице пламна, нещо в средата на главата ѝ прещрака и черна пелена се спусна пред очите ѝ.

7.

Следващия път, когато се свести, той танцуваше около нея по гащеризон, махаше ръце наляво-надясно и фалшиво се дереше, съсипвайки „Кафява захар“. Слънцето залязваше и двата западни прозореца на изоставения магазин — стъклата бяха прашни, ала по някакво чудо не бяха счупени от хулигани — се къпеха в огнена заря. Сянката му подрипваше зад него, кълчейки се по дъсчения под и по стената, белязана от светли петна там, където някога са били окачени реклами. Шумът от тропачите му ботуши бе апокалиптичен.

Тес видя, че панталонът ѝ е под тезгяха, върху който някога е стояла касата (вероятно до буркан с мариновани яйца и друг със свинска пача). Миришеше ѝ на мухъл. И, о, Господи, жестоко я болеше. Лицето, гърдите и там долу, където се чувстваше разкъсана.

Преструвай се на мъртва. Това е единственият ти шанс.

Затвори очи. Пеенето престана и тя надуши мъжка пот. Сега миризмата стана по-остра.

Защото се е раздвижил хубаво. Забрави, че се преструва на умряла, и се опита да изпищи. Ала преди да е извикала, огромните му ръчища я стиснаха за гушата и взеха да я душат. „Свършено е с мен“ — помисли си тя. Бяха спокойни мисли, изпълнени с облекчение. Поне нямаше да има още болка, нямаше още да се буди, за да гледа как този мъж-чудовище танцува в зарята на залеза.

Припадна.

8.

Когато Тес лека-полека се свести за трети път, светът беше станал черно-сребрист, а тя плаваше във въздуха.

Значи това било да си мъртъв.

После усети ръцете под себе си — големи ръце, неговите ръце — и болката, която се впиваше в шията ѝ като халка от бодлива тел. Онзи не я беше удушил, ала тя носеше формата на ръцете му като огърлица: дланите отпред, пръстите отстрани и по тила.

Бе нощ. Луната беше изгряла. Пълна луна. Той я носеше през паркинга на изоставения магазин. Подмина пикапа си. Тес не видя експедишъна. Нейният експедишън го нямаше.

Къде си ти, Том?

Той спря в края на пътя. Миризмата на потта му я облъхваше, Тес чувстваше надигането и отпускането на гърдите му. Нощният хлад галеше босите ѝ крака. Зад нея рекламата цъкаше: ХАРЕСВАШ ГО ХАРЕСВА ТЕ.

Смята ли, че съм умряла? Не може да мисли, че съм мъртва. Още кървя.

Или не? Трудно беше да се прецени. Лежеше безжизнено в ръцете му с чувството, че е момиче от филм на ужасите, което Джейсън, Майкъл, Фреди, или както там му е името, отнася, след като е убил всички други. Отнася я в леговището си, изровено нейде вдън горите, където ще я окове за кука на тавана. В онези филми по таваните винаги има куки и вериги.

Той отново тръгна. Тежките му ботуши тропаха по закърпения асфалт на Еленовия път: тупур-джас-тупур. После от другата страна на шосето пак нещо задрънча и заскърца. Той разритваше гредите, които тя толкова внимателно беше струпала в канавката. Цъкащата реклама вече не се чуваше, но за сметка на това някъде шуртеше вода. Не много, не на струя, само вадичка. Той приклезна и тихо изпухтя.

Сега непременно ще ме убие. Поне вече няма да слушам ужасното му пеене. Както би се изразила Рамона Норвил, това е

сладката част.

— Хей, момиче — добродушно подвикна великанът.

Тес не отговори, но видя как той се привежда над нея и се взира в премрежените ѝ очи. Постара се да не примигне. Ако той зърнеше клепачите да потрепват дори съвсем мъничко... или пък блесналите сълзи...

— Хей. — Той я плесна по бузата с опакото на ръката си. Главата ѝ се килна встрани.

— Хей! — Този път той най-брутално я зашлеви, само че по другата буза. Главата ѝ се килна обратно.

Той я ощипа по зърното, само че не си беше дал труда да ѝ свали блузата и сутиена, затова не я заболя особено. Тес безжизнено лежеше.

— Извинявай, че те нарекох кучка — продължи той все така добродушно. — Ти беше добро парче. Падам си по малко по-дъртички.

Тес осъзна, че *не е изключено* той наистина да я мисли за умряла. Направо не беше за вярване, но би могло да е истина. Тутакси я обзе неистова жажда за живот.

Той отново я вдигна. Миризмата на мъжки чорапи я удари в главата. Наболата му брада я гъделичкаше по лицето и тя едва не се извърна. Той я целуна по ъгълчето на устата.

— Ще ме извиняваш, че бях грубичък.

Той отново я понесе. Звукът от течаща вода се чуваше по-силно. Лунната светлина угасна. Появи се миризма — по-точно смрад — на изгнила шума. Той я положи в десет-петнайсет сантиметра дълбока вада. Водата беше много студена и Тес едва не извика. Онзи я натисна по стъпалата и тя остави коленете си да се свият. *Разплута. Да остана разплута.* Те скоро се блъснаха в набраздена метална повърхност.

— Майната му — замислено рече той. И натисна. Тес остана неподвижна даже когато нещо — някакъв клон — изписа линия от болка по гръбнака ѝ. Коленете ѝ се удряха в релефния метал. Дупето ѝ забърса някаква пихтия и миризмата на леш се усили. Идваше ѝ да повърне. Под кръста ѝ се насъбра рогозка от влажни листа, подобно на подгизнала от вода възглавничка.

Ако сега се издам, ще се съпротивлявам. Ще го ритам, ритам, ритам...

Обаче нищо не се случи. Дълго време не смееше да отвори пошироко очи или съвсем леко да трепне с клепачи. Представяше си го

как клечи там, вира се в канала, където я е набутал, наклонил е въпросително глава и чака точно такъв ход. Как така не беше разбрал, че е жива? Сигурно беше чул биенето на сърцето ѝ. А какво щеше да постигне с ритници срещу великана от пикапа? С една ръка той щеше да сграбчи босите ѝ крака, да я измъкне навън и наново да започне да я души, само че този път нямаше да спре.

Тес лежеше сред изгнилата шума в мудната вадичка, вираше се в нищото с притворени очи и съсредоточено се правеше на умряла. Изпадна в някакво сиво състояние, което не беше точно безсъзнание, и пребивава в него известно време, което ѝ се стори дълго, но вероятно не беше. Щом чу двигател — пикапът му, сигурно неговият пикап — тя си помисли: „*Въобразявам си този звук. Или го сънувам. Той още е тук.*“

Обаче неравномерният тътнеж на двигателя първо се усили, а после заглъхна по Еленовия път.

Номер е.

Това беше кажи-речи истерия. А и да не беше, не можеше да остане тук цяла нощ. Когато надигна глава (потръпвайки от болката, която прониза израненото ѝ гърло) и погледна към отвора на канала, зърна единствено сребърен кръг струяща лунна светлина. Тес запълзя към него, после спря.

Номер е. Не ме интересува какво си чула, той още е тук.

Този път внушението бе по-могъщо. Това, че отворът на канала бе свободен, го правеше такава. В някоя кримка това щеше да е мигът на лъжливо спокойствие преди голямата кулминация. Или пък в страшен филм. Бялата ръка, която се подава от езерото в „Освобождение“. Алан Аркин, който се нахвърля на Одри Хепбърн в „Изчакай до мръкнало“. Тес не обичаше страшни книги и филми, но същевременно изнасилването и близостта на смъртта изглежда бяха отключили цял склад със спомени от страшни филми. Сякаш витаеха ето тук, във въздуха.

Той *би могъл* да я причаква. Ако например си е имал съучастник, който е откарал пикапа му. Би могъл да клечи отстрани на канала с привичната за селяните търпеливост.

— Сваляй тези гащи — прошепна тя и затисна устата си. Ами ако я беше чул?

Минаха пет минути. Биха могли да са пет. Водата беше студена и Тес затрепери. Скоро зъбите ѝ щяха да затракат. Ако той беше навън, щеше да я чуе.

Той си замина. Чу го.

Може би. Може би не.

А може би не беше задължително тя да излиза по същия път. Каналът минаваше под шосето и щом под нея шуртеше вода, значи не бе запушен. Би могла да изпълзи по него и да огледа паркинга на изоставената бензиностанция. Да се увери, че пикапът му го няма. Нямаше да е в безопасност, ако е намесен съучастник, но рационалното съзнание, скрито някъде дълбоко в нея, ѝ нашепваше, че няма съучастник. Иначе и той би се възползвал. Освен това великаните действаха сами.

Ами ако си е отишъл? Тогава какво?

Не знаеше. Не можеше да си представи живота след този следобед в безлюдния магазин и тази вечер в канала с гниещата шума под кръста ѝ, а може би не трябваше. Може би бе по-разумно да се съсредоточи върху това да се завърне у дома и да нахрани Фрици с пакетче „Пиршество за котки“. Съвсем ясно виждаше кутията с „Пиршество за котки“. Стоеше си кротко на лавица в килера ѝ.

Преобърна се по корем и се изправи на лакти с намерението да изпълзи нататък. Тогава видя с кого дели тръбата на канала. Единият труп беше почти скелет (сякаш умоляващо протегнал костеливи ръце), но по главата още имаше достатъчно коса, за да стане ясно, че е труп на жена. Другият би могъл да е на обезобразена манекенка от витрина на универсален магазин, ако не бяха облещените очи и изваденият език. Този беше по-пресен, но животните го бяха опоскали. Даже в мрака се виждаха ухилените зъби на мъртвата жена.

От косата на „манекенката“ излезе бръмбар и залази по носа ѝ.

Пищейки прегракнало, Тес се измъкна от канала и се изправи; от кръста нагоре мокрите дрехи се залепиха за тялото ѝ. От кръста надолу беше гола. Въпреки че не припадна (поне така ѝ се струваше), за известно време нейното съзнание странно напомняше на счупена играчка. Когато по-късно мислено се връщаше назад, тя оприличаваше изминалия час на затъмнена сцена, осветявана спорадично от прожектори. Понякога под светлината на тези прожектори се

появяваше пребитата жена със счупен нос и окървавени бедра. После изчезваше обратно в мрака.

9.

Намираще се в магазина, в голямото, празно централно помещение, което някога е било разделено на пътеки: отзад са били замразените храни (може би), а покрай стената в дъното е имало хладилник с бира (непременно). Миришеше на изветряло кафе и туршия. Той или беше забравил панталона ѝ, или възнамеряваше да се върне за него по-късно — може би когато ще прибира накованите с гвоздеи греди. Тес измъкна панталона изпод тезгяха. Отдолу бяха обувките и телефонът ѝ — счупен. Да, по-късно той щеше да се върне. Ластикът ѝ за коса го нямаше. Помнеше (смътно, както помним определени неща от най-ранното си детство), че днес някаква жена я попита откъде го е купила, и необяснимите овации, когато отговори, че го е взела от евтин магазин. Спомни си как великанът пее „Кафява захар“ — онзи писклив, монотонен детски глас — и отново припадна.

10.

Вървеше зад бензиностанцията, огрявана от лунната светлина. Треперещите ѝ рамене бяха загърнати с парче стар мокет, но не помнеше откъде го е взела. Парчето беше мръсно, обаче топлеше и тя се уви по-плътно. Хрумна ѝ, че всъщност *заобикаля* магазина, и нищо чудно това да е втората, третата, а защо не и четвъртата обиколка. Хрумна ѝ, че търси експедишъна, но всеки път, щом не го открие зад магазина, забравя, че го е търсила, и пак тръгва. Забравяше, защото я бяха ударили по главата, изнасилили, душили и сега беше в шок. Хрумна ѝ, че може да има мозъчен кръвоизлив — откъде да знаеш, освен ако не се събудиш сред ангелите и те не ти кажат? Следобедният ветрец сега се беше усилил, а цъкащата ламаринена реклама беше малко по-шумна. ХАРЕСВАШ ГО ХАРЕСВА ТЕ.

— Севън-ъп — каза тя. Гласът ѝ беше прегракнал. — Това е. Ти го харесваш, той също те харесва. — Чу се как запява. Имаше хубав, напевен глас, който беше придобил учудващо приятен хрип от душенето. Все едно слушаше Бони Тайлър да пее тук, под лунната светлина. „Севън-ъп завладява пазара... има вкус на цигара!“ Хрумна ѝ, че това е сбъркано, а и да не беше, би трябвало да пее нещо повече от тъпи рекламни мелодийки, докато не е загубила този великолепен хрип; щом ще те изнасилват и ще те набутват в тръба заедно с два разложени трупа, поне да не е за тоя, дето духа.

Ще изпея хит на Бони Тайлър. Ще изпея „Болка е“. Сигурна съм, че зная текста, сигурна съм, че той е в битака, който е в главата на всеки писа...

Тя отново припадна.

11.

Седеше на един камък и ридаеше. Мръсното парче мокет още беше на раменете ѝ. Слабините я боляха и пареха. Киселият вкус в устата ѝ подсказваше, че в даден момент между обиколките на магазина и седенето на камъка е повърнала, но не си спомняше кога. Спомняше си...

Бях изнасилена, бях изнасилена, бях изнасилена!

— Нито си първата, нито ще бъдеш последната. — Ала това несантиментално съждение, изречено между няколко сподавени ридания, не ѝ помогна особено.

Той се опита да ме убие, едва не ме уби!

Да, да. А в този момент пропускът му да я довърши не беше кой знае каква утеха. Тес погледна наляво и видя бензиностанцията на петдесет-шейсет метра нататък по пътя.

Убил е други! Те са в канала! Лазят ги бръмбари, а на тях не им пука!

— Да, да — рече с хрипкавия глас на Бони Тайлър и пак загуби съзнание.

12.

Вървеше по средата на Еленовия път и пееше „Болка е“, когато чу зад себе си шума на двигател. Така се завъртя, че едва не падна, и видя фаровете да осветяват нагорнището, по което току-що бе слязла. Това беше той. Великанът. Беше се върнал, беше проверил в канала, след като бе установил, че дрехите ѝ са изчезнали, и беше видял, че я няма. Търсеше я.

Тес се спусна в канавката, препъна се, изпусна импровизирания си шал, стана и се залута в храсталаците. Един клон одраска до кръв бузата ѝ. Чу някаква жена да плаче от страх. Свлече се на четири крака, косата падаше в очите ѝ. Фаровете осветиха пътя. Тес съвсем ясно видя изпуснатото парче мокет и разбра, че великанът също ще го види. Той щеше да спре и да излезе. Тя щеше да се опита да избяга, но той щеше да я хване. Щеше да пици, но никой нямаше да я чуе. В романите и филмите никой не чуваше. Той щеше да я убие, но първо отново щеше да я изнасили.

— Колата — това беше кола, а не пикап — подмина, без да спира. От нея дънеше музика: „Б-Б-Б-Бейби, още н-н-нищичко не си видяла.“ Тес видя как задните фарове примигват и изчезват. Почувства, че отново ще припадне, и започна да се удря по лицето.

— Не! — изръмжа с гласа на Бони Тайлър. — *Не!*

Посъвзе се. Искаше ѝ се да остане така в храстите, обаче полза нямаше. Доскоро беше ден, до полунощ вероятно имаше доста време. Луната беше ниско на небето. Не можеше да остане тук, не можеше просто... да мига тъпо. Трябваше да помисли.

Измъкна мокета от канавката, отново се загърна с него и тогава пипна ушите си, знаейки предварително какво ще открие. Диамантените обици, една от малкото ѝ прояви на екстравагантност, ги нямаше. Тя отново избухна в сълзи, но този плач трая по-кратко и след него ѝ полекна. Усещаше главата и тялото си, а не се чувстваше като призрак, който витае наоколо.

Мисли, Теса Джийн!

Добре, щеше да се опита. Но заедно с това щеше да повърви. И никакво пеене повече. Промененият ѝ глас беше страшничък. Сякаш с изнасилването великанът бе създал нова жена. Тя *не искаше* да бъде нова жена. Харесваше си предишната.

Ходене. Вървеше под лунната светлина, а сянката ѝ я следваше. Кой път? Еленовият път. Според Том тя се намираще на по-малко от шест километра от пресечката на Еленовия път с шосе 47, когато попадна в клопката на великана. Разстоянието не беше чак толкова голямо, тя изминаваше пеша поне пет километра дневно, за да поддържа форма, а когато валеше дъжд или сняг, използваше бягащата пътечка. Разбира се, това беше първата ѝ разходка като новата Тес — с натъртеното, разкървавено тяло и хрипкавия глас. Обаче имаше и плюс: тя се стопляше, горната ѝ половина изсъхваше и беше с ниски обувки. За малко да си сложи токчета, което щеше да направи тази вечерна разходка крайно неприятна. Не че при някакви обстоятелства би могла да бъде приятна, не, не, н...

Мисли!

Но преди да се захване с мисленето, фарове осветиха пътя пред нея. Тес отново се шмугна в хрусталака, като този път успя да задържи мокета около раменете си. Бе друга кола, която не забави, а не неговият пикап, слава Богу.

*Пак може да е той. Може да е сменил пикапа с кола. Може да се е върнал в къщата си, в **бърлогата** си, и да е тръгнал с автомобил. Казал си е: „Тя ще види, че е кола, и ще излезе от скривалището си. Ще ми направи знак да спра и ще я докопам.“*

Да, да. Така щеше да стане във филм на ужасите, нали? „Пищящи жертви — 4“ или „Еленовият път на ужаса — 2“ или...

Отново щеше да припадне, затова си удари още няколко плесници. Веднъж да се прибере у дома, веднъж да нахрани Фрици и да се озове в леглото (като първо заключи всички врати и светне всички лампи), щеше да припада колкото си иска. Обаче не сега. Не, не, не. Сега не биваше да престава да върви и да се крие, когато по пътя се зададе кола. Ако вършеше тези две неща, все някога щеше да се добере до шосе 47, където сигурно имаше бензиностанция с магазин. Истински магазин с телефонен автомат, ако извадеше късмет... а на нея ѝ се полагаше малко добър късмет.

Чантата ѝ я нямаше, чантата ѝ още беше в експедишъна (където и да беше той), обаче знаеше наизуст номера на картата от AT&T: номерът на домашния ѝ телефон плюс 9712. Фасулско.

Ето тук имаше пътна табела. Тес лесно я прочете на лунната светлина:

ВЛИЗАШ В ОБЩИНА КОУЛИЧ

ДОБРЕ ДОШЪЛ, ПРИЯТЕЛЮ!

— Харесваш Коулич и той те харесва — прошепна тя.

Знаеше градчето, чието име тукашните произнасяха „Колич“. Всъщност ставаше дума за едно от многото градчета в Нова Англия, в което още имаше текстилни фабрики и още креташе някак си в новата ера на свободна търговия, когато панталоните и саката на Америка се шиеха в Азия или Централна Америка вероятно от деца, които не могат да четат и пишат. Тес се намираше в покрайнините, но все някак щеше да стигне до телефонна будка.

А после?

После щеше... щеше...

— Ще си поръчам шофьор — каза тя. Идеята я осени като слънчев изгрев. Да, точно това щеше да направи. Щом това беше Коулич, значи до Стоук Вилидж в Кънектикът имаше петдесет километра, може би и по-малко. Когато искаше да отиде до летище „Брадли“ или в Хартфорд, или в Ню Йорк (Тес не шофираше в големия град, ако можеше да си го спести), тя се обръщаше към фирма със седалище в съседен Удфийлд. „Роял Лимузин“ се рекламираше, че предлага услугите си по всяко време на денонощието. На всичкото отгоре там разполагаха с номера на кредитната ѝ карта.

Почувства се по-добре и закрачи малко по-бързо. След малко пътят отново се освети от фарове и тя отново се шумугна в храстите и приклезна, ужасена като подгонено диво животно: сърна, лисица, заек. Този път беше камион и тя се разтрепери. Трепереше и когато разбра, че става дума за малка бяла тойота, която нямаше нищо общо с

големия бял форд. Щом тойотата отмина, опита да се върне на пътя, но не беше в състояние да се движи. Отново плачеше — сълзите пареха премръзналото ѝ лице. Почувства се готова за пореден път да излезе от прожектора на съзнанието. А това не биваше да се случва. Ако бродеше твърде често в тази безсънна чернота, накрая можеше да се загуби там.

Насила си представи как благодари на шофьора и добавя бакшиш към формуляра за кредитната карта, преди бавно да поеме по цветната алея към своята врата. Как повдига пощенската кутия и откача резервния ключ от кукичката. Как слуша нетърпеливото мяукане на Фрици.

Мисълта за котарака я накара да се стегне. Измъкна се от канавката и пое нататък, готова на секундата да се шмугне в храсталака, ако отнякъде се зададат коли със запалени фарове. Буквално на секундата. Понеже той беше там някъде. Освен ако полицията не го беше заловила и тикнала в затвора, де. Но за тази цел тя трябваше да подаде оплакване, а щом се сети за това, Тес видя крещящо заглавие с черни букви в стила на „Ню Йорк Поуст“:

АВТОРКА НА КРИМКИ ИЗНАСИЛЕНА СЛЕД СРЕЩА С ЧИТАТЕЛИ

Таблоиди като „Поуст“ без съмнение щяха да изровят нейна снимка отпреди десет години, когато излезе първата книга за Клуба по плетиво. Тогава Тес беше на двайсет и осем-девет, с дълга тъмноруса коса, която се спускаше на вълни по гърба ѝ. Имаше хубави крака, които обичаше да показва с къси поли. Освен това вечер си слагаше сандали с убийствени високи токчета, които някои мъже (великанът определено попадаше в тяхната категория) възприемаха като покана за чукане. От вестника нямаше да споменат, че сега тя е с десет години по-възрастна, напълняла е с десетина килограма и е носела практически — да не кажем скучно — делово облекло. Такива подробности не подхождат на сензациите, които таблоидите обичат да раздухват. Статията щеше да е написана с достатъчно приличен тон (въпреки тихото пъшкане между редовете), но снимката на старото ѝ „аз“ щеше

да внушава истинското послание, което вероятно е по-старо от изобретяването на колелото: „Сама си го е просела.“

Реалистично ли беше такова мислене, или от срам и наранено чувство за собствено достойнство тя си съчиняваше най-лошия сценарий? Дали не се обаждаше онова нейно „аз“, което би продължило да се крие в храстите дори когато се е измъкнала от този противен път, от този противен Масачузетс и е на сигурно място в къщичката си в Стоук Вилидж? Тес не знаеше и само се досещаше, че верният отговор е някъде по средата. Едно обаче ѝ беше ясно: щеше да придобие онази известност, която всяка писателка си пожелава при публикуването на книга и която никоя писателка не си пожелава, когато е изнасилена, ограбена и изхвърлена в канал. Виждаше как някой читател вдига ръка, когато настане време за въпроси, и я пита: „Вие насърчихте ли го по някакъв начин?“

Това бяха пълни глупости и Тес го знаеше дори в сегашното си състояние... но също така знаеше, че някой непременно ще вдигне ръка да попита: „Ще пишете ли за това?“

А тя какво ще отговори? Какво би могла да отговори?

„Нищо — помисли си. — Ще избягам от подиума със запушени уши.“

А, не.

Не, не, не.

Истината беше, че въобще няма да се стигне дотам. Как да говори на друго четене и да раздава автографи, когато знае, че *той* може да ѝ се усмихва от задната редица? Да ѝ се усмихва изпод идиотската шапка с петънца от белина? Докато може би милва нейните обици в джоба си?

При мисълта да разкаже на полицията кожата ѝ пламваше, а лицето ѝ буквално се сгърчваше от срам — дори тук, когато беше сама в тъмното. Може и да не беше Сю Графтън или Джанет Еванович, но строго погледнато, не беше коя да е. За ден-два новината даже щеше да се завърти по Си Ен Ен. Светът щеше да разбере, че един луд, ухилен до уши великан се е изпразнил в Авторката на Кримки. Даже това, че е прибрал бельото ѝ като сувенир, можеше да се разчуе. Си Ен Ен нямаше да съобщи точно това, само че „Нешънъл Инкуайърър“ или „Инсайд Вю“ не биха страдали от подобни задръжки.

Следствените органи намерили гащите на авторката в чекмеджето на набедения изнасилвач: сипи дантелени гащички на „Виктория Секрет“.

— Не мога да кажа — промълви Тес. — Няма да кажа.

Само че преди теб е имало други, може да има други след т...

Тя отпъди тази мисъл. Беше прекалено уморена, за да преценява какво е или не е нейна морална отговорност. По-късно щеше да му мисли, ако имаше по-късно... Божа работа. Обаче не на безлюдния път, където зад приближаващите фарове можеше да се крие нейният изнасилвач.

Неин. Сега той беше неин.

13.

На около километър и половина след като подмина табелата за Коулич, Тес чу ниско, ритмично бучене, от което пътят под краката ѝ сякаш вибрираше. Първо се сети за мутантите морлоци на Хърбърт Уелс, които работят на машините си дълбоко в земните недра, но след пет минути стана ясно, че звукът идва от въздуха, не от земята. При това беше познат: сърдечният ритъм на баскигара. Останалите инструменти се сливаха около него, докато тя вървеше. Видя светлинка на хоризонта — не фарове, а бялото на флуоресцентни лампи и червеното на неон. Съставът свиреше „Мустангът Салй“, носеше се смях. Смахът беше пиянски и красив, насечен от радостни подвиквания. Дося и се отново да си поплаче.

Локалът край шосето, голям стар хамбар с огромен неасфалтиран паркинг, който изглеждаше препълнен, се наричаше „Стагър Ин“. Тес намръщено застана встрани от ослепителното сияние на паркинга. Защо имаше толкова много коли? После се сети, че е петък вечер. Очевидно „Стагър Ин“ беше хитовата дискотека, ако си от Коулич или съседните градове. Тук със сигурност имаше телефон, обаче беше претъпкано с хора. Те щяха да забележат насинената ѝ физиономия, изкривения нос. Трябваше да дава обяснения, а не ѝ беше до разпавии. Поне не още. Даже телефонна будка не ѝ вършеше работа, защото навън също се мяркаха хора. При това много. Че как? Вече трябваше да излизаш, за да изпушиш една цигара. Освен това...

Той би могъл да е там. Нима по някое време не се кълчеше, тананикайки песен на „Ролинг Стоунс“ с ужасния си глас? Допускаше, че може да е сънувала това — или да е халюцинирала, — ала не ѝ се вярваше. Нима не бе възможно да е скрил колата и да е дошъл право тук, в „Стагър Ин“, готов да куфее цяла нощ?

Бендът подхвана доста приличен кавър на едно старо парче на Крампс: „Кой кого“. Той *мен*, помисли си Тес. Предишната Тес нямаше да одобри подобна шега, а новата я намираще за адски готина. Тя

дрезгаво се изсмя и се премести от другата страна на пътя, където светлините на паркинга не блестяха толкова силно.

До другия край на дискотеката забеляза стар бял ван, паркиран до рампата на склада. Тук нямаше ярки лампи, но на лунната светлина се виждаше скелетът, който думка по кексчетата-барабани. Нищо чудно, че шофьорът на вана не беше спрял да разчисти пътя от опасните греди. Зомби-хлебарите са закъснявали за участие. Лоша работа, защото в петък вечер „Стагър Ин“ се напушваше и изпушваше, изтрещяваше и изтрезняваше, отпускате му края и намирате колая.

— Кой кого? — запита Тес и придърпа около врата си мръсното парче мокет. То не беше хермелинов шал, но в тази хладна октомврийска нощ бе по-добро от нищо.

14.

Когато стигна до пресечката на Еленовия път с шосе 47, Тес видя нещо прекрасно: универсален магазин с два телефона на стената между тоалетните.

Първо влезе в дамската тоалетна и затисна с юмрук уста, за да сподави вика си, когато урината потече. Сякаш някой беше запалил кутия кибрит там долу. Когато се изправи, по страните ѝ се стичаха сълзи. Водата в тоалетната чиния беше пастелнорозова. Тя се подсуши — много нежно — с късче тоалетна хартия и пусна водата. Би сложила тоалетна хартия като превръзка между бедрата си, но естествено не можеше. Великанът беше прибрал като сувенир гащичките ѝ.

— Мръсник!

Спря с ръка на бравата, взирайки се в насинената, ококорена жена в опръсканото метално огледало над мивката. И излезе.

15.

Установи, че в това модерно време е станало невероятно трудно да се обадиш от телефонен автомат дори ако си знаеш наизуст номера на картата си. Първият телефон работеше само по един начин: тя чуваше операторката от централата, но операторката не я чуваше и прекъсна връзката, доколкото такава имаше. Другият телефон беше закрепен накриво — обезкуражаващ знак, — обаче работеше. От слушалката се носеше дразнещо прашене, но поне с оператора можеха да комуникират. Само дето Тес не разполагаше с химикалка или молив. В чантата ѝ имаше няколко пособия за писане, но, разбира се, чантата ѝ беше отишла на кино.

— Не можете ли просто да ме свържете? — попита тя.

— Не, госпожо, сама трябва да го наберете, за да въведете номера на кредитната карта. — Операторката сякаш обясняваше очевидното на глупаво дете. Тес не се подразни; тя се чувстваше като глупаво дете. Чак сега видя колко е мръсна стената. Помоли операторката да ѝ каже номера и го записа с пръст на прашната стена.

Преди да набере, на паркинга спря някакъв пикап. Сърцето ѝ подскочи с шеметна, акробатична лекота. От пикапа слязоха двама засмени гимназисти и изчезнаха в магазина, а Тес се зарадва, че не ѝ е останал дъх; иначе щеше да изпищи.

Усети, че светът отново се опитва да ѝ се изплъзне, и подпря чело на стената, дишайки мъчително. Стисна клепачи. Видя великанът да се извисява над нея с ръце в джобовете на гащеризона и пак отвори очи. Набра номера, изписан на стената.

Настрои се да чуе телефонен секретар или отегчен оператор, който ще ѝ съобщи, че нямат коли — и как иначе в петък вечер, сега ли превъртяхте, госпожо, или поначало сте си чалната? Само че при второто позвъняване телефона вдигна делова жена, която се представи като Андрея. Тя изслуша Тес и отговори, че незабавно ще изпратят кола, шофьорът се казвал Мануел. Да, знаела точно откъде се обажда Тес, защото непрекъснато изпращали коли до „Стагър Ин“.

— Добре де, аз не съм там — обясни Тес. — Намирам се на пресечката около осемстотин метра по-ната...

— Да, госпожо, и това ми излиза — каза Андрея. — „Гас и Даш“. Понякога ходим и там. Хората често тръгват, изминават някакво разстояние и се обаждат, ако са си пийнали повечко. Вероятно ще минат четирийсет и пет минути, може би дори час.

— Добре — отговори Тес. Сълзите отново бяха рукнали, този път от благодарност, макар че не биваше да се отпуска, защото в подобни истории надеждите на героинята често се оказваха попарени. — Устройва ме. Ще чакам до телефоните. Ще се оглеждам.

Сега ще ме попита дали съм си пийнала повечко. По всяка вероятност ги нижа като някое пиянде.

Но служителката пожела да узнае единствено дали Тес ще плати с кредитна карта или в брой.

— „Американ Експрес“. Би трябвало да ме имате във вашия компютър.

— Да, госпожо, имаме ви. Благодаря ви, че се обърнахте към „Роял Лимузин“. За нас всеки клиент е кралска особа. — Андрея прекъсна, преди Тес да ѝ благодари.

Тъкмо щеше да закачи слушалката, когато един мъж — той, това беше той — притича покрай магазина и се насочи право към нея. И дума не можеше да става да изкреци; беше парализирана от страх.

Беше единият гимназист. Той я подмина, без да я погледне, и се шмугна наляво, в мъжката тоалетна. Вратата се затръшна. Миг покъсно Тес чу възторженото шуртене от мехура на младеж, здрав като кон.

Тя заобиколи магазина. Там застана до един смрадлив боклукчийски камион (не, аз не съм застанала, аз съм се спотаила) и зачака младежът да свърши и да си отиде. Когато това стана, тя се върна при телефоните, за да наблюдава пътя. Въпреки че я болеше къде ли не, стомахът ѝ къркореше от глад. Размина се с вечерята: беше прекалено заета да я изнасилват и душат, за да се нахрани. С удоволствие би си купила от закуските, каквито продават на подобни места — даже гадните кракери с фъстъчено масло, противно жълти на цвят, щяха да са пиршество, — обаче нямаше пари. А и да имаше, не би припарила там. Знаеше какво е осветлението в крайпътните магазини като „Гас и Даш“ — от ярки и безсърдечни флуоресцентни

лампи, заради които даже здравите хора изглеждаха болни от рак на панкреаса. Продавачката щеше да погледне издраното ѝ лице, счупения нос и подутите устни и навярно щеше да си замълчи, но Тес щеше да забележи ококорването ѝ. Може би и потрепване на устните. Защото, хайде да сме честни, хората не намират една пребитата жена за приятна гледка. Особено в петък вечер.

Кой те подреди така, жено, и с какво си го заслужила? Още ли искаш, след като някакъв пич се е позабавлява с теб?

Това я подсети за един стар виц: „Защо всяка година в Америка триста хиляди жени пострадват? Защото те... не щат... да слушат, гадините!“

— Все тая — прошепна. — Ще хапна, когато се прибера. Може би салата с риба тон.

Звучеше апетитно, но някак си Тес беше убедена, че е дошъл краят на дните, в които е яла салата с риба тон или гадни, жълти кракери с фъстъчено масло, купени от универсален магазин. Представата за колата, която пристига и я измъква от този кошмар, беше налудничав мираж.

Чуваше префучаващите коли по магистрала 84 — трасето, по което щеше да поеме, ако не бе приела с такова удоволствие предложението за пряк път. Там пътуваха хора, които никога не са ги изнасилвали или изхвърляли в канал. Помисли си, че фученето от техните бодри пътешествия е най-самотният звук, който е чувала.

16.

Автомобилът — голям „Линкълн“ — дойде. Мъжът зад волана излезе и се огледа. Тес внимателно го прецени от укритието си до ъгъла. Той носеше костюм в убит цвят. Беше нисък човечец с очила, който не приличаше на изнасилвач... но, разбира се, не всички великани бяха изнасилвачи и не всички изнасилвачи — великани. Трябваше да му се довери. Ако искаше да се прибере вкъщи и да нахрани Фрици, нямаше избор. Затова хвърли мръсния си импровизиран шал край работещия телефон, и бавно, непоколебимо тръгна към колата. Светлината от витрините на магазина изглеждаше ослепително ярка след сенките в ъгъла, а Тес си даваше сметка какво представлява лицето ѝ.

Първо ще ме попита какво се е случило, а после ще предложи да ме заведе в болница.

Но Мануел (който сигурно се беше нагледал на далеч по-лоши неща, това не беше изключено) само ѝ отвори вратата с приветствието:

— Добре дошли в „Роял Лимузин“, мадам. — Лекият му испански акцент се връзваше с маслинената кожа и големите черни очи.

— Където съм кралска особа — допълни Тес. Опита да се усмихне. Подутите устни я заболяха.

— Да, мадам. — Нищо друго. Жив и здрав да е Мануел, който сигурно се беше нагледал на далеч по-лоши неща — може би в родния си край, може би на задната седалка на същата тази кола. Кой знае какви тайни пазят професионалните шофьори? В този въпрос може би се съдържаше цял роман. Не от романите, които тя пишеше, де... но кой знае какво може да пропише след това? Или дали въобще ще успее да напише нещо? Нищо чудно тазвечерното приключение да я лиши за известно време от тази самотна радост. Може би дори завинаги. Засега нищо не можеше да се каже.

Тя се качи на задната седалка, движейки се като стара жена с напреднала остеопороза. Когато се намести и той затвори вратата, Тес

хвана дръжката и се загледа напред — държеше да се увери, че зад волана ще седне Мануел, а не великанът с гащеризона. В „Ужас на Еленовият път — 2“ там щеше да се появи великанът: поредният страховит обрат преди заключителните надписи. *Малко самоирония е полезна за здравето.*

Само че зад кормилото седна Мануел. Как иначе. Тя се отпусна.

— Даден ми е адрес Примроуз Лейн 19 в Стоук Вилидж. За там ли сме?

За миг Тес не можа да се сети. Беше набрала номера на фонокартата си от онзи телефон, без да се замисля, но сега забрави собствения си адрес.

Отпусни се. Свърши се. Това не е филм на ужасите, а животът ти. Преживя същински ужас, но се свърши. Затова се отпусни.

— Да, Мануел, за там сме.

— Ще желаете ли да се отбием някъде, или отиваме право у вас?
— Възможно най-тактично шофьорът показва какво е видял, когато тя е минавала покрай силно осветените витрини.

Чист късмет беше, че все още взимаше противозачатъчни — късмет и може би малко оптимизъм, защото от три години не беше излизала с мъж за една нощ, освен ако не се брои *тази* нощ, — ала днес късметът ѝ беше изневерил и тя се радваше и на малко. Не се съмняваше, че Мануел може да спре до някоя денонощна аптека, таксиметровите шофьори явно знаеха къде какво има, но тя нямаше сили да влезе там и да поиска хапчета против главоболие. Като видеше кървясалите ѝ очи, аптекарят щеше да си помисли, че я мъчи махмурлук. Да не говорим, че нямаше пари.

— Никъде няма да се отбиваме, закарайте ме вкъщи, моля.

Скоро се носеха сред оживения трафик на магистрала 84, типичен за петъчната нощ. Еленовият път и изоставената бензиностанция бяха зад нея. Пред нея беше къщата ѝ с охранителна система и с ключалка на всяка врата. Което беше прекрасно.

17.

Всичко мина точно както си го представяше: пристигането, бакшишът, удържан от кредитната карта, пътят по цветната алея (тя помоли Мануел да ѝ свети с фаровете, докато се прибере), мяукането на Фрици, когато наклони пощенската кутия и извади резервния ключ. Вътре котаракът нетърпеливо ѝ се заумилква: искаше да го вдигнат и погалят, искаше да го нахранят. Тес свърши тези работи, но първо заключи входната врата, после за пръв път от месеци включи алармата против крадци. Щом видя в малкото зелено прозорче да просветва ЗАРЕДЕНО, най-сетне се почувства малко на себе си. Погледна будилника в кухнята и с изумление видя, че е само единайсет и петнайсет.

Докато Фрици си похапваше „Пиршество за котки“, Тес провери вратите към задния и вътрешния двор, за да е сигурна, че са заключени. След това провери прозорците. Командното табло на алармата би трябвало да покаже, ако нещо е отворено, но Тес държеше око да види, ръка да пипне. Когато напълно се увери, че всичко е заключено и затворено, отиде при дрешника в антрето и извади кутия, която стоеше на горната полица толкова отдавна, че цялата беше в прах. Преди пет години в Северен Кънектикът и Южен Масачузетс имаше бум на кражби с взлом. Лошите момчета бяха предимно наркомани, пристрастени към хероина, който многото му фенове в Нова Англия наричаха оксиконтин. Към жителите беше отправено предупреждение да са особено внимателни и „да вземат предпазни мерки в рамките на разумното“. Тес не робуваше на настроенята за или против притежаването на оръжие, нито пък се притесняваше бог знае колко, че някакви непознати ще нахълтат нощем в дома ѝ (тогава — не), ала револверът се вписваше в границите на разумните мерки, пък и бездруго трябваше да се образова за следващия роман от поредицата. Бумът от взломовете представляваше идеалната възможност за това.

Тя отиде в Хартфорд, в специализирания магазин с най-добрите отзиви в интернет, а продавачът ѝ препоръча модел на „Смит енд Уесън“, 38 калибър, който нарече „Изстисквана на лимони“. Тес го купи най-вече защото ѝ хареса името. Освен това продавачът я насочи към добро стрелбище край Стоук Вилидж. Тя надлежно занесе там револвера след изтичането на четирийсет и осем часовия период, който ѝ даваше право законно да притежава оръжието. За една седмица изстреля около четиристотин патрона. Отначало ѝ беше забавно да стреля, но бързо ѝ омръзна. Оттогава кутията с револвера, разрешителното и петдесет патрона събираше прах в дрешника.

Тя зареди барабана, като се чувстваше по-добре — но ДДД в безопасност — с всяко запълнено гнездо. Остави оръжието на барплота в кухнята и провери телефонния секретар. Имаше едно съобщение. То бе от съседката Патси Макклейн. „Тази вечер не светиш, значи сигурно си решила да нощуваш в Чикопи. А може би си заминала за Бостън? Така или иначе взех ключа от пощенската кутия, за да нахраня Фрици. А, освен това оставих пощата на масата в коридора. Съжалявам, само реклами. Ако се върнеш, обади ми се утре, преди да отида на работа. Просто да знам, че си се прибрала.“

— Хей, Фриц. — Тес се наведе да го погали. — Тази вечер май получи двойна порция. Голям умник се из...

Криле от сивота забулиха зрението ѝ и ако не се беше хванала за масата, щеше да се просне на балатума. Тя нададе учуден вик, който прозвуча немощно и глухо. Фрици наостри уши, погледна я с присвити очи, явно реши, че тя няма да падне (поне не върху него), и продължи с втората си вечеря.

Тес бавно се изправи, като за повече стабилност се подпираше на масата, и отвори хладилника. Салата с риба тон нямаше, но имаше извара с ягодово сладко. Нетърпеливо започна да се храни и хубаво остърга с лъжицата пластмасовата опаковка. Хладният десерт с извара гладко се плъзгаше по израненото ѝ гърло. Пък и на този етап тя не би могла да вкуси месо. Даже риба тон от консерва.

Пи ябълков сок направо от бутилката, оригна се и бавно слезе до банята на долния етаж. Взе револвера, свила пръсти върху предпазителя, както я бяха учили.

На рафта над умивалника беше поставено овално увеличително огледало, коледен подарък от брат ѝ в Ню Мексико. Отгоре със златни

букви беше изписано РАЗХУБАВИ МЕ. Старата Тес го използваше, за да си оправи набързо грима или да си оскубе веждите. Новата Тес го използва, за да огледа очите си. Те бяха кървясали, разбира се, но зениците бяха горе-долу, с еднаква големина. Тя изключи лампата, преброи до двайсет, отново я включи и видя как зениците се свиха. Това също изглеждаше в рамките на нормата. Вероятно нямаше черепна фрактура. Може би сътресение, леко сътресение, обаче...

Откъде да знам! Имам диплома за бакалавър по изкуствата от университета в Кънектикът и разбирам от възрастни дами, които се правят на детективки и в една четвърт от книгата си разменят рецепти, които тегля от интернет и изменям, колкото да не ме съдят за плагиатство. Току-виж тази нощ изпадна в кома или умра от мозъчен кръвоизлив. Патси ще ме намери следващия, път, когато дойде да нахрани Фрици. Трябва да се прегледаш при лекар, Теса Джийн. Не си прави оглушки.

Но ако отидеше на лекар, нещастieto ѝ би могло да стане публично достойние. Лекарите гарантираха поверителност, това беше част от клетвата им, и жена, която си изкарваше хляба като адвокатка, чистачка или агент по недвижими имоти, вероятно можеше да разчита на лекарската тайна. Тес — също, това беше възможно. Даже вероятно. От друга страна, нали видя какво се случи с Фара Фосет: историята гръмна по вестниците, когато някакъв служител в болницата се разбърбил. Лично Тес беше чувала за неволите на един романист, който години наред оглавяваше класациите с креватните подвизи на своите герои. Преди няма и два месеца нейната агентка ѝ сподели най-пикантните слухове на обяд... а Тес слушаше.

„Не просто слушах — помисли си тя, докато гледаше уголемената си, смазана физиономия. — Побързах да предам клюката.“

Даже ако лекарят и медицинският персонал запазеха гробно мълчание за авторката на кримки, която е била пребита, изнасилена и ограбена на връщане от публична проява, какво да кажем за останалите пациенти, които можеха да я забележат в чакалнята? За някои тя нямаше да е просто поредната жена с насинено лице, което на практика крещи за извършен побой. Тя щеше да е писателката от Стоук Вилидж, сещате се коя, преди година-две направиха

телевизионен филм за нейните възрастни детективки, даваха го по Лайфтайм Чанъл; Боже Господи, трябваше да я *видите*.

В последна сметка носът ѝ не беше счупен. Направо не беше за вярване, че нещо може така да боли и да не е счупено, но ето на. Подут (разбира се, миличкият) и наранен, обаче дишаше през него, а на горния етаж имаше викодин, с който тази вечер щеше да овладее болката. Обаче беше „разкрасена“ с няколко жълто-морави петна, ожулена и отекала буза и пръстен от синини по шията. Последното бе най-лошо, защото можеш да се сдобиеш с подобно „бижу“ само по един начин. Също така имаше отоци, синини и охлузвания по гърба, краката и дупето. Но дрехите и чорапогащникът щяха да скрият най-страшните.

Велико. Да съм поетеса и да не го знам.

— За шията... ще си сложа поло...

Абсолютно. Времето през октомври беше подходящо за поло. А на Патси ще каже, че през нощта е паднала по стълбите и си е ударила лицето. Ще каже, че...

— Че ми се е счуло нещо, а Фрици се е замотал в краката ми, когато съм слизала да проверя какво има.

Фрици чу името си и измяука от вратата на банята.

— Ще кажа, че съм ударила глупавото си лице в централната колона долу. Даже бих могла...

Би могла да направи мъничък белег на колоната. Естествено. Вероятно с чука за месо, който беше в някое кухненско чекмедже. Нищо прекалено, един-два удара, колкото да понащърби колоната. Такава скалъпена история не би заблудила лекар (или проникателна възрастна детективка като Дорийн Маркиз, доайен на Клуба по плетиво), но пък би заблудила милата Патси, чийто мъж сигурно нито веднъж не ѝ беше посягал за двайсетте години, откакто бяха заедно.

— Няма от какво да се срамувам — прошепна тя на жената в огледалото. Новата жена с изкривения нос и подпухналите устни. — Няма. — Да, но ако хората узнаеха, би се *почувствала* засрамена. Разголена. Гола жертва.

Ами жените, Теса Дъжйън? Жените в канала?

И за тях щеше да помисли, обаче не сега. Сега беше уморена, натъртена и изтормозена до дъното на душата си.

Дълбоко в нея (в изтормозената ѝ душа) се разгоря жарава от гняв, насочен към мъжа, отговорен за това. Мъжът, който я беше поставил в това положение. Тя погледна револвера, оставен до умивалника, и си даде сметка, че ако той бе тук, щеше да го застреля, без да ѝ мигне окото. Това я накара да се почувства объркана. И малко по-силна.

18.

Тя нащърби колоната на стълбището с чука за месо. Както беше капнала от умора, имаше усещането, че е сън в главата на някаква чужда жена. Разгледа белега, реши, че изглежда някак преднамерен, и го дообработи с още няколко леки удара по краищата. Щом прецени, че белегът би минал за оставен от главата ѝ — там, където лицето ѝ беше пострадало най-зле, — Тес бавно се изкачи по стълбите и тръгна по коридора, като държеше револвера в ръка.

Поколеба се пред откритата врата на спалнята. Ами ако той беше там? Щом е взел чантата ѝ, значи има адреса ѝ. Преди тя да се прибере, алармата не беше включена (ама че немарливост). Нищо чудно да е паркирал наблизко стария си форд F-150. Нищо чудно да е насилнил кухненската брава. Вероятно е използвал само длето.

Ако беше тук, щях да го подуша. Онази миризма на мъжки чорапи. И щях да го застрелям. Никакво „Долу на пода!“ никакво „Горе ръцете, докато набера полицията!“ нищо като на кино. Просто ще го застрелям. Обаче знаеш ли какво щях да кажа първо?

— Харесваш го, харесва те — рече с нисък, стържещ глас. Да. Точно така. Той нямаше да разбере, но тя щеше.

Установи, че някак ѝ се иска да го завари в спалнята си. По всяка вероятност това означаваше, че новата жена съвсем е превъртяла, но какво от това? Ако всичко се разчуеше тогава, щеше да си струва. Ако го застреляше, публичното унижение щеше да стане поносимо. Нека гледа ведро на нещата! Това вероятно щеше да помогне на продажбите!

Бих искала да видя ужаса в очите му щом разбере, че е ударил сетният му час. Така поне малко ще му го върна.

След цяла вечност намери опипом електрическия ключ — разбира се, всеки миг очакваше някой да сграбчи пръстите ѝ. Бавно се съблече, надавайки едно съзливо, жалостиво ридание, когато дръпна ципа на панталона и видя засъхналата кръв по окосмяването на пубиса.

Нагласи водата от душа да е колкото се може по-гореща, изми местата, които позволяваха да бъдат измити, а водата изплакна останалото. Чистата гореща вода. Искаше да отмие миризмата му, както и миризмата на плесен от парчето мокет. После седна на тоалетната чиния. Този път уринирането не беше чак толкова болезнено, но болката, която прорязва главата ѝ, щом се опита — доста нерешително — да изправи носа си, я накара да извика. Е, какво чак толкова се впряга? Нел Гуин, прочутата актриса от елизабетинската епоха, е имала крив нос. Спомняше си, че го е прочела някъде.

Облече бархетна пижама и се дотътри до спалнята, където всички лампи светеха, а Изстисквача на лимони, 38 калибър стоеше на нощното шкафче. Тес си легна с мисълта, че никога няма да заспи, че възпламененото ѝ въображение ще превръща всеки шум от улицата в идването на великана. После Фрици скочи на леглото, сви се до нея и замърка. Така беше по-добре.

Аз съм си вкъщи. Вкъщи, вкъщи, вкъщи.

19.

Когато се събуди, безспорно здравомислещата светлина на шест часа сутринта нахлуваше през прозорците. Тес имаше работа за вършене и решения за взимане, но засега бе достатъчно, че е жива и е в леглото си вместо в канала.

Този път посещението в тоалетната мина почти нормално, нямаше кръв. Тес пак застана под душа, пак направи водата максимално гореща, затвори очи и остави капките да бият по пулсиращото ѝ лице. Когато вече не издържаше, натърка косата си с шампоан бавно и методично, като масажираше с пръсти скалпа, пропускайки нараненото място, където онзи я беше ударил. Отначало одраното място на гърба ѝ смъдеше, но това премина и тя изпита неизразимо блаженство. Изобщо не се сети за сцената с душа от „Психо“.

Открай време мислеше най-добре под душа, пространство като майчината утроба, а точно сега се налагаше здравата да си размърда мозъка.

Не желая да ходя при доктор Хедстром и не е нужно да ходя при доктор Хедстром. Решението е взето, макар че след няколко седмици, смятано от днес, може би когато лицето ми изглежда щогоде нормално, ще трябва да се прегледам за болести, предавани по полов път...

— Не забравяй и теста за СПИН — каза тя и устните ѝ се разтегнаха в гримаса, от което я заболя. Тази мисъл бе страшна. Въпреки това трябваше да направи теста. За да е спокойна. Обаче основният въпрос за тази сутрин бе друг. Беше си лично нейна работа какво ще предприеме или няма да предприеме спрямо себе си, но същото не важеше за жените в канала. Те бяха загубили далеч повече от нея. Ами следващата жена, която великанът щеше да нападне? Че такава ще има, Тес не се съмняваше. Сигурно не през следващия месец или година, но щеше да има. Спря душа и осъзна (за пореден път), че това може дори да е тя, ако великанът отиде да провери и установи, че

не е в канала, а дрехите ѝ са изчезнали от магазина. Ако е преровил дамската ѝ чанта, което бе най-вероятно, значи *действително* разполагаше с адреса ѝ.

— Както и с диамантените ми обици — промърмори. — Гнусният извратеняк ми открадна обиците.

Даже ако той не припареше скоро до магазина и канала, сега тези жени ѝ принадлежаха. Бяха нейна отговорност и тя нямаше да се отметне само защото снимката ѝ можеше да се появи на корицата на някое жълто списание.

В спокойната сутрешна светлина на предградието отговорът беше абсурдно прост: анонимен сигнал в полицията. Професионален автор с десетгодишен стаж, който не се е сетил веднага за това, заслужава жълт картон. Тя щеше да им даде местоположението — изоставената бензиностанция ХАРЕСВАШ ГО ХАРЕСВА ТЕ на Еленовия път — и щеше да опише великана. Нима е трудно да установиш самоличността на такъв мъж? Или пък да издириш син форд F-150 пикап с уплътнения срещу ръжда на предните фарове?

Фасулско.

Само че докато си сушеше косата, очите ѝ се спряха на Изстисквача на лимони, 38 калибър и тя си помисли. „*Прекалено фасулско. Защото...*“

— Какво ме чака? — попита тя Фрици, който седеше на прага и я гледаше със светещите си зелени очи. — Какво точно ме чака?

20.

Час и половина по-късно стоеше в кухнята. Купичката ѝ от зърнената закуска беше накисната в мивката. Втората ѝ чаша кафе изстиваше на барплота, докато тя обясняваше по телефона.

— О, Боже! — възкликна Патси. — Веднага идвам!

— Не, не, добре съм, Патс. А ти ще закъснееш за работа.

— В трудовия ми договор изрично пише, че съботната сутрин не е задължителен работен ден. Ти трябва да отидеш на лекар! Ами ако имаш сътресение?

— Нямам сътресение, само съм шарена като великденско яйце. Срам ме е да отида на доктор, защото бях на три чашки над лимита си. Поне три. Единствената ми разумна постъпка от снощи е, че си поръчах кола да ме докара до вкъщи.

— Сигурна ли си, че носът ти не е счупен?

— Сто процента. — Е... почти сто процента.

— Фрици добре ли е?

Тес избухна в искрен смях.

— Както съм се натряскала, слизам по стълбището посред нощ, защото противопожарната аларма бибитка, спъвам се в котарака и едва не предавам Богу дух, а ти съчувстваш на Фрици. Хубава работа!

— Миличка, не...

— Просто се шегувам — прекъсна я Тес. — Върви на работа и престани да се тревожиш. Просто не исках да се разпициш, като ме видиш. Подредих се като за световно. Ако си имах бивш съпруг, вероятно щеше да решиш, че ме е „уважил“.

— Никой не би посмял и с пръст да те пипне — заяви Патси. — Тежка ти е ръката, момиче.

— Точно така. С мен шега не бива.

— Нещо си прегракнала.

— Сякаш не ми стига другото, май се простудих.

— Добре... ако довечера нещо ти потрябва... пилешка супа... шепа аналгетици с изтекъл срок... дивиди с Джони Деп...

— В такъв случай ще се обадя. Хайде, заминавай. Маниачките на тема мода, които търсят неуловимия шести размер на Ан Тейлър, зависят от теб.

— Я се разкарай — засмя се Патси и затвори.

Тес занесе кафето си на масата. Револверът лежеше там, точно до захарницата. Композицията не беше на Дали, но се родеше с него. Предметите се раздвоиха, когато тя избухна в плач. Причината беше споменът за жизнерадостния ѝ тон. Гласът на лъжата, в която щеше да живее, докато не я направи истина.

— Гадняр! — изкрещя. — Мръсен гадняр! *Мразя те!*

Беше се къпала два пъти за по-малко от седем часа, а се чувстваше мръсна. Беше си направила промивка, но ѝ се струваше, че още го усеща там, неговата...

— Слузта от члена му.

Скочи на крака, едва-едва зърна как уплашеният котарак се втурна по коридора и стигна до мивката точно навреме, за да не оплеска пода. Кафето и зърнената закуска излетяха с един яростен залп. Когато стана ясно, че няма да повръща повече, Тес взе револвера и се качи за още един душ.

21.

Когато свърши с къпането и се загърна с пухкавия халат, който й действаше успокояващо, Тес се изтегна на леглото си, за да помисли откъде да подаде анонимния сигнал. Най-добре от голямо и оживено място. От място с паркинг, така че да затвори телефона и да си обере крушите. Търговският център на Стоук Вилидж май бе подходящ за целта. Освен това беше изправена пред въпроса кои власти да сигнализира. Полицията в Коулич не беше ли твърде провинциална? Май бе по-разумно да се обади в щатската полиция. Щеше да си запише каквото имаше за казване... така обаждането щеше да приключи по-бързо... намаляваше вероятността да забрави нещ...

Тес се унесе, изтегната на леглото върху сноп слънчева светлина.

22.

Телефонът звънеше много отдалеч, от някоя съседна вселена. После спря и Тес чу своя глас на любезно безличния запис, който започваше със „Свързахте се...“ След това някой остави съобщение. Жена. Докато Тес се разсъни, човекът, който я търсеше, затвори.

Тя погледна будилника на нощното шкафче и видя, че е десет без петнайсет. Веднага се разтревожи: може би наистина имаше фрактура на черепа или сътресение. После се отпусна. Предишната вечер се характеризираше с физическа активност. Общо взето, крайно неприятна, но все пак физическа активност. Естествено беше да заспи. Следобед даже можеше да си дремне пак (и непременно да си вземе душ), но първо имаше да свърши една поръчка. Да изпълни една отговорност.

Сложи си дълга пола от туид и пуловер с твърде висока яка, която се диплеше в брадичката ѝ. Това чудесно я устройваше. Бе замаскирала с коректор синината на бузата си. Не успя да я заличи напълно, а най-големите ѝ слънчеви очила не успяха да скрият докрай насинените ѝ очи (подпухналите устни бяха загубена кауза), но все пак гримът помогна. Самото гримиране ѝ даде някаква опора. Някаква котва.

Вече на долния етаж тя натисна копчето на телефонния секретар, като си мислеше, че съобщението най-вероятно е от Рамона Норвил, която следва задължителния за такива мероприятия протокол: на нас ни хареса, дано и на теб да ти е било приятно, отзвукът беше страхотен, моля ти се ела отново (ще има да чакаш), дрън-дрън-дрън. Само дето не беше Рамона. Съобщението беше от една жена, която се представи като Бетси Нийл. Обаждаше се от „Сгагър Ин“.

„Като част от усилията ни да ограничим шофирането след употреба на алкохол, имаме политика да се обаждаме на хората, които оставят колите си на нашия паркинг след затваряне на заведението —

обясняваше Бетси Нийл. — До седемнайсет часа довечера можете да приберете своя форд «Експедишън», регистрационен номер от Кънектикът 775 NSD. След седемнайсет часа автомобилът ви ще бъде закаран с паяк на ваши разноски в «Отличен автомонтаж» на Джон Хигинс Роуд 1500, Северен Коулич. Моля ви се, госпожо, имайте предвид, че не разполагаме с вашите ключове. Сигурно са у вас. — Бетси Нийл направи пауза. — Разполагаме и с други ваши вещи, затова ще ви помоля да дойдете в офиса. Имайте предвид, че ще трябва да ми покажете някакъв документ за самоличност. Благодаря ви и приятен ден.“

Тес седна на дивана и прихна. Преди да изслуша шаблонната реч на тази Нийл, възнамеряваше да стигне с експедишъна до търговския център. Нямах я чантата ѝ, нямаше го ключодържателят, нямаше я проклетата кола, обаче тя си правеше сметката да излезе на алеята, да се качи и...

Облегна се на възглавницата, като се смееше истерично и се удряше с юмрук по бедрото, Фрици я гледаше изпод фотьойла, все едно е луда за връзване. „Тук всички сме луди за връзване, така че си вземи още една чаша чай“ — помисли си и се засмя още по-гръмко.

Когато най-сетне престана (поетапно, както когато намаляваш скоростта след спринт), отново прослуша съобщението. Този път се фокусира върху това, което жената каза за другите нейни вещи. Чантата ѝ ли? Може би дори диамантените обици? Би било прекалено хубаво, за да е истина. Нали?

Щеше да бъде прекалено зрелищно, ако пристигне в „Стагър Ин“ с черна лимузина от „Роял Лимо“, затова позвъни за такси. Диспечерът каза, че с удоволствие ще я закарат до „Шемета“ срещу петдесет долара.

— Съжалявам, че ще ви излезе солено — извини се той, — но обратният курс ще е празен.

— Откъде знаете? — изуми се Тес.

— Ще си прибирате колата, нали? Непрекъснато ни звънят за там, особено през почивните дни. Вярно, понякога ни се обаждат и след караоке вечери. До петнайсет минути таксито ще пристигне на адреса ви.

Тес хапна една паста „Поп-Тарт“ (болеше я при преглъщане, но първият ѝ опит да закуси се оказа неуспешен, а тя бе гладна) и застана край прозореца на дневната, чакайки таксито, подрънквайки с резервните ключове за експедишъна в дланта си. Реши да въведе промяна в плана си. Търговският център в Стоук Вилидж ряпа да яде; след като си прибере колата (и другите вещи, намиращи се при Бетси Нийл), щеше да измине километъра до „Гас и Даш“, за да се обади на полицията оттам.

В това имаше някаква поетична справедливост.

23.

Щом таксито излезе на Еленовия път, пулсът на Тес се учести. Докато стигнат до „Стагър Ин“, той сякаш превиши сто и трийсет удара в минута. Таксиджията сигурно забеляза нещо в огледалото за обратно виждане... а може би въпросът му се дължеше единствено на видимите следи от побоя:

— Всичко наред ли е, госпожо?

— Всичко е супер — отговори тя. — Само дето не ми влизаше в сметките да се връщам тук на сутринта.

— С много хора е така — успокои я шофьорът. Той дъвчеше клечка за зъби, която извършваше бавно и философско пътешествие от единия до другия край на устата му. — Сигурно идвате за ключовете си. На бара ли сте ги забравили?

— О, не се притеснявам за ключовете — ведро заяви тя. — Обаче от бара разполагат с други мои вещи — жената, която телефонира, не уточни какви, а аз и понятие си нямам за какво може да става дума. — *Божичко, все едно говори някоя от моите възрастни детективки.*

Таксиджията превъртя клечката за зъби до начална позиция. В това се състоеше единственият му отговор.

— Ще ви дам още десет долара, за да ме изчакате, докато се върна — обеща Тес и кимна с глава към дискотеката. — Държа да видя, че колата ми ще потегли.

— Проблем никакъв — увери я мъжът.

А ако се разпищя, понеже той е там, идваш на пожар, разбрано?

Ала не би изрекла това даже ако имаше начин да го направи, без да прозвучи като пълно хахо. Шофьорът бе дебелак, навъртял петдесетака, и непрекъснато пъхтеше. Нямаше да се опре на великана, ако работата беше нагласена... както във филм на ужасите.

„Примамена обратно — унило си помисли Тес. — Примамена по телефона от приятелката на великана, която е луда като него.“

Глупава, параноична идея, но пътят до вратата на „Стагър Ин“ ѝ се стори дълъг, а маратонките ѝ сякаш силно тропаха по сбитата пръст: *трак-трон-трак*. Паркингът, който снощи представляваше море от коли, сега беше опустял с изключение на четири автомобилни островчета, сред тях и нейният експедишън. Намираше се съвсем в дъното на паркинга — естествено, че той не е искал да се набива на очи, докато го оставя — и Тес видя предната лява гума. Тя беше обикновена и стара и не се връзваше с останалите три, но иначе изглеждаше наред. Той ѝ бе сменил гумата. Как иначе. Как иначе е преместил експедишъна от своята... от своята...

Почивна станция. Зона за убийства. Закарал го е тук, паркирал е, върнал се е в изоставения магазин и е отпрашил със стария си F-150. Пак добре, че не съм се свестила по-скоро; щеше да ме завари как обикалям като муха без глава и сега нямаше да съм тук.

Тя се озърна през рамо. В онези филми, за които сега не спираше да мисли, таксиджията непременно щеше да даде газ (*изоставяйки ме на произвола на съдбата*), но ето че още си стоеше там. Тес помахна на шофьора и той на свой ред ѝ помахна. Засега ѝ вървеше по мед и масло. Нейната кола бе тук, а великанът го нямаше. Великанът се намираше в дома си (в своето леговище) и най-вероятно отмаряше след снощните преживявания.

Табелката на вратата гласеше НИЕ СМЕ ЗАТВОРЕНИ. Тес почука, но никой не ѝ отвори. Натисна бравата, която поддаде, и в главата ѝ отново се заредиха зловещи филмови интриги. Най-глупавите сюжети, където бравата винаги поддава, а героинята извиква (с треперещ глас): „Има ли някой?“ Зрителите са наясно, че тя трябва да е луда, за да влезе, но точно това става.

Тес пак се озърна към таксиметровия шофьор, видя, че я чака, напомни си, че носи зареден револвер в чантата си, и влезе.

24.

Озова се във фойе, което заемаше цялата дължина на паркинга. Стените бяха украсени с рекламни снимки: музикални формации в кожа, музикални формации по джинси, момичешки формации по миниполи. След гардероба се простираше допълнителен бар — без табуретки, само барплот, където да изпиеш едно, докато чакаш някого, защото барът вътре е претъпкан. Над редиците бутилки светеше една-единствена червена реклама: БУДВАЙЗЕР.

Ти харесваш Буд, Вайзер харесва теб.

Тес си свали черните очила, за да не се спъне някъде, прекоси фойето и надникна в главното помещение. То беше огромно и миришеше на бира. Имаше дискокълбо, което сега бе угаснало и не се въртеше. Дървеният под ѝ навя спомени за пързалката за ролкови кънки, където с приятелките ѝ практически живееха през лятната ваканция между осми клас и гимназията. Инструментите още бяха разположени на подиума — красноречив намек, че зомби-хлебарите ще се върнат довечера за още една конска доза рокендрол.

— Ехо! — отекна гласът ѝ.

— Ето ме — тихо се обади някой зад нея.

25.

Ако гласът беше на мъж, Тес щеше да изпищи. Навреме сподави вика си, ала се извъртя толкова бързо, че залитна. Жената, застанала в нишата на гардероба — нисичка и тънка като вейка, да я духнеш, ще падне — примигна изненадано и отстъпи назад.

— Ехей, по-спокойно.

— Стреснахте ме — каза Тес.

— Видях. — Лицето на мъничката жена представляваше съвършен овал сред облак тупирана черна коса. В облака беше забоден молив. Пронизителните сини очи изглеждаха разногледни. „Момиче на Пикасо“ — помисли си Тес.

— Бях в офиса. А вие госпожата с експедишъна ли сте, или госпожата с хондата?

— Експедишъна.

— Да носите документ за самоличност?

— Даже два, но само един е с моя снимка. Паспортът ми. Всичко друго беше в чантата. В другата ми чанта. Реших, че може би е при вас.

— Не, съжالياвам. Може би сте я пъхнали под седалката или кой знае къде. Ние гледаме само в жабките, а дори това не можем да направим, когато колата е заключена. Вашата не беше, а телефонният ви номер беше изписан на талона със застраховката. Досещате се, че така сме ви открили. Може би ще си намерите чантата вкъщи. — Гласът на Нийл внушаваше, че това е малко вероятно. — Паспортът ще свърши работа, стига да си приличате със снимката.

Нийл отведе Тес до една врата в дъното на гардероба и оттам я преведе по тесен, криволичещ коридор, който заобикаляше централното помещение. По стените бяха окачени още снимки на музикални формации. По едно време ги лъгнаха хлорни изпарения, които раздразниха очите на Тес и разраненото ѝ гърло.

— Ако ви се струва, че сега тоалетната мирише, трябва да дойдете тук, когато купонът е в разгара си — подхвърли Нийл и

добави: — Уф, забравих — вече сте идвали.

Тес отмина забележката без коментар.

В края на коридора имаше врата с надпис СЛУЖЕБЕН ВХОД. Офисът беше просторен, приятен, огрян от утринната светлина. На стената над лепенка с лозунга ДА, НИЕ МОЖЕМ беше закачена снимка на Барак Обама. Тес не виждаше таксито си — сградата пречеше, — обаче виждаше сянката му.

Така ми харесваш. Чакай там и си заработи десетачката. А ако аз не изляза, ти недей да влизаш след мен. Просто извикай полицията.

Нийл седна зад бюрото в ъгъла.

— Дайте документите.

Тес отвори чантата си, забави се за кратко с револвера 38-ми калибър и измъкна паспорта и картата си от писателската гилдия. Нийл бегло погледна снимката на паспорта, но щом зърна картата, очите ѝ се ококориха.

— Вие пишете кримките за Уилоу Гроув!

Тес радостно се усмихна. Устните я заболяха.

— Виновна по обвинението. — Гласът ѝ беше пресипнал, сякаш беше прекарала тежка настинка.

— Баба ми обича тези книги!

— Много баби ги обичат — съгласи се Тес. — Когато обичта най-сетне се прехвърли към следващото поколение — което не живее с едната пенсия, — ще си купя замък във Франция.

Понякога тази реплика ѝ спечелваше усмивка. Не и от госпожа или госпожица Нийл.

— Дано това не се е случило тук. — Не се изрази по-конкретно, нямаше нужда. Тес знаеше какво има предвид, а Бетси Нийл знаеше, че тя знае.

Тес едва не повтори историята, с която бе минала пред Патси: бибипкащата аларма за дим, котаракът в краката ѝ, ударът в носещата колона, но прецени, че няма смисъл. Тази жена изглеждаше оправна и вероятно гледаше да не се мотае тук, когато заведението работи — очевидно не хранеше илюзии какво става по малките часове, когато гостите на „Стагър Ин“ се напият. Та нали тя идваше рано събота сутрин, за да се обади за колите. Вероятно се беше наслушала на история със среднощни препъвания и падания, подхлъзвания под душа и прочие, и прочие.

— Не беше тук — успокой я Тес. — Не се безпокойте.

— И на паркинга ли не беше? Ако сте пострадали там, ще се наложи господин Ръмбъл да си поговори с охраната. Той е шефът, а охраната е длъжна редовно да следи мониторите в натоварените вечери.

— Случи се, след като си тръгнах.

Наистина трябва да се обадя анонимно, ако въобще се обадя. Защото сега лъжа, а тя ще запомни.

Ако въобще щяла да се обади? Разбира се, че щеше. Нали така?

— Много съжалявам. — Нийл млъкна, сякаш бе в разногласие със себе си: — Не искам да ви засегна, но на първо място изобщо не сте имали работа на място като това. Случило ви се е нещо грозно и ако новината излезе по вестниците... е, на баба ще ѝ е много мъчно.

Тес се съгласи. И понеже умееше да съчинява истории (та нали с този талант си плащаше сметките), сега съчини една:

— Кофти гадже е по-отровно от змийски зъб. Мисля, че е казано в Библията. Или пък в шоуто на доктор Фил. Така или иначе скъсах с него.

— Много жени го казват, после се размекват. А мъж, който е посегнал веднъж...

— Пак ще посегне. Да, знам, бях много глупава. Щом чантата ми не е у вас, с какви мои вещи разполагате?

Бетси Нийл се завъртя на стола си (слънцето озари лицето ѝ, като за миг открои тези необикновени сини очи), отвори един шкаф и извади Том Томтом. Тес се зарадва да види старото си другарче в пътешествията.

— Нямаме право да вадим каквото и да било от колите на клиентите, само взимаме адреса и телефонния номер, ако можем, после заключваме, обаче не ми се искаше да оставям това. Крадците като нищо биха счупили прозореца, за да се доберат до такава апетитна мръвка, а джипиесът беше отгоре на таблото.

— Благодаря ви. — В очите на Тес зад тъмните очила напиреха сълзи, но тя ги спря с усилие на волята. — Много добре сте се сетили.

Бетси Нийл се усмихна, което мигновено преобрази строгото ѝ изражение, и премина на „ти“:

— Моля, няма защо. А когато гаджето ти допълзи, молейки за втори шанс, помисли за баба ми, за всичките си верни читатели и му

кажи да си обира крушите. — Тя се замисли. — Само че веригата на вратата да е сложена. Защото зло гадже наистина е по-отровно от змийски зъб.

— Много разумен съвет. Слушай, трябва да тръгвам. Помолих таксито да ме изчака, докато не стане ясно, че наистина ще си взема колата.

Всичко щеше да приключи така — наистина така, — но тогава Нийл с подобаващо смирение я помоли да даде автограф за баба й. Тес естествено се съгласи и напук на всичко, което й се беше струпало на главата, с настроение проследи как Нийл измъква някакъв стар документ и откъсва с линия логото на „Стагър Ин“ преди да й го подаде.

— Напиши „На Мери, истинска почитателка.“ Може ли?

Можеше. Добавяше датата, когато й дойде вдъхновение.

— Един мъж ми помогна, когато с гаджето ми се... кажи го де... борехме. Ако не беше той, сигурно щях да пострадам по-лошо. — *Да! Даже можеха да ме изнасят!* — Бих му благодарила, само че не му зная името.

— Едва ли ще успея да ти помогна. Аз съм само служителка в офиса.

— Обаче живееш наблизко, нали?

— Да...

— Срецнах го край малкия магазин на пътя.

— „Гас и Даш“ ли?

— Май така се казва. Там се скарахме с гаджето. За колата. Аз не исках да карам, а и на него не давах. Непрекъснато спорехме, докато вървахме по пътя... препускахме по пътя... препускахме като елени по Еленовия път.

Другата жена се усмихна, сякаш много пъти беше чувала шегата.

— Мъжът се появи с един стар син пикап, с онези пластмасови уплътнения срещу ръжда на гривните...

— „Бондо“ ли?

— Май така се казва. — Прекрасно знаеше, че така се казва. Баща й използваше толкова много кит да кърпи старото си возило, че компанията спокойно можеше да се издържа само от неговите поръчки. — Както и да е, спомням си, че щом излезе от пикапа, ми хрумна, че той не го кара, а го носи.

Побутна хартийката с автографа обратно към Бетси Нийл и видя, че тя широко се усмихва.

— Охо, май се сещам кой е.

— Сериозно?

— Голям ли беше или същинска грамада?

— Същинска грамада — отговори Тес. Изпита някакво особено, бдително щастие, което сякаш бе разположено не в главата ѝ, а в центъра на гърдите. Така се чувстваше, когато брънките на някакъв странен сюжет започваха да се затягат здраво, като дръжки на плетена чанта. Винаги се чувстваше хем изненадана, хем не, когато това се случваше. Не съществуваше подобно удовлетворение.

— Случайно забеляза ли дали има пръстен на кутрето си? С червен камък?

— Да! Като рубин! Само че прекалено голям, за да е истински. Носеше кафява шапка...

Нийл кимна:

— С пръски от белина. От десет години носи този парцал. Описваш Големия шофьор. Не знам къде живее, но е тукашен — или от Коулич, или от Нестор Фолс. Засичам го ту в супермаркета, ту в железарията, ту в „Уолмарт“ — на такива места. А такъв образ не се забравя. Истинското му име е Ал — нещо полско. Фамилията му е трудна за произнасяне — Стрелкович, Станковиц, нещо от този род. Обзалагам се, че ще го намеря в телефонния указател, защото с брат му държат фирма за автопревози. Мисля, че се казва „Ястреб“. Или пък „Орел“. Във всеки случай беше някаква птица. Да проверя ли?

— Не, благодаря — любезно отвърна Тес. — Ти ми свърши достатъчно услуги, а таксито ме чака.

— Добре. Бъди така добра да стоиш далеч от това твое гадже. Както и от тази дискотека. Разбира се, ако споменеш пред някого, че съм ти го казала, ще трябва да те намеря и да те убия.

— С пълно право — усмихна се Тес. — Така ще ми се пада. — На прага тя се обърна. — Може ли още една услуга?

— Ако ми е по силите.

— Ако случайно видиш Ал — нещо полско, не му споменавай, че сме разговаряли. — Усмихна се още по-широко. Усмихна се, въпреки че устните я заболяха. — Държа да го изненадам. С някое подаръче или нещо подобно.

— Няма проблем.

Тя се позабави още малко на прага.

— Направо се влюбих в очите ти.

Нийл се усмихна и вдигна рамене.

— Мерси. Малко съм разногледа, нали? Някога много се впрягах, а сега...

— А сега ги смяташ за плюс — завърши Тес. — Дораснала си за тях.

— Предполагам. Двайсетгодишна даже поработих като модел. Но знаеш ли какво? Понякога е по-добре да надраснеш нещата. Например вкуса към мъже-побойници.

По това нямаше какво да се каже.

26.

Тя провери дали експедишънът ще потегли, след което даде на таксиджията не десетачка, а двайсетачка. Той сърдечно ѝ благодари и подкара към магистрала 84. Тес го последва, но не преди да включи Том в буксата на запалката и да го зареди.

— *Привет, Тес* — обади се Том. — *Виждам, че поемаме на път.*

— Само до вкъщи, Томи — отвърна тя и излезе от паркинга, като съзнаваше, че шофира с гума, сменена от човека, който едва не я беше убил. Ал — нещо полско. Камионджия и превозвач. — С една спирка по пътя.

— *Не зная какви ги мислиш, Тес, обаче бъди внимателна.*

Ако си беше вкъщи вместо в колата, Фрици щеше да направи този коментар и тя пак нямаше да е изненадана. От малка си измисляше гласове и диалози, въпреки че като осем-деветгодишна престана да го прави пред други хора, освен ако не беше на майтап.

— И аз не знам какви ги мисля — отвърна, ала не беше съвсем вярно.

Нагоре се намираше пресечката с шосе 47 и „Гас и Даш“. Тес сигнализира, зави и паркира експедишъна между двата телефонни автомата. Видя номера на „Роял Лимузин“, изписан на прашната стена между тях. Цифрите бяха наклонени, разлети, изписани от пръст, който не е можел да се спре. Полазиха я тръпки и тя притисна ръце до гърдите си. После излезе и отиде до телефона, който още работеше.

Табелката с упътването беше издраскана — може би с ключ за кола от някой пияница, — но важната информация още се четеше: спешните повиквания са безплатни, просто вдигнете слушалката и наберете 911. Фасулско.

Тя натисна деветката, поколеба се, натисна единица и пак се поколеба. Живо си представи пинята^[1] и жена, която се кани да я удари с пръчка. В скоро време всичко, скрито вътре, щеше да се изсипе на показ. Нейните приятели и познати щяха да научат, че е била изнасилена. Патси Маклейн щеше да узнае, че спъването във Фрици в

тъмното е лъжа, породена от срама... и че Тес не ѝ е вярвала достатъчно, за да сподели истината. Но всъщност това не беше главното. Колко му е да изтърпи малко обществено внимание, ако така ще попречи на мъжа, наречен от Бетси Нийл Големия шофьор, да изнасили и да убие друга жена. Тес си даваше сметка, че дори може да я изкарат героиня — това ѝ се струваше невъзможно снощи, когато така я болеше при уриниране, че ѝ идваше да закрепчи, а откраднатите гащички, стърчащи от джоба на великана, не ѝ излизаха от ума.

Само че...

— Мен какво ме грее? — запита отново. Изрече думите много тихо, взирайки се в телефонния номер, изписан на прашната стена. — Мен какво ме грее?

После ѝ дойде наум: „Имам револвер и умея да стрелям.“

Затвори телефона и се върна в колата. Погледна екрана на Том, който показваше пресечката на шосе 47 и Еленовия път.

— Трябва да го обмисля допълнително — каза Тес.

— *Какво има да му мислиш?* — попита Том. — *Ако го убиеш и те хванат, ще отидеш в затвора. Нищо, че си била изнасилена.*

— Точно това трябва да обмисля — рече тя и излезе на шосе 47, което щеше да я отведе до магистрала 84.

В събота сутрин движението на голямата магистрала не беше натоварено и Тес се чувстваше добре зад волана. Облекчена. Нормално. Том мълчеше, докато не подминаха табелата ИЗХОД 9 СТОУК ВИЛИДЖ 4 КМ.

— *Сигурна ли си, че е било случайно?*

— Кое? — Тя се сепна и подскочи. Беше чула думите на Том да излизат от нейната уста, изговорени с гърления глас, който винаги използваше въображаемото си „аз“ от въображаемите си диалози (този глас нямаше нищо общо с робогласа на Том Томтом), но мисълта сякаш не бе *нейна*.

— Да не казваш, че копелето случайно ме е изнасило?

— *Не* — отвърна Том. — *Казвам, че ако зависеше от теб, щеше да се върнеш по пътя, по който си дошла. По този път Магистрала 84. Но нали някой много знаеше? Някой знаеше пряк път.*

— Да — съгласи се тя. — Рамона Норвил. — Обмисли възможността и поклати глава. — От девет кладенеца вода носиш, друже мой.

На това Том не отговори.

---

[1] Пинята е била глинена делва с лика на езическо божество, която древните ацтеки ритуално чупели с тояги и пръчки. Съдържанието, което се изливало на земята, символизирало изобилие и дарове от божествата. — Б.пр. ↑

27.

Планът ѝ беше, след като напусне „Гас и Даш“, да влезе в интернет и да издири компания за превози, вероятно малка и независима, със седалище в Коулич или някое от съседните градчета. Компания с име на птица, може би ястреб или орел, Детективките от Клуба по плетиво щяха да постъпят точно така; те обожаваха компютрите си и си разменяха съобщения като пристрастени тийнейджърки. Като се изключат другите съображения, би било интересно да види дали нейната версия на аматьорско разследване ще проработи в истинския живот.

Докато караше по изходната рампа от магистрала 84, на два километра от къщата си Тес реши, че първо ще се позанимае с Рамона Норвил. Кой знае, току-виж станало ясно, че освен „Букс & Браун Бегърс“ тя председателства някое гражданско сдружение за превенция на изнасилванията в Чикопи. Даже беше правдоподобно. Отдалеч си личеше, че домакинята на Тес е не просто лесбийка, а *активна* лесбийка. Жени с подобни убеждения често недолюбваха хора, които смятат, че мъжете поначало не са изнасилвачи.

— *Много подпалвачи членуват в местните доброволчески отряди за борба с пожарите* — отбеляза Том, когато тя завиваше на своята улица.

— Това пък какво ще рече?

— *Че не бива да елиминираш никого заради публично афишираните му убеждения. Госпожите от Клуба по плетиво никога не биха го сторили. Обаче непременно я провери в интернет.* — Том говореше с бащински тон, който малко я изненада. И леко я подразни.

— Колко мило, че ми разрешаваш, Томас — процеди тя.

28.

Ала когато седна в кабинета си пред включения компютър, през първите пет минути само се взираше в екрана с логото на „Епъл“ и се чудеше дали наистина смята да открие великана и да стреля с оръжието си, или това е само фантазиране, на каквото се отдават професионалните лъжци като нея. В случая — фантазия за отмъщение. Тя отбягваше подобни филми, но знаеше, че ги има: не можеш да отбягваш културата на своя народ, освен ако не си пълен саможивец, а Тес не беше. Във филмите за отмъщение завидно мускулести мъжаги като Чарлс Бронсън и Силвестър Сталоун не се обръщаха към полицията, а се саморазправяха с лошите. Вземаха закона в свои ръце: *„Ще ти върна тъпкано, копеле!“* Ако не се лъжеше, дори Джоди Фостър, една от най-известните възпитанички на Йейл, беше играла в подобен филм. Тес не си спомняше заглавието. Може би „Храбрата жена“? Все едно.

Компютърът превключи на скрийнсейвър с думата за деня. Днешната дума беше корморан, което по една случайност беше птица.

— Когато изпрацате безценните си стоки с логистично дружество „Корморан“, ще имате чувството, че те летят — с плътен глас изрече Тес, уж бе Том. Натисна един клавиш и скрийнсейвърът изчезна. Тя влезе в интернет, но като за начало не в някоя търсачка. Първо влезе в YouTube и написа РИЧАРД УИДМАРК, без да има представа защо постъпва така. Без да има съзнателна представа.

„Може би искам разбера дали този актьор действително е достоен за вниманието на феновете — помисли си тя. — Рамона определено е на това мнение.“

Имаше много клипове. С най-висок рейтинг се ползваше една шестминутна компилация, кръстена **ТОЙ Е ЛОШ, СТРАШНО ЛОШ**. Бяха я гледали неколкостотин хиляди души. Съдържаше сцени от три филма, но Тес остана като прикована от първата сцена. Черно-бялата лента изглеждаше да е от някоя халтура... но определено бе от *онези* филми. Даже заглавието го подсказваше: „Целувката на смъртта“.

Изглежда целия клип и два пъти се върна на „Целувката на смъртта“. Уидмарк играеше ухилен гангстер, който заплашваше възрастна жена в инвалидна количка. Търсеше информация: „Къде се е дянало синчето ти, дете много дрънка?“ Възрастната жена отказваше да му каже и той продължаваше: „Знаеш ли какво ги правя тия, дете пропяват? Гръмвам ги в корема, за да овършеят хубаво земята и да им дойде акълът.“

Той обаче не застреля старата жена в корема. Завърза я за количката с шнур на лампата и я засили по стълбите.

Тес излезе от YouTube, провери Ричард Уидмарк и откри каквото очакваше предвид въздействието на краткия откъс. Въпреки че след това бе играл в много филми, повечето пъти добрия герой, той беше запомнен с „Целувката на смъртта“ като кискащия се психопат Томи Удо.

— Голяма работа — каза Тес. — Понякога пурата е просто пура.

— Което какво ще рече? — поинтересува се Фрици от перваза, където се бе изтегнал на припек.

— Ще рече, че Рамона вероятно се е влюбила в него, след като го е гледала в ролята на героичен шериф или смел капитан на боен кораб, или нещо от този род.

— Сигурно — съгласи се Фрици, — защото ако си права по отношение на сексуалната ѝ ориентация, тя вероятно не си прави кумири от мъже, които убиват старици в инвалидни колички.

Разбира се, че това бе вярно. Право в десетката, Фрици.

Котаракът скептично погледна Тес:

— Но може би тук грешиш.

— И така да е, лошите психопати си *нямат* мажоретки.

Думите не бяха излезли от устата ѝ, а Тес осъзна каква велика глупост е изрекла. Щом лошите психопати си нямаха мажоретки, нямаше още да се произвеждат филми за извратения с хокейната маска и жертвата на изгаряне с ножици вместо пръсти. Но Фрици спазва добрия тон и не започна да ѝ се смее.

— Само това липсваше — промърмори Тес. — Ако много се изкушаваш, спомни си кой ти пълни купичката.

Провери Рамона Норвил в търсачката на Гугъл, излязоха четирийсет и четири хиляди резултата; добави *Чикони* и резултатите намаляха до по-поносимите хиляда и двеста (макар Тес да си знаеше,

че и от тях повечето ще се окажат ненужен пълнеж). Първата смислена находка се появи от вестник „Уикли Римаиндър“ и се отнасяше до самата Тес: БИБЛИОТЕКАРКАТА РАМОНА НОРВИЛ СЪОБЩАВА: „ПЕТЪК ЩЕ Е ДЕН ЗА ДЕТЕКТИВКИТЕ ОТ УИЛОУ ГРОУВ.“

— Ето ме и мен, звездата — изкоментира Тес. — Ура за Теса Джийн. Дай да видим моята поддържаща актриса. — Само че когато плъзна стрелката нагоре по страницата, откри единствено своя снимка. Онази фотография с официална рокля с голи рамене, която нейната асистентка обичайно изпращаше. Сбърчи нос и се върна пак на Гугъл, без да е сигурна защо толкова държи отново да види Рамона — просто държеше и толкова. Когато най-сетне откри снимка на библиотекарката, видя това, което подсъзнанието ѝ вече е подозирало, ако се съди по коментарите на Том на път за вкъщи.

Снимката бе поместена в репортаж от третия августовски брой на „Уикли Римаиндър“. Заглавието гласеше КОИ ПИСАТЕЛИ ЩЕ ГОСТУВАТ НА БРАУН БЕГЪРС ПРЕЗ ЕСЕНТА. Рамона Норвил стоеше на стъпалата пред библиотеката, усмихваше се и примижаваше заради слънцето. Лоша снимка, направена от работещ на парче фотограф без кой знае какъв талант, и лош (но вероятно типичен) избор на дрехи от страна на Норвил. Сакото с мъжка кройка я правеше широка в раменете като професионален бейзболист. Ниските ѝ кафяви обувки бяха много грозни. Твърде впитите сиви панталони подчертаваха онова, което Тес и приятелките от прогимназията наричаха „тлъсти кълки“.

— Триста дяволи, Фрици! — Гласът ѝ пресекваше от ужас. — Виж това.

Фрици не дойде да погледне, нито отговори — и как, при положение че беше прекалено разстроена, за да преправи гласа му?

„Провери какво виждаш — посъветва се тя. — Преживя ужасен шок, Теса Джийн, може би най-големия шок, който може да се стовари върху една жена, с изключение на фатална диагноза в лекарския кабинет. Затова провери.“

Затвори очи и извика образа на мъжа от стария пикап „Форд“. Отначало беше изглеждал толкова дружелюбен. *Отде да знаеш, че ще се натресеш на Веселия зелен великан?*

Само дето не беше зелен; беше почернял от слънцето здравеняк, който не кара пикапа си, а го носи.

Рамона Норвил, неголям шофьор, но откъдето и да го погледнеш голяма библиотекарка, беше твърде възрастна, за да му е сестра. А ако сега беше лесбийка, невинаги е била такава, защото приликата бе неоспорима.

Освен ако жестоко не се лъжа, гледам снимка на майката на моя изнасилвач.

29.

Тя отиде в кухнята да пийне вода, но само с вода нямаше да стане. Преполовена бутилка текила се мъдреше в дъното на кухненския шкаф незнайно откога. Тес я извади, помисли да вземе чаша, но направо надигна шишето. Текилата опари устата и гърлото ѝ, но иначе ѝ подейства добре. Отново отпи, този път по-малко, и прибра текилата. Не смяташе да се напива. Точно днес имаше нужда да е с трезва глава.

Гняв — най-големият, най-истински гняв, откакто беше зрял човек — я завладя като треска, но тази треска нямаше нищо общо с изкараните досега. Тя циркулираше в тялото ѝ като странен серум — първо студено отдысно, после горещо отляво, където е сърцето. Сякаш не засягаше главата ѝ, която беше бистра. И то по-бистра, след като си пийна текила.

Направи няколко бързи кръгчета из кухнята, навела глава, масажирайки с ръка пръстена от синини по шията си. Не ѝ хрумна, че обикаля кухнята, както обикаляше изоставения магазин, след като изпълзя от канала, който Големия шофьор бе нарекъл за нейна гробница. Действително ли смяташе, че Рамона Норвил я е изпратила — нея, Тес — при сина си психопат като един вид жертвоприношение? Имаше ли такава вероятност? Нямаше. Всъщност откъде да е сигурна, че двамата са майка и син, съдейки по една лоша снимка и по памет?

Обаче имам слонска памет. И съм добра физиономистка.

Е, тя така мислеше, но вероятно същото се отнасяше за всички хора. Нали?

Да, а идеята е шантава. Не си криви душата.

Не си кривеше душата, но беше виждала по-шантави неща по програмите за истински престъпления (които редовно следеше). Жените от кооперацията в Сан Франциско, които години наред убивали своите възрастни наематели, за да присвоят пенсиите им, и ги заравяли в задния двор. Пилотът, който изпратил в отвъдното съпругата си и замразил трупа във фризера, за да го прекара през

дърворезачката зад гаража. Мъжът, който упоил децата си с газолин и ги сготвил като бройлери, за да е сигурен, че жена му никога няма да упражнява родителските права, които ѝ били присъдени. Майка да изпраща жертви на сина си беше потресаващо и невероятно... обаче не и невъзможно. Щом нещата опираха до двусмислената (без)образност на човешкото сърце, границите май не важаха.

— И таз добра! — Ужас и гняв се преплитаха в гласа ѝ. — И таз добра, и таз добра, и таз добра!

Разбери. Разбери със сигурност. Ако можеш.

Тес се завърна при своя благонадежден компютър. Ръцете ѝ силно трепереха и тя на три пъти се опита да въведе ПРЕВОЗВАЧИ КОУЛИЧ в полето на търсачката. Накрая успя, натисна ентър и резултатът се появи отгоре в списъка: АВТОПРЕВОЗИ ЧЕРВЕН ЯСТРЕБ. Оттам влезе в уебсайта на фирмата, където я посрещна лоша анимация на голям камион с червен ястреб отстрани и смахнат, ухилен шофьор зад волана. Камионът прекоси екрана отдясно наляво, обърна се, прекоси отляво надясно, после пак се обърна. Безкрайно пътуване на чомпи. Мотото на фирмата проблясваше в червено, бяло и синьо над рисуваното камионче: УСМИВКИТЕ ИДВАТ С ОБСЛУЖВАНЕТО!

За желаещите да пътешестват отвъд гостоприемния екран имаше четири-пет възможности, в това число телефонни номера, ценоразпис и отзиви на доволни клиенти. Тес ги пропусна и кликна върху последния ред, който гласеше: ВИЖТЕ НАЙ-НОВОТО ПОПЪЛНЕНИЕ В НАШИЯ АВТОПАРК! Щом картинката се появи, и последното парченце се намести.

Снимката беше много по-добра от тази на Рамона Норвил на стъпалата пред библиотеката. Изнасилвачът на Тес седеше зад волана в лъскавата кабинка, на чиито врата с причудливи букви бе написано: АВТОПРЕВОЗИ ЧЕРВЕН ЯСТРЕБ КОУЛИЧ, МАСАЧУЗЕТС. Той не носеше кафявата шапка с пръски от белина, а русата остра къса коса подсилваше едва ли не зловецко приликата с майка му. Неговата жизнерадостна, предразполагаща усмивка бе същата, което Тес помнеше от вчерашния следобед. Същата, с която ѝ каза: *Вместо да ти сменям гумата, що да не те изучавам? А?*

Отизиране в снимката цикълът на странния серум на гнева, който протичаше в системата ѝ, се ускори. В слепочията ѝ се появи бучене, което не беше точно главоболие. Всъщност бе приятно.

Той носеше пръстена с червеното стъкълце.

Надписът под снимката гласеше: „Ал Стрелке, управител на фирма за автопревози «Червен ястреб», зад волана на последната придобивка на фирмата: *Питърбилт 389* от 2008. Могъщият автовоз Пит сега е на разположение на всичките ни клиенти, които са **НАЙ-ГОТИНИТЕ В СТРАНАТА**. Вижте само! Ал не прилича ли на горд татко?“

Чу го как я обижда, че е кучка — мрънкаща курва и кучка, — и сви ръце в юмруци. Усети как ноктите ѝ се забиват в дланите и стисна още по-здраво, наслаждавайки се на болката.

Горд татко. Очите ѝ неизменно се връщаха на този израз. Горд татко. Гневът все повече се ускоряваше и обикаляше тялото ѝ, както тя беше обикаляла кухнята. Както тя беше обикаляла магазина снощи, ту идвайки на себе си, ту изключвайки напълно — като актриса, която ту изчезва на сцената, ту се мярка под светлината на някой прожектор.

Ще си платиш, Ал. А ченгетата да си гледат работата. Ще се разплащаш с мен.

Налице беше и въпросът с Рамона Норвил. Гордата майка на гордия татко. Въпреки че Тес още не се бе уверила нейното съучастие. Донякъде това се дължеше на нежеланието да повярва, че една жена би допуснала нещо толкова ужасно да се случи на друга жена, но също така имаше по-невинно обяснение.

Чикопи не беше Бог знае колко далеч от Коулич и Рамона сигурно винаги минаваше направо по Еленовия път.

— За да погостува на сина си — кимна Тес. — За да погостува на гордия татко с лъскавия автовоз Пит. Като нищо може тя да го е снимала зад волана.

Та защо да не препоръча любимия си маршрут на гостуващата авторка?

Но защо не каза: „Всеки път минавам оттам, когато отивам на гости при сина си.“ Нямах ли да е естествено?

— Може би не разговаря с непознати за Стрелке-фазата от живота си — предположи. — Фазата, преди да открие късата коса и удобните обувки. — Не беше изключено, но как да обясни гредите с гвоздеи? Капанът. Норвил я изпрати по онзи път, а капанът е бил заложен предварително. Дали му се е обадила? Обадила се е с думите: *„Пращам ти едно сочно парче, не я изпускай?“*

Това все още не означава, че е била замесена... съзнателно замесена. Колко му е гордият татко редовно да се осведомява за гостуващите автори?

— Нищо работа — изкоментира Фрици, след като скочи върху картотеката. Заблiza едната си лапичка.

— А ако си е харесал снимка... на една сравнително привлекателна писателка... вероятно се е досетил, че майка му ще я изпрати по... — Тес млъкна. — Не, тук нещо не се връзва. Без входяща информация от мамчето как ще е разбрал, че ще се връщам с кола до дома си в Бостън? Или че ще летя със самолет до дома си в Ню Йорк?

— Ти го провери в Гугъл — обади се Фрици. — Може би и той те е проверил там. Както и тя. В последно време всичко го има в интернет; ти сама го каза.

Това вече се връзваше, макар и доста хлабаво.

Тес реши, че има само един начин да узнае със сигурност. Като посети ненадейно Норвил. Като я погледне в очите. Ако в тях не се четеше нищо освен изненада и любопитство какво е провокирало завръщането на създателката на Уилоу Гроув... ще навести Рамона не в библиотеката, а в дома ѝ... това едно на ръка. Но ако прочете в очите ѝ страх, който може би е породен от мисълта *защо си тук, а не в ръждясалия канал под Еленовия път...* тогава...

— Тогава ще е различно, Фрици. Нали?

Той впери в нея лукавите си зелени очи, като продължаваше да ближе лапичката си. Тази лапичка изглеждаше безобидна, ала в нея се криеха нокти. Тес ги беше виждала, а понякога и усещала.

Разбрала е къде живеея; да видим дали ще мога да ѝ върна услугата.

Пак заработи с компютъра, като този път потърси уебсайта на „Букс & Браун Бегърс“. Беше напълно сигурна, че ще го открие — днес куцо и сакато имаше уебсайт, даже затворници с доживотни присъди имаха уебсайтове — и го откри. Веригата книжарници публикуваше интересни бележки за своите членове, рецензии за книги и неофициални резюмета — не точно протоколи — от организирани срещи с автори. Тес избра тях и започна да превърта. Не след дълго откри, че срещата от десети юни се е провела в дома на Рамона Норвил в Брустър. Тес никога не беше ходила в градчето, но знаеше къде е: вчера на път за ангажимента си беше подминала неговата зелена

табела на магистралния разклон. То се намираше само на две-три отбивки южно от Чикопи.

След това влезе в данъчните регистри на община Брустър и плъзна курсива надолу, докато не откри името на Рамона. Предишната година тя беше платила 913,06 долара данък недвижими имоти. Адресът на въпросния имот беше Лейсмейкър Лейн, 75.

— Падна ли ми, скъпа — рече Тес.

— Трябва да обмислиш как ще действаш — посъветва я Фрици.
— И колко далеч искаш да стигнеш.

— Ако съм права — отговори тя, — може би доста далеч.

Понечи да изключи компютъра, но се сети, че не е зле да провери още нещо, въпреки че сигурно щеше да удари на камък. Отиде на страницата на „Уикли Римаиндър“ и кликна върху НЕКРОЛОЗИ. Имаше поле, където да въведеш името, което търсиш, и Тес написа СТРЕЛКЕ. Излезе само едно съвпадение, мъж на име Роскоу Стрелке. Според некролога от 1999 той починал внезапно у дома си на четирийсет и осем годишна възраст. Оставил съпруга Рамона и двама сина: Алвин (23) и Лестър (17). За писателка на криминални романи, пък било и от безкръвния вид, известен като „уютни домашни кримки“, внезапната смърт действаше като червен флаг. Тес потърси в общата база данни на вестника, но не откри нищо повече.

Заседа се за момент, барабанейки неспокойно с пръсти по страничните облегалки креслото, както правеше, когато работеше и не можеше да намери дума, фраза или начин да опише нещо. После потърси списък с вестниците в Западен и Южен Масачузетс и попадна на спрингфийлдския „Републиканец“. Написа името на съпруга на Рамона Норвил и заглавието, което се появи беше грубо и рязко: **БИЗНЕСМЕН ОТ ЧИКОПИ СЕ САМОУБИВА.**

Стрелке бил намерен в гаража си, увиснал от една дъска. Няколко оставена бележка и Рамона не се цитираше, но една съседка споменала, че господин Стрелке бил много разстроен от „някакви неприятности, в които се забъркал големият син“.

— Какви ги е надробил Ал, че така си се разстроил? — запита Тес компютърния екран. — Да не е свързано с момиче? Може би изнасилване? Сексуално посегателство с побой? Още тогава ли е действал мащабно? Ако затова си се обесил, значи си бил пилешка курешка, тате.

— Може би на Роскоу са му помогнали — предположи Фрици.
— Знаеш я Рамона. Едра, силна жена. Какво да ти разправям, виждала си я.

Това отново не прозвуча като гласа, с който обикновено си приказваше наужким. Сепната погледна Фрици. Той също я погледна: зелени очи, питащи *кой, аз ли?*

Това, което Тес искаше, бе направо да отиде с колата до Лейсмейкър Лейн, с револвера в дамската си чанта. Това, което Тес трябваше да направи, бе да престане да се изживява като детективка и да се обади в полицията. Нека те да се оправят. Старата Тес би постъпила така, само че тя вече не беше онази жена. Онази жена сега ѝ се струваше далечна роднина, на която изпращаш коледна картичка и забравяш за нея до следващата Коледа.

Понеже не можа да реши — и понеже навсякъде я болеше — тя се качи на горния етаж и си легна. Спа четири часа и се събуди така вдървена, че едва се изправи. За подсилване изпи още два тиленола, изчака да подействат и отиде с колата до видеотеката. Носеше Изстисквача на лимони в дамската си чанта. Реши, че винаги ще го носи, докато шофира сама.

Добра се до видеотеката малко преди да затвори и поиска филма с Джоди Фостър „Храбрата жена“. Служителят (който беше със зелена коса, ухото му бе продупчено с безопасна игла и я имаше осемнайсет години, я не) снизходително я уведоми, че филмът всъщност се казва „Смелата“^[1]. Господин Ретропънк я светна, че за още петдесет цента може да си тръгне и с торбичка пуканки за микровълнова фурна. Тес се канеше да откаже, но размисли.

— Що пък не? — насочи въпроса си тя към господин Ретропънк.
— Нали живеем само веднъж?

Той се сепна, видя я по различен начин и усмихнато се съгласи, че е точно така.

Вкъщи Тес приготви пуканките, пъкна дивидито в устройството и се настани на дивана, като подпъкна една възглавница зад кръста си, където беше охлузеното място. Фрици се намести при нея и двамата изгледаха как Джоди Фостър преследва мъжете (боклуците, както във фразата *доволен ли си, боклук такъв*), които бяха убили приятеля ѝ. Междувременно Фостър видя сметката и на други боклуци с револвера си. „Смелата“ в значителна степен беше халтура, но въпреки това Тес

го хареса. Реши, че е много съдържателен. Освен това реши, че дълги години нещо ѝ е липсвало: простият, но автентичен катарзис, предлаган от такива филми. Щом го изгледа, се обърна към Фрици с думите:

— Ще ми се Ричард Уидмарк да беше заварил Джоди Фостър вместо старата дама в количката, а ти?

Фрици се съгласи на хиляда процента.

---

[1] У нас със заглавие „Другата в мен“. — Б.пр. ↑

30.

Онази нощ, докато октомврийският вятър вилнееше около къщата, а Фрици се беше свил на кравай до нея в леглото, Тес се уговори със себе си: ако сутринта се събуди в същото разположение на духа, ще посети Рамона Норвил, а може би след Рамона — в зависимост от това как се развият нещата на Лейсмейкър Лейн — ще навести „Големия шофьор“ Алвин Стрелке. По-вероятно беше да се събуди с някакво подобие на здрав разум и да се обади в полицията. Само че не анонимно, нищо че ще е в устата на всички. Навярно бе трудно да доказваш изнасилване четирийсет часа и Бог знае колко душеве след деянието, но знаците на сексуално издевателство бяха изписани по цялото й тяло.

И жените в тръбата: тя беше техен защитник, независимо дали й харесваше или не.

Утре всички тези мисли за отмъщение ще ми се струват глупави. Досущ виденията, които се присънват на болните или трескавите.

Само че когато се събуди в неделя, беше Новата Тес. Взря се в револвера на нощното шкафче и си помисли: *Искам да го използвам. Искам сама да се заема с това, а като се има предвид какво преживях, заслужавам сама да се заема.*

— Обаче трябва да се уверя във вината на Рамона и не желая да ме заловят — сподели тя с Фрици, който сега беше станал и се разтягаше, приготвяйки се за още един изнурителен ден, прекаран в излежаване и похапване от купичката.

Тес взе душ, облече се и излезе на огряната от слънцето веранда с жълт бележник за писане. Близо четвърт час се взираше в ливадата в задния двор, като от време на време отпиваше от изстиващия си чай. Накрая написа ДА НЕ МЕ ЗАЛОВЯТ отгоре на първия лист. Прецени това на трезва глава и започна да си води бележки. Започна бавно, ала набра скорост, както се случваше всеки ден, когато пишеше книга.

31.

Към десет часа огладня. Пригответи си огромна закуска и омете всичко до троха. След това върна филма във видеотеката и се поинтересува имат ли „Целувката на смъртта“. Нямаха го, но след десет минути разглеждане Тес му избра заместител — „Последната къща вляво“. Прибра се и внимателно го изгледа. Във филма няколко мъже изнасилваха момиче и го захвърляха в гората, като мислеха, че е умряло. Историята толкова много напомняше на нейната, че тя се разрида и Фрици избяга от стаята. Все пак изгледа филма докрай и бе възнаградена с щастлив финал: родителите на момичето убиха изнасилвачите.

Прибра диска в обложката и го остави на масичката в антрето. Щеше да го върне утре, ако още беше жива дотогава. Възнамеряваше да оживее, но нищо не бе сигурно: човек си подскача като зайче по буренясалата пътека на живота, осеяна с куп странни обрати и коварни завои.

Тъй като разполагаше с време за убиване — светлите часове на деня мудно се точеха, — тя отново влезе в интернет и потърси информация дали Ал Стрелке не е бил загазил още преди самоубийството на баща си. Удари на камък. По всяка вероятност ближният здравата го беше загазил (както често се случва с ближните), но Тес се сецаше за друг сценарий: белята може да е станала, когато Стрелке е бил малолетен. В подобни случаи имената не се съобщаваха на пресата, а делото (при положение че се е стигнало до съд) се засекретяваше.

— Може да го е загазил още по-зле — подхвърли тя на Фрици.

— Такива типове редовно загазват по-зле — съгласи се Фрици. (Това беше рядкост. Обикновено Том се държеше сговорчиво. Общо взето, Фрици й се правеше на интересен.)

— После, след няколко години, е възникнало нещо друго. Нещо по-лошо. Да речем, че мамчето му е помогнало да се измъкне...

— Не забравяй братчето — посъветва я Фрици. — Лестър. Нищо чудно и той да е замесен.

— Не ме обърквай с прекалено много действащи лица, Фриц. Знам само, че шибаният Голям шофьор Ал ме изнасили, а майка му вероятно е помагач. Това ми стига.

— Рамона може да му е леля — предположи Фрици.

— О, я млъквай! — скастри го Тес и Фрици млъкна.

32.

В четири часа си легна, като смяташе, че няма да мигне, но оздравяващото ѝ тяло си имаше собствени приоритети. Тукати се унесе, а когато се събуди от настоящото бръмчене на будилника, се зарадва, че го е навела да звъни. Навън поривистият октомврийски вятър метеше листата от улиците и ги пращаше в задния ѝ двор на пъстроцветни вихри. Светлината се беше смекчила до онова странно и безплътно златно, което явно е изключителна собственост на късните есенни следобеди в Нова Англия.

Носът ѝ се беше пооправил — болката бе стихнала до тъпо пулсиране, — но гърлото още я болеше, а до банята Тес стигна по-скоро с куцукане. Стоя под душа, докато банята не стана мъглива като английско мочурище от разказ за Шерлок Холмс. Това ѝ помогна. Няколко тиленола от аптечката щяха да ѝ помогнат дори повече.

Изуши си косата и избърса запотеното огледало. Оттам я погледна една съвсем нормална жена, в чиито очи се четеше гняв. Огледалото бързо се затъмни отново, но Тес осъзна, че е решена да постъпи така независимо от последиците.

Сложи си черно поло и черни панталони с големи провиснали джобове. Направи си кок и си нахлузи голяма черна спортна шапка. Кокът малко я поизду отзад, но поне никой потенциален свидетел нямаше да каже: „Не успях да видя добре лицето ѝ, но имаше дълга руса коса. Беше хваната на опашка с един такъв дебел ластик. Каквато можеш да си купиш от евтин магазин.“

Слезе в сутерена, където от Деня на труда^[1] държеше каяка си, и от горния рафт извади макарата с жълтото спасително въже. Отрязва метър и двацет с градинските ножици, нави го около ръката си и го пхна в джоба на панталона. Качи се обратно в кухнята и в същия джоб — левия — прибра джобно ножче. Десният джоб беше за Изстисквача на лимони... и един друг предмет, който извади от чекмеджето до фурната. После приготви двойна порция на Фрици, но преди да му даде яденето, го гушна и целуна по главичката. Старият

котарак присви очи (вероятно повече от изненада, отколкото от отвращение; неговата господарка не беше по лиготиите) и моментално се спусна към купичката, щом тя го пусна.

— Пирувай — каза му Тес. — Ако не се върна, Патси ще се сети за теб, но дотогава може да минат няколко дена. — Тя се поусмихна и добави: — Обичам те, стар перушан такъв!

— Добре де, добре — разкара я Фрици, зает да се храни.

Тес още веднъж прочете списъка НЕ ПОЗВОЛЯВАЙ ДА ТЕ СПИПАТ, като мислено прехвърляше с какви припаси се е заредила и какво ще предприеме, когато се озове на Лейсмейкър Лейн. Най-важно бе да има едно наум: че нещата сигурно няма да се развият според очакванията ѝ. Ставаше ли дума за подобна работа, в тестето карти винаги имаше жокери. Рамона можеше да не си е вкъщи. Или можеше да си е вкъщи със сина убиец и изнасилвач, изтегнати удобно пред телевизора в дневната, разтоварващи се с някой филм от видеотеката. Може би „Трион“.^[2]

Малкият брат — без съмнение известен в Коулич като Малкия шофьор — сигурно също щеше да е там. Току-виж се оказало, че тази вечер Рамона е спретнала парти или литературно четене. Важното беше да не се сащисва от неочаквания развой на събитията. Тес реши, че ако досега не се е научила да импровизира, много вероятно излиза за последно от къщата си в Стоук Вилидж.

Изгори в камината листчето с НЕ ПОЗВОЛЯВАЙ ДА ТЕ СПИПАТ, разрови жарта с ръжена и си сложи коженото яке и тънки кожени ръкавици. Якето имаше дълбок вътрешен джоб. Тес пхна в него кухненски нож — да ѝ носи късмет — и се постара да запомни, че там има нож. Както ѝ беше тръгнало този уикенд, само мастектомия ѝ липсваше.

На излизане включи алармата.

Вятърът моментално заплющя в кожената ѝ яка и в панталоните. Вихреха се минициклони от листа. В притъмнялото небе над еснафското предградие облаците се гонеха по лицето на нащърбената луна. Тес си помисли, че вечерта е идеална за филм на ужасите.

Седна в експедишъна и затвори вратата. Едно листо се завъртя по предното стъкло и се запиля незнайно къде.

— Няма ми го здравият разум — заключи Тес. — Загинал е или в канала, или когато съм обикаляла магазина. Това е единственото

обяснение.

Запали двигателя. Том Томтом светна и каза:

— *Привет, Тес. Виждам, че поемаме на път.*

— Точно така, друже мой. — Тя се наведе и програмира Лейсмейкър Лейн 75 в мъничката механична главица на Том.

---

[1] Национален празник в САЩ и Канада, отбелязван през първия понеделник на септември. — Б.пр. ↑

[2] Хорър за сериен убиец с прякор „Триона“, който у нас е преведен като „Убийствен пъзел“. — Б.пр. ↑

33.

Тес бе проучила в Google Earth квартала на Рамона — изглеждаше същият, когато стигна там. Дотук добре. Брустър беше малко градче, Лейсмейкър Лейн се намираше в покрайнините му, къщите отстояха на голямо разстояние една от друга. Тес премина покрай номер 75 с разумните четирийсет километра в час и установи, че лампите светят, а на алеята е паркирана една-едничка кола — последен модел „Субару“, който направо крещеше „Библиотекарка!“ Нямаше помен от автовоза Пит или от друг тежкотоварен камион. Нито пък от пикап, закърпен с „Бондо“.

В края на улицата Тес направи обратен завой, върна се и бързо сви по пътната алея на Рамона Норвил, за да не се разколебае. Угаси фаровете и двигателя, след което дълбоко си пое дъх.

— *Върни се жива и здрава, Тес* — обади се Том от контролното табло. — *Върни се жива и здрава и аз ще те заведа до следващата ти спирка.*

— Ще дам всичко от себе си. — Тя грабна жълтия бележник (сега в него не бе записано нищо) и излезе от колата. Притискаше бележника до гърдите си, докато вървеше към вратата на Рамона Норвил. Нейната лунна сянка — може би това беше всичко, останало от Старата Тес — вървеше редом с нея.

34.

От двете страни вратата на Норвил завършваше с ивици дебело стъкло. През него не се виждаше ясно, ала Тес все пак забеляза дървения паркет и хубавите тапети в антрето. Имаше масичка, по която бяха нахвърлени няколко списания. Или пък бяха каталози. Антрето водеше към голямо помещение. Оттам гърмеше телевизор. Чуваше се пеене, така че Рамона Норвил вероятно не гледаше „Трион“. Всъщност ако Тес беше права и песента беше „Ще изкача всички планини“, Рамона гледаше мюзикъл — „Звукът на музиката“.

Тес натисна звънеца. Отвътре се разнесе дрънкане на камбанки, което напомняше встъпителните акорди на „Дикси“ — странен избор за Нова Англия, но ако и за това беше права, Рамона Норвил беше странна жена.

Чу се тропане на големи крака и Тес се извърна така, че светлината да не пада върху лицето ѝ. Свали тефтера от гърдите си и се престори, че пише в него. Леко се прегърби. Тя беше жена, която извършва някакво проучване. Беше неделя вечер, умората я надвиваше и искаше единствено да научи коя е любимата марка паста за зъби на стопанката (или дали има в дома си от пиле мляко), след което да се прибере.

Не се безпокой, Рамона Норвил, можеш да ми отвориш, отдалеч си личи, че съм безобидна жена, която и на мравката прави път.

С крайчеца на окото си зърна разкривена рибешка физиономия през дебелото стъкло. Настъпи пауза, която сякаш се проточи много дълго, после Рамона Норвил отвори.

— Да? С какво мога да ви...

Тес се обърна. Светлината от антрето озари лицето ѝ. А потресеното изражение на Норвил, увисналата челюст казваха всичко, което я интересуваше.

— *Ти?* Какво правиш на моя...

От предния си десен джоб Тес извади Изстисквача на лимони. По пътя за насам си представяше как той се закача в ципа и не излиза

— представяше си го с кошмарна яснота, — но револверът излезе без проблеми.

— Дръпни се от вратата. Ако се опиташ да затвориш, ще те застрелям.

— Няма — рече Норвил. Не се отдръпна, но и не затвори вратата. — Да не си полудяла?

— Влизай вътре! — Вдигна оръжието, като видя как се повдигат едрите гърди на Рамона. — Ако ми се разпищиш, ще стрелям. По-добре да ми повярваш, кучко, защото изобщо не се шегувам.

Пищният бюст на Норвил се отпусна. Тя се озъби, очите ѝ зашаваха. Сега не приличаше на библиотекарка, нито пък изглеждаше весела и сърдечна. Лично на Тес тя приличаше на плъх, хванат пред дупката си.

— Ако стреляш, целият квартал ще чуе.

Тес силно се съмняваше, но не взе да спори.

— За теб няма да има значение, понеже ще си мъртва. Влизай вътре. Ако се държиш прилично и отговориш на въпросите ми, утре сутринта може и да си жива.

Норвил отстъпи и тя влезе в антрето, като държеше револвера пред себе си. Веднага щом затвори вратата — с крак, — Норвил спря и не помръдна. Стоеше до масичката с каталозите.

— Дори не си и помисляй! — заплаши я Тес и устните на другата жена лекичко трепнаха. Явно Рамона наистина е мислела да я замери с някое списание. — За мен си отворена книга. Иначе защо ще съм тук? Върви назад! Чак до хола. Обожавам семейство Трап, когато са във вихъра си.

— Ти си луда — каза Рамона, но продължи да отстъпва. Беше с обувки. Даже у дома си носеше големи грозни обувки. Приличаха на мъжки обувки с връзки. — Нямам понятие какво търсиш тук, но...

— Не на мене тия, мамче. Да не си *посмяла*. Когато ме видя, лицето ти говореше по-красноречиво от всякакви думи. Мислеше ме за мъртва, нали?

— Не зная за какво...

— Само ние момичетата сме, тъй че защо не си признаеш с ръка на сърцето?

Вече се намираха в хола. По стените имаше сантиментални картини: клоуни, безпризорни деца с ококорени очи, както и много

полиця и масички, отрупани с разни дреболии: снежни топки, тролчета, керамични фигурки, мечета с нежни сърца, керамична къщичка от сладкиши а ла Хензел и Гретел. Въпреки че Норвил беше библиотекарка, никъде не се виждаха книги. Срещу телевизора стоеше удобно кресло. До него имаше масичка. Отгоре ѝ бяха подредени опаковка „Чийз Дудълс“, голяма бутилка диетична кола, дистанционното и „Телевизионен справочник“. Върху телевизора имаше рамкирана снимка на Рамона с друга жена — двете се прегръщаха, долепили бузи. Май беше направена в увеселителен парк или на селски панаир. Пред снимката имаше кристална бонбонiera, която искреше под светлината на лампата.

— Откога го правиш?

— Не зная какво говориш.

— Откога сводничиш на твоя син, който е убиец и изнасилвач?

В очите на Норвил просветна пламъче, но тя отново отрече... което изправи Тес пред проблем. Когато дойде тук, убийството на Рамона изглеждаше не просто вариант, а най-вероятният изход от срещата им. Беше почти сигурна, че е в състояние да ѝ тегли куршума и спасителното въже в левия преден джоб на панталона ѝ ще си остане неизползвано. Сега установи, че не може да я убие хладнокръвно, освен ако тя не си признае съучастието. Защото изражението ѝ, докато Тес стоеше на нейния праг контузена, но иначе съвсем жива, не бе достатъчно.

Не напълно.

— Кога се започна? На колко години беше той? На петнайсет? Оправда ли се, че е било „просто свалка“. Много от тях се оправдават с това, когато започват.

— Нямам понятие за какво говориш. Вчера в библиотеката ти се справи приемливо — малко вяло, личеше си, че си дошла заради парите, но поне запълни празната дата в календара, — а сега цъфваш на вратата ми, заплашваш ме с оръжие и говориш врели...

— Няма смисъл, Рамона. Видях неговата снимка в сайта на „Червен ястреб“. С пръстена. Той ме изнасили и се опита да ме убие. Реши, че наистина ме е убил. *А ти го изпрати при мен.*

Устата на Норвил се разчекна в грозна комбинация от шок, ужас и вина.

— *Не е истина! Тъпа пупко, не знаеш какво говориш!* — Тя тръгна към Тес.

Тес вдигна револвера.

— Не-е, да ги нямаме такива. Не-е.

Норвил спря, но тя разбра, че това едва ли ще продължи дълго. Библиотекарката събираше сили за борба или бягство. Вероятно си даваше сметка, че Тес ще я последва, ако изтича някъде в къщата, следователно се приготвяше за борба.

Семейство Трап отново пееха. Заради положението, в което Тес се намираше — в което по своя воля се беше поставила — радостният им хор я подлудяваше. Като държеше Рамона на прицел с едната ръка, с другата Тес взе дистанционното и изключи звука. Понечи да го остави и застина. Отгоре на телевизора имаше две неща, но отначало беше обърнала внимание само на снимката с Рамона и приятелката ѝ. Едва бе погледнала бонбониерата.

Сега видя, че огнените отблясъци не са от шлифования кристал, както си беше помислила. Нещо искреше в бонбониерата. Вътре бяха обиците ѝ. Диамантените ѝ обици.

Норвил грабна къщичката на Хензел и Гретел от полицата и замери Тес. Замахна силно. Тес се наведе, а къщурката от сладкиши се размина на сантиметър с главата ѝ и се разби в стената. Тес отстъпи назад, спъна се в креслото и се просна на земята. Оръжието изхвърча от ръката ѝ.

Двете жени се сбиха за него — Норвил коленичи и заби рамо в ръката и рамото на Тес като бейзболист, решен да смели на кайма куотърбека. Тя първа се добра до оръжието и го сграбчи. Макар и със закъснение Тес потърси ножа, който беше взела за всеки случай. Норвил беше прекалено едра... агресивна като квачка с малки пиленца. Да, точно така. Години наред беше бранила своя непрокопсаник, решително го бранеше и сега. Трябваше да я застреля в антрето още щом вратата се бе затворила зад нея.

„*Но не можах*“ — помисли си тя и даже в този момент истината ѝ дари някаква утеха. Тя се изправи на колене, бръкнала във вътрешния джоб на якето, обърната с лице към Рамона Норвил.

— Ти си задръстена писателка и сказката ти беше задръстена — заобихда я Норвил. Тя се усмихваше, говорейки все по-бързо. Гласът ѝ беше носов, напевен като на аукционер. — Изпя си урока, както си

пееш книжките. Ти беше изпята работа. Ти беше идеална за него, а той щеше да убие някого, разпознавах знаците. Изпратих те по онзи път и нещата се наредиха идеално, и се радвам, че те е изучал. Не зная какви сметки си правила, за да ми се домъкнеш тук, обаче си ги правила без кръчмаря.

Тя дръпна спусъка, но се чу само глухо изщракване. При покупката на револвера Тес взе уроци, като най-важният беше да не зареждаш патрон в първото гнездо. В случай че спусъкът се задейства случайно.

На лицето на Норвил се изписа почти комична изненада. Това я подмлади. Тя се взря в Изстисквача и в този момент Тес извади ножа от вътрешния джоб на якето, приведе се и го заби в корема на библиотекарката.

Рамона нададе едно немошно ООО-ОООО, което се опита да бъде писък, но не успя. Револверът на Тес тупна на пода, а библиотекарката се подпря на стената, взирайки се в дръжката на ножа. Ръката ѝ помете цяла редица керамични фигурки. Те се изсипаха от лавицата и се разбиха на пода. Едрата жена пак нададе онова ООО-ОООО. Предницата на пенъора ѝ още беше чиста, ала кръвта започна да се стича върху мъжките ѝ обувки. Тя стисна с две ръце дръжката, опита се да измъкне острието и за трети път нададе немошното ООО-ОООО.

Невярващо изглежда Тес. Тес отговори на погледа. Спомняше си една случка от десетия си рожден ден. Получи от баща си подарък прашка и веднага затърси по какво да стреля. По някое време, когато се беше отдалечила на пет-шест пресечки от къщи, зърна едно клепоухо улично куче да рови из кофа за смет. Сложи камъче в прашката и стреля, като искаше само да сплаши кучето (така поне си казваше), но вместо това го уцели по задницата. Кучето жаловито изхленчи — ау-ау-ау — и побягна, но преди това укорително погледна Тес и тя никога не забрави този поглед. Би дала какво ли не, за да заличи постъпката си, и оттогава никога не стреля с прашката по друго същество. Разбра, че убиването е част от живота — не изпитваше угризения, когато убиваше комари, залагаше капани, щом видеше миша дупка в мазето, и изяде порядъчно количество пържоли — но вярваше, че няма как да нарани живо същество по този начин, без да изпита разкаяние или съжаление. Не изпита нито едното, нито другото в хола на Лейсмейкър

Лейн. Може би защото в края на краищата се стигна до самозащита. А може би изобщо не беше така.

— Рамона — каза тя. — Точно сега чувствам известна близост с Ричард Уидмарк. Това ги правим тия, дето пропяват, маце.

Библиотекарката стоеше сред локва кръв, а на пенъора ѝ най-сетне разцъфнаха кървави макове. Лицето ѝ беше преbledняло. Тъмните ѝ очи бяха ококорени и изцъкдени от шока. Тя изплезил език и бавно облиза долната си устна.

— Сега можеш хубаво да овършееш земята, за да ти дойде акълът в главата — как ти се струва?

Норвил започна да се приплъзва. Мъжките ѝ обувки джвакаха в кръвта. Тя се вкопчи в друга лавица и я изтръгна от стената. Взвод от мечета с нежни сърца се наведе напред и извърши самоубийство.

Въпреки че не изпитваше разкаяние или съжаление, Тес установи, че напук на голямото си репчене има много малко общо с Томи Удо: нямаше никакво желание да гледа или да удължава агонията на Норвил. Наведе се и вдигна Изстисквача. От предния десен джоб на панталона си извади предмета, който беше взела от кухненското чекмедже до фурната. Това беше ръкохватка за фурна. Тя ефикасно щеше да заглуши един изстрел, стига калибърът на оръжието да не е твърде голям. Тес беше научила това, докато пишеше „Клубът по плетиво от Уилоу Гроув поема на мистериозен круиз“.

— Не разбираш. — Норвил дрезгаво шепнеше. — Не можеш да ме застреляш като куче. Има грешка. Заведи ме... в болница.

— Грешката беше твоя. — Тес затисна дулото с ръкохватката за фурна. — И тя е, че не си кастрирала сина си, щом си го разбрала какво представлява. — Сложи кухненската ръкавица върху слепоочието на Рамона Норвил, леко извърна глава и натисна спусъка. Чу се едно приглушено и отсечено *фют*, все едно голям човек се е изкашлял.

Това беше всичко.

35.

Не беше проверила в Гугъл домашния адрес на Ал Стрелке; очакваше да го получи от Норвил. Но както вече си беше направила, такива неща никога не се развиваха по план. Сега трябваше да се вземе в ръце и да свърши работата докрай.

Домашният кабинет на Норвил се намираше на горния етаж в помещението, което вероятно е било предназначено за спалня за гости. Там имаше още мечета с нежни сърца и керамични фигурки. Както и половин дузина снимки в рамки, но нито една не беше на синовете ѝ, постоянната ѝ приятелка или великият покоен Роскоу Стрелке. Това бяха снимки с автограф от писатели, които са гостували на „Браун Бегърс“. Стаята напомни на Тес за украсеното със снимки на музикални състави фойе на „Стагър Ин“.

„Тя не поиска автограф върху моята снимка — помисли си Тес. — Та как иначе, за какво ѝ е да си има спомен от задръстена писателка като мен? Аз бях за отбиване на номера, за запълване на дупка в графика ѝ. Както и месо за онази месомелачка, нейния син. Голям късмет за тях двамата, че се появих, когато им беше удобно.“

Върху бюрото на Норвил, погребан под рекламни листовки и библиотечна кореспонденция, се спотайваше стар „Макинтош“, досущ като този на Тес. Екранът бе тъмен, но светещата точка на монитора означаваше, че компютърът само спи. Тес (която си беше сложила ръкавиците) натисна един клавиш. Екранът светна, показа се десктопът на Норвил. Нямаше нужда от онези досадни пароли, колко мило.

Кликна на иконката с адресника, отиде на буквата Ч и откри фирма за автопревози „Червен ястреб“. Адресът беше „Транспорт Плаза“ 7, Тауншип Роуд, Коулич. Тя мина по-нататък и към Щ откри както огромния си познайник от петък вечер, така и брат му Лестър. Големия шофьор и Малкия шофьор. И двамата живееха на Тауншип Роуд, близо до фирмата, която сигурно бяха наследили от баща си: Алвин на номер 23, Лестър на номер 101.

„Ако имаше трети брат — помисли си тя, — щяха да бъдат Трите малки шофьорчета. Едното щяло да живее в сламена къщичка, другото — в къщурка от клонки, а третото — в тухлена къщичка. Уви, те са само двама.“

Слезе на долния етаж, извади обиците си от бонбоньерата и ги прибра в джоба на якето. Взря се в мъртвата жена, която се опираше на стената. В този прощален поглед нямаше съжаление, а съзнание за успешно приключена работа. Нямаше защо да се притеснява за евентуални улики; беше сигурна, че не е оставила дори едничък косъм. Ръкохватката за фурна — сега с дупка по средата — пак беше в джоба ѝ. Ножът беше обикновен, такива се продаваха в универсалните магазини по цяла Америка. Току-виж се оказало, че Рамона има същия комплект. Засега Тес беше чиста, но трудностите вероятно тепърва предстояха. Тя излезе от къщата и подкара колата. След петнайсет минути спря в паркинга на един изоставен търговски център, колкото да програмира в джипиеса Тауншип Роуд 23, Коулич.

36.

С напътствията на Том малко преди девет Тес се озова близо до целта си. Нащърбената луна още беше ниско на небето. Вятърът духаше по-силно от когато и да било.

Тауншип Роуд се отклоняваше от шосе 47, само че поне на десет километра от „Стагър Ин“ и даже по-далеч от центъра на Коулич. Транспорт Плаза се намираше в пресечката на двата пътя. Според табелата тук се помещаваха трима превозвачи и фирма за преместване. Приютилите ги постройки бяха грозни и паянтови. Най-малката принадлежеше на автопревозно дружество „Червен ястреб“. В неделя вечер всички сгради бяха тъмни. Огромният паркинг беше ограден с телена мрежа и осветен от електрически лампи. Депото беше пълно с автобуси и тежкотоварни камиони. Поне един от автобусите имаше надпис от страни ПРЕВОЗВАЧИ ЧЕРВЕН ЯСТРЕБ, но Тес реши, че не е същият от снимката в уебсайта; онзи с гордия татко зад кормилото.

До депото имаше мотел. Колонките за гориво — над дузина — бяха осветени от същите мощни лампи. Бяла флуоресцентна светлина се лееше от едната страна на централната сграда, другата тънеше в мрак. Отзад имаше още една постройка във формата на буквата П. Там бяха паркирани коли и камиони. Грамадната крайпътна табела беше дигитална, заредена с информация, сияеща в яркочервено.

МОТЕЛЪТ НА РИЧИ ТАУНШИП РОУД

ВИЕ ГИ КАРАТЕ, НИЕ ГИ ЗАРЕЖДАМЕ

ОБИКН \$2,99 ГАЛ

ДИЗЕЛ \$2,69 ГАЛ

ВИНАГИ БИЛЕТИ ЗА НАЙ-НОВАТА ЛОТАРИЯ

РЕСТОРАНТЪТ ЗАТВОРЕН НЕД. ВЕЧЕР

ДУШОВЕТЕ НЕ РАБОТЯТ НЕД. ВЕЧЕР

МАГАЗИН & МОТЕЛ „ВИНАГИ ОТВОРЕНО“

КАРАВАНИ „ВИНАГИ ДОБРЕ ДОШЛИ“

И най-отдолу неграмотно, но пламенно:

ЗА НАШИТЕ ВОЙНИЦИ!

ПОБЕДА В АФГАНДИСТАН!

Заради потока от шофьори, които зареждаха с гориво както камионите си, така и себе си (ресторантът не работеше, но Тес беше убедена, че когато е отворен, в менюто му неизменно фигурират пържени пилешки пържоли, кюфтета и хлебният пудинг на мама), през седмицата в мотела кипеше трескаво оживление, но в неделя вечер той представляваше гробище, защото тук нямаше нищо, даже дискотека като „Стагър Ин“.

Край бензиновите колонки имаше само едно моторно превозно средство, паркирано с предницата към пътя, с маркуч, пъхнат в резервоара. Стар форд пикап F-150, многократно кърпен с „Бондо“. Заради ослепителните лампи беше невъзможно да се определи цветът, но нямаше нужда. Тес бе видяла пикапа отблизо и знаеше какъв е на цвят. Мястото на шофьора беше празно.

— *Май не си изненадана, Тес* — подхвърли Том, когато тя намали, за да спре на банкета, и погледна магазина с присвити очи. Въпреки натрапчивата флуоресцентна светлина мярна там неколцина души, като един от тях беше голям. „*Голям ли беше, или същинска грамада?*“ — бе попитала Бетси Нийл.

— Въобще не съм изненадана — каза тя. — Той живее тук. Къде другаде ще отиде, за да зареди?

— *Може би се готви да поеме на път.*

— Толкова късно в неделя вечер? Едва ли. Вероятно си е бил вкъщи и е гледал „Звукът на музиката“. Мисля, че е свършил бирата и е дошъл за още. Решил е, след като така и така ще се разкарва, да напълни и резервоара.

— *Не е изключено да грешш. Не е ли по-добре да спреш зад магазина и да го последваш, щом излезе?*

Само че Тес не искаше. Фасадата на магазина беше изцяло стъклена. Той можеше да я види, докато минава оттам. Заради яркото осветление на бензиностанцията трудно би познал лицето ѝ, но колата беше друга работа. По пътя имаше много фордове, но след петъчната вечер Ал Стрелке трябваше да си отваря очите на четири за черни фордове „Експедишън“. Освен това в петък, когато беше спрял на буренясалия паркинг до изоставения магазин, сигурно е забелязал регистрационния номер от Кънектикът.

Имаше и нещо друго. Нещо дори по-важно. Тес отново потегли, оставяйки мотела на Ричи в огледалото за обратно виждане.

— Нямам желание да се движа след него. Искам да се движа пред него. Искам да го чакам.

— *Ами ако е женен, Тес?* — обади се Том. — *Ако си има жена, която го чака вкъщи?*

Тази мисъл я сепна. После Тес се усмихна, и то не само защото рубинът на пръстена му беше твърде голям, за да е истински.

— Типове като него си нямат жени. Не и постоянно. В живота на Ал е имало само една жена и тя е мъртва.

37.

За разлика от Лейсмейкър Лейн в Тауншип Роуд нямаше нищо еснафско; беше кънтри като певица Травис Трит. Къщите представляваха блестящи острови от електрически светлини под сиянието на изгряващата луна.

— *Наближаваш своята цел, Тес* — рече Том с реалния си глас.

Тя превали един хълм и от лявата си страна видя пощенска кутия, на която пишеше СТРЕЛКЕ и 23. Пътната алея — дълга, асфалтирана, гладка като черен лед — се издигаше и правеше завой. Тес остави Тауншип Роуд и зави по нея без никакво колебание, но безпокойството я обзе веднага след това. Едва не удари спирачки, за да направи обратен завой. Защото продължеше ли нататък, нямаше избор. Щеше да бъде като бръмбар в бутилка. И дори да не беше женен, какво щеше да стане, ако в момента е с някого? С братлето си Лес например? Какво щеше да стане, ако Големия шофьор е пазарувал бира и мезе за двама, не за един?

Тес угаси фаровете и продължи да кара на лунна светлина. В нейното превъзбудено състояние ѝ се стори, че алеята няма край, но едва ли беше изминала повече от двеста метра, когато зърна къщата на Стрелке горе на баира. Изглеждаше по-голяма от обикновена вила и по-малка от фермерски дом. Не беше тухлена къщурка, нито сламена. В приказката за трите малки прасенца и лошия вълк това щеше да е къщурката от клонки.

Отстрани на къщата беше паркирано дълго ремарке с надпис АВТОПРЕВОЗИ ЧЕРВЕН ЯСТРЕБ. В края на алеята пред гаража се кипреше автовозът Пит от снимката в уебсайта. На лунна светлина изглеждаше обсебен от призраци. Тес намали, когато го приближи, и изведнъж отнякъде се появи бяла светлина, която я заслепи и огря ливадата. Това беше сензорна лампа, активирана от движение, и ако Стрелке се върнеше сега, щеше да забележи сиянието ѝ от края на алеята. Може би щеше да я зърне още от Тауншип Роуд.

Тес удари спирачки. Веднъж като тийнейджърка беше сънувала, че е гола-голеничка в училище и изпитва голям срам. Сега се почувства по същия начин. Чу някаква жена да стене. Предполагаше, че е тя, но не звучеше като себе си.

— *Загази, Тес.*

— *Млъквай, Том.*

— *Той може да се върне всеки момент, а ти не знаеш за колко е нагласен таймерът на лампата. Затрудни се с майката. Той е далеч по-голям от нея.*

— *Казах да млъкваш!*

Опита се да разсъждава, само че ярката светлина ѝ пречеше. Сенките на автовоза и на ремаркетото отляво сякаш се протягаха към нея с остри черни пръсти — пръсти на караконджул. Проклета сензорна лампа! Разбира се, че тип като него ще си сложи сензорна лампа! Би трябвало незабавно да се маха, да завие по *неговата* ливада и да даде газ надолу към шосето, но не бе изключено да се засекат. Чувстваше го. А ако се лишеше от елемента на изненадата, щеше да загине.

„*Мисли, Теса Джийн, мисли!*“

И като капак на всичко се разлая куче. В къщата имаше куче. Тя си представи озъбен питбул.

— *Ако ще оставаш, трябва да се скриеш* — посъветва я Том... не, това не звучеше като нейния глас. Или не точно като нейния глас. Може би това бе гласът на нейната най-дълбока същност, на оцеляването. И на убийството. Колко дълбоко заровени, неподозирани същности има човек? Май безкрайно много.

Погледна в огледалото за обратно виждане, като хапеше подутата си долна устна. Засега по алеята не приближаваха включени фарове. Но как да е сигурна, когато лунният блясък и лампата я заслепяваха?

— *Лампата е с таймер* — обади се Том — *и на твоето място нямаше да стоя със скръстени ръце. Ако преместиш колата, след като изгасне, само ще го задействаш повторно.*

Тя се насочи се към автовоза, за да го заобиколи, и спря. Тревата там беше висока. Големия шофьор непременно щеше да забележи следите от експедишъна. Даже ако сега угаснеше, проклетата лампа пак щеше да грейне безжалостно при завръщането му и той щеше да види смачканата трева.

Отвътре кучето се нахъсваше: *Ръф! Ръф! РъфРъфРъф!*

— *Давай направо през ливадата и го скрий зад ремаркетото* — предложи Том.

— Ами следите от гумите? Следите!

— *Все някъде трябва да го скриеш.* — Том говореше вежливо, но твърдо. — *Поне от тази страна тревата е окосена. Нали знаеш, че повечето хора не забелязват това, което ще им избоде очите. Дорийн Маркиз непрекъснато го повтаря.*

— Стрелке не е член на Клуба по плетиво, а един побъркан скапаняк.

Но тъй като нямаше избор — нали беше стигнала чак дотук, подкара през ливадата към сребристите ремарке под осветление, което създаваше илюзията за горещо пладнe. Надигна се лекичко от седалката, сякаш така като по магия следите от експедишъна нямаше да личат толкова.

— *Дажe ако лампата свети, той може нищо да не заподозре* — обади се Том. — *Бас държа, че сърните задействат сензора през цялото време. Дажe може да го е сложил, за да ги прогонва от зеленчуковата градина.*

Обяснението звучеше смислено (и гласът отново бе като на Том), но това не я успокои кой знае колко.

Ръф! Ръф! Ръф! Ръф! Сякаш онова животно сереше петцентови монети.

Почвата зад сребристите ремарке беше гола и изровена — от време на време тук са се приютявали и други тежкотоварни ремаркета, — но достатъчно твърда. Тес скри експедишъна, доколкото можеше, в сянката му и изключи двигателя. Потеше се обилно и излъчваше неприятна миризма, която никой дезодорант не бе в състояние да премахне.

Щом излезе и затръшна вратата, лампата угасна. В миг на суеверие Тес си помисли, че тя е изключила лампата, която я беше изплашила, после се сети, че е бил таймерът. Подпря се на топлия капак на експедишъна и дълбоко си пое въздух, изпускайки го на пресекулки като бегач в маратон, който пробягва финалните неколкостотин метра. Добре бе да знае за колко време е нагласен таймерът, но нямаше отговор на този въпрос. От уплаха ѝ се беше сторило, че е светило часове наред.

Когато отново се овладя, си направи инвентаризация, като действаше бавно и методично. Револвер и ръкохватка. И двете в наличност, и двете необходими. С тази дупка ръкохватката едва ли щеше да заглуши втори изстрел; дано къщурката върху баира да имаше шумоизолация. Не беше болка за умирање, че ножът е забит в корема на Рамона; стигнеше ли се дотам да коли с кухненски нож Големия шофьор, сериозно щеше да е загазила.

„А в револвера останаха само четири патрона... Защо не взе още патрони, Теса Джийн? Уж имаше план, но май не струва за нищо.“

— Млъквай! — прошепна тя. — Том или Фрици, или който и да си, просто млъквай.

Гласът престана да я хока и тогава Тес осъзна, че истинският свят също се е умълчал. Бесният лай на кучето беше секнал, когато сензорната лампа изгасна. Сега единственият звук беше от вятъра, а единствената светлина — от луната.

38.

Ремаркетото беше отлично прикритие, ала Тес не можеше да остане там. Нали беше дошла тук с определена цел. Предпазливо заобиколи къщата. Много се страхуваше да не задейства друга сензорна лампа, но чувстваше, че няма избор. Друга лампа нямаше, обаче луната се скри зад облак, Тес се спъна в капака за мазето и едва не си удари главата в ръчната количка, когато се изправи на колене. За момент, докато лежеше просната, се запита в какво се е превърнала. Беше известна писателка, а застреля една жена преди час и нещо. И то след като я намушка с нож в корема. „*Започвам да откачам.*“ После се сети как той я обиждаше, как я наричаше мрънкаща кучка и курва, и вече не ѝ пукаше дали откача.

Стрелке наистина имаше градина зад къщата си, но тя бе малка и очевидно не си струваше да я пази със сензорна лампа от набезите на сърни и елени. Освен това в нея бяха останали само няколко загниващи тикви. Тес прекоси лехите, заобиколи ъгъла и се озова пред автовоза. Луната отново се беше показала и превръщаше хрома му в течното сребро на остриите мечове от някое фентъзи.

Тя тръгна покрай тежкотоварното возило и коленичи до предното колело (което ѝ стигна до брадичката). Извади Изстисквача от джоба си. Големия шофьор не можеше да влезе в гаража си, защото автовозът запречваше пътя. А и да не беше така, сигурно гаражът бе фрашкан с типичните за ерген боклуци: инструменти, риболовни такъми, приспособления за къмпинг, авточасти, каси газирана вода (купени с отстъпка).

Това са само догадки. Опасно е да гадаеш. Дорийн хубаво щеше да те нахока.

Щеше и още как, никой не познаваше дамите от Клуба по плетиво по-добре от Тес, но тези миловидни бабки със слабост към сладкишите рядко поемаха рискове. А когато рискува, човек, ще не ще, гадае.

Тес си погледна часовника и с учудване установи, че е само десет без двацет и пет. Струваше ѝ се, че е нагостила двойно Фрици преди четири години. Може би пет. Стори ѝ се, че идва кола, после разбра, че ѝ се е причуло. Жалко, че вятърът духаше силно, но... „Като не ми харесва, да духам аз.“ Никоя членка на Клуба по плетиво не би използвала цинизми — Дорийн Маркиз и нейните приятелки обичаха изрази като „Не се помайвай“, — но това за духането си беше вярно.

Може би той действително беше поел на път, нищо че беше неделя вечер. Може би още щеше да го чака, когато слънцето изгрее, премръзнала до кости (всяка от които я болеше) заради вятъра, непрестанно брулещ самотното баирче, където тя, лудата за връзване, се беше качила с всичкия си акъл.

„Не, той е лудият за връзване. Не помниш ли как танцуваше? Как сянката му се кривеше по стените? Не помниш ли как пееше? Квиченето му? Ще го чакаш, Теса Джийн. Ще го чакаш, докато адът замръзне. Стигнала си прекалено далеч, за да се отказваш.“

Всъщност тя точно от това се боеше.

„Няма начин да бъде благоприличие убийство в дневната. Нали ти е ясно?“

Ясно и беше. Това конкретно убийство — ако успееше да го извърши, — щеше да бъде от типа на „Предсмъртно желание“, а не на „Клубът по плетене от Уилоу Гроув гостува зад кулисите“. Той щеше да паркира тук, вероятно точно пред автовоза, зад който се беше скрила. Щеше да угаси фаровете на пикапа и преди очите му да свикнат с...

Този път не беше вятърът. Тя разпозна нестройното боботене на двигателя още преди фаровете да залееят със светлина завоя на алеята. Застана на едно коляно и нахлупи надолу шапката си, за да не я отнесе вятърът. Трябваше да се приближи до него, а това означаваше много внимателно да подбере най-подходящия момент. Ако се опиташе да го застреля от засада, най-вероятно щеше да пропусне въпреки близкото разстояние; инструкторът от стрелбището ѝ беше обяснил, че може да разчита на Изстисквача само на дистанция от три метра или по-малко. Препоръчал ѝ бе да си набави по-надеждно оръжие, но Тес така и не го послуша. А това не беше всичко. Първо трябваше да се увери, че в пикапа е самият Стрелке, а не брат му или някакъв приятел.

Нямат план.

За план беше твърде късно, понеже това беше пикапът, и когато лампата се включи, тя зърна кафявата шапка с пръските от белина. Видя как Големия шофьор се мръщи и примигва и разбра, че за миг ярката светлина е заслепила и него. Или действаше сега, или никога.

Аз съм Храбрата жена.

Без план, даже без мисъл в главата си, тя излезе иззад автовоза — не тичаше, а вървеше спокойно, с широки крачки. Вятърът се извиваше на пориви и плющеше в панталона ѝ. Тес отвори пътническата врата на пикапа и забеляза на ръката му пръстена с червения камък. Той стискаше книжна кесия, в която прозираше нещо с формата на правоъгълна кутия. Бира, вероятно в опаковка от дванайсет кутии. Той се обърна към нея и се случи нещо ужасно: тя се раздвои. Храбрата жена видя животното, което я изнасили, души и натика в канал с два разложени трупа. Тес видя малко по-широкото лице, както и бръчиците около устата и очите, които ги нямаше в петък следобед. Но още докато осмисляше тези подробности, Изстисквача на лимони гръмна два пъти. Първият куршум продупчи гръкляна на Стрелке малко под брадичката. Вторият отвори черна дупка над едната рунтава вежда и разби прозореца от страната на шофьора. Стрелке рухна върху вратата и ръката, която стискаше книжната кесия, се отпусна като отсечена. Чудовищна тръпка разтърси тялото му и ръката с пръстена се удари във волана, като наду клаксона. Кучето в къщата пак се разлая.

— Не, това е той. — Тя държеше оръжието и се взираше през отворената врата. — *Сигурно е той!*

Изтича пред пикапа, загуби равновесие, падна на коляно, изправи се и дръпна вратата на шофьора. Стрелке се строполи навън, главата му се удари в асфалтираната алея. Шапката му се изхлузи. Дясното му око, избодено от куршума, пронизал главата, се пулеше на луната. Лявото се пулеше на Тес. Накрая я убеди не лицето — лицето с бръчици, които наистина виждаше за пръв път; лицето с белези от акне, които липсваха в петък следобед.

„Голям ли беше, или същинска грамада?“ — беше попитала Бетси Нийл.

„Същинска грамада“ — беше отговорила Тес и той наистина бе грамаден... само че не колкото застреляния мъж. Когато нейният изнасилвач излизаше от пикапа (от *този* пикап, в това нямаше капчица

съмнение), тя бе преценила, че е висок два метра. Бездънен в корема, налят в бедрата и широк като порта. А този мъж беше висок поне два и десет. Беше дошла да си отмъсти на великан, а уби левиатан.

— О, Господи! — възкликна и вихърът отнесе думите ѝ надалеч.
— Боже Господи, какво направих?

— Ти ме уби, Тес — обади се простряният на земята мъж... което беше логично при двете дупки в главата и гърлото му. — Уби Големия шофьор точно както си беше наумила.

Силите я напуснаха. Тя коленичи до него. Луната грееше от буреносното небе.

— Пръстенът — прошепна Тес. — Шапката. *Пикапът*.

— Той носи пръстена и шапката, когато е на лов — каза Големия шофьор. — Тогава кара и пикапа. Когато той е на лов, аз съм на път, карам автовоз на „Червен ястреб“ — и ако някой го зърне, особено като е седнал — мисли, че вижда мен.

— Защо го прави? — попита тя мъртвеца. — Ти си му брат.

— Защото е луд — търпеливо обясни Големия шофьор.

— И защото преди номерът е минавал — намеси се Дорийн Маркиз. — Като са били непълнолетни, Лестър е загазил с полицията. Въпросът е дали Роскоу Стрелке се е самоубил заради онзи първи проблем, или защото Рамона е накарала баткото Ал да поеме вината. А може би Роскоу е щял да каже истината и Рамона го е убила. Инсценирала е самоубийство. Кое е било, Ал?

Но Ал запази мълчание по въпроса. Мъртвешко мълчание, ако трябва да бъдем точни.

— Ще ти кажа какво се е случило според мен — продължи Дорийн Маркиз. — Рамона си е давала сметка, че ако братчето ти се озове на разпит при полицаи, който има поне капка мозък в главата, като нищо ще признае далеч по-тежък грях от това, че е опипвал някое момиче в училищния автобус или че е надничал в колите на местната любовна алея — каквото и да е било кокошкарското обвинение. Теб е придумала да поемеш вината, а мъжа си е убедила да мълчи. Повероятно го е заставила. Или защото полицията никога не е провела разпознаване с момичето, или защото то не е повдигнало обвинения, работата се е потулила.

Ал нищо не отговори.

Тес си помисли: „Клеца тук и разговарям с въображаеми гласове. Превъртяла съм.“

Да, но някак съзнаваше, че се опитва да запази разума си. Затова трябваше да разбере, а историята, която разказваше с гласа на Дорийн, или беше вярна, или се доближаваше до истината. Градеше се на догадки и калпава дедукция, но имаше смисъл. Връзваше се с това, което Рамона бе признала в последните си мигове.

Тъпа путко, не знаеш какво говориш!

И: Не разбираш. Има грешка.

Добре, имало е грешка. Всичко, което тя направи тази вечер, е било грешка.

Не, не всичко. Рамона е била съучастничка. Знаела е.

— А ти знаеше ли? — обърна се Тес към мъжа, когото бе убила. Пресегна се да го хване за ръката, но се спря. Плъттa под ръкава още щеше да е топла. Още щеше да е като на жив човек. — Знаеше ли?

Той не отговори.

— Нека аз — намеси се Дорийн Маркиз. С най-милият си и предразполагащ тон на възрастна дама, който действаше безотказно в книгите, тя попита: — Колко знаехте, господин Шофьор?

— Понякога подозирах — отвърна й. — Общо взето, не му мислех много. Движех бизнеса.

— Някога питал ли си майка си?

— Може и да съм — отвърна той и по чудатото изкривеното му око Тес отсъди, че той увърта. Ала откъде да е сигурна на тази подивяла лунна светлина?

— Когато са изчезнали момичетата ли? Тогава ли я попита?

Големия шофьор не отвърна, може би защото Дорийн беше започнала да звучи като Фрици. И като Том Томтом, разбира се.

— Обаче никога не е имало доказателства, нали? — Този път гласът беше на самата Тес.

Но ето че той й отговори:

— Не. Никакви доказателства.

— А ти *не искаше* доказателства, нали?

Този път нямаше отговор, затова Тес стана и колебливо се приближи до кафявата шапка с белите пръски, която вятърът беше отвял чак на ливадата. Точно когато я вдигаше, сензорната лампа отново угасна. Кучето в къщата престана да лае. Това я наведе на

мисълта за Шерлок Холмс и докато стоеше, брулена от ветровития лунен блясък, нададе най-печалния смях, излизал от човешко гърло. Свали своята шапка, напъха я в джоба на якето си и нахлупи неговата. Беше ѝ прекалено голяма, затова я свали, за да затегне лентата отзад. Върна се при мъжа, когото беше убила; същият, за когото отсъди, че може би не е съвсем невинен... но все пак твърде невинен, за да заслужава наказанието, изпълнено от Храбрата жена.

Тя почука с пръст по козирката на кафявата шапка и попита:

— Този ли носиш, когато си на път?

Отговори не Стрелке, а Дорийн Маркиз, доайен на Клуба по плетиво:

— Разбира се, че не. Когато шофираш за дружеството, носиш шапка с червен ястреб, нали?

— Да — каза Стрелке.

— Също така не носиш пръстена, нали?

— Не. Много е кич. Не върви за пред клиентите. Да не говорим, че рискувах някой пияница или наркоман от мизерните мотели да го вземе за истински. Не биха ме нападнали открито, аз съм прекалено голям и силен — поне бях до тази вечер, — но можеха да ме застрелят като куче. А аз не заслужавам такава съдба. Нито заради фалшивия рубин, нито заради гнусотиите, които брат ми е сътворил.

— Заедно с брат ти никога не шофирахте едновременно за дружеството, нали, миличък?

— Не. Когато той беше на път, аз се занимавах с канцеларска работа. Когато аз бях на път, той... Е, май се сецаш какви ги вършеше, когато пътувах.

— Трябвало е да *кажеш*! — кресна Тес. — Даже само да си подозирал, е трябвало да *кажеш*!

— Страхувал се е — рече Дорийн с благия си глас. — Нали, миличък?

— Да — отвърна Ал. — Страхувах се.

— От брат ти ли? — попита Тес, която или не вярваше, или не желаше да повярва. — Било те е шубе от *братчето*!

— Не от него — отговори Ал Стрелке. — От нея.

39.

Когато Тес се намести зад волана и запали мотора, Том се обади:
— *Нямаше откъде да знаеш, Тес. Всичко се разви със светкавична бързина.*

Това бе вярно, ала не отчиташе основния мрачен факт: когато погна изнасилвала си подобно на отмъстителка от някой филм, тя се обрече на ада.

Тес насочи револвера към слепоочието си и отново го свали. Не можеше, не сега. Имаше задължение спрямо жените в канала и спрямо всяка друга жена, която можеше да се озове при тях, ако Лестър Стрелке се отърве безнаказано. А след това, което току-що бе извършила, бе по-важно от всякога той да не се отърве безнаказано.

Трябваше да отиде на още един адрес. Само че не с експедишъна си.

40.

Алеята на Тауншип Роуд 101 не бе дълга, нито асфалтирана. Това бяха два коловоза, обрасли с храсти, които жулеха синия пикап, докато Тес го караше към малката къщичка. В нея нямаше нищо приветливо: тя бе схлупена стара съборетина, която би могла да служи за декор на „Голямото тексаско клане“.^[1]

Понякога животът наистина подражава на изкуството. И колкото по-жестoko е изкуството, толкова по-точно е подражанието.

Тес не опита да се промъкне тайно — защо въобще да гаси фаровете, при положение че Лестър Стрелке сто на сто познаваше дрънченето на пикапа като гласа на батко си?

Тя още бе с кафявата шапка с пръски от белина, носена от Големия шофьор, когато не беше на път; шапката, с която му вървеше и с която накрая не му провървя. Пръстенът с фалшивия рубин беше прекалено голям за който и да е от пръстите ѝ, затова тя го прибра в левия преден джоб на панталона си. Малкия шофьор се обличаше като батко си, когато излизаше на лов, и макар че той вероятно нямаше да има време (а и изтънченост), за да оцени тази ирония — как последната му жертва отива при него с въпросните аксесоари, — същото не се отнасяше за Тес.

Спря до задния вход и слезе. Стискаше в ръка револвера. Вратата беше отключена. Тес влезе в барака, която миришеше на бира и развалена храна. Шейсетватова крушка висеше на мръсен шнур от тавана. Четири пластмасови кофи за боклук — от по трийсет и два галона, каквито се продаваха в „Уолмарт“ — преливаха. Зад тях, до стената, бяха струпани купища стари броеве на „Малките обяви на чичо Хенри“. Отляво имаше друга врата със стъпало пред прага. Сигурно бе за кухнята. Вместо брава имаше резе. Несмазаните панти изскърцаха, когато тя го дръпна. Преди час щеше да се ужаси от шума. Сега изобщо не и пукаше. Беше тук да свърши работа. Всичко се свеждаше до това и бе голямо облекчение да се освободиш от целия този емоционален багаж. Миризмата на мазната пържола, която

Малкия шофьор си беше изпържил за вечеря, я блъсна в носа. Чу смях от телевизора. Някакъв ситком. „Зайнфелд“ — помисли си.

— Какво ми се мъкнеш тук, по дяволите? — Лестър Стрелке надвика телевизора. — Останала ми е само бира и половина, ако си дошъл за поркане. Допивам си и си лягам. — Тя тръгна натам, откъдето идваше гласът му. — Да беше се обадил, че да не се разка...

Тес влезе в стаята. Онзи я видя. Тя не беше мислила каква ще е реакцията му, когато види последната си жертва, въоръжена с револвер и нахлупила бейзболната шапка, която самият той си слагаше, щом го хванеха дяволите. Дори да беше мислила, за нищо на света не би предположила какво ще види. Устата му зейна, лицето му се скова. Изпусна в скута си кутията с бира и пяната оплиска опиканите му боксерки (друго той не носеше).

„Вижда призрак — помисли си Тес, Докато вървеше към него с насочено оръжие. — *Добре.*“

Имаше време да забележи — макар че в стаята цареше ергенски безпорядък и никъде нямаше кичозни фигурки, — че обстановката е същата като в дома на майка му: креслото пред телевизора, масичката (с последната неотворена кутия бира и пакетче „Доритос“ вместо диетична кола и „Чийз Дудълс“), същата телевизионна програма със Саймън Кауъл на корицата.

— Ти си мъртва — прошепна той.

— Не — отвърна Тес. Опря дулото на Изстисквача в главата му. Онзи немощно понечи да я хване за китката — прекалено немощно и прекалено късно. — Ти си мъртвият!

Дръпна спусъка. Кръвта рукна от ухото му и главата му като отсечена се килна настрана. Все едно той се опитваше да разкърши схванатия си врат.

— Бях в пода, бях в пода — обади се от телевизора Джордж Костанца.

Публиката се засмя.

---

[1] Филм на ужасите от 1974 г. за туристи и семейство канибали. — Б.пр. ↑

41.

Беше почти полунощ и вятърът духаше още по-силно от преди. При всеки порив къщата на Лестър Стрелке се разтърсваше и Тес се сещаше за прасенцето, което си построило къщичка от клонки.

Малкото прасенце, което беше живяло в тази къщичка, вече никога нямаше да се притеснява, че ще му я издухат, защото беше мъртво на креслото. Освен това не беше малко прасенце. Беше лош вълк.

Седеше в кухнята и пишеше в мръсен тефтер със син кон на корицата, който бе открила в спалнята на Стрелке. На горния етаж имаше четири стаи, но само спалнята не беше задръстена с боклуци — като се започне от метални рамки за легло и се стигне до двигател за моторница „Ивинруд“, който сякаш е бил пуснат от покрива на някоя сграда. Понеже щяха да минат месеци, докато прерови тези хранилища на Безполезното, Безпризорното и Безсмисленото, Тес се съсредоточи върху спалнята на Стрелке и внимателно я претърси. Ценният тефтер беше бонус. Бе открила каквото търсеше в овехтял пътнически сак, избутан в дъното на гардероба, замаскиран — немного успешно — със стари броеве на „Нешънъл Джиографик“. В него беше натъпкано дамско бельо. Гащичките й бяха най-отгоре. Тес ги прибра в джоба си и ги замени със сгънато жълто спасително въже. Никой нямаше да се изненада, ако открие въже в куфара с трофеи на един убиец и изнасилвач. Освен това то не й трябваше.

„Тонто — рече Самотния рейнджър, — работата ни тук приключи.“

Тя пишеше — докато „Зайнфелд“ отстъпи екрана на „Фрейзър“, а „Фрейзър“ го преотстъпи на емисията местни новини (жител на Чикопи спечелил от лотарията, друг си счупил гръбнака, след като паднал от строително скеле, така че *равновесие* имаше) — самопризнания под формата на писмо. Щом стигна до пета страница, новините отстъпиха терена на една сякаш безкрайна реклама за Божественото прочистване. Дани Виера се гневеше: „Някои

американци ходят по нужда веднъж на два-три дена и само защото това състояние продължава с години, *те вярват, че е нормално!* Всеки лекар ще ви каже, *че не е така!*“

Писмото бе озаглавено ДО КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ и първите четири страници образуваха един-единствен абзац. В главата ѝ той звучеше като писък. Ръката ѝ отмаля, а химикалката, която намери в кухнята (с излющен позлатен надпис АВТОПРЕВОЗИ ЧЕРВЕН ЯСТРЕБ), пресъхваше, но слава Богу, Тес почти бе готова. Докато Малкия шофьор продължаваше да не гледа телевизия от табуретката си, тя започна с нов абзац отгоре на пета страница:

Няма да се извинявам за стореното от мен. Нито пък ще се оправдавам с невменяемост. Бях бясна и сбърках. Всичко е много просто. При други обстоятелства — имам предвид не чак толкова ужасни — бих могла да кажа: „Как няма да сбъркам, двамата си приличат като близнаци.“ Само че обстоятелствата не са други.

Мислех да изкупя своя грях, пишейки тези страници, заслушана в телевизора и във вятъра — не защото се надявам на прошка, а защото ми се струва грешно да съгрешаваш, без поне да сториш някоя добрина за равновесие. (На това място се сети за победителя от лотарията и мъжа, който си беше строшил гръбнака, но ѝ беше трудно да обяснява концепцията си, защото беше нечовешки уморена, на всичкото отгоре не знаеше доколко е уместно). Мислех да замина за Африка и да помагам на заразените от СПИН. Мислех да замина за Ню Орлиънс и да работя на доброволни начала в приют за бездомници или в безплатен стол. Мислех да замина за Персийския залив и да чистя птиците от петрола. Мислех да даря няколкото милиона долара, които съм заделила за старините си, на група, която се бори с насилието срещу жени. В Кънектикът трябва да има такова сдружение, може би дори са няколко.

Но после си спомних какво казва по веднъж във всяка книга Дорийн Маркиз от Клуба по плетиво...

Това, което Дорийн повтаряше минимум веднъж във всяка книга, беше: „Убийците никога не забелязват очевидното. Изобщо не се съмнявайте, милички.“ И още докато пишеше за изкупление, осъзна, че това е невъзможно. Защото Дорийн беше абсолютно права.

Тес си беше сложила шапка, за да не остави косми, от които може да бъде извлечено ДНК. Беше си сложила ръкавици, които не свали даже докато караше пикапа на Алвин Стрелке. Още не бе късно да изгори самопризнанията в печката на Лестър, да се върне в значително по-хубавата къща на батко Алвин (тухлена къщурка, не от клонки) и да си замине за Кънектикът. Би могла да се върне у дома, където я чакаше Фрици. На пръв поглед всичко беше наред и вероятно щяха да минат няколко дена, преди полицията да я открие. Кое то със сигурност щеше да се случи. Защото, докато се е вторачвала в криминологичните тънкости, не беше забелязала очевадната спънка — досущ като в романите си.

Очевидната спънка си имаше име: Бетси Нийл. Хубава жена с овално лице, несиметрични очи като в картина на Пикасо и бухнала тъмнокестенява коса. Тя я позна, даже ѝ поиска автограф, но това не беше важно. Важни бяха синините по лицето на Тес („Дано това не се е случило тук“ — беше казала Нийл) и това, че разпитваше за Алвин Стрелке, описа пикапа му и се сети за пръстена, когато Нийл отвори дума. „*Като рубин*“ — беше се съгласила Тес.

Нийл щеше да види репортажа по телевизията или да го прочете във вестника — това бе неминуемо при трима мъртъвци от едно семейство — и да отиде в полицията. Полицията щеше да стигне до Тес, Оттам щяха да проверят в картотеките за притежавано оръжие и да установят, че тя притежава револвер „Смит енд Уесън“ 38-ми калибър, познат още като Изстисквача на лимони. Щяха да го изземат, за да произведат пробни изстрели и да направят сравнения с куршумите, открити в трите жертви. А тя как щеше да се защити? Щеше ли да ги погледне с насинените си очи и да каже (с глас, хриплив от душенето на Лестър Стрелке), че го е загубила? Щеше ли да разправя същото даже след като откриеха мъртвите жени в канала?

Тес продължи да пише с чуждата химикалка:

... си спомних какво казва по веднъж във всяка книга Дорийн Маркиз от Клуба по плетиво: че убийците никога не забелязват очевидното. Освен това веднъж Дорийн откъсна страница от роман на Дороти Сейърс и остави на убицеца заредено оръжие, като го посъветва да предпочете достойния изход. Аз съм въоръжена. Брат ми Майк е единственият ми близък. Той живее в Таос, Ню Мексико. Предполагам, че ще може да ме наследи. Това зависи от правните последици на извършените от мен престъпления. Ако ме наследи, се надявам, че компетентните органи ще му покажат това писмо и ще му предадат моето желание да дари основната част от имуществото ми на организация, подпомагаща жени, жертви на сексуално насилие.

Съжалявам за Големия шофьор — Алвин Стрелке. Не той ме изнасили, а Дорийн е сигурна, че не е изнасилил и убил и онези жени.

Дорийн ли? Не, *тя*. Дорийн беше измислена. Ала Тес беше прекалено уморена, за да го поправа. Голяма работа — и без това приближаваше краят.

Не се извинявам за Рамона и за онзи боклук в съседната стая. По-добре че са мъртви.

Разбира се, същото се отнася за мен.

Прегледа страниците. Май не беше забравила нищо, затова написа името си — нейният последен автограф. Химикалката пресъхна на последната буква и Тес я остави.

— Нещо да добавиш, Лестър?

Отговори само вятърът, който разнесе студени течения и накара къщичката да заскърца.

Тес се върна в хола. Нахлузи шапката на главата на мъртвеца и пръстена на пръста му. Искаше да го заварят така. Върху телевизора беше поставена снимка в рамка. На нея Лестър и майка му стояха

прегърнати. Усмихваха се. Просто едно момче и майка му. Известно време Тес гледа снимката, после си тръгна.

42.

Почувства, че е редно да се върне в изоставения магазин, където ѝ се беше случило онова ужасно нещо, и там да довърши работата си. Би могла да поседи на буренясалия паркинг, да послуша как вятърът брули старата реклама (ХАРЕСВАШ ГО ХАРЕСВАТЕ), да поразсъждава за какво мислят хората в последните си мигове. В нейния случай вероятно щеше да е за Фрици. Сигурно Патси щеше да го прибере и в това нямаше нищо лошо. Котките бяха издръжливи същества. Много-много не се интересуваха кой ги храни и пои, важното беше купичката им да е пълна.

В този час бързо щеше да стигне до бензиностанцията с изоставения магазин, но разстоянието ѝ се струваше прекалено дълго. Бе адски уморена. Реши, че ще седне в пикапа на Ал Стрелке и ще го направи там. Само че не искаше да оплиска с кръв старателно написаните самопризнания, това ѝ се струваше крайно нередно предвид кръвопролитията, които се описваха там, затова...

Занесе в хола страниците от тефтера със синия кон на обложката, където телевизорът работеше (сега младеж с вид на престъпник продаваше подочистачка), и ги пусна в скута на Стрелке.

— Подръж ги, Лес.

— Няма проблем — отвърна Лестър. Тя забеляза, че част от болния му мозък съхне върху голото му рамо. Кое то беше добре.

Тес излезе във ветровитата нощ и седна зад волана на пикапа. Скърцането на пантата при затварянето на вратата ѝ се стори познато. Всъщност нищо странно: не беше ли чувала същото скрибуцане и преди? Да. Край бензиностанцията се беше опитала да се отплати на Големия шофьор с услуга за услуга: той щеше да ѝ смени гумата, за да може тя да се прибере вкъщи и да нахрани котарака си.

— Реших, че батерията му може да падне — промълви и се засмя.

Опря дулото на револвера в слепоочието си, сетне размисли. Подобни изстрели невинаги водеха до желания резултат. Искаше

парите ѝ да отидат за помощ на пострадали жени, а не за нея, докато вегетира в лечебно заведение за човешки зеленчук.

В устата беше по-добре. По-сигурно.

Езикът ѝ близна мазната цев, мерникът опря в твърдото небе.

„Поживях си добре — всъщност доста добре — и въпреки че накрая сбърках ужасно, може би то ще ми се прости, ако има живот след смъртта.“

Ала нощният вятър бе тъй упоителен. Навяваше ѝ сладки ухания през полуотвореното стъкло. Бе срамота да си отиде от този свят, но какъв избор имаше? Бе време за последно сбогом.

Тес затвори очи, придърпа спуська и точно тогава Том заговори. Това бе непонятно, понеже Том се намираще в експедишъна, а експедишънът беше в двора на другия брат, на километър и половина оттук. Освен това гласът изобщо не приличаше на този, който приписваше на Том. Не приличаше и на нейния. Беше студен. А тя — тя беше захапала дулото на револвера. Изобщо не можеше да говори.

— *Тя поначало не е много добра детективка, нали?*

Тес извади от устата си Изстисквача на лимони.

— Кой? Дорийн ли?

Въпреки всичко беше потресена.

— *Кой друг, Теса Джийн? Откъде накъде да е добра детективка? Тя е измислена от старото ти „аз“. Нали така?*

По всяка вероятност беше така.

— *Дорийн вярва, че Големия шофьор не е изнасилл и убил другите жени. Нали това написа ти?*

— Аз — каза Тес. — Аз го вярвам. Просто бях уморена. И шокирана.

— *И също така виновна.*

— Да. Също така виновна.

— *Как мислиш, дали хората, които се измъчват от вина, разсъждават правилно?*

Не. Може би не.

— Накъде биеш?

— *Че си решила само част от загатката. Преди да я решиш цялата — ти, а не някаква клиширане стара детективка, — се случи едно злощастие.*

— Злощастие? Значи така го наричаш? — От много далеч Тес чу своя смях. Вятърът блъскаше в стената. Разхлабеният улук на къщата се удряше в стрехата от вятъра. Също като рекламата за „Севън-ъп“ в изоставения магазин.

— *Преди да си теглиш куршума* — продължи новият, непознат Том (звучеше все повече като жена), — *защо не помислиш за себе си? Само че не тук.*

— А къде?

Том не отговори на този въпрос, тъй като беше излишно. Вместо това я посъветва:

— *И да си вземеш тъпите самопризнания.*

Тес слезе от пикапа и се върна в къщата на Лестър Стрелке. Отиде в кухнята и започна да разсъждава на висок глас. Гласът на Том (който ставаше все повече като нейния). Дорийн май беше излязла в отпуска.

— *Ключът на Ал от къщата със сигурност е закачен на халката заедно с ключа за двигателя* — обясняваше Том, — *но да не забравиш кучето.*

Би било глупаво. Тес застана пред хладилника на Лестър. След като се разтършува, откри един хамбургер най-долу в дъното. Уви го в един брой на „Малките обяви на чичо Хенри“ и се върна в хола. Дръпна листовете хартия от скута на Стрелке — предпазливо, с ясното съзнание, че под страниците се крие онова парче плът, което я беше наранило; онова парче, заради което тази вечер беше убила трима души.

— Взимам ти хамбургера, но ти не се сърди. Правя ти услуга. Смърди на развалено.

— Кражба като капак на убийството — проточи Малкия шофьор с монотонния си глас на мъртвец. — Браво на теб.

— Млъквай, Лес! — отрязва го тя и си тръгна.

43.

„Преди да си теглиш куришума, защо не помислиш за себе си?“

Докато караше стария пикап по криволичещия, ветровит път към дома на Алвин Стрелке, тя се опита да помисли за себе си. Даже когато не беше в колата с нея, Том май се оказваше по-добър детектив, отколкото Дорийн Маркиз във върховна форма.

— *Ще бъда максимално кратък — каза Том. — Ако смяташ, че Ал Стрелке не играе роля в схемата — и то голяма роля, — значи си луда.*

— Разбира се, че съм луда — отвърна тя. — Иначе защо ще се залъгам, че съм го застреляла по погрешка, когато знам, че не е така?

— *В теб говори вината, не логиката — отбеляза Том. Звучеше влудяващо самодоволен. — Той не е бил невинно агънце, нито пък черно-бяла овца. Осъзнай се, Теса Джийн. Те са били не само братя, а партньори.*

— *Делови съдружници.*

— *Братята никога не са просто делови съдружници. При тях е по-сложно. Особено когато Рамона ти е майка.*

Тес зави по гладко асфалтираната алея на Ал Стрелке. Вероятно Том имаше право. Едно нещо й беше ясно: Дорийн и дружките й от Клуба по плетиво не си бяха имали работа с жена като Рамона Норвил.

Сензорната лампа се задейства. Кучето се разлая: *Ръф-ръф, ръфръфръф*. Тес изчака лампата да угасне и кучето да млъкне.

— Няма как да узная със сигурност, Том.

— *Няма как да си сигурна, докато не направши оглед.*

— Дори да е знаел, другият ме изнасили.

За момент Том се умълча. Тес реши, че се е признал за победен. Тогава той проговори:

— *Когато един човек знае, че друг върши зло, но не го спре, двамата са еднакво виновни.*

— И пред закона ли?

— *И пред мен. Нека кажем, че само Лестър е причаквал, изнасилвал и убивал. Едва ли е така, но нека кажем, че е. Ако баткото е знаел и си е мълчал, значи си е заслужавал двата куршума. Даже куршумите са прекалено милостиво наказание. По-справедливо ще е да го набучат на нажежен ръжен.*

Тес уморено поклати глава и погали револвера на седалката. Оставаше един патрон. Ако го изхабеше заради кучето (така де, какво е още едно убийство между приятели), или трябваше да си търси друг револвер, или да се обеси. Но типове като Стрелке обикновено имаха огнестрелно оръжие. „Красота!“, както би се изразила Рамона.

— Ако той е знаел, да. Но не е редно да отнесеш куршума заради едно толкова голямо „ако“. Майката е друга работа, обиците бяха нужното доказателство. Но тук не разполагам с доказателство.

— *Сериозно?* — Гласът на Том стихна в шепот и Тес едва го чу.
— *Иди да провериш.*

44.

Кучето не се разля, когато тя изкачи стъпалата, но си го представи как я чака озъбено и настървено пред вратата.

— Губър? — Голяма работа, Губър^[1] не беше по-лошо от което и да е кучешко име. — Казвам се Тес. Имам хамбургер. Имам също револвер с един патрон. Сега ще отворя вратата. На твоето място ще предпочета месото. Окей? Разбрахме ли се?

Никакъв лай. Може би кучето подивяваше само от сензорни лампи. Или от апетитни крадли. Тес пробва един ключ, после друг. Не ставаха. Вероятно бяха от фирмения офис. Третият се завъртя в ключалката и тя отвори, преди да е загубила смелост. Представяше си булдог, ротвайлер или питбул със зачервени очи и разтворени челюсти, от които текат лиги. Вместо това видя териер, който я гледаше с надежда и махаше радостно опашка.

Тес пъкна оръжието в джоба на якето и погали кучето по главата.

— Божичко! Като си помисля, че се *страхувах* от теб.

— Не е трябвало — отвърна Губър. — Каж ми къде е Ал.

— Не питай. Искаш ли хамбургер? Предупреждавам те, че може да е с изтекъл срок на годност.

— Я го давай тука, маце.

Тес му отчупи голямо парче от хамбургера, след което влезе вътре, затвори и включи осветлението. Защо не? В края на краищата с Губър бяха сами.

Алвин Стрелке се оказа по-подреден от брат си. Подовете и стените бяха чисти, нямаше купчини от „Малките обяви на чичо Хенри“, на рафтовете даже се мяркаха книги. На няколко места бяха подредени керамични фигурки, на стената имаше огромна снимка на Момзила. Това ѝ се стори показателно, но едва ли можеше да мине за неопровержимо доказателство. За каквото и да е. „Ако имаше снимка на Ричард Уидмарк в прочутата си роля на Томи Удо, щеше да е друго нещо.“

— На какво се усмихваш? — попита Губър. — Ще ми кажеш ли?

— Ами не — отговори Тес. — Откъде да започнем?

— Не зная — каза Губър. — Аз съм само кучето. Ще ми дадеш ли още от онази вкуснотия?

Тес му отчупи още малко. Губър се изправи на задните си лапи и се завъртя два пъти. Тес се зачуди дали е с всичкия си.

— Том? Нещо да кажеш?

— *Откри гащичките си в къщата на малкия брат, нали така?*

— Да, и си ги прибрах. Те са разкъсани... а и да не бяха, никога не бих си ги сложила отново... но са си *мои*.

— *Какво друго намери освен куп дамско бельо?*

— В какъв смисъл друго?

Обаче нямаше нужда от пояснения. Въпросът не беше какво е намерила, а какво не е: чанта и ключове. Вероятно Лестър беше изхвърлил ключовете в гората. На негово място Тес щеше да постъпи така. Чантата беше друго нещо. Марка „Кейт Спейд“ много готина, а вътре бе пришита копринена лентичка с името й. Ако чантата заедно с принадлежностите не беше в къщата на Лестър и ако той не я беше изхвърлил в гората, къде бе тогава?

— *Гласувам за тук* — обади се Том. — *Хайде да се поразтърсим.*

— Месо! — извика Губър и пак направи пирует.

---

[1] Кучето Губър е герой от анимационен сериал на Хана-Барбара от 1970 г. Той притежава способността да надушва призраци. — Б.пр. ↑

45.

Откъде да започне?

— *Хайде де!* — подвикна ѝ Том. — *Мъжете държат повечето си тайни или в кабинета, или в спалнята. Дорийн може и да не го знае, но на теб ти е ясно. А в тази къща няма кабинет.*

Тес влезе в спалнята на Ал Стрелке (Губър вървеше по петите ѝ), където видя огромно двойно легло без излишни финтифлюшки. Надзърна под него. Нищичко. Канеше се да провери в дрешника, но пак се върна при леглото. Повдигна матрака. Погледна отдолу. След пет секунди — може би десет — изрече една-единствена дума със сух, безизразен тон:

— Джакпот.

Върху подматрачната решетка бяха наредени три дамски чанти. Тази в средата имаше кремава закопчалка, която Тес би познала навсякъде. Веднага я отвори. Вътре нямаше нищо освен книжни кърпички и молив за очна линия с хитроумна прибавка: гребенче за мигли, скрито в горния край. Копринената лентичка с името ѝ я нямаше. Била е отстранена внимателно, но тя забеляза мъничък прорез в хубавата италианска кожа, където шевовете са били разпорени.

— *Твоята ли е?*

— Знаеш, че да.

— *А моливът?*

— Такива моливи се продават в магазините в цяла Аме...

— *Твоят ли е?*

— Да. Моят е.

— *Сега убеди ли се?*

— Ами... — Тес преглътна. Чувстваше нещо, ала не бе сигурна какво. Облекчение? Ужас? — Ами да. Но *защо?* *Защо двамата?*

Том не отговори. Нямаше нужда. Дорийн може и да не беше в час (или не желаше да си признае, че е в час, защото нейните дружки в приключенията не обичаха страхотиите), но Тес беше. Защото Мама ги е чукала и двамата. Един психиатър би се изразил така: Лестър е

бил изнасилвачът, а Ал — фетишистът, който е участвал косвено. Даже не бе изключено да е помогнал за жените в тръбата на канала. Тес никога нямаше да узнае.

— *За да претърсим цялата къща, ще загубим време чак до сутринта — обади се Том, — но ти спокойно можеш да претърсиш докрай спалнята, Теса Джийн. Той вероятно е унищожил всичките ти принадлежности — сто на сто е нарязал кредитните карти и ги е изхвърлил в реката, — но ти си длъжна да провериш, защото твоето име ще отведе полицията до теб. Започвай с дрешника.*

Там Тес не намери нито кредитните си карти, нито други свои принадлежности, но все пак откри нещо. То бе сложено на най-горния рафт и тя се взря в него с нарастващ ужас: плюшено пате, което сигурно е било любимата играчка на някое дете. Едното око беше извадено, синтетичната перушина беше смачкана. На места патето беше проскубано, сякаш са го милвали хиляди пъти.

Върху протритата жълта човка имаше ръждивокафяво петно.

— *Дали е каквото си мисля?* — попита Том.

— О, Том, май че да.

— *Трупове в канала... възможно ли е единият да е бил на дете?*

Не, и двата не бяха толкова малки. Но може би каналът под Еленовия път не беше единственото депо за трупове на братята Стрелке.

— *Остави го пак на рафта. Нека полицията го открие. Сега се уверяваш, че той няма данни за теб в компютъра си. После се омиташ оттук.*

Нещо студено и влажно близна Тес по ръката. Тя едва не изпищя. Губър я гледаше лъчезарно.

— Още месо — поиска си той и Тес му даде, после прошепна:

— Ако Ал Стрелке си има компютър, сто на сто е защитен с парола. И вероятно няма да е включен, за да се поровя в него на спокойствие.

— *Тогава го прибери и на път към къщи го изхвърли в проклетата река. Нека спи при рибите.*

Само че компютър нямаше.

На вратата Тес даде на Губър остатъка от хамбургера. Той вероятно щеше да го изповръща на килима, но това нямаше смути

Големия шофьор.

— *Доволна ли си, Теса Джийн?* — проговори Том. — *Доволна ли си, че не си отнела невинен живот?*

Навярно беше доволна, но сега бе изключено да се самоубие.

— А Бетси Нийл, Том? А Бетси Нийл?

Том не отговори... за пореден път нямаше нужда. Защото в крайна сметка Том бе тя.

Нали?

Не беше толкова сигурна. Пък и имаше ли значение, щом знаеше какво да предприеме? Колкото до това, че и утре е ден, Скарлет О'Хара имаше пълно право.

Най-важно беше полицията да научи за трупите в канала. Най-малкото, защото някъде имаше приятели и роднини, които още се чудеха. И защото...

— Защото плюшеният паток казва, че може да има още.

Това беше нейният глас.

Което беше добре.

46.

В седем и трийсет на следващата сутрин, след по-малко от три часа неспокоен, прекъсван от кошмари сън, Тес приготви компютъра си за работа. Само че не за писане. Сега изобщо не ѝ беше до творчество.

Неомъжена ли беше Бетси Нийл? По-скоро да. Тес не беше видяла халка на пръста ѝ онзи ден в кабинета ѝ (но може би ѝ беше убягнало), нито пък семейни снимки. Доколкото си спомняше, единствената снимка в кабинета ѝ беше на Барак Обама... а той вече е женен. Значи така — Бетси Нийл вероятно бе разведена или неомъжена. Сигурно името ѝ не фигурираше в телефонния указател. В такъв случай компютърът нямаше да ѝ е от полза. Тес би могла да отиде в „Стагър Ин“ и да я намери там... само че не ѝ се връщаше в дискотеката. Никога повече нямаше да стъпи там.

— Какво толкова се косиш? — подхвърли Фрици от прозореца.
— Поне провери телефонния указател за Коулич. А каква миризма подушвам от теб? Нима на куче?

— Да. Това е Губър.

— Предателка — с презрение я заклейми Фрици.

Откри кръгла дузина Нийловци. Имаше една Е. Нийл. Е. съкратено от Елизабет ли беше? Имаше начин да разбере.

Без капка колебание — за да не загуби събрания кураж, — Тес набра телефонния номер. Потеше се, усети сърцебиене.

Телефонът иззвъня веднъж. Два пъти.

Вероятно номерът не е неин. А на Едит Нийл. На Едуина Нийл. Даже на Елвира Нийл.

Три пъти.

А ако номерът е на Бетси Нийл, може да не е вкъщи. Сигурно е отишла на излет в планината Катскилс...

Четири пъти.

... или забива с някого от зомби-хлебарите, ха! Например със солокитариста. Сигурно пеят „Кой кого“ заедно под душа, след като

са...

От отсрещната страна вдигнаха и Тес моментално позна гласа.

„Ало, свързахте се с Бетси, но точно сега не мога да се обадя. Ще прозвучи сигнал и след него знаете какво да правите. Приятен ден.“

Аз имах кофти ден, много мерси, а снощи направо ми...

Сигналят прозвуча и думите се изляха, преди Тес да осъзнае какво говори:

— Ало, госпожице Нийл, обажда се Теса Джийн — авторката на кримитата за Уилоу Гроув. Видяхме се в „Стагър Ин“. Вие ми върнахте моя Томтом, а аз дадох автограф за баба ви. Забелязахте как са ме подредили и аз ви наговорих куп лъжи. Не беше гаджето ми, госпожице Нийл. — Тес заговори по-бързо, като се боеше, че лентата може да свърши, преди да е приключила... а тя страстно желаше да приключи. — Изнасилиха ме, което беше несправедливо, поисках да раздам справедливост... и... и трябва да поговорим, понеже...

Нещо изщрака и Тес чу гласа Бетси Нийл.

— Започни отново — каза тя, — но бавно. Току-що ставам и още съм сънена.

47.

Срещнаха се за обяд в градския парк на Коулич. Седнаха на една пейка близо до естрадата за оркестъра. Тес не беше гладна, но Бетси Нийл я накара да си вземе сандвич и тя задъвка настървено, което я подсети как Губър нагъваше хамбургера на Лестър Стрелке.

— Започни отначало — нареди Бетси. Тес си помисли, че тя е почти неестествено спокойна. — Започни отначало и ми разкажи всичко от игла до конец.

Тес започна с поканата от „Букс & Браун Бегърс“. Бетси Нийл почти не продума, само от време на време добавяше по някое „аха“ или „така значи“ за да покаже, че слуша. Докато разказваше, Тес ожадня. Добре че Бетси носеше две кутийки безалкохолно „Доктор Браун“. Тес жадно изгълта едната.

Когато свърши, минаваше един часът. Малцината, дошли да обядват в парка, се бяха разотишли. Две жени разхождаха бебета в колички, но те се намираха доста далеч.

— Дай да обобщим — каза Бетси Нийл. — Щяла си да се самоубиеш, но някакъв призрак глас ти е нашепнал вместо това да се върнеш в къщата на Алвин Стрелке.

— Да — отвърна Тес. — Където си намерих чантата. И изцапаното с кръв пате.

— А гащичките ти са били в къщата на малкия брат.

— Да, в къщата на Малкия шофьор. Сега са в експедишъна. Както и дамската ми чанта. Искаш ли да ги видиш?

— Не. А револверът?

— Той също е в колата. В него е останал един патрон. — Тя любопитно се взря в Нийл, като си мислеше: „*Момичето с очи от портрет на Пикасо*“ — Не те ли е страх от мен? Ти си единствената жива свидетелка. Или поне единствената, за която се сещам.

— Тес, седнали сме в градския парк. Освен това самопризнанията ти са записани на телефонния ми секретар.

Тес примигна. Още една подробност, за която не беше помислила.

— Даже ако някак си успееш да ме убиеш, без онези две майки да забележат...

— Вече не се наемам да убивам когото и да е. Тук или където и да било.

— Радвам се да го науча. Защото дори да се погрижиш за мен и касетката от телефонния ми секретар, рано или късно някой ще издири таксиметровия шофьор, който събота сутринта те е взел от дискотеката. А щом от полицията се доберат до теб, ще те освидетелстват и ще те уличат заради синините.

— Да. — Тес докосна най-страшната синина. — Така е. И сега какво?

— Първо, ще е разумно да не си показваш носа навън, преди хубавото ти лице отново да изглежда хубаво.

— Вече си измислих алиби за синините. — Сподели с Бетси историята, която беше съчинила за пред Патси Маклейн.

— Доста находчиво.

— Госпожице Нийл... Бетси... вярваш ли ми?

— О, да — разсеяно отвърна тя. — А сега ме чуй. Слушаш ли?

Тес кимна.

— Ние сме две жени, които са си устроили скромни пикник в парка, и в това няма нищо лошо. Но след днешния ден няма да се видим вече. Така ли е?

— Щом казваш — отговори Тес. Чувстваше мозъка си изтръпнал като челюстта си, след като зъболекарят ѝ инжектираше конска доза новокаин.

— Казвам. А ти трябва да скалпиш друго обяснение, в случай че ченгетата разговарят или с шофьора, който те е закарал вкъщи, или...

— Мануел. Казваше се Мануел.

— ... таксиджията, който те е закарал в „Стагър Ин“ събота сутринта. Едва ли някой ще те свърже със Стрелке, освен ако полицията не открие личната ти карта, но убийствата ще станат голяма новина и не можем да разчитаме, че разследването няма да те засегне. — Тя се наведе и чукна веднъж Тес над лявата гърда. — На теб разчитам то никога да не засегне мен. Защото не го заслужавам.

Не. Тя съвършено не го заслужаваше.

— Какво можеш да съчиниш за пред ченгетата, мила? Убедителна история, в която аз не фигурирам. Напъни се, все пак си писателка.

Тес мисли цяла минута, която Бетси ѝ отпусна.

— Ще кажа, че след срещата с читателите Рамона Норвил, ме е посъветвала да мина по Еленовия път за по-пряко — което е истина — и че там съм видяла „Стагър Ин“. Няколко километра по-нататък съм се отбила да вечерям, после съм решила да се върна и да се почерпя. Да послушам групата.

— Добре. Те се казват...

— Знам как се казват — прекъсна я Тес. Може би действието на новокаина отминаваше. — Ще обясня, че съм се запознала с едни мъже, че съм си пийнала доста и съм решила, че не бива да шофирам. Теб те няма в историята, тъй като не работиш вечер. Също така мога да кажа...

— Недей, това е достатъчно. Като загрееш, направо се развихряш. Само не украсявай много.

— Няма — обеща Тес. — Освен това е възможно изобщо да не се стигне дотам. Щом стигнат до Стрелке и техните жертви, ще търсят много по-различен убиец от миньонче, което пише книжки.

Бетси Нийл се усмихна.

— Да, бе, да. Не си никакво миньонче, което пише книжки, а зла кучка. — Тогавя видя стреснатото изражение на Тес. — Какво? Какво пък има сега?

— Нали ще успеят да свържат жените в канала с двамата Стрелке? Поне с Лестър?

— Той сложи ли си презерватив, преди да те изнасили?

— Ами! Не. Когато се прибрах, още бях оплескана със семето му. — Тес потрепери.

— Значи го е правил на голо и с другите. Доказателства ще има колкото искаш. Полицаяте ще съберат две и две. Стига тези лоши момчета наистина да са унищожили личните ти документи, би трябвало да ти се размине. Безсмислено е да се безпокоиш за нещо, което не зависи от теб, нали?

— Да.

— Колкото до това... нали не смяташ да се прибереш у вас и да си прережеш китките във ваната? Или да използваш последния патрон?

— Не. — Тес се замисли как сладко ухаеше нощният въздух, докато седеше в пикапа, захапала късата цев на Изстисквача. — Не, няма.

— Тогава е време да тръгваш. Аз ще поседя още малко.

Тес се изправи и отново седна.

— Има нещо, което трябва да знам. При това положение ти ми ставаш съучастничка. Защо рискуваш толкова много заради жена, която почти не познаваш? Жена, която си видяла само веднъж?

— Ще ми повярваш ли, ако ти кажа, че баба ми обича книгите ти и много ще се разочарова, ако влезеш в затвора за тройно убийство?

— Ни най-малко.

Известно време Бетси мълча. Вдигна кутийката си с „Доктор Браун“ и я остави.

— Много жени са жертви на изнасилване, нали така? Тоест ти не си уникална в това отношение.

Не, Тес не беше уникална в това отношение, но фактът, че го знае, не облекчаваше болката и унижението. Нито би ѝ помогнал да преодолее нервността, докато чака резултатите от изследването за СПИН, което скоро щеше да си направи.

Бетси се усмихна. В усмивката нямаше нищо любезно. Или хубаво.

— Докато говорим, жени по цял свят са изнасилвани. В това число и момичета. Някои от тях без съмнение си имат любими плюшени играчки. Някои ги убиват, някои оцеляват. От оцелелите колко според теб се оплакват в полицията?

Тес поклати глава.

— Аз също нямам представа — каза Бетси, — но зная какво пише в Държавния доклад за изследване на престъпността, защото проверих в Гугъл. Според изнесените данни шейсет процента от изнасилванията въобще не стигат до полицията. Три от всеки пет. На мен това ми се струва занижено, но кой знае? Извън часовете по математика е трудно да докажеш отрицателна величина. Всъщност невъзможно.

— Кой те е изнасилил? — попита Тес.

— Пастрокът ми. Бях дванайсетгодишна. Държеше нож пред лицето ми. Аз не помръдвах — бях адски уплашена, — но когато той свърши, изпусна ножа. Вероятно не нарочно, ала кой знае?

Бетси дръпна долния клепач на лявото си око. Сложи ръка под него и стъкленото око се изтърколи в дланта ѝ.

— Болката бе... просто неопикуема. Сякаш настъпваше краят на света. Кървах. Обилно. Майка ми ме заведе на лекар. Подучи ме да кажа, че съм тичала по чорапи и съм се подхлъзнала на пода в кухнята, защото тъкмо го била лъснала с восък. Била съм си избола окото в ръба на шкафа. Обясни ми, че лекарят щял да поиска да разговаряме насаме и че разчитала на мен. „Зная, че те е насилил — каза тя, — но ако хората разберат, ще обвинят мен. Моля ти се, миличка, направи каквото ти казвам и нищо лошо няма да ти се случи отново.“ Затова излъгах лекаря.

— И онова повтори ли се?

— Още три-четири пъти. А аз не помръдвах, защото ми беше останало само едно око. Слушай, приключихме ли, или не?

Тес понечи да я прегърне, но Бетси се отдръпна. „*Като дявол от светена вода*“ — помисли си Тес.

— Недей — прошепна Бетси.

— Но...

— Зная, зная, мучо грасияс, солидарност, вечна дружба, дрън-дрън-дрън. Не обичам да ме прегръщат и точка по въпроса. Приключихме ли, или не?

— Приключихме.

— Върви тогава. Изхвърли оръжието в реката, сега ти е на път. Изгори ли самопризнанията?

— Да. И още как.

Бетси кимна:

— Аз пък ще изтрия съобщението ти от телефонния си секретар.

Тес си тръгна. Погледна веднъж назад. Бетси Нийл седеше на пейката. Отново си беше сложила окото.

48.

В експедишъна на Тес ѝ хрумна гениалната мисъл да изтрие от джипиеса последните няколко пътувания. Натисна копчето и екранът светна. Том се обади:

— *Привет, Тес. Виждам, че поемаме на път.*

Тес изтри каквото искаше и изключи джипиеса. Нямах да пътува, просто се прибираше вкъщи. А пътя щеше да намери сама.

ИЗГОДНА СДЕЛКА

Стрийтър нямаше да види табелата, ако не беше спрял, за да повърне. Напоследък повръщаше много, най-често без предупредителни симптоми. Понякога усещаше леко гадене или метален вкус в устата, но понякога изригваше просто изведнъж, като фонтан. Макар това да правеше шофирането рисковано, той шофираше много тези дни — отчасти защото до есента вече нямаше да може, отчасти защото имаше да мисли за много неща. Винаги се беше справял най-добре с мисленето зад волана.

Караше по удължението на Харис Авеню — широк булевард, който минаваше покрай летището на Дери Каунти и обслужващите го фирми, предимно мотели и складове. През деня булевардът беше оживен заради летището, както и защото свързваше западната с източната част на Дери, но вечер по него почти нямаше движение. Стрийтър отби в лентата за велосипедисти, от купчината на съседната седалка грабна торбичка за повръщане, заби лице в нея и избликна. Вечерята му пак се появи пред него. По-точно, би се появила, ако не беше затворил очи. Но той ги стискаше. Видиш ли веднъж съдържанието на стомаха си, вече не ти е интересно.

Отначало не го болеше нищо. Доктор Хендерсън обаче го бе предупредил да очаква болка и от седмица тя беше факт. Все още не беше нетърпима — само остра, стрелкаща се мълния от стомаха към гърлото, както при киселини. Настъпваше и отшумяваше. Но положението щеше да се влоши. Лекарят му беше казал и това.

Той вдигна глава, отвори жабката, извади телче и завърза торбичката, преди вонята да се е разнесла в колата. Погледна вдясно и видя, че там, сякаш по поръчка, има кошче за боклук с лика на симпатично клепоухо псе и бодряшки надпис: **„КУЧЕНЦЕТО ДЕРИ КАЗВА: «ИЗХВЪРЛЯЙТЕ БОКЛУКА НА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ЗА ТОВА МЕСТА!»**“ Стрийтър слезе, приближи се до кошчето и се раздели с материала, изхвърлен от линеещото му тяло. Лятното слънце залязваше и обагряше в червено равния (в момента пуст) терен на

летището; сянката на Стрийтър, закачена за петите му, беше дълга и гротескно тънка. Сякаш беше изпреварила тялото с четири месеца и беше проядена от рака, който скоро щеше да го довърши.

Той се обърна към колата и видя табелата от другата страна на пътя. Отначало, може би защото очите му сълзяха, му се стори, че се рекламират удължения за коса. Примигна и видя, че всъщност надписът гласи: „Удължения на добра цена“. А отдолу с по-дребни букви пишеше: „Изгодна сделка.“

„Удължения на добра цена — изгодна сделка.“ Звучеше добре и почти смислено.

Отстрани на булеварда пред телената ограда, отделяща го от летището, имаше площадка, посипана с чакъл. През оживените часове на деня на нея се разполагаха търговци, защото потенциалните клиенти можеха да се отбият от платното лесно, без някой да ги удари (е, ако включеха мигач навреме). Стрийтър беше прекарал целия си живот в градчето Дери в щата Мейн и беше виждал всяка пролет на площадката да разполагат сергиите си продавачи на марули, през лятото — на варена царевица и малини и през цялата година — на омари. В края на всяка зима мястото се окупираше от един побъркан старец, известен като Снежния човек. Той продаваше всякакви изгубени от хората в снега боклуци и дрънкулки, които изравяше от топящите се преспи. Преди много години Стрийтър спазари от него симпатична парцалена кукла за дъщеря си Мей, която тогава беше на две-три годинки, но направи грешката да каже на Джанет, че я е взел от Снежния човек, и тя го накара да я хвърли. „Как ще извариш парцалена кукла, как ще я дезинфектираш? — сопна се тя. — Понякога се чудя как може умен човек да е такъв глупак!“

Е, рактът не подбираше жертвите по ум. Умен или глупав, той скоро щеше да съблече екипа и да излезе от играта.

На мястото, където Снежния човек бе излагал стоката си преди време, сега някой бе опънал походна масичка. Зад нея седеше някакъв закръглен мъж. Голям жълт чадър, леко килнат настрани, го предпазваше от червеникавите лъчи на залязващото слънце.

Стрийтър го загледа за минутка и понечи да се качи в колата (закръгленият мъж не му обръщаше внимание — беше вперил поглед в малък портативен телевизор), но любопитството му надделя. Огледа булеварда, видя, че няма никакво движение — нормално в този час,

когато хората са се прибрали у дома, вечерят и не съзнават късмета си да нямат рак — и пресече четирите празни платна. Дръгливата му сянка, предвестник на призрака на Стрийтър след смъртта му, се тътреше след него.

Закръгленият мъж вдигна поглед.

— Здравсти — каза той и изключи телевизора, но Стрийтър вече бе успял да забележи, че гледа телевизионния таблоид „Инсайд Едишън“. — Как сме тази вечер?

— За вас не знам, но аз съм бил и по-добре — отвърна той. — Не е ли малко късно да продавате? Тук след пиковия час почти никой не минава. Само товарни камиони за доставки. Това е задната страна на аерогарата, пътниците влизат от Уичъм Стрийт.

— Да — кимна шишкото, — но за съжаление общината не допуска улични търговци като мен на оживената улица пред летището. — Поклати глава, огорчен от несправедливостта на този свят. — Канех се в седем да затварям и да си ходя, но имах чувството, че може да се появи клиент.

Стрийтър погледна масата, не видя нищо за продан (освен може би портативния телевизор) и се усмихна.

— Аз не съм перспективен клиент, господин...

— Джордж Ялвод. — Закръгленият мъж се изправи и подаде пухкавата си ръка.

Стрийтър се здрависа с него:

— Дейв Стрийтър. Не мога да съм ви клиент, защото нямам представа какво продавате. Отначало си помислих, че на табелата ви пише „Удължения за коса“.

— Искате ли удължения за коса? — попита търговецът, като му хвърли критичен поглед. — Питам, защото косата ви е пооредяла.

— Скоро ще опада — промърмори Стрийтър. — На химиотерапия съм.

— Божичко. Съчувствам ви.

— Благодаря. То какъв ли смисъл има от химиотерапия... — отбеляза той и повдигна рамене. Удиви се колко лесно говореше за тези неща с непознат. А не беше казал дори и на децата си, макар че Джанет естествено знаеше.

— Шансът не е голям, така ли? — каза Ялвод. В гласа му прозвуча съчувствие — простичко, без драматизъм — и Стрийтър

усети в очите си сълзи. Беше плакал само два пъти пред Джанет, срамуваше се да циври пред нея. Но тук пред непознатия нямаше проблем. Все пак извади носната си кърпа и избърса сълзите си. Над летището кръжеше малък самолет. На фона на червеното слънце силуетът му приличаше на приближаващ кръст.

— Казват ми, че нямам шанс. Така че химиотерапията е просто... и аз не знам...

— Автоматичен лекарски рефлекс?

— Да, точно. — Стрийтър се засмя.

— Може да се опитате да я замените с повече обезболяващи лекарства. Или да сключите малка сделка с мен.

— Както вече споменах, не мога да съм ви клиент, преди да разбере какво продавате.

— Повечето хора биха го нарекли змийско масло^[1] — обясни Ялвод с усмивка, като потрепваше с пети зад масата. Стрийтър забеляза с известно удивление, че макар търговецът да беше доста позакръглен, сянката му беше изпосталяла и болнава като неговата. Мина му през ум, че вероятно всяка сянка изглежда мършава по залез-слънце, особено през август, когато краят на деня беше дълъг и протяжен и някак неприятен.

— Не виждам никакви шишенца — отбеляза.

Ялвод събра върховете на пръстите на двете си ръце, приведе се и изведнъж доби делови вид.

— Аз продавам удължения — обяви.

— Продавате удължения на удължението на Харис Авеню — много уместно.

— Не бях се сещал за това, но предполагам, че сте прав. Макар че понякога пурата е просто дим, а съвпадението е просто съвпадение. Всеки иска удължение, господин Стрийтър. Ако бяхте млада дама с мания за пазаруване, щях да ви предложа удължаване на срока за погасяване на потребителския кредит. Ако бяхте мъж с малък пенис — генетиката понякога е толкова жестока! — щях да ви предложа удължаване на члена.

Стрийтър беше удивен и развеселен от тази арогантност. За първи път от поставянето на диагнозата, тоест за първи път от месец насам той забрави за момент, че страда от агресивен и изключително бързо напредващ карцином.

— Шегувате се.

— О, аз съм шегобиец, но никога не се шегувам с работата си. Продам съм десетки удължения на пенис, дори известно време в Аризона бях известен с прозвището Ел Пене Гранде. Напълно искрен съм с вас. За мое щастие не държа да ми повярвате, нито го очаквам. Ниските мъже често си поръчват удължаване на ръста. Ако вие, господин Стрийтър, искахте повече коса, с радост щях да ви продам удължение на коса.

— А може ли човек да си скъси носа, ако е огромен като на актьора Джими Дуранте?

Ялвод се засмя и поклати глава.

— Сега вие се шегувате. Отговорът е: не може. Който иска намаление, трябва да отиде другаде. Аз съм специалист по удължения — един типично американски продукт. На нещастно влюбени съм продавал удължения за любов — викат им понякога „любовно биле“; продавал съм удължения за заеми на хора, затруднени материално — при тази икономика, такива да ги ринеш с лопата; продавал съм удължения във времето на хора, притиснати от даден срок. Веднъж дори продадох удължение на зрението на един кандидат-пилот, който знаеше, че ще го отхвърлят заради късогледство.

Стрийтър се смееше и се забавляваше. Мислеше, че за него вече е невъзможно да се забавлява, но животът беше пълен с изненади.

Ялвод също се смееше, сякаш си разказваха прекрасен виц.

— А веднъж — каза той, — веднъж продадох на един художник, много талантив, удължение на реалността, защото го гонеше параноидна шизофрения. Излезе му доста скъпо!

— Мога ли да попитам колко?

— Даде ми една от своите картини, която сега краси дома ми. Чували сте го, прочуто име е в италианския ренесанс. Учили сте за него, ако в колежа сте карали курс по история на изкуството.

Стрийтър продължи да се усмихва, но за всеки случай се отдръпна крачка назад. Беше приел факта, че ще умре, но това не означаваше, че трябва да е точно днес, и то в ръцете на човек, който навярно е избягал от клиниката за опасно луди „Джупитър Хил“ в Огъста.

— Как да го разбирам? Че вие сте... как да кажа... безсмъртен?

— Определено много съм живял — отвърна Ялвод. — Което ни отвежда към въпроса с какво мога да съм ви полезен. Вероятно искате удължение *на живота*.

— Но не може да стане, предполагам? — подхвърли Стрийтър. Вече изчисляваше наум разстоянието до колата и времето, за което щеше да го измине.

— Разбира се, че може... на определена цена.

Стрийтър, който бе прекарал доста часове в игра на скрабъл, вече бе пренаредил в съзнанието си буквите от името на Ялвод.

— Пари? Или говорите за душата ми?

Ялвод махна с ръка и придружи жеста с дяволито завъртане на очи.

— Глупости, каква душа! Дето се вика, вятър работа е това. Не, отговорът, както обикновено, е пари. Петнайсет процента от доходите ви през следващите петнайсет години. Да го наречем хонорар за търговския агент.

— С толкова ли ще удължите живота ми? — Мисълта за още петнайсет години го изпълни с алчност и горестен копнеж. Изглеждаше му много време, особено на фона на това, което му предстоеше: шест месеца повръщане, все по-страшни болки, кома, смърт. Плюс некролог, който несъмнено щеше да включва израза „след дълга и смела битка с рака“. Ала-бала. Или „йада-йада“, както казваха в „Зайнфелд“.

Търговецът разпери ръце и повдигна рамене в театрален жест: „Кой знае?“

— Може да са двацет. Не мога да ви кажа точно — не съм математик или физик. Но ако очаквате безсмъртие, абсолютно забравете! Аз продавам само едно изгодно удължение. Нищо повече.

— Става — прие Стрийтър. Този смахнат човек го беше ободрил. Щом откаченият държеше да разговаря с нормален, той беше склонен да му угоди. Е, поне донякъде. Все така усмихнат, протегна ръка над масичката. — Петнайсет процента, петнайсет години. Макар да ви предупреждавам, че петнайсет процента от заплатата на заместник-управител на банка няма да ви сложи зад волана на ролс-ройс. Може би на гео, но...

— Това не е всичко — прекъсна го Ялвод.

— Да, естествено — въздъхна Стрийтър и отдръпна ръката си. — Господин Ялвод, беше ми приятно да си поговоря с вас, оправихте ми настроението за тази вечер, което ми се струваше невъзможно, надявам се да намерите облекчение за душевните си проб...

— Млъкни, глупако — срязва го Ялвод и въпреки че още се усмихваше, в изражението му вече нямаше нищо приятно. Изглеждаше по-висок — поне с десетина сантиметра по-висок — и не толкова закръглен.

„От светлината е — помисли си Стрийтър. — *На залез-слънце светлината е измамна.*“ А неприятният мирис, който изведнъж усети, вероятно беше просто дъх на изгорял авиационен керосин, довян до площадката от случаен полъх на вятъра. Всичко си имаше разумно обяснение... Но все пак млъкна, както му бяха наредили.

— За какво е нужно удължение на един мъж или жена? Питал ли си се за това?

— Разбира се, че съм — отвърна малко грубо Стрийтър. — Работя в банка, господин Ялвод — „Дери Сейвингс“. Клиентите постоянно ме молят за удължаване на срокове на кредити.

— Тогава ти е ясно, че хората търсят удължения, за да компенсират някакъв недостиг — къс срок на кредит, къс пенис, късогледство и така нататък.

— Да, скапан свят на недоимък.

— Точно. Но дори нещата, които липсват, имат някакво тегло. *Отрицателно* тегло, което е най-лошото. Теглото, вдигнато от теб, трябва да се пренесе на друго място. Това е проста физика. Физика *на свръхестественото*, може да се каже.

Стрийтър удивено се вираше в него. Моментното му впечатление, че е станал по-висок (и че усмивката му разкрива твърде много зъби), се беше изпарило. Това беше просто нисък, възпълнически човек, най-вероятно със зелена амбулаторна карта в портфейла — ако не от „Джупитър Хил“, то от психиатрията „Акейдия“ в Бангор. Ако изобщо имаше портфейл. Определено обитаваше свой иреален свят със собствена география, което го правеше безкрайно интересен обект за наблюдение.

— Може ли да говоря направо, Стрийтър?

— Моля.

— Трябва да прехвърлиш теглото. Казано по-ясно, за да се вдигне този черен товар от теб, трябва да направиш мръсно на другото.

— Разбирам. — И наистина разбра. Посланието на Ялвод беше ясно — то бе класическо послание.

— Но не става да го хвърлиш върху когото и да е. Пробвали сме с анонимни саможертви — не вършат работа изобщо. Трябва да е върху някого, когото мразиш. Мразиш ли някого, приятел?

— Не си падам много по Ким Чен Ир — отвърна той. — И мисля, че затворът е прекалено меко наказание за гадните копелета, които гръмнаха американския боен кораб „Коул“, но те едва ли някога ще...

— Дръж се сериозно или си върви! — прекъсна го Ялвод и като че ли отново стана по-висок. Стрийтър се зачуди дали това не е някакъв особен страничен ефект от лекарствата, причиняващ зрителна измама.

— Ако имате предвид личния ми живот, не мразя никого. Има хора, които не харесвам — съседката ми госпожа Денбрау изнася кофите си за боклук без капациите и ако духа вятър, отпадъците ѝ се озовават на моята мора...

— Ако ми позволиш да цитирам Дино Мартино^[2] с една поправка, друже, всеки мрази някого в някакъв момент.

— Уил Роджърс^[3] казва...

— Зарежи го тоя мошеник, дето въртеше ласо и си нахлупваше шапката като малчуган, който си играе на каубой. Виж, ако не мразиш никого, не можем да сключим сделка.

Стрийтър се замисли. Заби поглед в обувките си и от гърлото му излезе глас, който сякаш никога не беше чувал:

— Мисля, че мразя Том Гудхю.

— Кой е този Том?

Стрийтър въздъхна.

— Най-добрият ми приятел от гимназията.

След кратка тишина Ялвод избухна в гръмогласен смях. Заобиколи масичката, потупа Стрийтър по гърба (с ръка, която създаваше усещане, че е студена и с дълги, тънки пръсти, а не с къси и дебели) и се върна пак до сгъваемия стол. Стовари се на него, като продължаваше да вие и пръсти. Лицето му се беше зачервило и по него

се стичаха сълзи, които също изглеждаха червени — кървавочервени — на залязващото слънце.

— *Най-добрият... от гимназията... ох, това е просто...*

Превиваше се от смях. Мучеше, избухваше в спастичен вой, коремът му се тресеше, брадичката му (странно остра за топчестото му лице) ту клюмаше надолу, ту се забиваше в невинното (но смрачаващо се) лятно небе. Накрая той се овладя. Стрийтър понечи да му предложи носната си кърпа, но реши, че не иска тя да се докосва до кожата на този продавач на удължения.

— Бива си те, готин — заяви шишкото. — Ще се спогодим с теб!

— Да, чудесно. — Стрийтър отстъпи още една крачка назад. — Вече вкусям удоволствието от допълнителните си петнайсет години. Но съм паркирал във велосипедната лента и може да ме глобят.

— Нямай грижа — ухили се Ялвод. — Сигурно си забелязал, че откакто с теб се пазарим, не е минала нито една цивилна кола, камо ли патрулка на полицейското управление в Дери. Трафикът никога не ми пречи, когато преговарям по сериозна сделка със сериозен купувач. Вземам мерки за това.

Стрийтър смутено се огледа. Беше вярно. Чуваше шума от движението по Уичъм Стрийт, отправено към хълма, наричан Горната миля, но наоколо беше абсолютно пусто. „Разбира се — напомни си, — трафикът тук винаги е слаб след края на работния ден.“

Но *съвсем* да липсва? Да няма *ни една кола*? Можеше да се очаква в полунощ, но не и в седем и половина вечерта.

— Разкажи ми защо мразиш най-добрия си приятел — подкани го Ялвод.

Стрийтър отново си напомни, че този човек е луд. Не биваше да вярва на нищо, което му пробутва. От тази мисъл му поолекна.

— Том изглеждаше по-добре от мен, когато бяхме деца, а сега изглежда несравнимо по-добре. Беше гимназиалната звезда в три различни спортни дисциплини, а единственото, който аз играя що-годе прилично, е миниатюрен голф.

— Но при този спорт не аплодират мажоретки — отбеляза Ялвод. Стрийтър кисело се усмихна и разпалено заобяснява:

— Том е доста умен, обаче мързелуваше през всичките години в гимназията. Нямахме никакви амбиции за колеж. Но когато оценките

му се влошаваха дотам, че рискуваше да му откажат прием дори като спортист, изпаднаше в паника. И към кого се обръщаше за помощ?

— Към теб! — извика Ялвод. — Отговорният приятел! Помагаше му с уроците, нали? Може би дори си му написал няколко теми, а? Като нарочно си допускал грешки в правописа, за да минат пред учителите като работа на Том, нали така?

— Признавам, виноват! През последната година — годината, през която Том получи наградата на щата Мейн за изявен спортист, аз бях и Дейв Стрийтър, и Том Гудхю.

— Гадно.

— А знаеш ли кое беше най-гадното от всичко? Имах си гадже. Едно хубаво момиче на име Норма Уитън. С тъмнокафява коса и очи, безупречна кожа, високи скули...

— Гърди, които не спират да подскачат...

— Абсолютно. Но ако оставим настрана сексапила...

— Не че ти някога си го оставял настрана...

— ... аз наистина обичах това момиче. Обаче знаеш ли какво направи Том?

— Сви ти гаджето! — възмутено извика Ялвод.

— Позна! Двамата дойдоха при мен. И си признаха всичко.

— Благородно!

— Станало неочаквано.

— Какво да правиш, любов! Любофффф!

— Да. Естествено привличане. „По-силно е от нас“ и приказки от сорта.

— И после този Том й наду корема, а?

— Точно така. — Стрийтър пак се загледа в обувките си. Спомни си една поличка, с която Норма ходеше във втори или трети курс. Беше толкова къса, че отдолу можеше да зърне гащичките ѝ. Оттогава бяха минали почти трийсет години, но той все още извикваше в паметта си картината, докато правеше любов с Джанет. С Норма не бяха правили любов, поне не в истинския смисъл — тя се дърпаше. А веднага смъкна гащите за Том Гудхю. *Вероятно още щом ѝ е поискал.*

— И я заряза с надутия корем.

— Не — въздъхна Стрийтър. — Ожени се за нея.

— И после се разведе! Навярно, след като ѝ тегли хубав бой.

— Не, по-лошо. Женени са и до днес. Имат три деца. Като ги срещнеш на разходка в парка „Баси“, обикновено се държат за ръце.

— Направо върхът! По-гадно не може да бъде. Освен ако... — Ялвод го изгледа изпод гъстите си вежди. — Освен ако самият ти не зъзнеш в айсберга на брак без любов.

— Съвсем не — отвърна Стрийтър, изненадан от предположението. — Много обичам Джанет и тя също ме обича. Невероятна е — подкрепя ме и плътно е до мен, откакто този рак се появи. Ако съществува такова нещо като хармония в този свят, то ние с Том се оказахме с подходящите партньорки. Абсолютно. Но...

— Но? — Ялвод нетърпеливо го изгледа; очевидно разговорът му доставяше голямо удоволствие.

Стрийтър осъзна, че ноктите потъват в дланите му, но не ги отпусна, а още повече ги стисна. Заби ги в плътта, докато потече кръв.

— Но копелето ми я открадна! — Това го беше тровило с години и като го изкрещя сега, се почувства облекчен.

— Да, така е, а искаме ли нещо, ние никога не преставаме да го желаем, независимо дали е добро за нас или не е. Съгласен ли си?

Стрийтър не отговори. Дишаше тежко, като човек, който току-що е пробягал петдесет метра на спринт или е участвал в уличен побой. По доскоро бледите му страни бяха избили цветни петна.

— Това ли е всичко? — Гласът на Ялвод беше благ като на енорийски свещеник.

— Не.

— Изплачи си болката. Спукай този цирей.

— Той е милионер. Невероятно, но е факт. В края на осемдесетте — скоро след наводнението, което едва не унищожил града ни, Том основа фирма за боклук. Нарече я „Сметосъбиране и рециклиране — Дери“. По-добре звучи, нали разбираш?

— По-малко дрънка на бацили.

— Дойде в банката за заем и макар че бизнеспланът му изглеждаше несигурен на всички, аз успях да го пробутам. Знаеш ли защо го направих, Ялвод?

— Разбира се! Защото той ти е приятел!

— Не позна, опитай пак.

— Защото смяташе, че ще фалира.

— Точно така. Той изръси всичките си спестявания за четири боклукчийски камиона и ипотекира къщата си, за да купи парче земя до разклонението за Нюпорт. За сметище. Като онези, дето ги купуват гангстерите в Ню Джърси, за да изхвърлят труповете и да си перат мръсните пари от дрога и от проституция. Помислих си, че върши лудост, и с готовност му подготвих договор за кредит. Той все още ми е благодарен и ме обича като брат. Непрекъснато разказва как съм се застъпил в банката за него и съм рискувал работното си място. „Дейв ми даде рамо също като в гимназията“ — разправя. Знаеш ли как хлапетата в града наричат сметището му сега?

— Кажи ми!

— Планината „Трашмор“^[4]! Огромно е! Не бих се изненадал, ако е радиоактивно. Покрито е с чимове, но навсякъде има табели „Не влизай!“ и под зелената трева вероятно щъкат плъхове като в подземния Манхатън! Сигурно *и те* са радиоактивни!

Той спря, съзнавайки, че говори щуротии, но му беше все едно. Ялвод беше луд, но — изненада! Стрийтър също се оказа луд! Поне по темата за своя стар приятел. Освен това...

„*Ин карцинома веритас*“ — помисли си.

— Добре, да обобщим. — Ялвод започна да отмята на пръсти. Те сега въобще не бяха дълги, а къси, пухкави и безобидни като самия него. — Том Гудхю е изглеждал по-добре от теб, когато сте били момчета. Притежавал е атлетични умения, за които ти си можел само да мечтаеш. Девојката, която е стискала гладките си бели бедра на задната седалка в *твоята* кола, ги е разтворила за Том. Той се е оженил за нея. Двамата все още се обичат. Децата им, предполагам, са добре?

— Здрави и красиви! — изграчи Стрийтър. — Дъщеря им скоро ще се омъжва, по-големият им син учи в колеж, а малкият е гимназист. Капитан на гимназиалния отбор! Крушата не пада по-далеч от шибаното дърво!

— Да. А черешката на шоколадовата мелба е, че Том е богат, докато ти се тътриш през живота със заплата от около шейсет хиляди годишно.

— Получих премия, задето му уредих кредита — измърмори Стрийтър. — Защото съм имал визия!

— Докато ти всъщност искаш повишение.

— Откъде знаеш?

— Знам ги тези работи. Сега съм бизнесмен, но едно време бях скромнен служител на заплата. Уволниха ме, преди сам да се разкарам. Всъщност ми направиха най-голямата услуга. Нещо друго? Хайде, кажи да ти олекне.

— Налива се с английско пиво „Олд Спотид Хен“! — извика Стрийтър. — Никой в Дери не пие тази претенциозна пикня! Само той! Само Том Гудхю, Кралят на боклука!

— Има ли спортна кола? — попита тихо Ялвод с глас, сякаш подплатен с коприна.

— Не. Ако имаше, щяхме поне да се шегуваме с Джанет за спортните коли и менопаузата при мъжете. Кара шибан рейндж роувър.

— Предполагам, че има още нещо. Ако е така, кажи го, освободи се и от него.

— Той няма рак. — Гласът на Стрийтър прозвуча почти като шепот. — На петдесет и една години е като мен, а е здрав... като шибан... кон.

— Ти също.

— *Какво?*

— Здрав си. И понеже поне временно излекувах рака ти, може ли да те наричам Дейв?

— Ти си много луд човек — каза Стрийтър не без възхищение, също заговаряйки на „ти“.

— Не, не съм. Абсолютно съм нормален. Забележи, че казах „временно“. Все още сделката ни е в предварителния стадий — „пробвай и пипни, а след това купи“. Той ще трае поне седмица, може би десетина дни. Приканвам те настойчиво да посетиш лекаря си. Мисля, че той ще отбележи удивително подобрене в състоянието ти. Но то няма да е за дълго. Освен ако... — Ялвод се приведе, като се усмихваше свойски. Зъбите му отново изглеждаха прекалено много (и прекалено големи) за безобидната му уста. — От време на време се навъртам тук — добави. — Обикновено по това време на деня.

— Точно преди залез-слънце.

— Да. Повечето хора не ме забелязват — погледът им минава през мен, сякаш не съществувам, но ти ще се оглеждаш зорко. Нали?

— Ако съм по-добре, непременно.

— И ще ми донесеш нещо.

Усмихна се още по-широко и Стрийтър беше удивен от ужасна гледка: зъбите му не само бяха повече на брой и по-големи. Бяха *заострени*.

Когато се прибра, Джанет сгъваше дрехи в пералното помещение.

— Ето те! — възкликна. — Бях започнала да се тревожа. Добре ли се разходи с колата?

— Да — отвърна Стрийтър. Огледа кухнята. Изглеждаше различна. Сякаш беше кухня в някой сън. Той светна лампата — така беше по-добре. Ялвод беше този сън. Ялвод с неговите обещания. Просто един умопобъркан, пуснат за деня от психиатрия „Акейдия“.

Джанет отиде при него и го целуна по бузата. Беше много красива с поруменялото си от топлината на сушилнята лице. Беше навършила петдесет, но изглеждаше много по-млада. Стрийтър си помисли, че след смъртта му животът ѝ сигурно ще е по-хубав. Може би на Мей и Джъстин им беше писано да имат втори баща.

— Добре изглеждаш — отбеляза тя. — Цветът на лицето ти се е върнал.

— Наистина ли?

— Да. — Джанет го дари с окуражителна усмивка, под която се долавяше следа от безпокойство. — Ела да си говорим, докато сгъвам останалите дрехи. Толкова е скучно.

Стрийтър я последва в пералното помещение и заста на вратата. Знаеше, че няма смисъл да ѝ предлага помощта си. Според нея той сгъваше неправилно дори кърпи за чинии.

— Джъстин се обади — подхвърли тя. — Във Венеция са с Карл. В младежко общезитие. Шофьорът на таксито говорел много добър английски. Прекарват си идеално.

— Браво.

— Беше прав, че запази диагнозата в тайна. Беше прав, а аз не бях.

— За първи път в нашия брак.

Тя сбърчи нос в гримаса.

— Джъс очакваше това пътуване с такава радост. Но като се върне, ще трябва да му кажеш. Мей също ще се прибере от Сиърспорт за сватбата на Грейси, най-добре тогава да им съобщим.

Грейси беше Грейси Гудхю, най-голямото дете на Том и Норма. Карл Гудхю, който в момента пътешестваше с Джъстин, беше средното от трите им деца.

— Ще видим — промърмори Стрийтър. Носеше си торбичка за повръщане в задния джоб, но от гаденето нямаше и помен. Напротив, чувстваше желание да похапне. За първи път от сума време.

Нищо не се е случило — знаеш го, нали? Просто малка психосоматична елевация. Ще изчезне.

— Като косата ми — изрече той.

— Какво, миличък?

— Нищо.

— А, като споменах за Грейси, Норма се обади. Напомни ми, че е техен ред да ни поканят в четвъртък на вечеря. Казах, че ще те попитам, но че си зает в банката, работиш всеки ден до късно заради лавината от лоши ипотeki. Реших, че едва ли ще искаш да ги видиш.

Гласът ѝ беше нормален и спокоен както винаги, но изведнъж от очите ѝ се затъркаляха едри сълзи като на рисунка в детска книжка. Любовта позамира след години брак, обаче сега неговата се възпламени като в онези ранни времена, когато двамата живееха в неугледен апартамент на Косут Стрийт и понякога се любеха на килима в хола. Приблужи се до Джанет, взе недосгънатата риза от ръцете ѝ и я прегърна. Тя също го прегърна, страстно.

— Толкова е трудно и несправедливо — промълви. — Но ние ще се справим. Не знам как, но ще се справим.

— Точно така. И затова като начало ще вечеряме в четвъртък с Том и Норма, както правим винаги.

Тя се отдръпна и впери в него влажните си очи.

— Ще им кажеш ли?

— И да разваля вечерта? Не.

— Ще можеш ли да хапнеш нещо? Без да... — Джанет стисна устни, сложи два пръста върху тях, наду бузи и събра очи в комична пантомима на повръщане, която го развесели.

— Не знам за четвъртък, но сега с удоволствие бих хапнал нещо. Какво ще кажеш да си направя един хамбургер? Или да отскоча до

„Макдоналдс“. Ще ти донеса шоколадов шейк.

— Боже мой! — Тя избърса очи. — Това е чудо.

— Не бих го нарекъл точно „чудо“ — каза доктор Хендерсън в сряда следобед, след като прегледа резултатите от ядрено-магнитния резонанс. — Но...

Беше два дни, след като Стрийтър бе обсъждал въпроси за живота и смъртта под жълтия чадър на господин Ялвод, и ден преди редовната вечеря на семейство Стрийтър със семейство Гудхю, на които тази седмица се падаше да бъдат домакини в просторната си резиденция, наричана понякога от Стрийтър „къщата, която боклукът построи“. Разговорът не се провеждаше в кабинета на лекаря, а в малка стаичка за консултации в градската болница „Дери Хоум“. Хендерсън се бе опитал да разубеди Стрийтър за ядрено-магнитния резонанс с аргумента, че осигуровката не го покрива, а резултатът със сигурност ще е разочароващ. Но той бе настоял.

— Но? Но какво, Роди?

— Туморите са се свили, дробовете ти изглеждат чисти. Никога не съм виждал подобен резултат. Двамата колеги, на които показах снимките ти, също. А най-важното е — но да си остане между нас, — че и техникът на ядрено-магнитния томограф не е виждал никога толкова нещо, а аз най-много вярвам на техниците. Според тях компютърът в апаратурата е дал грешка.

— Но аз се чувствам добре — заяви Стрийтър. — Точно затова настоях да се изследвам. И това ли е грешка?

— Повръщал ли си?

— Два-три пъти. Но според мен е от химиотерапията. Между другото, я спирам.

Роди Хендерсън се намръщи.

— Това е много неразумно.

— Неразумното е, че въобще я започнах, приятелю. Ти на практика ми каза: „Извинявай, Дейв, шансовете да умреш преди следващия Свети Валентин, са около деветдесет процента, ама ще направя ад времето, което ти остава, като те натъпча с отрова. Ще се чувстваш гадно, но може би не повече, отколкото ако те инжектирам с помия от сметището на Том Гудхю.“ И аз като последния глупак приех.

Хендерсън беше видимо засегнат.

— Химиотерапията е последната надежда за...

— Разправяй ги на дядовия ми — добродушно се усмихна Стрийтър. Пое дълбоко въздух и го усети да изпълва белите му дробове. Усещането беше прекрасно. — Когато ракът е агресивен, химиотерапията не се прави за пациента. Тя е само допълнително страдание, допълнителен налог, който болният заплаща, та след като умре, лекарите и роднините му да се прегръщат до ковчегата и да казват: „Направихме всичко възможно.“

— Не си прав. Знаеш, че тази болест понякога се връща, нали?

— Кажете го на туморите. На тези, дето са изчезнали от мен.

Хендерсън погледна снимките на Дълбокия Потаен Стрийтър, които се сменяха на всеки двайсет секунди на монитора в стаята за консултации, и въздъхна. Резултатите бяха добри — дори и Стрийтър виждаше това, но лекарят изобщо не изглеждаше доволен.

— Спокойно, Родри — заговори му благо, както някога говореше на Мей или на Джъстин, когато бяха загубили или счупили някоя любима играчка. — Както стават гадости, така и стават чудеса. Чел съм за такива в „Рийдърс Дайджест“.

— Откакто практикувам, не съм виждал чудо да се случва в ядрено-магнитната тръба. — Хендерсън взе един молив и почука с него по медицинското досие на Стрийтър, което доста беше набъбнало през последните три месеца.

— За всяко нещо има първи път.

Четвъртък вечер в Дери — летен здрач. Залязващото слънце озаряваше с червените си призрачни лъчи трите акра земя, които Том Гудхю имаше нахалството да нарича „стария заден двор“. Стрийтър седеше на градински стол във вътрешния двор и слушаше тракането на чинии и смеха на Джанет и Норма, които зареждаха миялната машина.

Двор?! Какъв ти двор! Това е представата за рай на всеки маниачен по „ТуВи Шоу“.

Имаше дори фонтан с мраморно дете по средата. Тъкмо това херувимче с голо дупе (да, естествено, то пишка!) дразнеше Стрийтър най-много. Беше сигурен, че е било идея на Норма. Тя беше изкарала курс по либерални изкуства^[5] и имаше (напълно неоснователни)

претенции за класическо образование. Е, добре, но да гледаш херувимче в умиращия тлеещ блясък на прекрасна лятна вечер и да знаеш, че е плод на монопола на Том върху боклука!...

Щом Стрийтър се сети за този дявол („Или «ялвод» ако повече ви харесва“ — помисли си), се появи самият Боклукчийски крал, захванал между пръстите на лявата ръка две изпотени бутилки „Олд Спотид Хен“. Слаб и строен, със синята си спортна риза и избелели джинси, с изваяното си лице, осветено от отблясъците на залязващото слънце, Том Гудхю изглеждаше като модел от реклама за бира в някое списание. Стрийтър даже си представи текста: „*Живей пълноценно — посегни към «Спотид Хен» — пиво драгоценно.*“

— Реших, че сигурно ще искаш да ударим още по една. Хубавата ти жена обеща да шофира.

— Благодаря. — Стрийтър взе едната бутилка, вдигна я и отпи. Претенциозна или не, бирата си я биваше.

Гудхю седна, в този момент от къщата излезе Джейкъб, футболистът, понесъл чиния със сирене и солени бисквити. Беше широкоплещест и красив — също като Том, когато беше гимназист. „*Мажоретките вероятно му се лепят като мухи на мед* — помисли си Стрийтър. — *Хубавецът му с хубавец, сигурно ги разгонва с пръчка.*“

— Майка ви праща мезе за бирата — каза Джейкъб.

— Благодаря, Джейк. Излизаш ли?

— Само за малко. Ще похвърлям фризби с приятели на поляната, докато се стъмни, а после ще уча.

— Не прекосявайте пътя. Отровният бръшлян е навсякъде.

— Да, знам. Дени получи ужасен обрив, когато бяхме в прогимназията. Беше толкова зле, че майка му се изплаши да не би той да има рак на кожата.

— Ужас! — промърмори Стрийтър.

— Карай внимателно, сине. Без фукливи изпълнения!

— Бъди спокоен! — Момчето го прегърна и без никакво смущение го целуна по бузата, което потисна Стрийтър. Том не само беше в цветущо здраве, имаше прелестна жена и фонтан с нелеп пикаещ херувим — имаше и осемнайсетгодишен син, който не се стесняваше да целуне баща си за довиждане, преди да хукне с тайфата.

— Добро момче е — рече Гудхю с обич, докато гледаше как Джейкъб изкачва стъпалата към къщата и изчезва зад вратата. — Учи здраво и изкарва добри оценки, за разлика от своя старец. Но за мой късмет имах теб.

— За късмет на двама ни — добави Стрийтър, усмихна се, сложи парче сирене върху една бисквитка и я лапна.

— Радвам се, като те гледам, че се храниш, братле — каза Гудхю. — С Норма бяхме започнали да се тревожим да не би да си болен.

— Здрав съм като кон. — Той отпи от вкусната (и без съмнение скъпа) бира. — Взех обаче да оплешивявам тук отпред. Джанет казва, че така изглеждам по-слаб.

— Ето нещо, за което жените няма нужда да се притеснява. — Гудхю прокара пръсти през косата си, която беше буйна и гъста, както когато бяха осемнайсетгодишни. Нямаше един бял косъм. На моменти Джанет Стрийтър можеше да мине за четирийсетгодишна, обаче на светлината на залязващото слънце Кралят на боклука изглеждаше на трийсет и пет. Не пушеше, не прекаляваше с алкохола и ходеше на фитнес в един скъпарски клуб, който работеше с банката на Стрийтър, но самият Стрийтър не можеше да си го позволи. Карл Гудхю, поголемият син на Том, в момента обикаляше Европа с Джъстин Стрийтър, като беше поел всички разноски. Тоест пътуваха с парите на Краля на боклука.

„О, ти, човеко, който имаш всичко — твоето име е Гудхю“ — помисли Стрийтър и се усмихна на стария си приятел.

Старият му приятел също се усмихна и допря гърлото на бирената си бутилка до неговата.

— Хубав е животът, а?

— Много хубав. Дълги дни и блажени нощи.

Гудхю повдигна вежди:

— Това пък откъде ти скимна?

— Хрумна ми изневиделица. Какво, не е ли вярно?

— Ако е, на теб дължа много от блажените си нощи — отбеляза Гудхю. — Понякога дори си мисля, че дължа живота си на теб, братле. — Вдигна тост към смахнатата си градина. — Поне най-хубавата част.

— Не, ти сам постигна всичко.

Гудхю понижи глас, сякаш да сподели някаква поверителна информация.

— Искаш ли да знаеш истината? Постигнах го благодарение на жена си. В Библията пише: „Кой може да намери добродетелна жена? Защото тя е много по-ценна от скъпоценни камъни.“ Или нещо в този дух. А ти ме запозна с нея. Не знам дали си спомняш.

Стрийтър почувства внезапно и почти непреодолимо желание да счупи бирената бутилка в теракотения под и да натика нацърбеното ѝ и все още пенещо се гърло в очите на стария си приятел. Вместо това се усмихна, отпи от бирата и стана.

— Отивам на едното място.

— Човек не си купува бира, а само я взема за временно ползване — каза Гудхю и гръмко се засмя. Сякаш самият той го беше съчинил в момента.

— Абсолютно вярно. Ей-сега се връщам.

— Наистина изглеждаш по-добре — извика Гудхю зад гърба му.

— Благодаря — отвърна Стрийтър. И добави: — Стари приятелю.

Затвори вратата на тоалетната, завъртя ключа, светна лампата и за първи път в живота си отвори шкафчето над мивката в чужда къща. Първото, върху което попадна погледът му, го развесели страхотно — оцветяващ шампоан „Само за мъже“. Имаше и няколко шишенца с лекарства.

Помисли си: *„Хора, които си оставят лекарствата в тоалетна, използвана от гости, сами си търсят белята.“* Не че имаше нещо сензационно. Норма вземаше лекарства за астма; Том вземаше атенолол за високо кръвно и се мажеше с някакъв мехлем.

Шишенцето с атенолол беше наполовина пълно. Стрийтър взе една таблетка, пхна я в малкото джобче на джинсите си и пусна водата. След това излезе от тоалетната, чувствайки се като нарушител, промъкнал се през границата на непозната страна.

Следващата вечер беше облачно, но Джордж Ялвод пак седеше под жълтия си чадър и гледаше телевизионния таблоид „Инсайд Едишън“ на портативния си телевизор. Водещата тема беше за Уитни Хюстън, която била свалила подозрително много килограми веднага след като подписала много изгоден договор със звукозаписна

компания. Ялвод отпрати клюката с пренебрежително помахване с дебелите си пръсти и се обърна към Стрийтър с усмивка:

— Как се чувстваш напоследък, Дейв?

— По-добре.

— Така ли?

— Да.

— Повръщал ли си?

— Днес не съм.

— Храниш ли се?

— Дори преяждам.

— Обзалагам се, че си се изследвал.

— Откъде знаеш?

— Не бих очаквал друго от успял банков чиновник като теб.

Носиш ли ми нещо?

За момент Стрийтър си помисли да си тръгне. Наистина си го помисли. После бръкна в джоба на лекото яке, което бе облякъл (вечерта беше хладна за август, а той още не беше укрепнал), и извади сгънатата на квадрат хартиена кърпичка. Поколеба се, после я подаде през масата на Ялвод, който я разгъна и отбеляза:

— Атенолол. Бива. — Сложи хапчето в устата си и преглътна.

Стрийтър зяпна, после бавно затвори устата си.

— Не се шокирай толкова, де — ухили се онзи. — Ако твоята професия бе стресираща като моята, и ти щеше да имаш проблеми с кръвното. А какви киселини ме мъчат — да не ти разправам.

— И сега какво? — попита Стрийтър. Макар да беше с яке, изведнъж му стана студено.

— Сега ли? — Търговецът го погледна с изненада. — Сега започвай да се наслаждаваш на петнайсет години крепко здраве. А може да са двайсет, че даже двайсет и пет. Кой знае?

— А щастие?

Ялвод го удостои с дяволития си поглед. Щеше да е забавно, ако не беше студенината, която се прокрадваше в очите му. И старостта. В този миг Стрийтър беше убеден, че Джордж Ялвод върти своята търговия от много дълго време, независимо от стреса и киселините.

— Щастието зависи от теб, Дейв. И, разбира се, от семейството ти: Джанет, Мей и Джъстин.

Беше ли казал имената им на Ялвод? Не можеше да си спомни.

— Може би най-вече от децата. Някой някога бе казал, че правим децата си заложници на своята съдба, но всъщност децата вземат родителите за заложници, така си мисля аз. Някое от тях може да претърпи фатален инцидент или да осакатее на пусто шосе, или... да се превърне в жив труп поради страшна болест.

— Да не намекваш, че...

— Не, не, не! Това не е някаква банална морализаторска история. Аз съм бизнесмен, а не герой от „Дяволът и Даниел Уебстър“^[6].

Казвам само, че щастието ти е в твоите ръце и в ръцете на най-близките ти хора. Ако си мислиш, че след около две десетилетия ще се появя, за да прибера душата ти и да я зачисля в плесенясалия си тефтер, грешиш. Човешките души станаха мизерна и елементарна стока.

„Говори — помисли си Стрийтър, — както би говорила лисицата, след като многократните ѝ скокове са ѝ доказали, че гроздето наистина, ама наистина не може да се достигне.“ Но не възнамеряваше да изрече това на глас. Сделката бе сключена и сега единственото му желание беше да се изпари по-бързо. И все пак се бавеше и отлагаше въпроса, от който се боеше, но знаеше, че трябва да зададе. Защото съзнаваше, че не става дума за подарък — като опитен банков чиновник беше виждал много гешефтарски сделки. Познаваше зловонния им полъх — неприятен мирис като на горящ керосин.

Казано по-ясно, за да се вдигне този черен товар от теб, трябва да направиш мръсно на друго.

Но да откраднеш една таблетка за високо кръвно, не означава да направиш мръсно. Нали така?

Междувременно Ялвод затвори големия си чадър. Едва тогава Стрийтър забеляза един удивителен и обезсърчаващ факт — чадърът въобще не беше жълт. Беше сив като небето. Лятото си отиваше.

— Повечето от клиентите ми са напълно удовлетворени и щастливи. Това ли искаш да чуеш?

И да... и не.

— Усещам, че имаш по-конкретен въпрос — добави закръгленият мъж. — Ако искаш отговор, престани да усукваш, а ме питай. Ще вали и искам да се скрия някъде. Само бронхит ми липсва на моята възраст.

— Къде ти е колата?

— О, това ли бил въпросът ти? — Ялвод го гледаше с насмешка. Лицето му беше изпито, пухкавината бе изчезнала, очите му бяха станали като на азиатец и бялото в тях преминаваше в неприятно черно, черно като — да, наистина — черно като раков тумор. Изглеждаше като най-незабавния клоун на света, чийто грим се е изтрил наполовина.

— Зъбите ти — глуповато промърмори Стрийтър. — С шипове са.

— *Задай въпроса, Стрийтър!*

— Том Гудхю ли ще се разболеє от рак?

Онзи зяпна, после се разхили. Звукът беше хъхрещ, зловец и отблъскващ — като замиращ стон на калиопа.

— Не, Дейв — отвърна. — Том Гудхю няма да се разболеє от рак. Не *той!*

— А какво тогава? Какво?

Презрението, с което Ялвод го изгледа, накара Стрийтър да се олюее, сякаш изведнъж костите му бяха станали на дупки, проядени от безболезнена, но ужасно корозивна киселина.

— Какво ти пука? Нали каза, че го мразиш?

— Но...

— Наблюдавай. Чакай. *Наслаждавай се.* И вземи това. — Подаде му визитка. На нея пишеше СВЕТСКИ ДЕТСКИ ФОНД, посочен беше адрес на банка на Каймановите острови. — Данъчен рай — обясни и се ухили. — Там ще изпращаш моите петнайсет процента. Ако ме прецакаш, ще разбера. И тогава лошо ти се пише, малкия.

— Ами ако жена ми узнае и започне да задава въпроси?

— Жена ти си има своя чекова книжка. Освен това тя никога не те проверява. Има ти доверие. Прав ли съм?

— Ами... — Забеляза без изненада, че дъждовните капки, които падаха върху ръцете на Ялвод, започваха да пушат и да цвърчат. — Прав си.

— Прав съм, я! Е, споразумяхме се. А сега потеглай, прибери се при жена си. Сигурен съм, че ще те посрещне с отворени обятия. Заведи я в спалнята. Вкарай в нея пениса си на смъртен и си представи, че е жената на най-добрия ти приятел. Не я заслужаваш, но си късметлия.

— Ами ако реша да се откажа? — прошепна Стрийтър.

Ялвод го дари с ледена усмивка, която оголи издадените му канибалски зъби.

— Няма начин! — отсече.

Това се случи през август 2001, месец преди да паднат кулите-близнаци.

През декември (в същия ден, в който Уинона Райдър беше арестувана за кражба в магазин), доктор Родерик Хендерсън обяви Дейв Стрийтър за излекувал се от рак и за едно от чудесата на съвременния свят.

— Нямам обяснение — каза.

Стрийтър имаше, но си замълча.

Разговорът им се състоя в кабинета на доктор Хендерсън. Междувременно в болницата „Дери Хоум“, в стаята за консултации, където Стрийтър бе видял първите рентгенови снимки на излекуваното си като по чудо тяло, на същия стол, на който бе седял, сега седеше Норма Гудхю и гледаше своите резултати от ядрено-магнитния резонанс. Вцепенено слушаше това, което лекарят ѝ обясняваше с възможно най-благия си тон — че бучката в лявата ѝ гърда наистина е рак, който се е разпространил в лимфните ѝ възли.

— Положението е лошо, но не и безнадеждно. — Хендерсън се пресегна през масата и хвана студената ръка на Норма. — Налага се веднага да започнем химиотерапия — добави и окуражаващо ѝ се усмихна.

През юни следващата година Стрийтър най-сетне получи повишение. Мей Стрийтър бе приета във факултета по журналистика в Колумбийския университет. За да го отпразнуват, Стрийтър и жена му заминаха за Хаваите на дълго отлагана почивка. Любиха се много пъти. През последния им ден на остров Мауи се обади Том Гудхю. Връзката беше лоша, пък и той едва говореше, но все пак стана ясно — Норма беше починала.

— Ние ще сме винаги до теб — обеща му Стрийтър.

Когато съобщи на Джанет новината, тя се строполи на хотелското легло и зариде, закрила с длани очите си. Стрийтър легна до нея, притисна я до себе си и си помисли: „*Е, така или иначе вече си тръгвахме.*“ И въпреки че му беше мъчно за Норма (и донякъде за

Том), имаше и радостен момент — бяха избегнали най-гадния период в Дери, когато насекомите жилият като полудели.

През декември Стрийтър изпрати на „Светски детски фонд“ чек за малко над петнайсет хиляди долара. Вписа го като разход в данъчната си декларация.

През 2003 Джъстин Стрийтър влезе в списъка на отличниците на университета Браун и — ей-така, на шега — изобрети видеоиграта „Заведи Фидо у дома“. Целта на играта беше да преведеш завързаното на каишка куче от мола до дома му, като избягваш калпави шофьори, падащи предмети от балконите на високите етажи, както и глутница побъркани старици, нарекли се „Бабички-кучеубийки“. На Стрийтър всичко това му звучеше несериозно (макар синът му да го уверяваше, че е замислено като сатира), но компанията „Геймс Инкорпорейтид“ се заинтересува от играта и плати на хубавия, добросърдечен Джъстин седемстотин и петдесет хиляди долара за правата върху нея. Плюс процент от приходите. Той купи на родителите си два джипа „Тойота Патфайндър“ — розов за дамата, син за господина. Джанет се разплака, прегърна го и го нарече глупаво, безразсъдно, щедро и прекрасно момче. Стрийтър го заведе в кръчмата на Рокси и го почерпи с пиво „Спотид Хен“.

През октомври съквартирантът на Карл Гудхю в колежа „Емерсън“ се върна от занятия и завари Карл проснат по корем на кухненския под в апартамента, докато препеченият сандвич с кашкавал, който бе приготвял, още димеше в тигана. Въпреки че беше само двайсет и две годишен, Карл беше получил инфаркт. Лекарите, които поеха случая, споменаха нещо за тънка атриална стена — вроден сърдечен дефект, останал досега незабелязан. Момчето не умря — съквартирантът му се беше върнал тъкмо навреме и беше карал курс по кардио-пулмонална първа помощ. Но мозъкът на пострадалия известно време беше лишен от кислород и интелигентният, красив, атлетичен младеж, който неотдавна обикаляше Европа с Джъстин Стрийтър, се превърна в сянка на предишния Карл. Понякога се изпускаше, губеше се, ако се отдалечеше на повече от две пресечки от дома си (беше се прибрал при все още опечаления си баща), а говорът му приличаше на мучене, което само Том разбираше. Гудхю му нае придружител. Придружителят му правеше предписаната физиотерапия и следеше да се преоблича. Веднъж на две седмици го водеше на

малки „екскурзии“. Най-честата беше до сладоледената къща „Уишфул Дишфул“, където Карл редовно получаваше фунийка сладолед с шамфъстък и го размазваше по цялото си лице. След това придружителят му го избърсваше с влажни кърпички — много търпеливо.

Джанет спря да придружава Стрийтър на вечерите у Том.

— Не издържам — призна си. — Не толкова заради това, че Карл едва се влечи и че от време на време се подмокря, а от погледа му. Сякаш си спомня какъв е бил преди, но не може да се сети как е стигнал до сегашното състояние. И... не знам... на лицето му постоянно се четеше някаква надежда, която ме кара да си мисля, че целият живот е една шега.

Съпругът ѝ я разбираше добре — и на него често му минаваха подобни мисли по време на вечерите със стария приятел (сега, когато Норма я нямаше да готви, храната се поръчваше от ресторант). Той гледаше с наслада как Том храни своето момче, радваше се на надеждата, която се четеше в погледа на Карл. Погледът му казваше: „Това е само сън, да, аз сънувам, ей-сега ще се събудя.“ Джанет беше права — наистина шега, но добра шега.

Ако се замислиш.

През 2004 Мей Стрийтър започна работа във вестник „Бостън Глоуб“ и се обяви за най-щастливото момиче в САЩ. Джъстин Стрийтър сътвори музикалната игра „Рок до дупка“, която остана неоспорим бестселър няколко години, докато се появи „Герой с китара“ и я измести от пазара. Но дотогава той вече беше разработил компютърна програма за композиране на синтезатор. Самият Стрийтър беше назначен за управител на банковия клон, дори се говореше за регионален пост в бъдеще. Той заведе Джанет в Канкун и си прекараха великолепно. Тя започна да го нарича „моя гушкав зайко“.

Счетоводителят на фирмата „Сметосъбиране и рециклиране“ на Гудхю присвои два милиона долара и духна в неизвестна посока. Последвалите ревизии установиха, че финансовата основа на компанията е изключително лабилна — изглежда, старият лош счетоводител с години беше гризкал от баницата.

„Гризкал? — помисли си Стрийтър, докато четеше репортажа в «Дери Нюз». — По-скоро тъпкал в гърлото си яки хапки.“

Том вече не изглеждаше на трийсет и пет, а на шейсет. Вероятно го съзнаваше, защото престана да си боядисва косата. Стрийтър със задоволство отбеляза, че сега косата му не е бяла, а сива — същото унило сиво като на чадъра, който Ялвод свиваше през онзи ден. Сиво като косите на старчоците, които седят в парковете и хранят гълъбите. Цвят „Само за несретници“.

През 2005 Джейкъб, футболистът, който беше започнал работа в умиращата фирма на баща си, вместо да отиде в колеж, (можеше да следва с пълна спортна стипендия), срещна едно момиче и се ожени. Малка жизнерадостна брюнетка на име Ками Дорингтън. Стрийтър и жена му бяха единоклони, че церемонията е минала прекрасно, макар Карл Гудхю да сумтеше, крякаше и врякаше по време на венчавката, а Грейси, най-голямото дете на Гудхю, на излизане от църквата се спъна в роклята си, падна по стълбите и си счупи крака на две места. До този инцидент Том Гудхю изглеждаше почти като предишния Том. С други думи, изглеждаше щастлив. Стрийтър не се дразнеше, отпускаше му малко щастие. *„Сигурно дори в ада — мислеше си той — хората получават по глътка вода от време на време, дори само за да изпитат с пълна сила ужаса на неутолената жажда, когато ги обземе пак.“*

Младоженците заминаха на пътешествие в Белиз. *„Мога да се обзаложа, че през цялото време ще вали“* — каза си Стрийтър. Не валя, но Джейкъб прекара повечето дни в една мизерна болница, където легна с тежка форма на гастроентерит и вършеше голямата си нужда в лигнинени превръзки. Беше пил само бутилирана вода, но в един момент се бе разсеял и си беше изплакнал зъбите с вода от крана. *„Сам съм си виновен“* — укоряваше се той.

Над осемстотин американски войници загинаха в Ирак. Момчета и момичета, които не извадиха късмет.

Том Гудхю се разболя от подагра, започна да накуцва и вече се придвижваше с бастун.

Същата година чекът до „Светски детски фонд“ беше за изключително солидна сума, но на Стрийтър въобще не му досвидя. Беше по-щастлив да дава, отколкото да получава. Така казваха най-достоините хора.

През 2006 Грейси, дъщерята на Том, загуби всичките си зъби заради пародонтозата. Загуби и обонянieto си. Скоро след това на редовната седмична вечеря, на която присъстваха Гудхю и Стрийтър

(бяха само двамата — придружителят на Карл го бе извел на „екскурзия“), Том избухна в сълзи. Вместо да пие скъпа бира, вече се наливаше с джин „Бомбайски сапфир“ и беше пиан до козирката.

— Не разбирам какво се случи с мен — хълцаше той. — Чувствам се като... и аз не знам... като *шибания Йов*!

Стрийтър го прегърна и започна да го утешава. Каза му, че над всекиго се скупчват облаци, но рано или късно се разпръсват.

— Шибаните облаци се задържаха над мен адски дълго! — изстена Гудхю и го удари по гърба със стиснатия си юмрук. Стрийтър го прие спокойно. Приятелят му не беше вече силен като преди.

Чарли Шийн, Тори Спелинг и Дейвид Хаселхоф се разведоха, а Дейвид и Джанет Стрийтър отпразнуваха в Дери трийсет години брак. Организираха купон. Към края на тържеството Стрийтър изведе жена си в задния двор и я изненада с фойерверки. Всички ръкопляскаха с изключение на Карл Гудхю. Опитваше се, но все не можеше да уцели ръцете си. Накрая бившият студент от колежа „Емерсън“ се отказа от пляскането на ръце и нададе вой, сочейки с пръст небето.

През 2007 Кийфър Съдърланд влезе в затвора (не за първи път) за шофиране в нетрезво състояние, а съпругът на Грейси Гудхю — Дикерсън — бе убит в пътнотранспортно произшествие. Пиан шофьор се врязал в неговата лента, докато Анди Дикерсън се прибирал от работа. Добрата новина беше, че пияният не беше Кийфър Съдърланд. Лошата новина беше, че Грейси Дикерсън беше бременна в четвъртия месец и без пукната пара. Съпругът ѝ не беше правил вноски по застраховката си „Живот“, за да намали разходите в семейния бюджет. Грейси се върна да живее при баща си и при брат си Карл.

— С техния късмет бебето ще се роди с деформация — каза Стрийтър една нощ, докато лежеше до жена си след любовния акт.

— Не думай! — извика Джанет ужасено.

— Изречеш ли го, то няма да се случи — обясни ѝ той и след малко гушкавите зайчета се гушнаха и заспаха.

Тази година чекът до Детския фонд беше за петдесет хиляди долара. Стрийтър го написа без капка угризение.

Бебето на Грейси се роди в разгара на февруарската снежна буря през 2008. Добрата новина беше, че нямаше деформации. Лошата — че се роди мъртво. Пак проклетият сърдечен дефект в рода им! Грейси — без зъби, без съпруг и без обоняние — изпадна в дълбока депресия.

Стрийтър смяташе, че това показва психическата ѝ стабилност. Ако подскачаше весело, подсвирквайки си „Не се тревожи, бъди щастлив“, той щеше да посъветва Том да държи под ключ остриите предмети вкъщи.

Разби се самолет, с който пътуваха и двама музиканти от рокбандата „Блинк-182“. Лошата новина — загинаха четирима души. Добрата новина — за разнообразие рокаджиите оцеляха... макар че единият не след дълго щеше да умре.

— Разгневил съм Бога — каза Том на една от редовните вечери, които двамата мъже наричаха „ергенските си ноци“. Стрийтър беше донесъл спагети от ресторанта „Кара мама“ и вече беше омел порцията си. Том едва беше докоснал своята. В другата стая Грейси и Карл гледаха „Американски идол“. Грейси не продумваше, а бившият студент от „Емерсън“ мучеше и ломотеше нечленоразделно. — Не знам с какво, но съм го разгневил.

— Не говори така, защото не е вярно.

— Откъде знаеш, че не е?

— *Знам!* — натърти Стрийтър. — Говориш глупости.

— Е, добре, братле, щом казваш... — Очите на Том се напълниха със сълзи, които рукнаха по бузите му. Една се спря на ръба на челюстта му, задържа се за момент и капна в недоядените му спагети. — Благодаря на Господа за Джейкъб. Той поне е добре. Напоследък работи за една телевизионна станция в Бостън, а жена му е в счетоводния отдел на болницата „Бригъм енд Уиминс“. Виждат се понякога с Мей.

— Прекрасна новина! — въодушевено възкликна Стрийтър, като се надяваше Джейк да не пренесе като зараза лошия късмет върху нея.

— И ти още идваш да ме виждаш. Разбирам Джанет, че не иска, и не я виня, но... Очаквам тези вечери с нетърпение. Те са връзката ми с миналото.

„*Да — помисли Стрийтър — с миналото, когато ти имаше всичко, а аз имах рак.*“

— Ще бъда винаги до теб — обеща, хвана леко треперещата му ръка и я стисна между дланите си. — Приятели до гроб.

2008 — мамка му, каква година! Китай беше домакин на Олимпийските игри! Крис Браун и Риана станаха гушкави зайчета! Фалираха банки! Фондовата борса се срина! През ноември Агенцията за защита на околната среда затвори „Планината Трашмор“, последния източник на доходи за Том Гудхю. Правителството обяви намеренията си да заведе дело за замърсяване на подпочвените води и незаконно изхвърляне на медицински отпадъци. Вестник „Дери Нюз“ намекна, че може би дори ще бъдат повдигнати криминални обвинения.

Привечер Стрийтър често минаваше с колата по удължението на Харис Авеню и се оглеждаше за жълт чадър. Не че имаше желание да се пазари — просто искаше да си побърби. Обаче така и не видя нито чадъра, нито собственика му. Беше разочарован, но не и изненадан. Търговците са като акулите — трябва постоянно да се движат, иначе умират.

Той написа чек и го изпрати до банката на Каймановите острови.

През 2009 след раздаването на наградите „Грами“ Крис Браун преби жестоко своето Най-обично Гушкаво Зайче, а няколко месеца по-късно Джейкъб Гудхю, бившият футболист, преби жестоко жизнерадостната си женичка Ками, след като тя намери в джоба на якето му дамски бикини и половин грам кокаин. Докато ридаше на пода, Ками го нарече гаден наркоман. Джейкъб реагира, като заби в корема ѝ вилица за барбекю. Веднага съжали и позвъни на 911, но белята беше станала — беше ѝ пробил корема на две места. По-късно заяви пред полицията, че не помни нищо. Бил изпаднал в умопомрачение.

Служебно назначеният му адвокат беше твърде тъп, за да поиска намаляване на паричната гаранция. Джейк Гудхю потърси помощ от баща си, който не смогваше да плаща сметките си за отопление, камо ли да осигури компетентен, скъпо платен адвокат от Бостън на посегналия на жена си син. Том се обърна към Стрийтър, който каза „Разбира се!“, преди старият му приятел да изрече и десетина думи от дълго репетираната реч. Още помнеше как Джейкъб бе целунал по бузата баща си без никакво стеснение. Освен това, докато плащаше съдебните разноски, щеше да има шанс да разпита адвоката за душевното състояние на Джейк. Научи, че не е много добро —

момчето било депресирано и измъчвано от чувство за вина. Адвокатът добави, че вероятно ще му лепнат пет години, но се надявал три от тях да са условно.

„Като излезе от затвора, може да се върне вкъщи — каза си Стрийтър. — Може да гледа «Американски идол» с Карл и Грейси, ако още е на екран. Сигурно ще е.“

— Имам застраховка — каза Том Гудхю една вечер. Беше станал кожа и кости и дрехите му висяха като торби. Очите му сълзяха. Беше пипнал псориазис и непрекъснато се чешеше по ръцете, като оставяше по бялата си кожа дълги червени резки. — Ако бях сигурен, че застрахователите няма да се усетят, щях да инсценирам злополука и да се самоубия.

— Не искам да слушам такива приказки — смъмри го Стрийтър. — Късметът ти ще се обърне.

През юни Майкъл Джексън ритна камбаната. През август Карл Гудхю го последва, след като се задави с парче ябълка. Придружителят му би могъл да го спаси, прилагайки метода на Хаймлик, но шестнайсет месеца по-рано той беше освободен поради липса на пари. Грейси чула, че Карл гъргори нещо и сумти, но помислила, че са „обикновените му тъпотии“. Добрата новина беше, че Карл също имаше застраховка „Живот“. Сумата беше малка, но достатъчна, за да го погребат.

След погребението (Том Гудхю не престана да риде, като се облягаше на стария си приятел), Стрийтър получи пристъп на щедрост. Намери адреса на студиото на Кийфър Съдърланд и му изпрати „Голямата книга“ — библията на „Анонимните алкохолици“. Предполагаше, че книгата вероятно ще отиде на боклука (заедно с безброй други като нея, изпращани от почитатели през годините), но знае ли човек? Понякога стават чудеса.

* * *

В началото на септември 2009, през една гореща лятна вечер, Стрийтър и Джанет пътуваха по пътя, който минаваше зад летището в Дери. На покритата с чакъл площадка пред телената ограда нямаше търговци, така че Стрийтър паркира там елегантния си син

патфайндър и прегърна жена си, която обичаше още по-дълбоко и всеотдайно от преди. Слънцето, клонящо към заник, приличаше на червена топка.

Той се обърна към Джанет и видя, че плаче. Повдигна брадичката ѝ и с целувки тържествено пресуши сълзите ѝ. Това я накара да се усмихне.

— Какво има, скъпа?

— Мислех си за нашите приятели Гудхю. Не познавам друго семейство, което да е имало такъв лош късмет. Не е просто лош късмет — засмя се Джанет, — а направо някакво проклятие!

— Вярно е — съгласи се той, — но такива работи се случват често. Знаеш ли например, че една от жените, убити при атаките в Мумбай, е била бременна? Двегодишното ѝ детенце оцеляло, но било пребито почти до смърт. А...

Тя сложи два пръста на устните му.

— Тихо! Не говори повече. Животът не е справедлив. Знаем това.

— Напротив! — пламенно възрази Стрийтър. На светлината на залязващото слънце лицето му изглеждаше румено и здраво. — Ето, виж ме мен. Имаше период, когато не ти се вярваше, че ще доживея до 2009, нали?

— Да, но...

— Виж и брака ни — все още здрав като дъбова врата. Или греша?

Джанет поклати глава. Той не грешеше.

— Ти започна да пишеш статии на хонорар за „Дери Нюз“, Мей жъне успехи в „Бостън Глоуб“, а синът ни, нашият отличник, на двайсет и пет години е вече медиен магнат.

Тя отново се усмихна. Стрийтър се зарадва. Не обичаше да я вижда тъжна.

— Животът е справедлив. Девет месеца ни тръскат като зарове в кутия и с раждането жребият е хвърлен — някои получават не две шестици, а седмици! Други за съжаление получават единици. Просто така е устроен светът.

Тя го прегърна.

— Обичам те, миличък. Винаги гледаш положително на всичко.

Стрийтър скромно повдигна рамене.

— Законът за вероятностите работи за оптимистите. Всеки банкер ще ти го каже. В крайна сметка везните винаги се изравняват.

Над летището, проблясвайки на фона на притъмняващото небе, се появи Венера.

— Пожелай си нещо! — заповяда Стрийтър.

Джанет се засмя и поклати глава.

— Какво да си пожелаеш? Имам всичко, което искам.

— Аз също — каза Стрийтър, а след това, с поглед прикован във Венера, си пожела да има още.

\$orig_title=Fair Extension

\$translator=Даня Доганова^[7]

---

[1] Традиционно китайско средство за лечение на болки в ставите. Фразата обаче най-често се използва за всеки продукт, рекламиран широко, но със съмнителни качества. — Б.пр. ↑

[2] Прякор на Дийн Пол Мартин (1951–1987), син на известния певец от Дийн Мартин. На тринайсет години основава попгрупата „Дино, Деси & Били“, чиито парчета през шейсетте два пъти са попадали в класацията „Топ 30“. По-късно Дийн младши жъне успехи като професионален тенисист и актьор. На шестнайсет години получава свидетелство за пилот и през 1981 постъпва в калифорнийската въздушна охрана. Загива през 1987, когато изстребителят му се разбива. — Б.пр. ↑

[3] Уилям (Уил) Роджърс (1879–1935) — американски каубой и комедиант, прочут с духовитите си реплики. — Б.пр. ↑

[4] От *trash* — боклук и планината Ръшмор, национален паметник на САЩ с ликовете на четирима президенти. — Б.пр. ↑

[5] Академична дисциплина, която дава общи познания по литература, история, философия, математика и наука. Според мнозина изучаването ѝ е губене на време и пари. — Б.пр. ↑

[6] Разказ от Стивън Бенет, в който авторът се връща към темата от „Фауст“ на Гьоте. (Същата тема е в основата и на разказа от Уошингтън Ървинг „Дяволът и Том Уокър“.) Във версията на Бенет се разказва за фермер от Ню Хемпшир, който, преследван от неудачи, продава душата си на дявола и е защитаван от Даниел Уебстър. По „Дяволът и Даниел Уебстър“ са заснети филмите „Всичко, което може

да се купи с пари“ (1941) и „Прекият път към щастието“ (2001). —
Б.пр. ↑

[7] Източник: http://ecatalog.nbu.bg/default.asp?V_Year=2011&PageShow=teacherpresent&P_Menu=teachers&Fac_ID=12&P_ID=2126&P_Name=&T_Name=%C4%E0%ED%FF%20%D5%F0%E8%F1%F2%EE%E2%E0-%C4%EE%E3%E0%ED%EE%E2%E0&T_ID=4725 ↑

ЩАСТЛИВ БРАК

1.

След като намери онези неща в гаража, Дарси често си мислеше защо никой не я пита щастлив ли е бракът ѝ.

Задаваха ѝ други въпроси:

— Как прекара почивните дни, как мина пътуването до Флорида, как си със здравето, как са децата?

Някои дори я питаха:

— Справяш ли се с живота, миличка?

Обаче *никой не се поинтересува щастлив ли е бракът ѝ.*

Преди онази нощ тя щеше да отговори:

— Да. Слава богу, всичко е наред.

Дарси Мадсен беше родена през годината, когато Кенеди стана президент, и беше кръстена Дарсилен — име, което биха избрали само родители, прехласнати по наскоро купената книжка с предложения как да назоват новороденото си отроче. Израсна във Фрийпорт, Мейн, когато това беше град вместо придатък към „Л. Л. Бийн“ — първия супермаркет в Америка, и половин дузина грамадни магазини от рода на онези, бог знае защо наречени аутлети^[1].

Завърши местната гимназия, после бизнесшколата „Адисън“, където я обучиха за секретарка. Постъпи на работа в Джо-Рансъмовия „Шевролет“, който при напускането ѝ през 1984 беше най-големият автосалон в Портланд. Беше невзрачна, но две по-отракани приятелки я научиха да се гримира така, че да изглежда хубавичка през делничните дни и красива в петъчните и съботните вечери, когато трите дружки си угаждаха с коктейли „Маргарита“ във „Фарът“ или в „Майк Мексиканеца“ (където имаше жива музика).

През 1982 Джо Рансъм прибягна до услугите на счетоводна фирма, за да оправи данъчните си бакии (Дарси го чу да казва на един от продавачите, че май е забъркал голяма каша). Пристигнаха двама тежкари с дипломатически куфарчета — единият млад, другият по-възрастен. И двамата бяха с очила и с консервативни костюми, и двамата бяха пригладили назад късите си коси — прически, които

напомниха на Дарси за момчето с мегафон, отпечатано на подвързията от изкуствена кожа на годишника на майка ѝ от 1954.

По-младият счетоводител се казваше Боб Андерсън. Тя го заговори на втория ден от появата му в автосалона и за да поддържа разговора, го попита има ли някакво хоби. Боб отвърна, че бил нумизмат. Понечи да ѝ обясни какво означава това, обаче Дарси го прекъсна на половин дума:

— Знам какво е. Баща ми колекционира десетцентови монети с лика на Свободата и „бизонови“ монети от пет цента. Казва, че те са нумизматичната му фиксидея. А вие имате ли си фиксидея, господин Андерсън?

Той отговори утвърдително: едноцентови монети с житни класове. Мечтаел да попадне на най-рядката от 1955, която била...

Дарси знаеше и за тази монета. Грешката при изсичането ѝ я беше превърнала в колекционерска рядкост.

Младият господин Андерсън с гъстата грижливо пригладена коса беше във възторг от познанията ѝ. Предложи ѝ да го нарича Боб и да си говорят на ти.

По-късно, Докато седяха на скамейка под лъчите на топлото слънчице и обядваха — той си беше взел сандвич с ръжен хляб и риба тон, а тя си носеше в пластмасова кутия салата със сирене, домати и краставици — Боб я попита иска ли в събота да го придружи на гаражна разпродажба в Касъл Рок. Наскоро бил взел под наем нов апартамент и си търсел кресло. Също и телевизор, ако някой предлага нещо читаво на прилична цена. „Читаво на прилична цена“ беше фраза, която през идните години щеше да ѝ стане до болка позната и дори да ѝ хареса.

Боб беше невзрачен като нея: човек, който остава незабелязан на улицата, и никакъв грим не може да го разкраси... само дето през онзи ден на скамейката той изглеждаше красив. Изчерви се, когато ѝ предложи да го придружи, и лицето му сякаш грейна.

— Няма ли да се занимаваш с колекцията си? — игриво подхвърли тя.

Боб се усмихна: имаше равни малки зъби, и то много бели — очевидно полагаше грижи за тях. И през ум не ѝ мина, че при мисълта за тях ще потръпва от ужас — нямаше причина, нали?

— Ако видя интересни монети, непременно ще ги разгледам — кимна той.

— Най-интересни са онези с житните класове, а? — Поднасяше го, но съвсем приятелски.

— Точно така. Ще ми доставиш ли удоволствие, Дарси?

Дарси се съгласи. А той ѝ достави удоволствие през първата брачна нощ. Случваше се и после, макар и не много често. Обаче достатъчно често, че да се чувства нормална и задоволена.

През 1986 Боб го повишиха. Освен това той (с подкрепата и помощта на Дарси) основа малка фирма за доставки по пощата на редки монети. Потръгна му от самото начало и четири години по-късно започна да търгува и с бейзболни картички, и със сувенири, свързани със стари филми. Не държеше на склад плакати, билети или афиши, но ако клиент се интересуваше от нещо, почти винаги го намираше. По-точно го намираше Дарси: по онова време още нямаше компютри и тя използваше богатата си картотека, за да се свърже с колекционери от цялата страна. Търговията не се разрасна дотолкова, че да заангажира цялото им време, но и така им харесваше. Бяха единодушни по този въпрос, както за покупката на къщата в Паунал и за това колко деца ще имат. В редките моменти на несъгласие правеха компромиси. В повечето случаи обаче бяха на едно и също мнение. Бяха единодушни.

Как върви бракът ти?

Вървеше добре. Беше сполучлив брак. Дони се роди през 1986 (когато забременя, тя напусна работа и повече не постъпи другаде, задоволявайки се да помага в семейната фирма „Андерсън — редки монети и колекционерски сувенири“), Петра дойде на бял свят две години по-късно. По това време гъстата кестенява коса на Боб Андерсън вече беше започнала да оредява. През 2002, когато компютърът „Макинтош“ на Дарси най-сетне погълна картотеката ѝ, темето на мъжа ѝ беше напълно олисяло. Той опита различни начини на сресване, които според нея само подчертаваха плешивината му. Подразниха я и опитите му да си възвърне безвъзвратно изгубеното окосмяване чрез вълшебни средства, широко рекламирани нощем по кабелните телевизии от разни изобретателни тарикати (навлизайки в средната възраст, Боб Андерсън беше станал нощна птица). Не си призна, че си е купил мазилото и таблетките, но двамата спяха заедно

и макар Дарси да не беше толкова висока, че да види какво има на най-горната полица в дрешника, понякога се качваше на столче, за да прибере „официалните му дрешки“, както той наричаше тениските, с които в съботните дни копаеше в градината. При поредното катерене през 2004 се натъкна на лосиона, а година по-късно — на шишенце с малки зелени капсули. Провери ги в интернет и се оказа, че хич не са евтини. „*Че как иначе?* — помисли си тогава. — *Има ли евтина магия?*“

Колкото и да я дразнеше вманиачаването му, тя не му три сол на главата, нито за вълшебните лосиони, нито за вехтия шевролет, който той настоя да купи през годината, в която цените на бензина рязко започнаха да се повишават. Боб пък не се опъна, когато тя настоя да изпратят децата на скъп летен лагер, да купят китара на Дони (който свири две години — достатъчно, че да стане виртуоз за изненада на всички, след което изведнъж престана) и да плащат за уроците по езда на Петра. Сполучливият брак се състоеше в компромиси — това беше всеизвестно. Сполучливият брак зависеше и от умението да си държиш езика зад зъбите и да сдържаш гнева си — това Дарси го беше научила от опит. Както се казваше в една песен на Стиви Уинуд: „*Прави се на ударена, миличка.*“

И тя се правеше. Боб — също.

През 2004 Дони замина да учи в Пенсилванския университет. През 2006 Петра се записа в колежа „Колби“ в Уотървил. По това време Дарси Андерсън беше на четирийсет и шест години. Боб беше на четирийсет и девет и още се правеше на Вълче^[2] заедно със строителния предприемач Стан Морин, който живееше наблизо. Тя смяташе, че оплешивяващият ѝ съпруг изглежда нелепо с късия панталон и три четвъртите чорапи, с които се издокарваше за ежемесечните походи, обаче си държеше езика зад зъбите. Темето му беше олияло още повече, вече носеше бифокални очила, а теглото му се беше увеличило от деветдесет на близо сто и десет килограма. Вече беше съдружник в счетоводната фирма, която сега се наричаше „Бенсън, Бейкън и Андерсън“. Бяха заменили къщата в Паунал със скъп имот в Ярмът. Гърдите ѝ, които навремето бяха малки и твърди (открай време ги смяташе за най-хубавото в себе си — не ѝ се искаше да прилича на сервитьорка в долнопробна закусвалня), сега бяха поголеми, не толкова твърди и увисваха, когато вечер свалеше сутиена си

— нещо съвсем естествено за жена, приближаваща половинвековен юбилей, обаче сегиз-тогиз Боб още заставаше зад нея и ги опипваше. Тогава двамата се отдаваха на любовни ласки в стаята на горния етаж с изглед към дваакровото им парче земя и макар той понякога да свършваше бързо, без да я задоволи, това не се случваше прекалено често, а удоволствието после да лежи в прегръдките му и да чувства топлината на тялото му, отпуснато в съня... това удоволствие никога не помръкваше. Вероятно защото означаваше, че още са заедно (макар че скоро щяха да честват сребърната си сватба), когато браковете на толкова много техни приятели и познати се бяха разпаднали.

През 2009, двайсет и пет години след като си бяха разменили брачните обети в баптистката църквица, която вече не съществуваше (на мястото ѝ се ширеше голям паркинг), Дони и Петра ги изненадаха с празненство в „Брезите“ в Касъл Вю. Поканени бяха петдесетина души, имаше скъпо шампанско, пържоли и четириетажна торта. Също като на сватбата си юбилярите танцуваха под звуците на „Бързи крака“ на Кени Логинс. Гостите аплодираха майсторското изпълнение на Боб и лекотата, с която той пристъпваше на пръсти, перчеше се и се завърташе, натъжи Дарси. И с основание: мъжът ѝ беше пуснал коремче в добавка към грозната плешивина на темето си (грозна в неговите очи), но още танцуваше почти като професионалист, а не като счетоводител.

Обаче всичко, казано дотук, беше история, информация за некролозите, а съпрузите още бяха твърде млади да мислят за некролози. Информация, която не включваше подробности от брака, които, макар и банални, мислеше си Дарси (не, не мислеше, а беше убедена), затвърждаваха връзката между съпрузите. Например, когато тя получи отравяне от развалени скариди и повръща цяла нощ, седнала на ръба на леглото (косата ѝ беше сплъстена от пот, сълзи се стичаха по пламналите ѝ страни), Боб седеше до нея, търпеливо държеше легена и след всяко повръщане го изплакваше в банята, та да не ѝ прилошее още повече от миризмата. На другата сутрин стана призори, за да я закара в спешното отделение, обаче докато загряваше двигателя на колата, ужасното повръщане най-после престана. Той се обади във

фирмата, че е болен, отложи и пътуването си до Уайт Ривър, за да е с Дарси, ако отново ѝ призлее.

Беше ту така, ту така — веднъж ти на мен, друг път аз на теб. През деветдесет и четвърта (или май беше деветдесет и пета) тя седеше до него в чакалнята на болница „Сейнт Стивън“, докато чакаше резултатите от биопсията, след като беше открил (докато се къпеше под душа) подозрителна бучка под лявата си мишница. Оказа се, че напразно са се притеснявали, диагнозата беше възпаление на лимфните възли. След около месец бучката изчезна от само себе си.

Други „незначителни“ подробности от брачния живот бяха книжката с кръстословици, които тя зърваше през откренатата врата на тоалетната на скута на Боб. Миризмата на одеколон, лъхаша от него, означаваща, че за ден-два колата им няма да е пред къщата и леглото ѝ ще е празно за една-две нощи, защото той е заминал да оправя счетоводството на някого в Ню Хемпшир или във Вермонт (фирмата му вече имаше клиенти във всички северни градове в Нова Англия). Понякога миризмата означаваше, че Боб отива на нумизматичен търг, тъй като продажбата и купуването на ценни монети невинаги можеше да стане по интернет. И още подробности... Очуканият му стар куфар в антрето, с който той отказваше да се раздели, колкото и да му опяваше Дарси. Чашата с вода на масичката до канапето и разтворимата таблетка витамин върху най-новия брой на нумизматичното списание „Колекциониране на монети и банкноти“. Как той винаги казваше „Сега има място за още храна“, след като се оригнаше, и „Пази се, атака с бойни отровни вещества!“, когато пуснеше газове. Палтото му на първата кука в коридора. Отражението в огледалото на четката му за зъби (Дарси беше убедена, че ако периодично не подменяше четките, той още щеше да използва същата, което си беше купил след сватбата им). Навикът му да си бърше устните със салфетка на всяка втора хапка. Старателната подготовка на всичко необходимо за лагеруване (включително резервен компас), преди двамата със Стан и с поредната групичка деветгодишни хлапетии да поемат по Пътя на смъртника — дълъг и опасен поход по пътеката през гъстата гора край търговския център „Голдън Гроув“, която излизаше чак зад автокъщата на Уайнбърг. Ноктите му, които винаги бяха изрязани и чисти. Дъхът му, ухаещ на вода за уста, когато

се целуваха. Тези подробности и още десет хиляди съставляваха тайната история на брака им.

Даваше си сметка, че и тя си има своя история — от вазелина за устни с дъх на канела, който използваше през зимата, уханието на шампоана, когато Боб я целуваше по шията (много рядко напоследък, но все пак я целуваше), до тракането ѝ по клавиатурата на компютъра в два през нощта през онези две-три нощи месечно, когато без всякаква причина я мъчеше безсъние.

Бяха заедно вече двайсет и седем години или (един ден тя си направи труда да изчисли на компютъра) девет хиляди осемстотин петдесет и два дни. Почти четвърт милион часа и над четиринайсет милиона минути. Разбира се, междувременно Боб беше отсъствал заради служебните си командировки, тя също беше напускала семейното гнездо (най-мъчителното ѝ пътуване беше до Минеаполис, за да окаже морална подкрепа на родителите си, след като малката ѝ сестра Брандолин загина при нелепа злополука), но, общо взето, двамата бяха неразделни.

Знаеше ли всичко за съпруга си? Не, разбира се. Както той не знаеше всичко за нея: например как понякога (предимно през дъждовните дни или през безсънните си нощи) тя се тъпчеше със сладоледени десертчета дори когато вече не ѝ бяха вкусни, дори когато ѝ прилягаше от тях. Или за слабостта ѝ към новия пощальон, който ѝ се струваше адски чаровен. Нямахме начин да знаят всичко един за друг, обаче Дарси беше убедена, че след двайсет и седем години брак са наясно с най-важните неща. Бракът им беше успешен и статистически се причисляваше към петдесетте процента съпругески съюзи, издържали проверката на времето. Тя безрезервно вярваше в това, както вярваше в гравитацията.

Вярваше... до онази нощ в гаража.

---

[1] *Outlet* (англ.) — отходна тръба. — Б.пр. ↑

[2] *Cub Scouts* или Вълчета — бойскауты на възраст от осем до единайсет години. — Б.пр. ↑

2.

Дистанционното за телевизора отказа да работи, а в шкафа вляво от умивалника в кухнята нямаше подходящи батерии. Тя намери всякакви други, дори неотворена опаковка от най-тънките от волт и половина, обаче липсваха тъкмо онези, които ѝ трябваха. Затова отиде в гаража — знаеше, че Боб държи там резервни от марката „Дюрасел“ — и това промени живота ѝ. Все едно, че кръжеше във въздуха. Едно погрешно движение и щеше да полети към земята.

Между кухнята и гаража имаше покрит коридор. Дарси претича по него, като се загърна с домашния си халат — преди два дни циганското лято внезапно си беше отишло и сега, макар че още беше октомври, студът беше като през декември. Леденият вятър хапеше глезените ѝ. Май трябваше да си обуе чорапи и панталон, но сериалът „Двама мъже и половина“ започваше след по-малко от пет минути, а проклетият телевизор беше замръзнал на Си Ен Ен. Ако Боб си беше вкъщи, щеше да го помоли ръчно да превключи каналите — все някъде имаше бутони за тази цел, може би отзад на телевизора, където само един мъж можеше да ги намери, после да го изпрати за батериите. В крайна сметка гаражът беше неговото царство. Тя влизаше там само за да изкара колата си, и то когато времето беше лошо, иначе паркираше на алеята пред къщата. Обаче Боб беше в Мантпилиър, за да направи оценка на колекция на едноцентрови монети, емисия от 1943, и тя поне временно беше еднолична господарка в къщата.

Напипа бутоните до вратата и ги натисна с опакото на дланта си. Флуоресцентните лампи на тавана се включиха и забръмчаха. Големият гараж беше идеално подреден, инструментите висяха на куките по стените, по работната маса на Боб също нямаше нищо излишно. Върху бетонния под, боядисан в оловносиво, нямаше петна от масло; според Боб тези петна означаваха, че колата на собствениците е таратайка или че те са мърльовци. Новият приус, с който през седмицата той отиваше на работа в Портланд, беше в

гаража; заминал беше за Върмонт с джипа си „Гойота“, навъртял сума километри. Волвото на Дарси беше паркирано навън.

— Толкова е лесно да го изкараш — беше й казал стотици пъти (когато си женен двайсет и седем години, някои фрази стават ежедневие). — Отваряш вратата с дистанционното, монтирано на сенника, и готово!

— Предпочитам да е отвън, за да я гледам — неизменно отговаряше тя, макар че всъщност се страхуваше да не закачи вратата, докато изкарва волвото на заден ход. Мразеше да кара на задна. Предполагаше, че Боб знае истинската причина, както тя знаеше за манията му да държи банкнотите в портфейла си по определен начин и никога да не оставя книгата отворена, когато прекъсне за малко четенето, защото така се пречупвало гръбчето.

Слава богу, че в гаража беше топло — големи сребристи тръби пресичаха тавана. Дарси се приближи до работната маса, на която стояха няколко тенекиени кутийки, всяка с прилежно написан етикет: БОЛТОВЕ, ВИНТОВЕ, ГВОЗДЕИ, СКОБИ и (този надпис й беше най-симпатичен) РАЗНИ ЩУРОТИИ. На стената висеше календар с девойка по бански, която изглеждаше потискащо млада и секси; вляво с кабарчета бяха прикрепени две снимки. Под старата фотография на Дони и Петра с червени екипи на „Ред Сокс“ на бейзболното игрище на Детската лига в Яرمът Боб беше написал с флумастер **„МЕСТНИЯТ ОТБОР, 1999“**. На другата, която беше много по-нова, Петра — вече пораснала и почти красива — стоеше прегърната с годеника си Майкъл пред ресторант за морски дарове на Олд Орчард Бийч. Надписът отдолу гласеше **„ЩАСТЛИВАТА ДВОЙКА“**.

Шкафчето с батериите беше вляво от снимките и на него Боб беше написал **„ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ДЖУНДЖУРИИ“**. Дарси тръгна към него, без да гледа в краката си, разчитайки на почти маниакалната акуратност на съпруга си, и се спъна в кашон, който се подаваше изпод работната маса. Залитна и в последния момент се хвана за плота. Счупи си нокът — хем я заболя, хем се ядоса, обаче остана на крака. Кое то беше хубаво. Даже чудесно, след като нямаше кой да се обади на 911, ако си беше разбила главата на пода — без петна от грес и безукорно чист, но адски твърд.

Можеше да избута с крак кашона — по-късно се сети за тази възможност и се замисли върху нея като математик, който си блъска

главата върху неразбираемо и трудно уравнение. Обаче видя най-отгоре каталог за плетива и се наведе да го вземе. Отдолу се показва диплянка на скъпия магазин „Брукстоун“. А под него каталог на интернет магазина за перуки на Пола Йънг... на „Галбът“... „Блумингдейл“...

— Боб! — изкрещя вбесено, както когато той влизаше вкъщи с кални обувки или захвърляше мокрите пешкири на пода в банята, все едно се намираше в луксозен хотел с камериерки. Защото ѝ беше ясен, защото можеше да чете мислите му. Беше си въобразил, че тя пръска прекалено много пари за поръчки по каталози, и дори си беше позволил да заяви, че е пристрастена (което беше нелепо — беше пристрастена към сладоледените десертчета „Бътърфингър“). След този психологически анализ Дарси не му проговори цели два дни. Обаче и той я познаваше прекрасно и знаеше, че жена му е от хората, които забравят онова, което не е пред очите им. Затова хитрецът беше събрал каталозите ѝ и ги беше скрил в гаража. Вероятно възнамеряваше по-късно да ги изхвърли в контейнера за смет.

„Данскин“... „Експрес“... „Макуърлд“... „Лейла Грейс“...

С всяка нова находка гневът ѝ се разпалваше още повече. Човек би си казал, че са пред фалит заради нейното прахосничество, което беше пълна глупост. Беше забравила „Двама мъже и половина“; вече си мислеше как да среже Боб, когато ѝ се обади от Мантпилиър (винаги ѝ се обаждаше, когато след вечерята се върнеше в мотела). Първо обаче щеше да занесе всички каталози обратно в къщата — вероятно на три-четири курса, понеже купчината беше висока почти метър, пък и заради луксозната хартия проклетите тежаха адски много. Нищо чудно, че се беше спънала в кашона.

„Премазана от каталози — помисли си. — И това ако не е нелепа смърт, здраве му...“

Мисълта ѝ се прекърши като суха клонка. Докато мислеше, машинално ровеше из брошурите и под „Гузбери Пач“ (за обзавеждане в стил рустик) се натъкна на нещо, което не беше каталог. Изобщо не беше. Списание „Сексробини“. Нямаше да ѝ направи впечатление, ако го беше намерила в чекмедже на Боб или на полицата с „вълшебните“ му лосиони против косопад. Обаче фактът, че го откриваше сред каталозите — нейните каталози! — говореше за нещо повече от срама на един мъж да си признае склонността към сексуалните извращения.

Голата жена на корицата беше завързана за стол с дебели въжета, които прерязваха гърдите и корема ѝ; черна качулка закриваше само горната половина на лицето ѝ и се виждаше, че тя крещи. Брадичката, шията и раменете ѝ бяха окървавени. Под снимката с тлъсти жълти букви беше написана гнусна реклама: **„МРЪСНИЦАТА БРЕНДА СИ ГО ТЪРСИ... И ЩЕ СИ ГО ПОЛУЧИ НА СТРАНИЦА 49!“**

Дарси не възнамеряваше да разгърне списанието нито на четирийсет и девета, нито на която и да е страница. Вече си беше обяснила за какво става въпрос: *мъжко любопитство*. Веднъж в чакалнята на зъболекаря беше прочела в „Космополитън“ статия по този въпрос. Читателка беше споделила с един от многобройните консултанти на списанието (този беше щатен психолог, специалист по нестандартен секс), че е намерила в куфарчето на мъжа си няколко списания за гейове с доста откровени фотографии. Жената се притесняваше, че благоверният ѝ може да е прикрит хомосексуалист, но добавяше, че ако той е обърнал резбата, със сигурност не го показва в леглото с нея.

Отговорът на психолога гласеше, че читателката няма повод за тревога. Защо? Защото мъжете по природа били склонни към авантюри и мнозина любопитствали да проучат сексуални практики, които или са алтернативни (хомосексуални връзки или групов секс), или фетишистки (преобличане с женски дрехи, публичен секс). И, разбира се, садомазохизъм. Специалистът добавяше, че някои жени също харесват садомазохизма, което беше удивило Дарси, макар познанията ѝ в тази област да бяха равни на нула.

„Мъжко любопитство“ — повтори мислено. Вероятно Боб беше видял списанието на някаква вестникарска сергия (макар че ѝ беше трудно да си представи как подобна корица се мъдри сред други печатни издания) и то го е заинтригувало. Или го е намерил захвърлено от някого в супермаркета. Занесъл го е вкъщи, тайно го е разгледал в гаража, изпитал е отвращение, сходно с нейното (кръвта по лицето и раменете на жената явно не беше истинска, но устата ѝ, раззината в писък, изглеждаше твърде реална), и го е пъхнал сред каталозите, предназначени за рециклиране, та тя да не го намери и да му вдигне скандал. Точно така. Гнусното списание беше само едно и беше попаднало случайно в ръцете на Боб. Дарси знаеше, че ако си направи труда да стигне до основата на планината от каталози, няма да

намери подобно. Може би няколко броя на „Пентхаус“ и няколко списания за дамско бельо — известно ѝ беше, че повечето мъже харесват коприна и дантели и Боб не правеше изключение, но нищо от рода на „Сексробини“.

Отново погледна корицата и забеляза нещо странно: липсваше цена. И баркод. Обърна го, защото ѝ беше любопитно колко струва такъв боклук, и потрепери от отвращение, като видя снимката на гола блондинка, завързана за метална операционна маса. Обаче ужасеното изражение на тази жена беше истинско колкото тридоларова банкнота, което поуспокои Дарси. А едрият полугол мъж, стиснал голям нож и надвесен над блондинката, изглеждаше нелепо с тези къси кожени панталонки: повече приличаше на счетоводител, отколкото на почитател на садомазохизма, готвещ се да разфасова поредната мръсница.

„Боб е счетоводител“ — напомни ѝ тихо гласче.

Нелепа мисъл се изстреля от прекалено голямата Зона на глупостта в мозъка ѝ. Дарси я отблъсна и отново пъкна гнусното списание сред рекламните каталози, след като се увери, че и отзад няма нито цена, нито баркод. Натика кашона обратно под работната маса (беше се отказала да върне каталозите вкъщи) и внезапно ѝ хрумна отговора на мистерията с липсващата цена. Списанието беше от онези, които се продаваха с найлонова опаковка, прикриваща най-отблъскващите подробности. Цената и баркодът са били върху найлона. Точно така — друго не би могло да бъде. Кое то пък я наведе на мисълта, че Боб е купил гнусното издание, а не го е извадил от кошчето за отпадъци.

Може да го е поръчал по интернет. Вероятно има сайт за подобни и много други гадости.

— Няма значение — каза и отривисто кимна. — Сложи му кръст. Тури му пепел. Точка. — Ако повдигнеш въпроса, когато Боб ѝ се обади вечерта или когато се върнеш вкъщи, той щеше да изпадне в неловко положение и да започне да се защитава. Вероятно щеше да я нарече наивница по отношение на секса (което беше самата истина) и да я обвини, че прави от мухата слон (което тя искаше да избегне). Решението беше да се прави на ударена. За нея бракът беше като къща, която непрекъснато се достроява и всяка година се добавят по няколко стаи. Една година след сватбата бракът е като къщурка, а след двайсет

и седем години съвместно съжителство вече е грамадна сграда с множество пристройки. Сграда с напукани стени и множество килери, някои прашни и забравени, други пълни с неприятни реликви, които съжеляваш, че си открил. И какво от това? Голямо чудо — изхвърляш ги или ги подаряваш на Армията на спасението.

Тази мисъл толкова ѝ допадна, че я изрече на глас:

— И какво от това? Голямо чудо! — И за да докаже, че не ѝ пука, хвана кашона с две ръце и го избута чак до стената.

Нещо изтрака. Какво ли беше?

„Не е важно“ — каза си Дарси; беше почти сигурна, че мисълта не идва от Зоната на глупостта, а от онази на интелигентността. Под масата беше тъмно, нищо чудно да се разхождаха мишки. Мишки се заселваха дори в добре поддържан гараж като този, особено когато застудееше, а подплашената мишка хапе лошо.

Тя се изправи, изтупа прахта от халата си и излезе от гаража. На половината път по коридора чу как телефонът зазвъня.

3.

Влезе в кухнята, преди да се включи секретарят, но не вдигна слушалката. Ако беше Боб, предпочиташе машината да запише обаждането му. Тъкмо сега нямаше никакво желание да разговаря с него. Страхуваше се, че гласът ѝ ще я издаде. Той щеше да предположи, че е отишла я до близкия магазин, я до видеотеката, и щеше да телефонира след час. Дотогава тревогата ѝ от неприятната находка щеше да е попреминала и нямаше да ѝ попречи да води нормален разговор.

Само че не беше Боб, а Дони:

— Да му се не види! Много исках да ви чуя, мили хора.

Дарси вдигна слушалката, облегна се на плота и каза:

— Казвай. Бях в гаража и докато дойда...

Дони беше на седмото небе от радост. Сега живееше в Кливланд, Охайо, и след като с приятеля му две години се бяхтиха в най-голямата рекламна агенция в града, без да получат насърчение или повишение, решиха да започнат самостоятелен бизнес. Боб се опита да го разубеди и изтъкна, че Дони и съдружникът му никога няма да получат банковия кредит, необходим им да си стъпят на краката през първата година.

— Слез на земята — каза му предишния път, когато разговаряха по телефона. Беше в края на зимата и последният сняг още се криеше под дърветата и храстите в задния двор. — Ти си на двайсет и четири, също и приятелят ти Кен. Чак след година ще имате право на специална застраховка за колите си. Какво ти говори това? Че нито една банка няма да ви отпусне двайсет и седем хиляди долара за започване на бизнес, особено сега, когато икономиката е в сериозна криза.

Обаче двамата бяха получили заема и в същия ден бяха сключили два важни договора. Първият беше със собственик на голям автосалон, който търсеше нестандартен подход за привличане на клиенти на възраст между трийсет и четирийсет години. Вторият беше

със същата банка, която беше отпуснала заема на „Андерсън енд Хауард“.

Дарси радостно възкликна и Дони се засмя. Разговаряха двайсетина минути, по едно време бяха прекъснати от сигнала за друго обаждане.

— Искаш ли да се обадиш? — попита Дони.

— Не, това е баща ти. Замина за Мантпилиър да оцени някаква ценна колекция от монети. Пак ще позвъни, преди да си легне.

— Как е той?

„Добре — помисли си Дарси. — *На стари години има нови интереси.*“

— На крак, свеж като кукуряк — отговори, цитирайки една от любимите фрази на Боб, и Дони се засмя. Смехът му стопли сърцето ѝ.

— А сестра ми?

— Обади ѝ се и разбери, Доналд.

— Да, да, непременно. Все се каня да ѝ звънна и все не ми остава време. Бъди така добра да ме осведомиш.

— Много е щастлива. Трескаво се подготвя за сватбата.

— Човек би казал, че ще се омъжва другата седмица, а не през юни.

— Драги, ако не положиш усилие да разбереш жените, ще си останеш стар ерген.

— Не бързам да се вържа. Харесва ми да купонясвам.

— Стига да не прекалиш с удоволствията.

— Обещавам да внимавам. Извинявай, но се налага да затворя, мамо. След половин час имам среща с Кен на по едно питие. Започваме да обмисляме рекламата за автосалона.

Тя понечи да го предупреди да внимава с пиенето, обаче се отказа. Дони още изглеждаше като деветокласник, а в съзнанието ѝ си оставаше петгодишно хлапе с червено яке, което неуморно сновеше с тротинетката си напред-назад по алеите на парк „Джошуа Чембърлейн“ в Паунал, но вече не беше нито едното, нито другото. Беше млад мъж и — колкото и невероятно да изглеждаше — млад предприемач, който правеше първите си стъпки в големия свят на бизнеса.

— Добре — каза в слушалката. — Благодаря за обаждането. Много ме зарадва.

— И на мен ми беше приятно да си поговорим. Поздрави стареца, когато се върне, и му предай, че го обичам.

— Непременно.

— На крак, свеж като кукуряк! — Дони се изкиска. — Колко ли млади скаути са научили от него този бисер?

— Всички до един. — Дарси отвори хладилника да провери дали случайно не е останало сладоледено десертче „Бътърфингър“, което с трепет очаква да попадне в любящите ѝ ръце. Нямахше нито едно. Ужас!

— Обичам те, мамо.

— И аз те обичам.

Тя затвори и установи, че се усмихва. Лошото ѝ настроение се беше разсеяло. Само че след секунди усмивката ѝ помръкна.

Изтракването!

Чула го беше, когато избута под работната маса кашона с каталозите. Звукът не беше като от удряне на картона в изпуснат инструмент, а ѝ се беше сторил някак глух.

Не ме е грижа!

За жалост беше тъкмо обратното. Тя изпитваше натрапчивото усещане за недовършена работа. Какво беше изтракало отдолу? Имаше ли още гнусни списания, скътани в кашона?

Не искам да знам.

Да, да, но все пак трябваше да узнае истината. Ако списанието беше само едно, значи беше права, като си мислеше, че съпругът ѝ е задоволил сексуалното си любопитство, надничайки в онзи отвратителен (и откачен) свят. Дори да имаше още списания, положението не беше толкова страшно — та нали Боб беше приготвил за изхвърляне всичко в кашона. И все пак... някакво тревожно чувство не ѝ даваше покой.

Най-много я притесняваше изтракването. То се натрапваше в ума ѝ, измествайки въпросите относно списанията.

Взе от килера електрическо фенерче и тръгна обратно към гаража. Загърна се по-плътно с домашната роба и съжали, че не си е сложила якето. Навън все повече застудяваше.

4.

Дарси коленичи, отмести настрана кашона с каталозите и освети с фенерчето пространството под работната маса. В първия момент видя само две тъмни ивици на дървения перваз, едната беше малко по-широка. После усети безпокойство и внезапно нещо я сви под лъжичката. Натъкнала се беше на скривалище.

„Зарежи всичко, Дарси. Това засяга само Боб и ако искаш, да си живееш спокойно, не бива да се намесваш.“

Уместен съвет, обаче тя беше стигнала твърде далеч, за да го изпълни. Без да изпуска фенерчето, пропълзя под масата, очаквайки по лицето ѝ да полепнат паяжини, но паяжини нямаше. Нейният оплешивяващ съпруг, колекциониращ редки монети и водач на малките скаути, беше голям чистник.

„Пък и явно често пропълзва под масата, затова няма как да се образуват паяжини.“

Вярно ли беше? Нямаше как да е сигурна, нали така?

Мислеше обаче, че е права.

Освети с фенерчето и видя, че двете тъмни линии са прорези в перваза на пода, обособяващи парче с дължина около двацет и пет сантиметра, по средата на което имаше ос, позволяваща въртенето му. Сигурно го беше ударила, когато блъсна навътре кашона, но още не разбираше какво е изтракало. Натисна единия край на дървеното парче, то се завъртя и разкри дупка в стената... скривалище! Дарси реши, че може би вътре има още списания, навити на руло, но видя малка дървена кутия, която ѝ беше добре позната. Тъкмо тя беше изтракала, когато подвижният перваз я беше съборил.

Дарси се пресегна, хвана кутията и макар лошото ѝ предчувствие да беше толкова силно, че сякаш бе осезаемо, я извади от скривалището. Беше кутийката от дъбово дърво, която преди около пет години беше подарила на Боб за Коледа. Дали пък не беше за рождения му ден? Не беше сигурна. Спомняше си само, че я беше купила доста изгодно от магазина за художествени произведения в Касъл Рок. На

капака ръчно беше гравирана верига. Под нея имаше пирографиран надпис, осведомяващ за предназначението на кутията: **КОПЧЕТА ЗА РЪКАВЕЛИ**. На работа Боб носеше ризи с обикновени копчета на маншетите, но притежаваше много и доста изискани копчета за ръкавели. Дарси беше решила, че елегантната кутия ще го стимулира да ги прибере на едно място, за да са му под ръка. Той разопакова подаръка и ахна от възхищение, после го остави на нощното си шкафче. Сега Дарси се сети, че напоследък не е виждала кутията. И как да я види, след като беше скрита в гаража? Готова беше да заложи къщата и парцела под нея (друг любим лаф на Боб), че ако я отвори, вътре няма да намери копчета за ръкавели.

Тогава не я отваряй.

Още един чудесен съвет, но вече беше прекалено късно да го изпълни. Чувствайки се като жена, която случайно е влязла в казино и в пристъп на безумие е заложила на една карта парите си, спестявани цял живот, тя отвори кутийката.

Дано е празна. Моля те, Господи, ако ме обичаш, нека е празна.

Обаче не беше. Вътре имаше три пластмасови карти, завързани с ластиче. Тя ги извади с два пръста, все едно бяха мръсен парцал, бъкащ от микроби. После махна ластичето.

Не бяха кредитни карти, както си беше помислила в първия момент. Горната беше карта за кръводарител към Червения кръст на името на Марджъри Дювал. Кръвна група — А положителна, местоживеене — Нова Англия. Дарси обърна пластмасовото правоъгълниче и видя, че Марджъри — която и да беше тя — е дарявала кръв на 10 август 2010. Преди три месеца.

Да му се не види, коя беше тази жена? Как Боб се беше запознал с нея? И защо името и изглеждаше странно познато?

Следваше абонаментна карта за обществената библиотека „Норт Конуей“, отново на името на Марджъри Дювал; написан беше и адресът ѝ: Хъни Лейн 17, Саут Гансет, Ню Хемпшир.

Последното пластмасово правоъгълниче беше шофьорската книжка на Марджъри Дювал, издадена в Ню Хемпшир. На снимката се виждаше най-обикновена жена на около трийсет и пет, не особено привлекателна (всъщност никой не излиза добре на снимката за шофьорска книжка), но доста симпатична. Тъмнорусата ѝ коса беше прибрана или на кок, или на опашка — от фотографията не можеше да

се прецени. Дата на раждане: 6 януари 1974. Адресът беше същият като на картата от библиотеката.

Дарси внезапно осъзна, че вие като куче. Ужасяваше се от звуците, които се изтръгваха от гърлото ѝ, но не можеше да спре. Стомахът ѝ беше заменен от оловна топка, която дърпаше надолу вътрешностите ѝ и им придаваше нови и гнусни форми. Сети се защо Марджъри Дювал ѝ изглежда позната — беше видяла снимката ѝ във вестника. И в новинарската емисия в шест по телевизията.

Не си усещаше ръцете, но някак си съумя да омотае ластичето около картите, сложи ги обратно в кутията и я върна в скривалището. Канеше се да го затвори, когато се чу да казва:

— Не, не, не, не е вярно. Не може да бъде.

Чий беше гласът: на глупавата или на умната Дарси? Невъзможно ѝ беше да прецени. В едно беше сигурна — че глупавата Дарси е отворила кутийката.

Отново я извади. Помисли си: *„Станала е грешка, точно така, няма друго обяснение, женени сме от двайсет и седем години, щях да разбера.“* Отвори капака и се запита възможно ли е наистина да познаваш някого.

Преди тази вечер щеше да отговори утвърдително.

Шофьорската книжка на Марджъри Дювал беше отгоре, а преди — най-отдолу. Дарси я пъкна под другите две. Коя обаче беше отгоре — онази от Червения кръст или от библиотеката? Беше елементарно, след като имаше само две възможности, но тя беше прекалено разстроена, за да мисли логично. Сложи отгоре картата от библиотеката и веднага разбра, че е сгрешила, защото първото, което видя при отварянето на кутийката, беше нещо червено, кървавочервено... ами да, естествено е картата за кръводарител да е червена и тъкмо тя беше отгоре.

Размести пластмасовите правоъгълничета и тъкмо се канеше да ги завърже с ластика, телефонът в къщата отново зазвъня. Беше той. Боб. Обаждаше се от Върмонт и ако тя беше в кухнята и можеше да вдигне слушалката, щеше да чуе жизнерадостния му глас (глас, който познаваше като собствения си): *„Здрасти, скъпа, как си?“*

Пръстите ѝ затрепериха, ластикът се скъса и излетя. Дарси извика, но не знаеше дали от яд или от страх. Всъщност от какво да се страхува? През двайсет и седемте години на брака им Боб не я беше

пипнал с пръст... освен да я помилва. И само няколко пъти ѝ беше повишил глас.

Телефонът извънтя отново... и отново... после престана. Сега Боб диктуваше съобщение: „Пак не те намерих. Да му се не види! Обади ми се, че се притеснявам. Номерът е...“ Щеше да издиктува и номера на стаята си. Не оставяше нищо на случайността, не приемаше нищо за дадено.

Онова, което си мислеше Дарси, беше пълен абсурд. Като онези чудовищни страхове, които понякога се надигат от тинестото дъно на човешкия ум и изглеждат ужасяващо правдоподобни: стомашните киселини със сигурност предвещават инфаркт, главоболието е признак за тумор в мозъка и пропускът на Петра да телефонира в неделя вечер означава, че е била блъсната от кола и лежи в кома в някоя болница. Само че тези страшни мисли обикновено изплуваха в четири сутринта, когато безсънието владееше разума. Не и в осем вечерта... къде беше проклетото ластиче?

Най-после го намери зад кашона с каталозите, които никога повече нямаше да погледне. Пъхна го в джоба си, понечи да потърси друго, без да осъзнава къде се намира, и си удари главата в дървения плот. Изби я на плач.

Не намери ластичи в нито едно чекмедже на работната маса и този път се разрида. Върна се по коридора (беше пъхнала в джоба си ужасяващите и необясними лични документи) и извади ластик от кухненското чекмедже, в което държеше какви ли не боклуци: кламери, канапчета, магнитчета за хладилници, които вече не се залепваха. Едно беше с надпис „ПРАВИЛАТА НА ДАРСИ“ и Боб ѝ го беше пъхнал в чорапа с коледни подаръчета.

Лампичката на телефона на кухненския плот примигваше ритмично, сякаш повтаряше: „Съобщение, съобщение, съобщение.“

Дарси забърза обратно към гаража и този път не се загърна поплътно с домашния си халат. Вече не усещаше студа в коридора, понеже вледененото ѝ сърце я смразяваше отвътре. И оловната топка опъваше надолу вътрешностите ѝ. Като в просъница почувства, че ѝ се ходи до тоалетната. И то спешно.

„Няма значение. Стискай. Представи си, че си на магистралата и следващото място за почивка е след трийсет

километра. Довърши започнатото. Върни картите в кутията, както си бяха. После можеш да...“

Какво? Да ги забрави ли?

Друг път.

Омота ластичето около личните документи, забеляза, че шофьорската книжка някак си се е озовала най-отгоре, и мислено се нарече смотана тъпачка — обида, заради които би зашлевила Боб. Не че някога я беше обиждал по този начин.

— Тъпачка, но не и сексробиня — промърмори тъкмо когато стомахът отново жестоко я сви. Коленичи и зачака пристъпът да премине. Ако наблизко имаше тоалетна, щеше да се втурне към нея, само че нямаше. След като пристъпът премина (доста неохотно), тя подреди личните документи, както мислеше, че ги е намерила (карта за кръводарител, карта за библиотеката, шофьорска книжка), и ги върна в кутията за ръкавели, а кутията пъкна обратно в скривалището. Блъсна единия край на отрязания дървен перваз, той се завъртя и затвори дупката в стената. Ред беше на кашона с каталози — бутна го под работната маса така, че малко да се подава навън. Боб нямаше да разбере, че го е пипала.

Дали? Ако съпругът ѝ беше такъв, за какъвто го мислеше (мисълта за това беше чудовищна, като се има предвид, че само преди половин час тя се вълнуваше само как по-бързо да намери батерии за дистанционното), то явно беше и много предпазлив... *свръхпредпазлив*, ако беше вярно онова, което предполагаша проклетите (не, *ужасните* лични документи). *Свръхнаблюдателен*. Коварен.

До тази вечер тази дума не ѝ беше хрумвала, когато мислеше за Боб.

— Не — каза на гаража. Беше плувнала в пот, косата ѝ беше залепнала за челото, стомахът я свиваше и ръцете ѝ трепереха като на човек, страдащ от Паркинсон, но гласът ѝ беше необичайно спокоен. — Невъзможно е. Има някаква грешка. *Мъжът ми не е Бийди*.

Тя се върна в къщата.

5.

Реши да си направи чай. Чаят действаше успокояващо. Тъкмо пълнеше чайника, телефонът отново зазвъня. Дарси изпусна в умивалника чайника (стресна се от дрън ченето и изпищя) и тръгна към телефона, като бършеше ръцете си в халата.

„Спокойно, спокойно — повтаряше си. — Щом той може да пази тайни, значи и аз мога. Да не забравям, че има разумно обяснение на всичко това...“

Нима?

„... само дето аз не го знам. Необходимо ми е време да поразсъждавам, точно така. Най-важното сега е да запазя спокойствие.“

Вдигна слушалката и каза закачливо:

— Ако си ти, красавецо, идвай веднага. Мъжът ми е в командировка.

Боб се засмя:

— Здравсти, скъпа. Как си?

— На крак, свежа като кукуряк. А ти?

Боб дълго не отговори. Поне така й се стори, а всъщност надали бяха изминали една-две секунди. Сред тишината тя чуваше някак си ужасяващото бръмчене на хладилника, водата, капеща от кранчето върху чайника, изпуснат в умивалника, биенето на сърцето си — звук, сякаш идващ от гърлото и от ушите й, а не от гърдите й. С Боб бяха женени толкова дълго, че почти винаги бяха настроени на една и съща вълна. Дали беше типична за всеки брак? Дарси не знаеше. Познаваше само своя брак. Само дето вече не знаеше дали го познава.

— Говориш особено — каза Боб. — Гласът ти е дрезгав. Всичко наред ли е, миличка?

Би трябвало да се трогне. Обаче я побиха тръпки. Марджъри Дювал: името не само стоеше пред очите й, а сякаш примигваше като неонов надпис над бар. За миг си глътна езика и се ужаси, защото се просълзи и добре познатата й кухня се разми пред очите й. И стомахът

отново я сви. Марджъри Дювал. Кръвна група: А положителна. Адрес: Хъни Лейн 17.

— Мислех си за Брандолин — чу се да казва.

— О, мила моя. — Съчувствието му беше искрено. И гласът беше на нейния Боб. На човека, когото познаваше толкова добре. Нали тъкмо на него се осланяше не веднъж и дважд от 1984 насам? Разчиташе на него дори и преди това, докато още бяха гаджета, защото беше разбрала, че той е любовта на живота ѝ. Ами да, точно така. Боб също се осланяше на нея. Мисълта, че съчувствието му е само сладка глазура върху отровна торта, беше налудничаво. Още по-налудничаво беше, че в момента го лъжеше. Всъщност съществуваха ли степени на налудничавостта? Или беше уникална и нямаше сравнителна или превъзходна форма. Боже мой, какво ѝ се въртеше в главата? Какво, в името на Бога?

Обаче Боб говореше и тя нямаше представа какво е казал току-що.

— Извинявай, може ли да повториш? Пресегнах се за чашата с чая и не те чух добре. — Още една лъжа (ръцете ѝ трепереха прекалено силно, за да се пресегне за каквото и да било), но пък беше доста правдоподобна. Освен това гласът ѝ не трепереше. Поне така ѝ се струваше.

— Попитах какво те накара да си спомниш за нея.

— Дани се обади и започна да ме разпитва за сестра си. Замислих се за своята. Излязох и се поразходих. Просълзих се и заподсмърчах, въпреки че донякъде и студът имаше вина. Затова бях прегракнала.

— Да, направи ми впечатление. Знаеш ли, мога утре да пропусна Бърлингтън и да се прибера у дома.

Тя за малко не изкрещя „Не!“, обаче щеше да е груба грешка. Така със сигурност щеше да накара Боб да прекрати преждевременно пътуването си, защото е загрижен за нея.

— Само да си посмял! Ще ти насиня окото — каза и изпита облекчение, когато той се засмя. — Чарли Фрейди ме осведоми, че си струва да присъстваш на търга за имението в Бърлингтън. Знаеш, че има големи връзки, също и нюх за тези неща. Казвал си ми го поне сто пъти.

— Така е, но се тревожа за теб. Явно си доста унила.

Лош признак беше, че е разбрал — и то веднага! — как я мъчи нещо. Още по-лошо беше, че ѝ се наложи да го излъже за причината. Тя стисна клепачи, видя как мръсницата Бренда крещи под черната качулка и отвори очи.

— Бях унила, но вече не съм — заяви. — За миг се бях пренесла в миналото. Спомних си как баща ми донесе вкъщи Брандолин. Понякога си мисля за трагедията, случва се.

— Знам — промълви Боб. И беше искрен. Смъртта на Брандолин не беше причина Дарси да се влюби в Боб Андерсън, но неговото съпричастие към скръбта ѝ беше затвърдило връзката им.

Брандолин Мадсен загина при ски бягане през пресечена местност, покосена от снегомобил, управляван от пиян младеж. Виновникът избяга, захвърляйки мъртвата в гората на около километър от къщата на семейство Мадсен. След като Бранди не се прибра до осем вечерта, двама полицаи от Фрийпорт и хората от местния доброволен отряд организираха издирването ѝ. Баща ѝ я намери и я занесе у дома. Първа го видя Дарси, която дежуреше на телефона в дневната и се опитваше да успокоява майка си. Той прекоси моравата, озарен от суровата светлина на пълната зимна луна, от устата му излизаха белезникави облачета пара. Първата ѝ мисъл беше (ужасът от случилото се още беше жив в паметта ѝ) за любовните черно-бели филми, които понякога даваха по ТСМ — онези, в които младоженецът пренася булката през прага на вилата, наета за медения им месец, под звуците на петдесет цигулки, изпълняващи сладникава мелодия, напомняща гъст сироп.

Дарси беше открила, че Боб Андерсън притежава необикновената способност да проявява съпричастие. Не беше изгубил брат или сестра, а най-добрия си приятел. По време на бейзболен мач момчето изтичало на шосето да вземе топката, случайно попаднала там (слава богу, вината не беше на Боб — той не играеше бейзбол и през този ден беше отишъл да плува), там го блъснал камион и след няколко часа то починало в болницата. Понякога Дарси си мислеше, че съвпадението и двамата да изгубят скъп човек е някак мистично и всъщност не е съвпадение, а пръст на съдбата.

— Не прави глупости, Боби. Остани във Върмонт, свърши си работата. Загрижеността ти е трогателна, но ако се върнеш

преждевременно, ще се почувствам като ревливо хлапе. И много ще се ядосам.

— Добре. Обаче ще ти се обадя утре в седем и половина. Да не кажеш, че не съм те предупредил, и пак да се запилееш някъде.

Дарси се засмя и с облекчение установи, че смехът ѝ беше естествен... или дотолкова естествен, че той да не се усъмни. И защо да не се засмее от сърце? Защо, мамка му? Обичаше Боб и беше готова да му повярва... най-вече поради липсата на доказателства. На *достатъчно* доказателства. Не че имаше избор. Не можеш да спреш любовта (дори онази, приемана за даденост през двайсетте и седем години брак), както спиращ чешмата. Любовта идва от сърцето, а то има свои повели.

— Боби, винаги телефонираш в седем и половина.

— Виноват. Обади ми се довечера, ако ти потрябва нещо...

— ... независимо от часа — довърши тя вместо него. Вече се чувстваше почти на себе си. Учудващо е колко тежки удари може да понесе умът. — Обещавам.

— Обичам те, скъпа. — Така завършваха всичките им телефонни разговори през годините.

— И аз те обичам. — Дарси се усмихна. Върна слушалката на вилката, опря чело на стената, затвори очи и заплака още преди усмивката да отлети от лицето ѝ.

6.

Компютърът ѝ „Ай Мак“, вече дотолкова стар, че да изглежда като моден образец на ретромодел, беше в стаята ѝ за шев. Дарси рядко го използваше за друго освен за електронната поща и за сайтовете за покупко-продажби, но сега отвори Гугъл и написа името на Марджъри Дювал. Поколеба се за миг и добави думичката „Бийди“. Защо да удължава агонията? Убедена беше, че прякорът ще излезе при търсенето. Натисна „ентър“ и докато наблюдаваше как мъничкото кръгче непрестанно се върти в горната част на екрана, стомахът отново я сви. Изтича в тоалетната, седна и закри с длани лицето си. На вратата имаше огледало и тя не искаше да види отражението си. Впрочем за какъв дявол бяха сложили това огледало? Защо беше *позволила* да е там? Кому е притрябвало да се оглежда, докато се изхожда по голяма или по малка нужда?

Бавно се върна при компютъра; тътреше си краката като дете, очакващо наказание за онова, което майка ѝ наричаше Голямата беля. Видя, че Гугъл ѝ е дал над пет милиона резултата: о, всемогъщи Гугъл, толкова щедър и толкова страшен! Първият обаче я разсмя, защото я приканваше да се свърже с Марджъри Дювал в социалната мрежа Туитър. Ако не грешеше (о, колко неописуемо щастлива щеше да е, ако грешеше), онази Марджъри, която я интересуваше, вече нямаше как да общува чрез Туитър.

Вторият резултат беше от портландския „Прес Хералд“ и когато Дарси влезе в страницата, видя fotografia (усещането беше все едно ѝ зашлевиха силна плесница), която си спомняше от телевизията и вероятно от вестника, защото с Боб купуваха именно „Прес Хералд“ Дописката беше отпреди десет дни и беше поместена на първата страница. Едрите букви на заглавието сякаш крещяха: **„ЖЕНА ОТ НЮ ХЕМПШИР МОЖЕ БИ Е ЕДИНАЙСЕТТА ЖЕРТВА НА БИЙДИ!“** Подзаглавието гласеше: **„Полицейски източник: «Сигурни сме деветдесет процента.»“**

На тази снимка Марджъри беше много по-хубава: заснета беше във фотоателие и носеше елегантна черна рокля. Косата ѝ беше разпусната и изглеждаше сламеноруса. Дарси се запита дали съпругът на Марджъри е дал снимката на репортерите. Най-вероятно — да. Фотографията е стояла на полицата над камината в къщата на Хъни Лейн 17 или е била окачена в коридора. Симпатичната стопанка на къщата посреща гостите с вечната си усмивка.

Марджъри Дювал беше намерена в дълбока клисура на десет километра от дома си в Саут Гансет. Предположението на областния шериф беше, че смъртта е настъпила вследствие задушаване, но щяло да се знае със сигурност след аутопсията. Беше отказал да отговори на други въпроси, но анонимният източник на репортера (чиято информация се смяташе за достоверна, тъй като бил „свързан с разследването“) беше потвърдил, че Дювал е била нахапана и изнасилена „по начин, типичен за другите убийства, извършени от Бийди“.

Информацията беше като естествен преход към обобщението на другите престъпления. Първото беше извършено през 1977, второто и третото — през 1978, четвъртото — през 1980, петото и шестото — през 1981. Две бяха извършени в Ню Хемпшир, две — в Масачузетс, а последните — във Вермонт. След това беше настъпила пауза, продължила шестнайсет години. Полицията имаше три предположения: Бийди се е преместил другаде и е продължил да практикува хобито си на новото местожителство; Бийди е бил арестуван за друго престъпление и сега е в затвора; Бийди се е самоубил. Според психиатъра, с когото репортерът се беше консултирал, единствената невярна хипотеза би била, че на убиеца му е писнало:

— На тези изроди не им омръзва. Убийството е техният спорт, тяхната мания. Нещо повече — то е тайният им живот.

Таен живот. Каква фраза! Същински отровен бонбон.

Шестата жертва на Бийди беше жена от Бар, открита в снежна пряспа само седмица преди Коледа. „Чудесен празник са изкарали близките ѝ“ — помисли си Дарси. Не че нейната Коледа през същата година беше много весела. Измъчваше я носталгията (факт, който за нищо на света не би признала пред майка си), измъчваше я мисълта, че не е достатъчно подготвена за работата си (иначе след осемнайсет

месеца би трябвало да получи минимално повишение на заплатата), и не очакваше с радост приближаващите празници. Имаше познати (момичетата, с които пиеше маргарити), но не и приятелки. Открай време ѝ липсваше способността да се сприятелява. Беше, меко казано, свенлива. Всъщност по-точната дума беше самовглъбена.

После в живота ѝ се появи Боб Андерсън — усмихнатият Боб, който я покани на среща и заяви, че няма да приеме отказ. Приблизително три месеца по-рано снегоринът беше изровил от прясната трупа на последната жертва от „ранния цикъл“ на Бийди. Дватамата се влюбиха. И Бийди престана да убива. Цели шестнайсет години.

Заради нея ли? Защото я обичаше? Защото искаше да престане да прави Големи бели?

Или е съвпадение. Твърде е възможно.

Добър опит, но документите, които беше намерила в гаража, отричаха възможността за случайно съвпадение.

Седмата жертва на Бийди и първата от „новия му цикъл“, както се изразяваше репортерът, беше някоя си Стейси Мур от Уотървил, Мейн, убита през август 1997. Съпругът ѝ я намерил в мазето след завръщането си от Бостън, където бил отишъл с двама приятели да гледа мачовете на „Ред Сокс“. Главата ѝ била натикана във варел, пълен с ронена царевица, която семейство Мур продавали на щанда си край шосе 106. Била гола, ръцете ѝ били завързани на гърба, задните части и бедрата ѝ били жестоко нахапани.

След два дни шофьорската книжка на Стейси Мур и кръводарителската ѝ карта от Синия кръст, омотани с ластиче, пристигнали по пощата в Огъста. Пратката била адресирана с големи печатни букви: „ДО ГЛАВНИЯ ПРУКУРОР. КРИНИМАЛНИ РАСЛЕДВАНИЯ.“ Имало и бележка: „Привет! Върнах се! Бийди!“

Следователите, натоварени с убийството на Мур, веднага познали пакетчето. След всяко предишно убийство полицията получавала подобни симпатични колетчета, придружени от закачливи писъмца. Бийди издебвал жертвите си, докато останат сами. Изтезавал ги (най-вече жестоко ги нахапвал), изнасилвал ги или обезобразявал половите им органи, убивал ги и след няколко седмици или месеца изпращал личните им документи в някое полицейско управление. Отправлял предизвикателство към ченгетата.

„За да е сигурен, че няма да припишат престъпленията другиму“ — отчаяно си помисли Дарси.

През 2004 Бийди извършил още едно убийство, през 2007 последвали деветото и десетото. Последните две били най-жестоки, понеже едното било на дете. Десетгодишният син на жертвата се върнал по-рано вкъщи — освободили го от часовете, защото го заболял коремът — и вероятно видял как Бийди убива майка му. Двете тела били открити в близката река. След известно време двете кредитни карти и шофьорската книжка на жената пристигнали в казарма №7 на масачузетската полиция. На картичката пишело: „ПРИВЕТ! ХЛАПЕТО ОМРЯ СЛОЧАЙНО! СЪЖАЛЯВАМ! ОБАЧИ СТАНА БЪРЗО И НЕ ГО ЗАБОЛЯ! БИЙДИ!“

Имаше още много статии по случая (о, всемогъщи Гугъл!), но какъв беше смисълът да ги чете? Прекрасният сън през една най-обикновена вечер от най-обикновен живот беше заличен от кошмар. Дали четенето на материалите за Бийди щеше да прогони този кошмар? Отговорът беше очевиден.

Стомахът я сви. Тя изтича в тоалетната, където още вонеше въпреки вентилатора (понякога човек не забелязваше колко смрадлив е животът, но невинаги), коленичи пред чинията, зина и се загледа в синята вода. За миг реши, че пристъпът на гадене ще премине, но си спомни удушената Стейси Мур с посинялото лице, натикано във варела с царевица, и нахапаните ѝ задни части, покрити със засъхнала кръв с цвета на мляко с какао. Призля ѝ и повърна два пъти — толкова силно, че водата от тоалетната чиния изпръска челото ѝ.

Заплака, едва си поемаше въздух. Пусна водата и си помисли, че се налага да почисти тоалетната. Засега обаче само свали капака и опря страната си на хладната бежова пластмаса.

Какво да правя?

Най-логичното беше да се обади на полицията, но какво щеше да се случи, ако се окажеше, че е сгрещила? Боб беше най-великодушният и незлопааметен човек на света — когато тя блъсна стария им ван в дървото край паркинга пред пощата, единственото му притеснение беше да не би Дарси да се е наранила, но щеше ли да ѝ прости, ако го набедеше за единайсет жестоки убийства, които не е извършил? Пък и скандалът щеше да е грандиозен. Независимо дали Боб беше невинен

или не, снимката му щеше да е във вестниците. На първа страница. Нейната — също.

Дарси с усилие се изправи, взе от килера твърдата четка и почисти тоалетната чиния. Работеше бавно. Гърбът я болеше. Сигурно си беше разтегнала мускул, докато повръщаше.

Изведнъж се сети за нещо друго, което ѝ подейства така, сякаш до нея тупна тежък камък. Не само двамата с Боб щяха да се превърнат в сензацията на жълтата преса и на двацет и четири часовите новини по кабелните телевизии; децата също щяха да са въввлечени в месомелачката на слуховете и предположенията. Дони и Кен току-що си бяха осигурили двама клиенти, но банката и собственикът на автосалон щяха да си оттеглят предложенията веднага след избухването на гнусната бомба, фирма „Андерсън енд Хауард“, която днес за пръв път си беше поела въздух, утре щеше да е мъртва. Дарси не знаеше колко е вложил Кен Хауард, но Дони беше вътре с двата крака. Не ставаше въпрос само за пари, а за други инвестиции, които правиш в началото на самостоятелното пътуване: сърце, ум, самоуважение.

Ами Петра и Майкъл, които може би тъкмо сега отново крояха планове за сватбата си, без да подозират, че над тях виси сейф, тежащ два тона, и че въжето всеки момент ще се скъса. Петс открай време обожаваше баща си. Как щеше да реагира, ако научеше, че ръцете, които навремето бутаха люлката ѝ в задния двор, бяха удушили единайсет жени? Че зад устните, които я бяха целували за лека нощ, се криеха зъби, нахапали единайсет жени, някои чак до костта?

Отново седна пред компютъра и внезапно си представи ужасяващите заглавия на първите страници на вестниците. И снимката на Боб, облечен с униформата на скаутите с кърпа на врата, идиотски къс панталон и дълги чорапи. Видя ги съвсем ясно, сякаш бяха отпечатани: **„СЕРИЙНИЯТ УБИЕЦ БИЙДИ 17 ГОДИНИ Е ВОДАЧ НА НАЙ-МАЛКИТЕ СКАУТИ.“**

Тя притисна длан до устните си. Чувстваше как очите ѝ пулсират в орбитите си. Хрумна ѝ да се самоубие и в продължение на няколко секунди (безкрайни секунди) идеята ѝ се струваше напълно логична, единственото разумно решение. Можеше да остави бележка, че го е направила, понеже е болна от рак. Или че има Алцхаймер в начален стадий... да, това беше още по-удачно. Обаче и самоубийството

хвърляше сянка върху членовете на семейството. Ами ако беше сгрешила? Ако Боб беше намерил на пътя личните документи?

„Наясно ли си колко е невероятно?“ — подигравателно подхвърли умната Дарси.

Да, беше невероятно, но не и невъзможно, нали така? Имаше и още нещо, заключващо я завинаги в клетката, в която беше попаднала: ами ако беше права? Нямахте ли смъртта ѝ да подтикне Боб да убива по-често, понеже вече не му се налага да води двойствен живот? Не знаеше дали съществува задгробен живот, но може би го имаше. И какво, ако след смъртта си не попаднеш сред райски градини и реки от мед и мляко, а я посрещнеха множество удушени жени, жигосани от зъбите на съпруга ѝ, за да я обвинят, задето е причинила смъртта им, като е избрала най-лесното — да посегне на живота си? И ако се постаряеше да забрави ужасяващата находка в гаража (макар нито за миг да не вярваше, че ще може), нямаше ли да докаже, че обвиненията на жертвите са справедливи? Наистина ли възнамеряваше да осъди на ужасяваща смърт още жени, за да не провали сватбата на дъщеря си през юни?

„Ще ми се да бях умряла“ — помисли си.

Само че не беше.

За пръв път от много години Дарси Мадсен Андерсън коленичи и започна да се моли. Молитвата не ѝ помогна. В къщата нямаше никого освен нея.

7.

Никога не си беше водила дневник, но на дъното на голямата ракла с шивашки материали беше скътала бележниците с ангажиментите на мъжа си. А в картотечното чекмедже на бюрото в кабинета на Боб се съхраняваше архивът за служебните му пътувания. Като счетоводител (и като собственик на малка фирма) той беше педантичен по отношение на документацията и не пропускаше всяка възможност за намаляване на данъците си и за отчисления заради амортизацията на автомобила си.

Дарси натрупа до компютъра си папките от архива му и своите бележници със записки. Влезе в Гугъл и се насили да издири необходимата информация, въвеждайки имената и датите на смъртта (някои бяха приблизителни) на жертвите на Бийди. После, когато дигиталният часовник на компютъра ѝ безшумно отмина двайсет и втория час на денонощието, тя подхвана най-трудната работа — проверката на различни източници и търсенето на съвпадения.

Би дала дванайсет години от живота си, за да намери нещо, което със сигурност да докаже, че Боб не е извършил поне едно от убийствата, но записките ѝ само подсилиха ужаса ѝ. Кели Жервес от Кийни, Ню Хемпшир, беше намерена в гората зад градското сметище на 15 март 2004. Заключение на съдебният лекар беше, че смъртта ѝ е настъпила преди около пет дни. В бележника си Дарси беше записала: „*Боб при Фицуилям, Брат.*“ Джордж Фицуилям беше сред най-богатите клиенти на „Бенсън, Бейкън енд Андерсън“. *Брат* беше нейното съкращение за Братълборо, където живееше Фицуилям. Оттам до Кийни в Ню Хемпшир се стигаше бързо с кола.

Хелън Шейвърстоун и синът ѝ Робърт бяха намерени на 11 ноември 2007 в река Нюри край Еймсбъри. Къщата на двете жертви беше в село Тасъл, намиращо се на двайсетина километра от града. На страницата за ноември в бележника си Дарси беше задраскала датите от осмо до десето число и беше написала: „*Боб в Согъс, 2 продажби на имоти плюс аукцион за монети в Бостън.*“ Спомняше ли си как му

беше телефонирала в мотела в Согъс и не го беше намерила? Как беше предположила, че е излязъл на късна вечеря с някой колекционер на монети или може би е под душа. Да, май си спомняше. В такъв случай къде е бил през онази нощ? Може би се е връщал с колата от Еймсбъри, след като е доставил мъничка пратка за местното полицейско управление. Или пък ако е бил под душа, какво, за бога, се е опитвал да измие?

Дарси се захвана с архива на Боб, без да обръща внимание на компютърния часовник, който вече показваше, че приближава полунощ — магическият час, в който според легендата гробовете се отварят. Работеше методично и често спираше за повторна проверка. Документацията от края на седемдесетте беше доста оскъдна — по онова време Боб не е бил толкова педантичен и изряден, но архивът от осемдесетте беше пълен и съвпаденията на служебните му пътувания с убийствата на Бийди през 1980 и 1981 веднага се набиваха на очи. *„Ако намериш повече котешки косми в нечия къща — мъдро отбеляза умната Дарси, — съвсем логично е да предположиш, че някъде в дома има котка.“*

Какво да правя сега?

Май най-разумното беше да си легне, въпреки че в главата ѝ беше пълна каша и сърцето ѝ беше сковано от страх. Съмняваше се, че ще заспи, но поне щеше да вземе горещ душ и да си легне. Беше капнала от умора, гърбът ѝ болеше от повръщането и вонеше на пот.

Изключи компютъра и бавно се качи на горния етаж. Горещата вода пооблекчи болките в гърба ѝ, но все пак тя реши да вземе два тиленола с надеждата след няколко часа те напълно да утихнат — щеше да усети, защото нямаше да е заспала. Върна тиленола в аптечната и понечи да изпие едно сънотворно, но се отказа. Нямаше да я приспи, само още повече щеше да размъти мозъка ѝ и да задълбочи параноята ѝ.

Легна и се загледа в нощното шкафче от другата страна на кревата. Будилникът на Боб. Резервните му очила за четене. Книга, озаглавена „Подслонът“. *„Непременно я прочети, Дарс, това е книга, която променя живота“* — беше казал Боб две-три вечери преди поредното си пътуване.

Тя изгаси нощната си лампа, видя Стейси Мур, натикана във варела с царевица, и пак включи лампата. През повечето нощи мракът

й беше приятел, благ предвестник на съня, но не и днес. Днес мракът беше населен с харема на Боб.

Не си сигурна. Помни, че не си сигурна!

Само че ако намериш повечко котешки косми...

Лежеше, сънят отказваше да я навести, умът ѝ се въртеше в кръг — ту мислеше за жертвите, ту за децата си, ту за себе си, сети се дори за отдавна забравената библейска притча как Исус се е молил в Гетсиманската градина. След като около час — толкова време ѝ се струваше, че умът ѝ се е въртял в омагьосания кръг — отново извърна очи към часовника на Боб и видя, че са изминали едва дванайсет минути. Подпря се на лакът и обърна будилника към прозореца.

„Утре вечер няма да се прибере преди тест часа“ — каза си... въпреки че след като вече минаваше полунощ, излизаше, че Боб ще се върне през същия ден. Все пак имаше на разположение осемнайсет часа. Достатъчно време да вземе някакво решение. Хубаво щеше да е, ако можеше да поспи — сънят проясняваше ума, само че това беше невъзможно. Щеше да задреме, в просъница да си помисли за Марджъри Дювал, Стейси Мур или (о, ужас!) за десетгодишния Робърт Шейвърстоун. „**НЕ ГО ЗАБОЛЯ!**“ И сънят щеше да отлети. Хрумна ѝ, че вече никога няма да заспи. Беше абсурдно, разбира се, но докато лежеше в мрака, усещайки отвратителния вкус на повръщано, въпреки че се беше нажабуркала с вода за уста, възможността ѝ изглеждаше напълно реална.

В един момент си спомни как като съвсем малка обикаляше стаите в родния си дом и се взираше в огледалата. Заставаше пред всяко, обгръщаше с длани лицето си и притискаше нос до стъклото, като сдържаше дъха си, за да не се замъгли повърхността.

Видеше ли я майка ѝ, неизменно я хокаше:

— Ще остане петно и пак ще лъскам огледалото. Какъв е този интерес към собствената ти персона? Никога няма да спечелиш конкурс по красота, момиче. И защо заставаш толкова близо? Така нищо няма да видиш!

На колко годинки беше тогава? Четири? Пет? Във всеки случай беше твърде малка, за да обясни, че не се интересува от отражението си. Беше убедена, че огледалата са врати към друг свят и че в тях се отразяват не гостната или банята на Мадсенови, а гостната и банята на друго семейство. Например с фамилното име Матсон вместо Мадсен.

Всичко от другата страна на огледалото беше подобно, но не същото, и ако човек се вгледаше по-внимателно, щеше да забележи някои разлики: килимът беше елипсовиден вместо кръгъл, едната врата се заключваше с верижка вместо с резе, бутонът за електричеството беше вляво вместо вдясно. И момиченцето не беше същото. Тя беше убедена, че с него са свързани по някакъв начин (сестри от огледалото?), но така или иначе момиченцето беше различно. Вместо Дарсилен то се казваше Джейн, Сандра или пък Елинор Ригби, която поради някаква причина (*зловеща* причина) събираше оризовите зърна след сватбените церемонии в църквите.

Дарси неусетно се унесе, но съзнанието ѝ отказваше да заспи; мислеше си, че ако можеше да обясни на майка си какво търси, ако беше споделила за Незнайното момиче, с което хем си приличаха, хем бяха различни, родителите ѝ щяха да я изпратят при детски психиатър. Само че не момичето я вълнуваше. Вълнуваше я идеята, че зад огледалата съществува друг свят и че ако човек може да прекоси другата къща (Незнайния дом) и да излезе през външната врата, непознатият свят ще го очаква.

Разбира се, вманиачаването ѝ премина, когато ѝ подариха нова кукла (кръсти я госпожа Бътъруърт по названието на любимия си сироп за палачинки) и нова къщичка за кукли; след това започна да си фантазира за неща, подходящи на момиченце на нейната възраст: как готви на куклената печка, как пазарува и повива бебето, как се преоблича за вечеря. А ето, че днес най-последно беше преминала през огледалото. Само че в Незнайния дом не я чакаше момиченце, а Незнаен съпруг, който през цялото време беше живял зад огледалото и там беше сторил ужасни неща.

„*Читаво и на прилична цена*“ — често казваше Боб — мото, достойно за всеки счетоводител.

„*На крак, свеж като кукуряк.*“ Отговор на всяко „*Как си?*“ който знаеха всички млади скаути, водени от Боб из горите, и който навярно повтаряха и като зрели мъже...

Дарси затвори подпухналите си очи и се унесе, бръчките на челото ѝ се позагладиха. Размърда се, когато съпругът ѝ спря колата на алеята пред къщата, но не се събуди. Може би щеше да се сепне, ако фаровете на събърбана бяха осветили тавана, но Боб ги беше изключил, за да не я събуди.

8.

Котешка лапичка, мека като кадифе, милваше страната ѝ. Нежно, но много настойчиво.

Дарси се опита да я отблъсне, обаче ръката ѝ сякаш тежеше половин тон. Сигурно сънуваше. Точно така — нямаха котка. „*Въпреки че ако в някоя къща има повечко котешки косми, значи наблизо има котка*“ — напомни ѝ умът ѝ, който се мъчеше да се отърси от съня.

Лапичката отметна косата ѝ и помилва челото ѝ; не, не беше котешка лапа, понеже котките не говорят.

— Събуди се, Дарс. Събуди се, миличка. Искам да си поговорим.

Гласът беше нежен и успокояващ като допира. Гласът на Боб. И не беше лапичка, а ръка. Ръката на Боб. Обаче нямаше начин да е Боб, понеже той беше в Монпе...

Дарси отвори очи и го видя — седеше на леглото до нея и милваше лицето ѝ, както правеше понякога, когато ѝ беше лошо. Носеше елегантен костюм с жилетка, марка „Джос. Ей Банк.“ (купуваше си дрехите само от тази фирма, защото „подхождали на банкери“), но беше разкопчал жилетката и горното копче на ризата си. Краят на вратовръзката му стърчеше като червен език от джоба на сакото му. Коремът му преливаше над колана и първата мисъл на Дарси беше: „Крайно време е да свалиш някой и друг килограм, Боби, затлъстяването пречи на сърцето.“

— Защо... — каза и не позна гласа си — все едно грачеше врана.

Той се усмихна и продължи да милва лицето ѝ, после прокара длан по шията ѝ. Дарси се покашля и опита отново:

— Защо си тук, Боби? Сигурно е... — Повдигна глава да погледне часовника на нощното му шкафче, после се сети, че го е обърнала към стената.

Боб погледна ръчния си часовник и каза, без да престава да се усмихва:

— Три без петнайсет. След разговора ни по телефона седях два часа в ужасната мотелска стая и се опитвах да си внуша, че онова,

което мисля, не е вярно. Обаче всичко в този живот съм постигнал със смелостта да погледна истината в очите. Затова се качих в колата и потеглих насам. Нямахме никакво движение. Да ме пита човек защо досега не съм пътувал нощем. Може би ще ми стане навик. Ако не съм в „Шоушенк“, разбира се. Или в държавния затвор в Конкорд. Зависи от теб, нали така?

Дланта му, милваща страната ѝ. Допирът ѝ беше познат, дори миризмата ѝ беше позната и тя открай време я харесваше. Вече не беше така и не само заради ужасяващите разкрития, които беше направила тази нощ. Как досега не беше забелязала колко самодоволен и властен е жестът му? Все едно казваше: *„Ти си дърта кучка, но си моята дърта кучка. Само че този път си се изпишкала на пода, докато ме е нямало, и си направила беля. Голяма беля.“*

Дарси отблъсна ръката му, повдигна се на лакът и седна.

— Какви ги говориш? Промъкваш се вкъщи като крадец, събуждаш ме...

— Да, миличко, ти спеше на запалена лампа. Забелязах го веднага щом завих по алеята.

Усмивката му не беше гузна. Нито зловеща. Беше същата добродушна усмивка на Боб Андерсън, която Дарси беше обикнала от пръв поглед. За миг паметта ѝ я върна към първата им брачна нощ и колко съобразителен беше Боб тогава, как ѝ даде време да свикне с новото положение.

„И сега ще направи така“ — помисли си тя.

— Никога не спиш на запалена лампа, Дарс. И макар че си по нощница, отдолу носиш сутиен, което също никога не правиш. Забрави да го свалиш, нали, миличка? Горката ми тя. Горкото ми уморено момиче. — За миг докосна гърдата ѝ, после (слава богу!) отдръпна ръка. — Освен това си обърнала моя часовник, за да не виждаш колко е часът. Разстроена си и аз съм причината. Извинявай, Дарс. Искрено съжалявам.

— Ядох нещо, от което ми призля — измънка тя — само това можа да измисли.

Боб търпеливо се усмихна:

— Намерила си скривалището ми в гаража.

— Не знам за какво говориш.

— Постарала си се да оставиш всичко както си го намерила, но аз съм много предпазлив за тези неща и веднага видях, че прозрачното тиксо, с което бях залепил дъската, е скъсано. Не си го забелязала, нали? Освен това кутията беше на около три сантиметра по-вляво от мястото, на което я оставих... на което винаги я оставям.

Още веднъж се пресегна да я помилва по лицето и отдръпна ръка (наглед без да се обиди), когато тя извърна глава.

— Боби, явно ти е влязъл някакъв бръмбар в главата, но наистина не знам за какво говориш. Май си се преуморил.

Той направи печална физиономия и се просълзи. Невероятно. За миг Дарси изпита съжаление към него. Изглежда, емоциите също бяха навик, подчинен на условните рефлексии.

— Открай време знаех, че този ден ще настъпи.

— Ще го кажа за трети път — нямам никаква представа за какво говориш.

Боб въздъхна:

— Докато пътувах насам, имах достатъчно време за размисъл, мила. Накрая стигнах до заключението, че има само един въпрос, който непременно изисква отговор: КЩНД.

— Не раз...

— Шшшт. — Той нежно притисна пръст до устните ѝ. Лъхна я миризмата на сапун. Вероятно Боб беше взел душ, преди да напусне мотела. — Ще ти кажа всичко. Ще се изповядам пред теб. Струва ми се, че дълбоко в душата си открай време съм искал да научиш истината.

Открай време е искал тя да научи истината? Мили боже! Може би я очакваха още по-страшни разкрития, но засега това изявление на Боб беше най-страшното.

— Не ме интересува! Не знам какво те е прихванало, но не ме интересува.

— Виждам промяна в погледа ти, скъпа. С течение на времето се научих да разгадавам погледите на жените. Станах експерт. КЩНД означава Какво Ще Направи Дарси. Какво ще направи Дарси, ако намери скривалището ми и види какво има в кутията. Впрочем много харесвам тази кутия, понеже ми е подарък от теб.

Приведе се и леко я целуна по челото. Устните му бяха влажни. За пръв път в живота си Дарси се погнуси от допира им, хрумна ѝ, че

до изгрев-слънце може би вече ще е мъртва. Защото мъртвите жени не говорят. „Но в името на дългогодишното ни съжителство — помисли си — ще се постарее «да не ме заболи»“.

— Първо се запитах дали името на Марджъри Дювал ще ти говори нещо. Бих искал да отговоря с „твърдо не“, само че понякога човек трябва да е реалист. Живеем заедно отдавна и знам, че не си пристрастена към новините, но следиш телевизионните емисии и четеш вестници. Стигнах до заключението, че ще познаеш името или снимката на шофьорската книжка. После си зададох въпроса: „Няма ли Дарси да полюбопитства защо тези документи са у мен?“ Жените са любопитни. Например Пандора.

„Или жената на Синята брада — помисли си тя. — Онази, която надникнала в заключената стая и се натъкнала на отсечените глави на предишните му съпруги.“

— Боб, кълна се, че...

— Затова веднага щом се прибрах, включих компютъра си, отворих Файърфокс — търсачката, която винаги използваш, и прегледах „историята“.

— Кое?

Боб се изкиска, сякаш беше казала нещо много духовито:

— Знаех си, че нямаш представа, защото всеки път, когато проверя, всичко си е там. Никога не триеш! — Той отново благо се засмя, както правят мъжете, когато открият симпатична слабост у съпругите си.

За пръв път Дарси почувства гняв. Може да беше абсурдно предвид обстоятелствата, но тя наистина се ядоса:

— Ровиш в моя компютър, така ли? Подлец такъв! Долен шпионин!

— Разбира се, че те проверявам. Имам много лош приятел, който прави много лоши неща. Когато човек е в такова положение, задължително трябва да знае какво се върти в главите на най-близките му хора. Откакто децата напуснаха родния дом, ти и само ти си ми най-близката.

Лош приятел? Лош приятел, който прави лоши неща? Виеше й се свят, но едно й беше свършено ясно: безсмислено беше да продължи отрича. Боб знаеше, че е узнала тайната му.

— Не си търсила информация само за Марджъри Дювал. — По гласа му личеше, че не изпитва и капчица разкаяние, само ужасно съжالياва, задето се е стигнало дотук. — Интересувала си се от всички. — Засмя се и възкликна: — Опа!

Дарси се облегна назад, за да се отдалечи от Боб. Разстоянието помежду им я успокояваше. Години наред всяка нощ бяха лежали притиснати един до друг, а сега се стремеше да е по-далеч от него.

— Какъв лош приятел? За кого говориш?

Той наклони глава, сякаш казваше: „Много си ми глупавичка, но пък си забавна.“

— За Брайън.

В първия момент Дарси си помисли, че той говори за свой колега. Дали този Брайън не му беше и съучастник? Изглеждаше доста невероятно — също като нея Боб се сприятеляваше много трудно, но хората, които вършат такива чудовищни неща, понякога имат съучастници. Та нали вълците се събират на глутници, когато преследват жертвите си.

— Брайън Делахант — поясни Боб. — Само не ми казвай, че си го забравила. Разказах ти за него, след като ти сподели какво се е случило с Брандолин.

Тя зяпна от удивление.

— Твоят приятел от гимназията ли? Боб, той е мъртъв! Блъснал го е камион, докато се е опитвал да вземе бейзболната топка, изтъркаляла се на шосето, и е мъртъв!

— Ами... — усмивката му леко помръкна. — И да, и не. Почти винаги го наричах Брайън, когато ти разказвах за него, но в училище не му виках така, понеже той си мразеше името. Наричах го Би Ди.

Дарси понечи да попита какво общо има това с цената на чая в Китай, но изведнъж се досети. Знаеше отговора. Би Ди.

Бийди.

9.

Боб говори дълго и с всяка минута ужасът на Дарси нарастваше. Двайсет и седем години беше живяла с ненормален, без да разбере какъв е. Но как би могла? Лудостта му беше като подземна река, скрита под каменен пласт, покрит с дебел слой почва, върху която растяха цветя. Човек можеше да се разхожда сред тях и никога да не разбере, че отдолу тече реката на лудостта. Обаче реката си беше там. Открай време. В писъмцата си до полицията Боб обвиняваше за всичко Би Ди (едва след години беше започнал да го нарича Бийди), но тя подозираше, че не е толкова наивен: много по-лесно му е било да води двойствен живот, като прехвърли вината върху Брайън Делахант.

Именно на Би Ди му хрумнала гениалната идея тайно да внесат оръжия в училището и да извършат масово убийство. Според Боб това вдъхновение осенило приятеля му през лятото, след като завършили девети клас в гимназията в Касъл Рок.

— Хиляда деветстотин седемдесет и първа... — той добродушно се усмихна и поклати глава, сякаш си припомняше невинна младежка лудория. — Едни момичета ни се подиграваха. Даян Рамидж, Лори Суенсън, Глория Хагърти... имаше и още няколко, но съм им забравил имената. Възнамерявахме да се въоръжим до зъби — бащата на Брайън притежаваше двайтесина пушки и пистолети, включително два германски люгера от Втората световна война, по които бяхме луди, и да отидем в гимназията. По онова време в училищата нямаше детектори за метал, разбира се.

Щяхме да се барикадираме в крилото с кабинетите по естествени науки, да заключим вратите, да убием няколко души (предимно учители, но и съученици, които не харесвахме) и да изведем другите през противопожарната врата в дъното на коридора. Но не всички. Щяхме да задържим като заложнички момичетата, които ни се подиграваха. Планирахме — Би Ди планираше — да направим всичко това, преди да пристигнат ченгетата. Той нарисова карти и състави списък на етапите на акцията, който криеше в тетрадката си по

геометрия. Ако не ме лъже паметта, етапите бяха двайсетина; първият беше „Да включим противопожарната аларма, за да причиним смут и бъркотия.“ — Боб се изкиска. — След като се заключихме... — Той стеснително се усмихна.

Дарси си помисли, че мъжът ѝ не се срамува от стореното, а от това колко глупав е бил планът.

— Вероятно се досещаш какво стана. Бяхме под напрежение, хормоните ни бълбукаха. Щяхме да кажем на онези момичета, че ако ни пуснат, ще ги пуснем. Ако ли не — ще ги убием. И те щяха да ни позволят да ги изчукаме. Естествено. — Кимна и добави: — Щяха да се чукат, за да останат живи. Би Ди имаше право. — Беше се пренесъл в миналото. Очите му бяха замъглени от (гротескна, но искрена) носталгия. По какво? По налудничавите младежки мечти? Страшното беше, че може би наистина тъгуваше именно за това.

— Не възнамерявахме да се самоубием като онези откачени хевиметалисти в Колорадо. В никакъв случай. Брайън твърдеше, че в сутерена под класните стаи имало тунел, който се простирал между склада и старата сграда на пожарната на шосе 119. Прокопан бил през петдесетте, та на първокласниците, които през междучасията си играели в някогашния парк отвъд шосето, да не се налага да прекосяват платното.

Боб се изсмя и Дарси стреснато подскочи.

— Повярвах му, обаче се оказа, че лъже като дърт циганин. През есента на същата година слязох в сутерена да проверя. Складът си беше там — претъпкан с какви ли не хартии и вонящ на течността, която използваша при изваждането на печатни материали на циклостил, но ако е имало тунел, така и не го открих, а още тогава бях много старателен и акуратен. Щяхме да останем в капан и... кой знае, може би накрая все пак щяхме да се самоубием. Никога не се знае какво ще направи един четиринайсетгодишен хлапак, нали така? Тийнейджърите са като невзривени бомби.

„Ти обаче се взриви — помисли си Дарси. — Права ли съм, Боб?“

— Твърде вероятно беше да ни хване шубето и да не предприемем нищо. Или пък да съберем кураж и да изпълним плана си. Възбуждах се, докато Би Ди описваше как първо ще опипаме мръсниците, после ще ги накараме взаимно да се разсъблекат...

Досещам се какво си мислиш, Дарс: сексуални фантазии на самозадоволяващи се хлапета. Само че онези момичета наистина бяха големи гадини. Опитвахме ли се да ги заговорим, само се изсмиваха, навирваха носове и ни обръщаха гръб. Събираха се пред кафенето, гледаха ни и се заливаха от смях. Разбираш, че вината не беше наша, нали, скъпа?

Той сведе очи към пръстите си, които неспокойно барабаняха по коляното му, после пак погледна Дарси.

— Важно е да разбереш колко убедителен беше Брайън. Освен това беше луд за връзване. Да не говорим, че по това време цялата страна беше обхваната от размирици и нашият план донякъде беше повлиян от всеобщото желание за бунт и промяна.

„Съмнявам се“ — каза си тя.

Най-поразяващото беше как Боб разказваше за случилото се като за нещо съвсем нормално, сякаш сексуалните фантазии на всеки тийнейджър са свързани с изнасилвания и убийства. Може би го вярваше, както беше повярвал в тунела за бягство, съществуващ само във въображението на Брайън Делахант. Наистина ли беше така, запита се Дарси. Кой би могъл да ѝ отговори? Та нали в момента слушаше спомените на един безумец. Само дето ѝ беше трудно да приеме истината (засега!), понеже безумецът беше Боб. Нейният Боб.

— Така или иначе акцията не се състоя. — Той сви рамене. — Брайън загина под колелата на камиона. След погребението се събрахме в дома му и майка му ми предложи, ако искам, да си взема нещо за спомен от стаята му. Исках и още как! Взех тетрадката му по геометрия, та никой да не разбере за плановете му за Големия гимназиален купон със стрелба и чукане на мацки. — Боб печално се усмихна. — Ако бях религиозен, щях да кажа, че Бог ме е спасил от самия мен. Кой знае, може би наистина има Нещо... някаква Сила... която ръководи живота на всеки от нас.

Дарси не издържа и възкликна:

— И на теб е определила да изтезаваш и да убиваш жени, така ли?

Боб укорително я изгледа и вдигна пръст като строг учител:

— Първо, те бяха мръсници. Второ, аз не съм виновен. Бийди правеше онези неща, и то с право, Дарс. Казвам „правеше“ вместо „прави“, понеже вече съм загърбил това.

— Боб, приятелят ти Би Ди е мъртъв. Умрял е преди близо четирийсет години. Знаеш го... Или поне го осъзнаваш на някакво ниво...

Той вдигна ръце, сякаш се предаваше:

— Искаш ли да го наречеш отхвърляне на вината? Защо не? Така би се изразил всеки психиатър. Изслушай ме, Дарси! — Приведе се и притисна пръст до челото й. — Изслушай ме и си го набий в главата. Виновен е Брайън. Зарази ме с... със своите идеи. Знаеш как е, когато нещо ти се загнезди в ума — не можеш да го забравиш. Не можеш да...

— Върнеш пастата за зъби обратно в тубичката?

Боб изръкопляска и на Дарси й се прииска да закрещи.

— *Точно така!* Не можеш да върнеш пастата за зъби обратно в тубичката. Брайън беше мъртъв, но идеите му бяха живи. Представете как хващаш разни жени и им причиняваш всичко, което ти дойде наум, се превърнаха в негов призрак. — Боб погледна нагоре, после извърна очи.

Някъде Дарси беше прочела как този жест означава, че човекът съзнателно лъже. Всъщност имаше ли значение? Според нея — не.

— Няма да навлизам в подробности — продължи той. — Не са от онези, които се споделят с любимата, и независимо дали ти харесва (знам, че тъкмо сега не си благоразположена към мен), ти си оставаш моята любима. Едно искам да знаеш — че се съпротивлявах. Съпротивлявах се цели седем години, обаче онези идеи — *идеите на Брайън* — не ми даваха покой. Накрая си казах: „Ще се опитам само веднъж, за да се отърва от натрапчивата мисъл. За да се отърва от Брайън. Ако ме хванат, така да бъде — поне тази мисъл ще престане да ме тормози. Ще престана да се питам какво е усещането.“

— Тоест ти само си задоволил мъжкото си любопитство — прошепна Дарси.

— Да. Може да се каже и така.

— Все едно да пушиш джойнт, за да разбереш защо всички се превъзнасят по дрогата.

Боб свенливо сви рамене:

— Нещо такова.

— Не е било задоволяване на любопитството, Боби. Не е било като пушене на джойнт, а *отнемане на човешки живот*.

До този момент той не беше проявил нито капчица разкаяние — изглеждаше неспособен на такова чувство, сякаш прекъсвачът, който го задействаше, се беше повредил (може би още в утробата на майка му), но сега обидено я изгледа като тийнейджър, към когото околните не проявяват разбиране.

— Дарси, те бяха мръсни снобки!

Тя умираше от жажда, обаче се боеше да стане и да отиде в банята. Страхуваше се, че ако Боб я спре, ще последва... Какво ще последва?

— Освен това — продължи той — не вярвах, че ще ме хванат. Не и ако внимавах и си съставех план. Но не глупав като плана на похотлив четиринайсетгодишен хлапак, а реалистичен. Давах си сметка и за нещо друго. Не можех да го извърша. Дори да не се издънех от стреса, гузната ми съвест щеше да ме провали. Защото бях от добрите. Смятах се за такъв и ако щеш вярвай, още се мисля за такъв. Доказателствата са налице, нали така? Прекрасен дом, прекрасна съпруга, две чудесни деца, които вече са пораснали и водят самостоятелен живот. Освен това плащам своя дан на обществото. Затова две години работих безплатно като общински касиер. Затова всяка година помагам на Вини Ешлер да организира кръводарителската акция на Хелоуин.

„Да беше агитирал Марджъри Дювал да се включи — помисли си Дарси. — Кръвната ѝ група е била А положителна.“

Боб се изпъчи като адвокат, който сразява прокурора с неоспорим аргумент, и добави:

— Затова съм водач на малките скаути. Сигурно си мислеше, че ще се откажа, след като Дони премина в другата възрастова група. Не отричай, убеден съм, че си го мислеше. Само че не се отказах. Понеже не го правя само заради него, а в името на обществото. Така връщам дълга си.

— Тогава върни живота на Марджъри Дювал. На Стейси Мур. Или на Робърт Шейвърстоун.

Той потръпна, сякаш го беше зашлевила, и Дарси разбра, че най-после е улучила болното му място.

— Смъртта на момчето беше нещастен случай. То не трябваше да е там.

— Ти обаче трябваше!

— Не бях аз — заяви Боб, после добави нещо, което й се стори най-големият абсурд. — Не съм изверг. Би Ди е виновен. Само той. Ако не бяха внушенията му, нямаше да стане така. Сам нямаше да се сетя. Писмата си до полицията подписвах от негово име, за да подчертая кой е виновникът. Разбира се, слях инициалите и добавих помежду им й, понеже често ти бях разказвал за Би Ди и ти можеше да надушиш нещо гнило.

Дарси беше поразена от предпазните мерки, които беше взел. Нищо чудно, че не го бяха заловили. Ако не се беше спънала в проклетия кашон...

— Нито една жена не беше свързана с мен, със счетоводната къща или с фирмата ми за търговия с монети. Иначе щеше да е много опасно. Обаче аз пътувам често и си отварям очите на четири. Би Ди — Би Ди, който е в мен — също. Издирваме скапаните мръсници. Лесно е да ги разпознаеш. Носят прекалено къси поли и нарочно си показват презрамките на сутиените, за да съблазняват мъжете. Например онази Стейси Мур. Сто на сто си чела за нея. Все си отъркваше циците в мен, макар че си имаше мъж. Беше сервитьорка в ресторант „Сънисайд“ в Уотървил. Често пътувах дотам във връзка с монетите, продавани от Майкълсън, помниш ли? Един-два пъти и ти ме придружи, Докато Петс учеше в „Колби“. Беше преди смъртта на Джордж Майкълсън. После синът му продаде магазина и замина за... Нова Зеландия, ако не ме лъже паметта. Онази Стейси непрекъснато ми се натискаше, Дарс. Все ме питаше искам ли да ми налее още кафе, питаше ме харесвам ли „Ред Сокс“, навеждаше се и си отъркваше гърдите в рамото ми, за да ме възбуди. И успяваше, не отричам. Аз съм мъж и открай време съм... как да се изразя? С повишена сексуалност. Някои жени го усещат и се възползват.

Той сведе очи и се замисли. Изведнъж се сети за нещо и рязко вдигна глава:

— Вечно се усмихваше. Носеше ярко червило и вечно се усмихваше. Познавам ги аз тези усмивки. Повечето мъже ги познават. „Ей, знам какво ти се иска, подушвам го, но само ще си отъркам циците в теб, друго няма да получиш, затова си налягай парцалите и се примири.“ Аз можех! Можех да се примиря. Но не и Би Ди! — Замислено поклати глава и отново заговори: — Такива жени ги има под път и над път — с лопата да ги ринеш. Лесно е да научиш имената

им. После можеш да ги откриеш чрез интернет, стига да знаеш къде да търсиш необходимата информация. А пък аз знам — нали съм счетоводител. Правил съм го много пъти. Може би стотина. Това ми е нещо като хоби. Колекционирам информация както колекционирам монети. В повечето случаи данните се оказват безполезни. Понякога обаче Би Ди казва: „Обърни внимание на тази, Боби. Заедно ще съставим плана и когато настъпи моментът, ще ме оставиш аз да действам.“ Така и правя.

Пресегна се и стисна ледените пръсти на Дарси.

— Мислиш ме за луд. Погледът ти те издава. Само че грешиш, миличка. Лудият не съм аз, а Би Ди — или Бийди (както повече ти харесва). Между другото, ако си прочела вестникарските дописки, вече знаеш, че в писмата си до полицията допускам много правописни грешки. Изписвам грешно дори адресите. Държа в портфейла си списък с грешките, та винаги да ги повтарям. Така хвърлям прах в очите на ченгетата. Искам да си мислят, че Бийди е глуповат и дори неграмотен, и успявам. Защото те са глупците. Разпитвах ме само веднъж преди много години, и то като свидетел. Бяха изменили около две седмици, след като Би Ди уби онази Мур. Още си спомням полицая, който ме разпита — беше на пенсионна възраст и накуцваше. Помоли ме да му телефонирам, ако си спомня нещо, и аз обещах. Беше голям майтап.

Засмя се беззвучно, както правеше понякога, докато гледаха „Модерно семейство“ или „Двама мъже и половина“. Този смях още повече развеселяваше Дарси. До днес.

— Знаеш ли кое е най-забавното, Дарс? Ако ме бяха спипали, щях да си призная — поне така мисля, но самопризнанието ми едва ли щеше да удовлетвори ченгетата. И знаеш ли защо? Защото много слабо си спомням конкретните... въз... действия. Би Ди прави всичко, а пък аз... не знам... сякаш изпадам в безсъзнание. Получавам амнезия. Нещо от този род.

Лъжец такъв! Помниш всичко! Издават те погледът ти и начинът, по който свиваш устни!

— А сега... всичко е в ръцете на Дарсилен. — Той хвана ръката ѝ, наведе се и целуна opakото на дланта ѝ. — Сещам се за онзи банален лаф от старите криминални филми: „Ако искаш, ще ти кажа всичко, но после ще се наложи да те убия.“ Само че не важи за нашия

случай. Никога няма да те убия. Всичко, което правя, всичко, което съм постигнал, колкото и незначително да изглежда за някои хора, съм сторил за теб. И за децата, разбира се, но най-вече за теб. Ти влезе в живота ми и знаеш ли какво се случи?

— Престана да...

— Повече от двайсет години! — прекъсна я Боб и лъчезарно се усмихна.

„Шестнайсет“ — помисли си тя, обаче не го поправи.

— През тези години, когато децата ни растяха и се мъчехме да разширим бизнеса с монетите, главната заслуга беше твоя — аз непрекъснато пътувах по работа и...

— Бизнесът с монетите потръгна благодарение на теб — прекъсна го Дарси и се сепна от гласа си: говореше спокойно и дори сърдечно. — Защото си истински познавач.

Боб се трогна до сълзи.

— Благодаря, скъпа — каза прочувствено. — Знаеш колко държа на мнението ти. Знаеш ли, ти ме спаси. В много отношения. — Той се покашля. — Дванайсет години Би Ди не се появи. Помислих си, че си е отишъл. Честна дума. После обаче той се върна. Като призрак. — Боб се позамисли, после поклати глава. — Да, тъкмо такъв е. Призрак, и то злонамерен. По време на командировките ми започна да ми посочва разни жени. „Виж я тази, показва ти зърната си, но ако ги докоснеш, ще повика полиция и заедно с приятелките си ще ти се надсмива, когато те отведат. Погледни и тази. Прокарва език по устните си, знае, че искаш да ти го вкара в устата, само дето никога няма да го направи. Ами тази? Нарочно си вирна краката, като слизаше от колата, за да ѝ видиш бикините. Ако си мислиш, че е било случайно, значи си кръгъл глупак. Тази е поредната мръсница, която си въобразява, че няма да си получи заслуженото.“

Той млъкна и отново сведе поглед. От очите му надникваше онзи Боби, който цели двайсет и седем години успешно беше заблуждавал съпругата си. Онзи, който се опитваше да прехвърли вината върху призрак.

— После отново започнаха да ме връхлитат онези... желания. Опитах се да ги преодоля, съпротивлявах се. Знаех, че се продават списания... особени списания... купувах си ги, преди да се запозная с теб, и си казах, че ако пак започна да ги разглеждам... или да влизам в

специалните сайтове... ще мога... да заменя реалността с въображаеми образи... но след като си опитал истинското изживяване, фантазиите не те задоволяват.

Дарси си помисли, че съпругът ѝ говори като човек, който се е вманиачил по някаква скъпа храна. Черен хайвер. Трюфели. Белгийски шоколадови бонбони.

— Важното е, че престанах. Години наред. И пак мога да престана, Дарси. Този път завинаги. Стига да има шанс за нас. Стига да ми простиш и да обърнеш страницата. — Погледна я, в очите му блестяха сълзи. — Какъв е отговорът ти, скъпа?

Дарси се сети за жената, погребана в снежната пряспа — любимката на майка си, слънчицето на баща си, който гордо я е гледал как в първи клас танцува с розова балетна рокличка на училищната сцена. Сети се за майката и сина, открити в ледената река. И за жената във варела с царица.

— Не мога да ти отговоря веднага. Искам да си помисля — отвърна предпазливо.

Боб сложи ръце на раменете ѝ и се приведе към нея. Тя се насили да не потрепери и да го погледне в очите. Бяха неговите очи... същевременно не бяха. „Дали пък онази история за призрак не е вярна?“ — помисли си.

— Не сме герои от филм, в който съпругът психопат гони из къщата пиццата си жена. Ако решиш да ме предадеш на полицията, няма да си мръдна пръста, за да ти попреча. Знам обаче, че си се сетила какво ще причини това на децата ни. Познавам те по-добре от себе си и съм убеден, че си обмислила тази възможност. Не вярвам обаче да си помислила какви ще са последствията за теб. Никой няма да ти повярва, че си била омъжена за мен цели двайсет и седем години и не си знаела... или най-малкото не си подозирала. Ще се наложи да продадеш къщата, да се преместиш в друг град и да живееш от спестяванията ни, понеже само аз нося пари вкъщи, а когато човек е в затвора, не може да си изкарва прехраната. Има опасност да загубиш и спестяванията заради гражданските дела, които ще заведат роднините на онези жени. А децата ни...

— Млъкни! Не споменавай децата, когато говориш за това! Да не си посмял!

Той покорно кимна, но не отмести ръце от раменете ѝ.

— Веднъж надвих Би Ди. Надвих го и той не се появи двайсет години...

„Шестнайсет — мислено го поправи Дарси. — Много добре знаеш, че са шестнайсет.“

— ... ще го надвия и сега. С твоя помощ, Дарс. Ако си до мен, съм неуязвим. Няма страшно дори ако той пак се върне след двайсет години. Тогава ще съм на седемдесет и три. Трудничко е да преследваш мръсниците, когато се придвижваш с проходилка! — Засмя се, като си представи нелепата гледка, после отново стана сериозен. — А сега слушай внимателно: ако се отметна от думата си дори един-едничък път, ще се самоубия. Децата никога няма да научат истината, никога няма да са белязани от тази... тази *стигма*, понеже ще се погрижа смъртта ми да изглежда причинена от нещастен случай... но ти ще знаеш причината. Ще знаеш защо съм посегнал на живота си. Какво решавах? Можем ли да забравим тази история?

Дарси се престори, че обмисля въпроса му. Всъщност наистина мислеше, въпреки че той нямаше да разбере онова, което се въртеше в главата ѝ.

Мислеше си: „Все едно слушам наркоман. Наркоманите обещават никога повече, да не посегнат към дрогата. Казват, че щом веднъж са се отказали, значи пак могат и този път ще е завинаги. Обаче няма да го направят, макар да не го съзнават. Той също няма да се откаже.“

Мислеше си: „Какво да правя? Не мога да го заблудя, познава ме прекалено добре.“

Отговори ѝ леден глас, който тя не подозираше, че се таи в дебрите на съзнанието ѝ; глас, вероятно приличен на гласа на Би Ди, който насочваше Боб към мръсниците в ресторантите, към мръсниците зад воланите на скъпите спортни автомобили и към онези от същата пасмина, които висяха по балконите на жилищните сгради, шушукаха си и усмихнато се споглеждаха.

Дали пък не беше гласът на Незнайното момиче?

„Защо да не можеш? — попита я. — Та нали той заблуди теб.“

И после какво? Не знаеше. Знаеше само, че трябва да отговори на въпроса на Боб.

— Искам да ми обещаеш, че ще престанеш. — Говореше много бавно и дори колебливо. — Да се закълнеш в най-скъпото си, че ще

престанеш.

Лицето му грейна като на момченце, което се е разминало със сериозно наказание. За миг изражението му я трогна. Толкова рядко се случваше Боб да заприлича на невинното хлапе, какъвто е бил преди много години. Разбира се, същото хлапе беше възнамерявало да отиде въоръжено в училището и да застреля сума народ.

— Добре, Дарси. Кълна се. Вече ти обещах.

— И повече няма да говорим по този въпрос.

— Ясно.

— Освен това няма да изпратиш на полицията личните документи на Марджъри Дювал.

Видя разочарованието, изписано на лицето му, но беше решена да го накаже. Поне мъничко. Само така щеше да го убеди, че му е повярвала.

Но ти наистина му вярваш. О, Дарсилен, вярваш му!

— Искам да направиш още нещо, Боби. Делата са по-красноречиви от думите. Изкопай дупка в гората и зарови документите на жената.

— После ще ми...

Тя притисна длан до устните му и се постара да говори строго:

— Шшшт! Нито дума повече.

— Добре. Благодаря, Дарси. Много благодаря.

— Не знам за какво ми благодариш. — После, макар да я втрисаше от мисълта да лежи редом с него, се насили да добави: — Съблечи се и ела да си легнеш. Ще е добре и двамата да поспим.

10.

Боб заспа почти веднага, но Дарси лежа будна дълго след като чу вежливите му похърквания, мислейки си, че ако се унесе, той ще я хване за гърлото. Та нали беше в едно легло с умопобъркан. Ако я очистеше, броят на жертвите му щеше да стане кръгла дузина.

„Не, одеве беше искрен — помисли си, когато небето на изток започна да изсветлява. — Каза, че ме обича, и беше искрен. Освен това ми повярва, като обещах да пазя тайната му. Защото тъкмо това се иска от мен — да пазя тайната му. И защо да не ми вярва? Аз почти убедих самата себе си.“

Имаше ли вероятност Боб да удържи обещанието си? В края на краищата някои наркомани се изчистваха от дрогата, нали така? Не би пазила тайната на Боб, за да защити себе си, но не би ли го сторила заради децата?

Не мога. Не искам. Обаче имам ли избор?

Какъв избор, мамка му?

Докато размишляваше върху този въпрос, умореният ѝ объркан ум най-после се предаде и тя заспа.

Присъни ѝ се, че влиза в трапезарията и вижда, че на дългата маса лежи жена, завързана с вериги. Жената е гола, черна кожена качулка закрива горната половина на лицето ѝ. „Не я познавам, тази жена ми е непозната“ — помисли в съня си, после чу как Петра проговори изпод качулката:

— Мамо, ти ли си?

Дарси понечи да закрепци, но понякога в кошмарите си не можеш да крещиш.

11.

По времето, когато с усилие отвори очи — главата ѝ се пръскаше от болка, все едно я мъчеше махмурлук — другата половина на леглото беше празна. Боб беше обърнал часовника към леглото и тя видя, че минава десет. От години не беше спала толкова до късно, но всъщност беше задрямала едва призори и неспокойният ѝ сън беше населен с ужаси.

Отиде до тоалетната, облече си халата, който беше окачила от вътрешната страна на вратата на банята, после си изми зъбите. Имаше ужасен вкус в устата. „Все едно вътре са свили гнездо лешояди“ — казваше Боб в редките случаи, когато предишната вечер си беше позволил да изпие още една чаша вино или втора бутилка бира. Дарси понечи да остави четката обратно в чашата, но спря и се загледа в отражението си. Тази сутрин видя жена, която изглеждаше като старица, а не на средна възраст: беше бледа като платно, с дълбоки бръчки от двете страни на устата и с тъмни кръгове под очите, косата ѝ беше разрошена и сплъстена, след като цяла нощ неспокойно се беше мятала в леглото. Обаче сега не ѝ беше до външния ѝ вид, друго я вълнуваше. Втренчи се в отражението на семейната спалня, която се виждаше през отворената врата на банята. Само че това не беше спалнята, която двацет и седем години беше споделяла с Боб, а Незнайната спалня. Виждаше чехлите му, обаче не бяха неговите чехли. Бяха прекалено големи, почти великански. Принадлежаха на Незнайния съпруг. А двойното легло с измачканите чаршафи и смъкнатите одеяла? Беше Незнайното легло. Тя отново се вгледа в жената с щръкнала коса и кървясали изплашени очи: Незнайната съпруга в цялата ѝ налудничава прелест. Казваше се Дарси, но фамилието ѝ име не беше Андерсън. Незнайната съпруга беше госпожа Брайън Делахант.

Дарси се наведе, докато носът ѝ се допря до огледалото. Затаи дъх и обрамчи с длани лицето си, сякаш отново беше момиченцето с шорти на зелени петна от тревата и с бели чорапи, които непрекъснато

се свличаха. Взира се в блестящата повърхност, докато усети, че се задушават; издиша и дъхът ѝ замъгли огледалото. Тя го избърса с хавлиена кърпа и слезе на долния етаж, за да започне първия си ден като съпруга на чудовището.

Боб ѝ беше оставил бележка под захарницата: „Дарс, както ти обещах, ще се погрижа за *онези документи*. Обичам те, скъпа. Боб.“ Около името си беше нарисувал сърце — нещо, което не беше правил от години. Дарси почувства прилив на обич към него, после осъзна, че усещането е като противната и прилепчива миризма на загниващи цветя. Идваше ѝ да завие на умряло като жена от Стария завет, затова затисна устните си с платнена салфетка. Хладилникът се включи и подхвана безсърдечното си бръмчене. Кранът за водата не беше стегнат и капките, тупкащи в порцелановия умивалник, отброяваха секундите. Езикът ѝ беше като противна гъба за баня, натикана в устата ѝ. Мисълта за времето до края на живота ѝ, което щеше да прекара в тази къща като съпруга на този човек, я задуши, сякаш беше в усмирителна риза. Или в ковчег.

Като малка беше вярвала, че зад огледалото има друг свят. Само дето не беше подозирала, че е толкова близо. И че я очаква.

Хладилникът бръмчеше, водата капеше в умивалника, жестоките секунди минаваха. Това беше Незнайният живот, в който всяка истина беше написана отзад напред.

12.

Съпругът ѝ беше треньор на Детската лига (помагаше му Вини Ешлер, царят на мечешките прегръдки и на тъпите вицове за поляци) по времето, когато Дони беше шортстоп в отбора на „Железария «Кавендиш»«, и Дарси още помнеше какво каза Боб на момчетата (повечето плачеха), след като загубиха финалния мач от областния турнир. Беше през 1997, може би само месец, след като Боб беше убил Стейси Мур и я беше натикал във варела с царица. Речта му пред подсмърчащите унили хлапета беше кратка, мъдра и невероятно сърдечна: *»Знам колко сте разочаровани, момчета, но слънцето ще изгрее и утре. И тогава ще ви полекне. При изгрев-слънце вдругиден ще ви е още по-леко. Случилото се е само етап от живота ви, който приключи. Щеше да е хубаво да победите, но така или иначе този етап свърши. Животът продължава.«*

И животът на Дарси продължи след злополучната ѝ разходка до гаража. Първият ден ѝ се стори безкраен, може би защото не посмя да излезе от къщи (страхуваше се, че истината е написана с големи букви на челото ѝ). Щом се прибра от работа, Боб подхвана:

— Скъпа, относно снощи...

— Нищо не се случи снощи. Ти се върна по-рано от пътуването, това е всичко.

Той сведе глава, а когато отново погледна жена си, лицето му беше озарено от широка благодарствена усмивка.

— Добре тогава. Точка на тази история, така ли?

— Именно.

Боб разпери ръце:

— Дай ни целувка, красавице.

Дарси се почини, питайки се дали той е целувал жертвите си. Представи си как им е казвал: *„Бъди добро момиче, използвай по предназначение езика си и няма да те разпоря. Но само ако наистина се стараеш.“*

Той я побутна назад, без да пуска раменете ѝ:

— Още ли сме приятели?

— Разбира се.

— Сигурна ли си?

— *Да!* Виж, домързя ме да сготвя и не ми се ходи на ресторант.

Искаш ли да се преоблечеш и да отидеш за пица?

— Бива.

— Не забравяй да си вземеш хапчето за кръвно.

Боб се усмихна:

— Няма.

Тя го загледа как изтича нагоре по стълбището, прииска й се да му извика: „Не прави така, Боби, не си преуморявай сърцето!“

Но не.

Не.

Нека го преуморява колкото си иска.

13.

Слънцето изгря на другия ден. И на следващия. Измина седмица, още една, после цял месец. Съпрузите заживяха постарому, подчинявайки се на навиците от дългогодишното си съжителство. Дарси пак си миеше зъбите, докато Боб беше под душа и си тананикаше хитове от осемдесетте (пееше вярно, но гласът му не беше мелодичен), само дето тя вече не се събличаше гола, за да се изкъпе веднага след съпруга си; сега вземаше душ, след като той отидеше на работа. Може би Боб забеляза тази малка промяна, но не я коментира. Дарси отново започна да посещава сбирките на литературния клуб: обясни на дамите и на двамата пенсионирани господа, които също участваха в обсъжданията на книгите, че не се е чувствала добре и не е искала да им пробута някой вирус заедно с мнението си за най-новия роман на Барбара Кингсолвър — шега, на която всички учтиво се засмяха. Седмица по-късно се върна и в кръжока по плетиво. Понякога, връщайки се у дома от бакалията или от пощенската станция, осъзнаваше, че си тананика заедно с радиото. Вечер с Боб гледаха телевизия — само комедийни сериали, никога поредицата „От местопрестъплението“. Сега той се прибираше у дома рано и след посещенията в Мантпилийър прекрати служебните пътувания. Инсталира си на компютъра някакво устройство, наречено „Скайп“, и заяви, че чрез него щял да разглежда нумизматичните колекции, за да спестява парите за бензин. Не спомена, че така си спестява и изкушенията, но не беше необходимо. Дарси следеше новините във вестниците, за да разбере дали личните документи на Марджъри Дювал са били изпратени на полицията; казваше си, че ако Боб я е излъгал за това, ще я лъже за всичко. Документите така и не излязоха на бял свят.

Веднъж седмично вечеряха в някой от двата евтини ресторанта в Ярмът. Боб си поръчваше пържола, Дарси — риба. Той пиеше чай с лед, тя — сок от боровинки. *„Навиците трудно се променят. Понякога си отиват заедно с нас“* — казваше си Дарси. Денем, когато

Боб беше на работа, тя рядко включваше телевизора. Без него ѝ беше по-лесно да се вслушва в бръмченето на хладилника и в пъшкането на къщата, която се подготвяше за поредната сурова мейнска зима. Беше ѝ по-лесно да размишлява и да приеме истината: Боб отново щеше да го направи. Щеше да се въздържа, докато може, но рано или късно Бийди щеше да вземе надмощие. Нямаше да изпрати на полицията личната карта на следващата си жертва, въобразявайки си, че така ще заблуди жена си, или пък нямаше да му пука, ако тя разбереше за промяната в методите му. Щеше да си каже: „Дарси вече е замесена. Ще ѝ се наложи да признае, че е знаела. Ченгетата ще я накарат да си признае дори ако се опита да го скрие.“

Дони телефонира от Охайо. Фирмата му жънела големи успехи; получили поръчка за реклама на канцеларски принадлежности, която вероятно щяла да се излъчва по всички телевизии. Дарси извика „ура“ (Боб — също, след което добродушно призна, че е сбъркал относно шансовете на Дони да успее толкова бързо). Петра се обади да съобщи, че засега била решила шаферките да са със сини рокли, дълги до коляното, и да носят шифонени шалчета в същия цвят, но все пак се интересуваше от мнението на майка си, защото се питала дали тези тоалети няма да изглеждат детински. Дарси отговори, че шаферките ще са много шик, после двете заобсъждаха обувките, по-точно сините деколтирани обувки с нисък ток. Майката на Дарси, която живееше в Бока Гранде, се разболя и имаше опасност да постъпи в болница, но лекарят ѝ смени лекарствата и тя се оправи. Слънцето изгряваше и залязваше. Хартиените фенери с формата на тиква изчезнаха от витрините, на тяхно място се появиха хартиени пуйки. После витрините грейнаха с коледна украса. Първият сняг падна точно по разписание.

Щом останеше сама вкъщи, Дарси влизаше от стая в стая и се взираше във всяко огледало. Често много дълго. Питаше жената в отвъдния свят какво да направи.

С всеки изминал ден се убеждаваше, че отговорът гласи: „*Нищо няма да направиш.*“

14.

През един необичайно топъл ден две седмици преди Коледа Боб се върна у дома към три следобед и от вратата започна да вика Дарси. Тя беше в спалнята и четеше книга. Хвърли я на нощното шкафче (до ръчното огледало, което вече държеше там) и бързо заслиза по стълбището. Първата ѝ мисъл (ужас, примесен с облекчение) беше, че най-после са разкрили Боб. След малко полицаите ще дойдат да го арестуват, после ще се върнат, за да ѝ зададат двата класически въпроса: какво знае и кога е разбрала. На улицата ще паркират новинарски бусове. Млади мъже и млади жени с хубави прически ще се струпат пред къщата...

Само че в гласа му нямаше страх; Дарси го осъзна още преди той да стигне до стълбището и да погледне нагоре към нея. Виковете му изразяваха въодушевление. Може би дори ликуване.

— Боб? Какво...

— Случи се нещо невероятно! — Палтото му беше разкопчано, лицето му беше зачервено, оредялата му коса — разчорлена. Все едно беше шофирал със свалено странично стъкло. Нищо чудно — навън беше топло като през пролетта.

Тя спря на последното стъпало и се озова очи в очи с Боб.

— Разкажи ми.

— Извадих невероятен късмет! Поличба свише, че отново съм на прав път! — Той протегна ръце. Дланите му бяха обърнати надолу и свити в юмруци. Очите му игриво блестяха. — Посочи едната. Хайде, побързай.

— Виж, не ми е до игрич...

— Избирай!

Тя неохотно посочи дясната му ръка, само и само да приключат с глупавата игра. Боб се засмя:

— Прочете ми мислите... но ти го умееш открай време, нали така?

Отвори юмрук. На дланта му имаше монета, обърната от обратната страна, и Дарси видя, че е едноцентова с житни класове. Не беше нова-новеничка, но все пак беше в добро състояние. Тя посегна да я вземе, обаче се поколеба. Боб насърчително ѝ кимна. Дарси обърна монетата, макар че знаеше какво ще види. Въодушевлението на Боб я беше подготвило. Да! Емисия 1955. Грешката при изсичането беше превърнала тази монета в нумизматична рядкост.

— Боже мой! Откъде... Купи ли я? — Наскоро съвършено запазена монета от същата емисия се беше продала на търг в Маями за над осем хиляди долара, което беше своеобразен рекорд. Тази не беше в идеално състояние, но нито един опитен колекционер нямаше да я продаде за по-малко от четири бона.

— Не, разбира се! Колегите ме поканиха на обяд в тайландския ресторант — знаеш го, наречен е „Съблазните на изтока“ — и аз щях да отида, ако не бях затрупан с работа по документацията на „Вижън Асошиейтс“, частната банка, за която ти разказах, затова дадох на Моника десет долара и я помолих да ми вземе сандвич от „Събуей“. Тя ми го донесе заедно с рестото, пуснато в плика. Исипах монетите... и го видях! — Боб взе от ръката ѝ пенито, вдигна го над главата си и се засмя.

Дарси също се засмя, после си помисли (както често се случваше напоследък): „НЕ ГО ЗАБОЛЯ!“

— Нали е луд късмет, скъпа?

— Да. Много се радвам за теб. Колкото и да беше странно (*извратено* или не), беше искрена. През годините няколко пъти беше посредничил при продажбата на монети от тази емисия и спокойно можеше да си купи поне една (или пък Дарси да му я подари за рождения му ден или за Коледа, което той строго ѝ беше забранил), но тръпката щеше да липсва. По време на разговора след запознанството им беше казал, че случайната находка е най-щастливият миг за всеки колекционер, а сега притежаваше онова, заради което през целия си живот беше преравял шепи дребни монети, върнати му като ресто. Съкровената му мечта се беше сбъднала, когато пенито с житните класове беше изпаднало от белия хартиен плик заедно с пакетирания сандвич с пуешко.

Прегърна Дарси, тя се притисна до него, после леко го отблъсна и попита:

— Какво ще правиш с монетата, Боби? Ще я запечаташ в прозрачно кубче ли?

Шегуваше се и Боб го разбра. Той натисна невидим спусък и я простреля в главата. Не беше страшно, защото не те *були*, когато те прострелят с въображаем пистолет.

Дарси продължаваше да се усмихва, но мигът на абсурдно разнежване беше отлетял и сега тя виждаше истинския облик на човека пред себе си: Потайният съпруг Ам-гъл с „безценното“.

— Знаеш какво ще направя, скъпа моя. Ще снимам пенито, ще го заключа в нашия банков сейф и ще закача снимката на стената. Какво мислиш за състоянието на находката ми?

Дарси отново разгледа монетата, вдигна глава и тъжно се усмихна:

— Искан ми се да кажа, че е идеално, обаче...

— Знам, знам и не ме е грижа. На харизан кон зъбите не се броят, но ние, хората, сме алчни. Допада ми откровеността ти, Дарс.

Откровеност ли искаш? Мисля, че пак ще убиеш.

Усмивката му помръкна. За миг Дарси се изплаши, че е прочел мислите ѝ, но тревогата ѝ беше безпричинна; намираше се от другата страна на огледалото, където и тя имаше право на свои тайни.

— Така или иначе не става въпрос за състоянието. Важна е находката: не да купиш монетата от посредник или по каталог, а да я намериш, когато най-малко очакваш.

— Точно така. — Тя се усмихна. — Ако баща ми беше тук, щеше да отвори бутилка шампанско.

— Ще се погрижа за тази малка подробност довечера. Каня те на ресторант, и то не в Ярмът. Ще отидем в „Перлата“ в Портланд. Съгласна ли си?

— О, скъпи, не знам...

Той леко я хвана за раменете както правеше винаги, когато искаше да покаже, че говори сериозно.

— О, направи ми удоволствие. Времето е необичайно топло, ще облечеш най-хубавата си лятна рокля. Докато пътувах насам, слушах по радиото прогнозата. Ще се лее шампанско, скъпа моя! Ще откажеш ли подобно предложение?

— Ами... — Дарси се поколеба, после отново се усмихна: — Май не мога да му устоя.

15.

Боб поръча не една, а две бутилки много скъпо шампанско „Мое Шандон“, и ги изпи почти сам. Наложил се Дарси да шофира обратно до дома им, а той седеше до нея и пееше с пълен глас парчето на Франк Синатра „Да ти паднат пари от небето“. Беше пиян. Не пийнал, а пиян до козирката. За пръв път от десет години Дарси го виждаше в таква състояние. Обикновено почти не близваше алкохол и когато на празненство някой го попиташе защо не пие, той цитираше реплика от уестърна на братя Коен „Непримиримите“: „Не пускам в устата си апаш, който ще ми открадне ума.“ Тази вечер беше толкова щастлив от находката си, че беше позволил умът му да бъде откраднат, и след като Дарси го видя да поръчва втората бутилка, осъзна какво ѝ предстои да направи. В ресторанта не беше сигурна, че ще ѝ стигне смелостта, но докато го слушаше как пее в колата, взе твърдо решение. Разбира се, че щеше да го направи. Сега беше Незнайната жена и знаеше, че всъщност късметът не е споходил Боб, а нея.

16.

Щом влязоха вкъщи, той остави спортното си сако на закачалката до вратата, прегърна Дарси и страстно я целуна. Дъхът му миришеше на шампанско и крем брюле. Чудесна комбинация, обаче тя знаеше, че ако събитията се развият както ги е планирала, вероятно до края на живота си няма да вкуси нито едното, нито другото. Боб докосна гърдата ѝ. Дарси леко го отблъсна. Той изглеждаше разочарован, но настроението му се оправи, когато тя каза:

— Отивам в спалнята. В хладилника има газирана вода „Перие“. Ако ми налееш в чаша и пуснеш парченце лимон, може да ти излезе късметът, господине.

Боб се усмихна — познатата и обична усмивка. Защото имаше една отдавна установена традиция, която не бяха подновили, откакто той надуши, че тайната му е разкрита (точно така, надуши, както опитен стар вълк надушва отровната стръв), и на бърза ръка се върна от Мантпилийър. Ден след ден двамата зазихдаха другото му аз, както Монрезор беше зазидал стария си приятел Фортунато^[1], и сексът в брачното легло щеше да е последният камък.

Боб тракна с токове и отдаде чест като британски офицер:

— Слушам, госпожо.

— Не се бави — прошепна тя. — Мама си иска своето.

Докато се качваше по стълбището, си каза: „*Нищо няма да излезе. Единственото, което ще постигнеш, е да загубиш живота си. Той си мисли, че е неспособен да те убие, но според мен е тъкмо обратното.*“

Което може би не беше толкова лошо. Стига преди това да не я изтезаваше, както беше сторил с другите жени. Каквото и решение да вземеше, щеше да е уместно. Не биваше до края на живота си да се вира в огледала. Вече не беше малка и не можеше да се оправдава с детинска налудничавост.

Отиде в спалнята, но не се съблече, само остави чантата си на нощното си шкафче до огледалото. Излезе, застана на горната

площадка на стълбището и се провикна:

— Идваш ли, Боби? Умирам от жажда!

— Момент, мадам, само да пусна няколко кубчета лед.

Видя го как върви по коридора — държеше пред очите си една от скъпите им кристални чаши, сякаш играеше ролята на сервитьор в някоя оперета, и леко се клатушкаше. Бавно се заизкачва по стъпалата, резенчето лимон подскачаше като шамандура в чашата. Лицето на Боб грееше от щастие, изглеждаше ведър, спокоен. За миг Дарси се разколеба, после си спомни за Хелън и Робърт Шейвърстоун и сякаш видя ужасяващата картина, видя как трупове на сина и обезобразената му изнасилена майка се носят по ледените води на реката.

— Чаша „Перие“ за дамата...

В последната секунда той разбра намерението ѝ и в очите му проблесна нещо зло, нещо примитивно. Погледът му не изразяваше само изненада, а и безпомощен гняв. В този момент тя прозря истинската му същност. Боб не обичаше никого, най-малко нея. Добротата, ласките, момчешката му усмивка, жестовете му на внимание бяха само камуфлаж. Той беше празна черупка. Под обвивката му имаше само кънтяща празнота.

Блъсна го.

Блъсна го с все сила. Боб политна назад и се затъркаля надолу по стълбището. Тя чу как ръката му се счупи. Тежката кристална чаша се разби върху едно стъпало. Боб отново се преобърна и Дарси чу звук, сякаш нещо в него се скъса. Той изкрещя от болка, отново се преобърна и се просна в антрето; счупената му ръка (натрошена на няколко места) беше изкривена под неестествен ъгъл. Главата му беше обърната така, че страната му се допираше до пода.

Дарси тичешком слезе по стълбището. В един момент се подхлъзна на кубче лед и се вкопчи в парапета, за да не падне. Застана до Боб, видя на врата му голяма буца, която изпъваше кожата до бяло, и каза:

— Не мърдай, Боб. Май си си счупил врата.

Окото му се завъртя към нея. Кръв течеше от носа му, който също беше счупен, и шуртеше от устата му.

— Блъсна ме — изфъфли той. — О, Дарси, защо ме блъсна?

— Не знам — отвърна тя и си помисли: „И двамата знаем защо.“ Заплака. Което беше съвсем нормално — Боб беше нейният съпруг и беше пострадал сериозно. — Господи, не знам. Нещо ме прихвана... извинявай. Не мърдай, ще се обадя на 911 да изпратят линейка.

Той размърда крака си:

— Слава богу, не съм парализиран. Обаче много ме боли.

— Знам, скъпи.

— Повикай линейка! Веднага!

Дарси отиде в кухнята, погледна телефона и отвори шкафа под умивалника.

— Ало? Ало? 911 ли е? — Взе кутията с полиетиленови торбички, в които прибираще печеното свинско или пилешко, останало от вечерята, и извади една. — Казвам се Дарсилен Андерсън, обаждам се от „Шугър Мил Лейн“ 24 в Ярмът! Записахте ли си?

Отвори едно чекмедже и взе кърпа за бърсане на съдове. Продължаваше да плаче. „Носът ти тече като чешма“ — казваха като деца. Хубаво беше да си поплаче, и то не само за алиби. Боб ѝ беше съпруг и беше тежко пострадал, затова сълзите ѝ напиреха. Спомни си времето, когато той още имаше буйна коса. Спомни си как той майсторски танцуваше под звуците на „Бързи крака“. Всяка година ѝ подаряваше рози за рождения ѝ ден. Никога не забравяше. Веднъж бяха отишли на почивка на Бермудите, където сутрин караха велосипеди, а следобед се любеха. Бяха съградили съвместен живот, а сега този живот беше свършил, затова сълзите ѝ напиреха. Омота около юмрука си ленената кърпа и нахлузи отгоре полиетиленовата торбичка.

— Веднага изпратете линейка! Мъжът ми падна по стълбището! Мисля, че си е счупил врата. Да! Да! Побързайте!

Върна се в коридора, като криеше зад гърба си дясната си ръка. Боб се беше опитал да се обърне по гръб, обаче не беше успял. Дарси коленичи до него.

— Не паднах — изфъфли той. — Ти ме блъсна. Защо ме блъсна?

— Може би заради малкия Шейвърстоун. — Дарси зариде още по-силно и измъкна ръка иззад гърба си. През прозрачната полиетиленова торбичка той видя как жена му стиска голямата

памучна кърпа. И разбра намерението ѝ. Може би самият той беше правил нещо подобно. Може би.

Запищя... не, по-точно заръмжа, понеже гърлото му беше пълно с кръв. Дарси пъкна в устата му юмука си, увит с пликчето. При падането Боб си беше счупил няколко зъба и тя напипа нащърбените парчета кост. За миг ѝ хрумна, че ако се забият в ръката ѝ, ще ѝ е доста трудно да обясни нараняванията.

Извади юмука си, преди Боб да го ухапе (кърпата и полиетиленовата торбичка останаха в устата му). Хвана долната му челюст, другата си ръка сложи на темето му. Плъттa му беше много топла, кръвта пулсираше под голото му теме. Дарси стисна с все сила. Боб се опита да я отблъсне, но едната му ръка беше заклещена под него, а свободната беше натрошена при падането. Краката му барабаняха по дървения под. Едната му обувка се изхлузи. В гърлото му нещо бълбукаше. Дарси запретна роклята до кръста си — ако можеше да го възседне, щеше да стисне с пръсти носа му.

Преди обаче да се опита, гърдите му започнаха да се повдигат и бълбукането премина в гъргорене; звукът ѝ напомни как когато се учеше да шофира стария шевролет на баща си, предавката загъргорваше при опитите ѝ да превключи на втора. Боб се загърчи, окото, което тя виждаше, се изцъкли. Аленочервеното му лице стана тъмнолилаво, той се отпусна на пода. Дарси зачака. Задъхваше се, лицето ѝ беше мокро от сълзи. Окото на Боб вече не се въртеше. Сигурно беше мър...

Той изведнъж се надигна и я избута встрани. Дарси забеляза, че горната половина на тялото му сякаш е изместена — изглежда, освен врата си беше счупил и гръбнака. Той раззина уста и се втренчи в жена си. До края на живота си тя нямаше да забрави погледа му... но щеше да го превъзмогне, стига сега да довършеше започнатото.

— *Дар! Аррррррр!*

Боб политна назад. Главата му се удари в пода и изпраця като счупено яйце. Дарси запълзя към него, но не го доближи, за да не се изцапа още повече. Разбира се, по роклята ѝ имаше кървави петна, което беше съвсем естествено — нали се беше опитала да му помогне — обаче не ѝ се искаше да се къпе в кръв. Седна и се втренчи в съпруга си, докато чакаше дишането ѝ да се нормализира. Очакваше го да се раздвижи, но той не помръдна. Загледа се в елегантния си ръчен

часовник „Мишел“ (винаги го носеше, когато излизаха някъде) и след пет минути допря пръсти до шията на Боб, за да провери дали има пулс. Преброи до трийсет... нищо. Притисна ухо до гърдите му, очаквайки той да се съживи и да я сграбчи. Боб не се съживи; сърцето му не биеше, животът винаги го беше напуснал. Дарси не усети задоволство (камо ли ликуване), вълнуваше я само как да довърши „работата“ си, без да допусне грешка. Да, правеше го отчасти за себе си, но най-вече заради Дони и Петра.

Изтича в кухнята — нямаше време за губене, всяка секунда беше ценна. Час по-скоро трябваше да се обади на полицията; ако разберяха, че се е забавила (например, ако кръвта на мъртвеца се беше съсирила), ченгетата щяха да се усъмнят и да ѝ зададат куп неудобни въпроси. *„В краен случай, ще им кажа, че съм припаднала — помисли си. — Дори да не ми повярват, няма как да ме опровергаят. Поне така смятам.“*

Взе от килера фенерчето, както беше сторила в нощта, когато буквално се беше спънала в тайната на Боб. Върна се при мъртвеца, който лежеше по гръб, вперил в тавана изцъклените си очи. Извади от устата му полиетиленовото пликче и внимателно го разгледа. Ако беше скъсано, щеше да възникне проблем... да, скъсано беше на две места. Освети с фенерчето устата на Боб и видя само върху езика му микроскопично парченце найлон. Хвана го с два пръста и го пусна в плика.

Стига толкова, Дарсилен. Достатъчно.

Само че не беше. Бръкна в устата на мъртвеца, разтегна едната буза, после другата. И намери парченце найлон, залепнало за венеца. Извади го и го пусна при другото. Имаше ли още? Беше ли ги погълнал? Дори да беше така, нямаше как да ги извади — оставаше ѝ надеждата да не бъдат намерени от някого (не знаеше точно кой), усъмнил се в обстоятелствата около смъртта на съпруга ѝ и наредил да се направи аутопсия...

Междувременно минутите стремглаво летяха.

Дарси забърза по коридора (без да тича) и влезе в гаража. Пропълзя под работната маса, отвори скривалището на Боб и напъха вътре окървавеното пликче заедно с хавлиената кърпа. Блъсна въртящия се дървен праг, за да скрие дупката в стената, избута пред нея кашона с каталозите, и се върна в къщата. Остави фенерчето в килера. Взе телефона, осъзна, че сълзите ѝ са секнали, и го върна

обратно на поставката. Прекоси дневната и се загледа в Боб. Помисли си за розите, които ѝ подаряваше, обаче не ѝ се доплака. „*Розите, а не патриотизмът са последното отчаяно средство на негодника*“ — каза си и с ужас осъзна, че се смее с глас. Замисли се за Дони и Петра, които обожаваха баща си, и това свърши работа. Ридаейки, се върна в кухнята, взе телефона и набра 911:

— Алоказвам се Дарсилин Андерсън спешно изпратете линейка...

— Говорете по-бавно, госпожо — прекъсна я диспечерката. — Не ви разбирам.

„*Чудесно*“ — каза си Дарси и се покашля:

— Така по-добре ли е? Разбирате ли ме?

— Да, госпожо. Само се успокойте. Поискайте да изпратим линейка, нали?

— Да. На „Шугър Мил Лейн“ 24.

— Зле ли ви е, госпожо Андерсън?

— Аз съм добре, но мъжът ми падна по стълбището. Може само да е загубил съзнание, обаче ми се струва, че е мъртъв.

Диспечерката обеща незабавно да изпрати линейка. Вероятно щеше да изпрати и патрулна кола. Както и автомобил на щатската полиция, ако такъв дежуреше в района. Дарси се надяваше второто да ѝ се размине. Върна се в антрето и седна на тапицираната пейка, но след няколко секунди стана. Мъртвецът се взираше в нея. Обвинително.

Взе от закачалката спортното му сако, наметна го и излезе пред къщата да чака линейката.

---

[1] Герои от разказа на Едгар По „Бъчвата с амонтилядо“. Разказвачът Монрезор жестоко си отмъщава на своя приятел Фортунато, задето (според твърденията му) го е обидил. Също като в разказите „Черният котарак“ и „Сърцето издайник“ авторът представя историята през погледа на убиеца. — Б.пр. ↑

17.

Полицаят, който записа показанията ѝ, беше местен и се казваше Харолд Шрусбъри. Дарси не го познаваше, но с жена му Арлин Шрусбъри бяха приятелки от кръжока по плетиво. Докато разговаряха в кухнята, парамедиците огледаха трупа на Боб и го натовариха на линейката, без да подозират, че в него се крие още един мъртвец. Мъртвец, който беше много по-опасен от експерт-счетоводителя Боб Андерсън.

— Искате ли кафе, полицаи Шрусбъри?

Той погледна треперещите ѝ ръце и каза, че с удоволствие ще направи и за двама им.

— Много ме бива в кухнята — добави.

— Арлин е пропуснала да го спомене — промърмори Дарси и крадешком надникна в бележника, който той беше оставил отворен на масата. Засега беше записал само нейното име, името на Боб, адреса и телефонния им номер. Според нея това беше добър признак.

— Да, тя предпочита да крие уменията ми. Госпожо Андерсън... Дарси... много съжалявам за загубата ви и съм убеден, че Арлин щеше да каже същото.

Тя отново се разплака. Полицаи Шрусбъри откъсна от ролката парче домакинска хартия и ѝ го подаде:

— По-здрава е от носните кърпички.

— Явно имате опит...

Той видя, че кафеварката е заредена, и я включи.

— Уви, често ми се налага да утешавам опечалени хора. — Отново седна до масата и добави: — Ще ми разкажете какво се случи? В състояние ли сте?

Дарси му разказа. Първо Боб намерил ценната монета в плика с рестото от закусвалнята и много се зарадвал. Отпразнували находката с вечеря в ресторант „Перлата“ в Портланд. Боб пил повече от обичайното и започнал да се държи като хлапак (тя не пропусна да спомене как ѝ отдал чест като британски офицер, когато го помолила

за чаша газирана вода с резенче лимон) — качил се по стълбището, носейки тържествено чашата като оперетен сервитьор, но малко преди да стъпи на площадката, се подхлъзнал. Тя не пропусна да обясни как самата тя се подхлъзнала на кубче лед, докато тичала надолу по стъпалата.

Полицай Шрусбъри си записа нещо в бележника, затвори го и я погледна:

— Идвате с мен. Облечете си палтото.

— Моля? Къде отиваме?

В затвора, разбира се. Не преминаваш „старт“, не получаваш двеста долара, отиваш право в затвора. На Боб му се беше разминало за близо дузина убийства, а тя се беше издънила само с едно (разбира се, той беше планирал престъпленията си с прецизност, типична за всеки счетоводител). Не знаеше къде е сгрешила, но несъмнено щеше да се окаже нещо елементарно, но очевидно. Полицай Шрусбъри щеше да ѝ обясни по пътя към полицейския участък. Щеше да е като в последната глава от роман на Елизабет Джордж^[1].

— У дома — отвърна той. — Ще пренощувате у нас.

Тя запелтечи:

— Не мога... не бива да ви се натрапвам...

— Напротив! — строго каза полицаят — тонът му подсказваше, че няма да приеме възраженията ѝ. — Арлин ще ме убие, ако ви оставя сама. Готова ли сте да понесете вината за смъртта ми?

Дарси си избърса сълзите и печално се усмихна:

— Не. Обаче... полицай Шрусбъри...

— Хари.

— Искам да телефонирам на децата си. Те... още не знаят. — Отново заплака, като си помисли за Дони и Петра, и избърса очите си с последното парче домакинска хартия. Кой би предположил, че човек е способен да пролее толкова много сълзи? Не беше докоснала кафето си и сега го изпи на три глътки, въпреки че още беше горещо.

— Мога да си позволя няколко извънградски разговора — заяви Хари Шрусбъри. — За малко да забравя — имате ли някакви хапчета? Успокоителни де.

— Не — прошепна Дарси. — Само амбиен.

— Арлин ще ви даде валиум. Ще го изпие по половин час, преди да телефонира на децата си. Ей-сега ще ѝ се обадя, че след

малко ще сме при нея.

— Много сте мил.

Полицаят отвори едно чекмедже, после второ и трето. Дарси едва не се задуши, когато от четвъртото той извади кърпа за бърсане на съдове и ѝ я подаде:

— По-здрава е от домакинската хартия.

— Благодаря. Много благодаря.

— Колко време бяхте женени, госпожо Андерсън?

— Двайсет и седем години.

— Цели двайсет и седем години — възхитено повтори той. — Господи! Много съжалявам.

— И аз. — Тя наведе глава и избърса сълзите си с малката хавлиена кърпа.

---

[1] Елизабет Джордж (родена на 26 февруари 1949) — американска авторка на криминални романи, в които действието се развива в Англия. — Б.пр. ↑

18.

След два дни погребяха Робърт Емъри Андерсън в гробището „Вечен покой“ в Ярмът. Дони и Петра стояха от двете страни на майка си, докато свещеникът говореше как човешкият живот е като един годишен сезон. Облаци закриваха небето, леден вятър огъваше голите клони на дърветата. Съдружниците на Боб и колегите му присъстваха на погребението. Счетоводителите с черни палта се бяха скупчили един до друг като гарвани. Сред тях нямаше жени. Дарси за пръв път забеляза тази подробност.

Очите ѝ непрекъснато се наливаха със сълзи и тя ги попиваше с носната си кърпичка; Петра не преставаше да ридае; очите на Дони бяха зачервени, лицето му беше посърнало. Беше симпатичен младеж, но косата му вече оредяваше, както се беше случило с баща му на същата възраст. *„Няма значение, стига да не напълнее като Боб — каза си Дарси. — И да не убива жени, разбира се. Слава богу, това не е наследствено... Но дали?“*

Скоро всичко щеше да свърши. Дони обясни, че ще остане само ден-два — не можел да си позволи да отсъства по-дълго от работа. Надявал се майка му да го разбере и тя отвърна, че му влиза в положението и не му се сърди. Петра каза, че ще бъде с майка си една седмица и че може да удължи престоя си, ако е необходимо. Дарси ѝ благодари (тайно се надяваше дъщеря ѝ да не се задържи повече от пет дни). Искаше да остане сама. Не за да размишлява, а отново да намери себе си. Да се махне от света зад огледалото и да се върне в своя.

Не че нещо се беше объркало — тъкмо обратното. Дори с месеци да беше планирала как да убие съпруга си, надали събитията щяха да се развият толкова благоприятно. Ако грижливо беше обмислила убийството, може би щеше да се провали, обръщайки внимание на излишни подробности. За разлика от Боб не я биваше в планирането.

Не я подложиха на разпит. Версията ѝ беше простичка, правдоподобна и почти отговаряше на истината. Най-важна беше

солидната ѝ основа — брак, продължил почти трийсет години, щастлив брак без противоречия и скандали. Кой би се усъмнил в нея?

Свещеникът помоли близките на покойния да се приближат. Те се подчиниха.

— Почивай в мир, татко. — Дони хвърли в гроба буца пръст, която тупна върху лъскавия ковчег. Дарси си помисли, че прилича на кучешка фъшкия.

— Татенце, много ще ми липсваш — проплака Петра и също хвърли шепа пръст.

Дарси беше последна. Наведе се, загреба малко пръст, пусна я в гроба. Не каза нито дума.

Свещеникът прикани присъстващите безмълвно да се помолят за покойния. Всички сведоха глави. Голите клони на дърветата тракаха под поривите на вятъра. Откъм близката магистрала долиташе тътенът на преминаващите камиони и автомобили. Дарси си помисли: *„Господи, ако Те има, нека това е краят.“*

19.

Само че не беше.

След около два месеца — новата година вече беше дошла и въпреки че небето беше кристалносиньо, студът сковаваше земята — на вратата на къщата на „Шугър Мил Лейн“ се позвъни. Дарси отвори и видя възрастен изискан мъж с черно палто и топло червено шалче. Щом я зърна, непознатият учтиво свали старомодната си мека шапка. Дълбоки бръчки бележеха лицето му („Не са само от възрастта, но и от страдания“ — помисли си Дарси), прошарената му коса беше оредяла.

— Да? — каза тя.

Непознатият бръкна в джоба си и изпусна шапката. Дарси се наведе да я вземе. Изправи се и видя, че посетителят държи черен кожен портфейл със златна значка и карта със своя снимка (на която беше много по-млад).

— Холт Рамзи от Главната прокуратура — представи се с почти извинителен тон. — Извинете за безпокойството, госпожо Андерсън. Може ли да вляза? Ще замръзнете с тази тънка рокля.

— Заповядайте. — Дарси отстъпи в страни.

Забеляза как човекът накуцва и как машинално докосва дясното си бедро, сякаш го поддържа, и в паметта ѝ изплува съвсем пресен спомен: Боб седи до нея на леглото, стиснал ледените ѝ пръсти в топлите си длани. Боб се изповядва. И злорадства. *„Искам да си мислят, че Бийди е глуповат и дори неграмотен, и успявам. Защото те са глупците. Разпитвах а ме само веднъж преди много години, и то като свидетел. Бяха изменили около две седмици, след като Би Ди уби онази Мур. Още си спомням полицая, който ме разпита — беше на пенсионна възраст и накуцваше.“* А сега същият полицай на пенсионна възраст стоеше на десетина стъпки от мястото, на което Боб беше издъхнал. След като го беше блъснала по стълбата и го беше удушила. Холт Рамзи явно не беше добре със здравето и болката в крака го измъчваше, но имаше зорки очи. Погледът му обходи антрето и отново се спря на Дарси.

— Каква е целта на посещението ви, господин Рамзи?

— Първо имам една молба, стига да не ме помислите за много нахапен: почерпете ме едно кафе, та дано се стопля. Пътувам със служебна кола и парното не работи. Разбира се, ако ви затруднявам...

— Не, никак. Обаче се питам... може ли пак да погледна картата ви?

Той ѝ подаде портфейла със значката и остави шапката си на закачалката, докато Дарси разглеждаше документа.

— Надписът „ПЕНС“ под печата... означава ли, че сте пенсиониран?

— И да, и не. — Устните му се разтегнаха в усмивка и Дарси си помисли, че зъбите му са прекалено свършени, за да не са протези. — Официално напуснах, след като навърших шейсет и осем, но през целия си живот съм работил или в щатската полиция, или в Главната прокуратура, и сега съм като стар боен кон с почетно място в конюшната. Нещо като талисман.

Според мен сте много повече.

— Дайте си палтото.

— Не, благодаря, няма да остана дълго. Щях да го закача, ако навън валеше, за да не ви накапе пода, но сняг няма, само е кучешки студ. „Прекалено е студено, за да завали“ — би казал баща ми. Мразът сковава старите ми кокали. Не ми пречеше преди петдесет години... даже преди двайсет и пет.

На път към кухнята (Дарси нарочно забави крачка, за да върви редом с неканения посетител) тя го попита на колко е години.

— През май ще навърша седемдесет и една — гордо обяви той. — Ако доживея дотогава. Винаги го казвам ей-така, за късмет. Засега заклинанието върши работа. Каква хубава кухня, госпожо Андерсън — уютна, подредена. Жена ми щеше да се възхити и да ви похвали. Бедничката, почина преди четири години. Инфаркт. Покуси я внезапно. Нямате представа колко тъгувам за нея. Вероятно както вие тъгувате за съпруга си.

Зорките му очи, леко замъглени от физическата болка, изпитателно се впериха в лицето ѝ.

Той знае. Нямам представа как е разбрал, но знае.

Дарси провери дали има кафе в кафеарката и я включи. Извади от шкафа чаши и попита:

— С какво да ви помогна, господин Рамзи? А може би трябва да се обръщам към вас с инспектор, Рамзи...

Той се засмя, после силно се закашля.

— От години никой не ме е наричал инспектор — отвърна, след като най-после си пое дъх. — Зарежете официалностите и ми казвайте Холт, ако не възразявате. Всъщност исках да си поговоря със съпруга ви, но той вече е мъртъв — отново приемете искрените ми съболезнования! — тоест мисията ми е невъзможна. Да, абсолютно невъзможна. — Поклати глава и седна до масата. Черното му палто прошумоля. Някъде в измършавялото му тяло проскърца кост. — Ще ви доверя нещичко: на старец като мен, който живее в апартамент под наем (макар и уютен), понякога му омръзва да е само в компанията на телевизора, затова си казах: „Какво пък, все пак ще прескоча с колата до Ярмът и ще си поговоря с жената на покойния. Надали ще може да отговори на повечето ми въпроси, може би изобщо ще ударя на камък, но защо да не отида? Тъкмо ще се поразнообразя.“

— И сте избрали ден, в който температурата няма да превиши минус двайсет градуса, при това пътувате с кола без парно.

— Така е, обаче съм с термобельо — свенливо отвърна неканеният гост.

— Нямате ли собствена кола, господин Рамзи?

— Имам, разбира се — промърмори той, сякаш досега не му беше хрумвало да използва личния си автомобил. — Седнете при мен, госпожо Андерсън. Не бойте се — твърде стар съм да ви ухапя.

— Чакам кафето. Всеки момент ще е готово. — Старецът я плашеше. И Боб щеше да се изплаши от него, но, разбира се, сега той беше на място, където нямаше страх. — А вие ми кажете за какво искахте да разговаряте с мъжа ми.

— Няма да повярвате, госпожо Андерсън...

— Защо не ми казвате Дарси?

— Дарси! — Той широко се усмихна. — Какво хубаво старомодно име!

— Благодаря. Искате ли сметана?

— Пия си кафето черно. Черно като мътилката в душата ми. Знаете ли от какво се е насъбрала? От преследването на убийци и всякаква друга сган. И осакатяването ми е от тях. През осемдесет и девета преследвах с патрулката един тип, който беше убил жена си и

двете си деца и се опитваше да избяга с колата си. По принцип такова престъпление е от ревност и извършителят е пиан, дрогиран или напълно превъртял. — Рамзи почука по слепоочието си с показалеца си, неимоверно изкривен от ревматизма. — Този тип обаче беше избил близките си заради застраховката. Опитал се беше да инсценира нападение в дома си. Няма да навлизам в подробности, само ще кажа, че продължих да душа около него. Цели три години. Накрая реших, че разполагам с достатъчно доказателства, за да го арестувам. Едва ли щяха да издържат в съда, но аз нямаше да го уведомя за този факт. Смятате ли, че съм постъпил правилно?

— Вероятно — измънка Дарси и побърза да налее кафе в две чаши. Реши да не си слага сметана и да го изпие много бързо, та кофеинът да изостри възприятията и ума ѝ.

— Благодаря — каза Рамзи и обгърна с длани чашата. — Много ви благодаря. Вие сте самата доброта. Горещо кафе в студен ден — какво по-хубаво? Може би горещо ябълково вино... за друго не се сещам. Докъде бях стигнал? А, да. Дуайт Шемину.

Дарси отпи втора глътка от кафето си и погледна човека срещу себе си; изведнъж ѝ се стори, че пак е омъжена — дългогодишен брак, щастлив в много отношения (но не във всички), брак — пародия на благополучието: знаеше, че истината му е известна, а той знаеше, че тя знае. Усещането беше като да застанеш пред огледало и да видиш още едно и още едно... безброй огледала, سماляващи се по пътя към безкрайността. Важно беше само какво ще направи Рамзи. Какво *може* да направи.

Той остави на масата чашата си, машинално потърка бедрото си и отново заразказва:

— Надявах се да го сплаша дотолкова, че да се издаде. На съвестта му тежаха жена му и двете им дечица, затова реших, че имам право да блъфирам. И успех. Онзи скочи в колата и отпраши по шосето, аз го подгоних. Навлязохме в гората Хейнсвил, където според песента на всяка миля има надгробен камък. На най-опасния завой катастрофирахме — той се блъсна в едно дърво, аз връхлетях върху него. Оттогава куцам и в гръбнака ми има няколко метални прешлена.

— Сигурно е било ужасно. А човека, когото сте преследвали? Какво го сполетя?

Рамзи студено се усмихна, в очите му заиграха жестоки пламъчета.

— Сполетя го смъртта, Дарси. Спести на щата парите за четирийсет години престой в „Шоушенк“.

— Вие сте същински ангел на справедливостта, господин Рамзи.

Вместо да се озадачи, той напевно зарецитира като прилежен ученик:

— „Преследвах го нощем и денем, преследвах го през годините, преследвах го през лабиринта на времето...“ И така нататък.

— В училище ли ви го преподаваха?

— Не, госпожо. Научих го в Дружеството на младите методисти. Преди сума време. Наградиха ме с Библия, която след година загубих на летния лагер. Всъщност не я загубих, а ми я откраднаха. Не вярвах, че има толкова низки хора, които да крадат библии.

— Явно има — отбеляза Дарси.

Той се засмя:

— Дарси, моля ви, наричайте ме Холт. Така ми казват всички приятели.

Приятел ли си ми? Наистина ли?

Не знаеше, но в едно беше сигурна — той никога нямаше да се сприятели с Боб.

— Само това ли стихотворение знаете наизуст? Холт?

— Навремето знаех и „Смъртта на наемника“, но сега си спомням само онези строфи, в които се казва, че домът е онова място, където те приемат, потропаш ли на вратата. Според мен е вярно, какво ще кажете?

— Съгласна съм.

Очите му — лешникови и учудващо млади — се впериха в нея. Тя си помисли, че в погледа му има нещо непристойно, като че ли си я представяше гола. Същевременно ѝ стана приятно... може би поради същата причина.

— Какво щяхте да питате мъжа ми, Холт?

— Веднъж разговарях с него, макар да не съм убеден, че ако беше жив, щеше да си спомни. Беше доста отдавна. С него бяхме много по-млади, а вие сигурно сте били още момиченце, като ви гледам каква сте хубавелка...

Дарси ледено се усмихна, сякаш казваше: „Спестете си глупавите комплименти“, и стана да си налее още кафе. Първото беше изпила почти на екс.

— Може би сте чували за серийния убиец Бийди — подхвърли той.

— Онзи, който убива жени и изпраща на полицията личните им карти ли? — Тя отново седна до масата, ръката ѝ с чашата кафе изобщо не трепваше. — Вестниците го превърнаха в сензация.

Той се прицели в нея с показалеца си (също както беше сторил Боб) и ѝ намигна:

— Именно. Мотото им е: „Реки от кръв за читателите са стръв.“ Случи се така, че поработих по този случай. Тогава още бях на работа, обаче приближавах пенсионна възраст. Славех се като човек, който понякога различава престъпленията, като души наоколо, следвайки своята... как беше думата...

— Интуиция?

Рамзи отново насочи към нея въображаемия пистолет. Отново ѝ намигна. Сякаш споделяха някаква интимна тайна.

— Разрешиха ми да работя сам: старият къпов Холт показва на хората своите снимки, задава своите въпроси и... сецате се... души като хрътка. Открай време имам нюх за тези неща, Дарси, и още не съм го загубил. Беше през есента на 1997, малко след убийството на Стейси Мур. Името ѝ познато ли ви е?

— Май не съм го чувала.

— Ще си го спомните, ако видите снимките от местопрестъплението. Колко ли е страдала горката жена! Убийството беше извършено с изключителна жестокост. Разбира се, след като беше спрял за повече от петнайсет години, извергът, подвизаващ се под името Бийди, сигурно беше събрал доста пара в котела си, който най-сетне експлодира. Стейси Мур беше жертва на експлозията.

Така или иначе тогавашният главен прокурор ми възложи разследването. „Нека и старият Холт се пробва — каза на другите. — Така и така не върши нищо, поне да не ни се мотае в краката.“ Още тогава ме наричаха стария Холт. Сигурно заради накуцването. Разпитах приятелите и роднините на Стейси, съседите и колегите ѝ в Уотървил. Разговарях с всички надълго и нашироко. Тя беше работила като сервитьорка в ресторант „Сънисайд“. Заведението се посещава от

много шофьори на камиони, понеже магистралата е наблизно, но аз се интересувах от редовните клиенти. Мъжете, които са били редовни клиенти на Стейси.

— Логично — промърмори Дарси.

— Научих, че някакъв представителен и добре облечен мъж на около четирийсет и пет години се появявал през три-четири седмици и винаги сядал в сепарето, обслужвано от нея. Май не бива да ви го казвам, понеже се оказа, че този човек е съпругът ви — нали знаете: за мъртвите или добро, или нищо, но след като и двамата вече не са между живите, това правило не важи, ако следите мисълта ми... — Рамзи не довърши изречението, сякаш изгуби нишката на мисълта си.

— Май съвсем се оплетохте. — Дарси неволно се усмихна и се запита дали целта му не е била да я разсмее. Нямаше представа. — Престанете да увъртате и говорете направо, вече съм голямо момиче. Флиртувала ли е с него? Това ли е прегрешението му? Едва ли е първата сервитьорка, флиртуваща със случаен пътник, дори той да носи венчална халка.

— Чакайте, още не сте чули всичко. Според колежките на Стейси — разбира се, имам известни резерви относно показанията им, понеже всички я обичаха и скърбяха за нея — *онзи човек* флиртувал с нея, а не обратното. Казаха още, че тя не го харесвала. Твърдяла, че тръпки я побиват от него.

— Невъзможно е човекът, когото описвате, да е бил съпругът ми. — (Спомни си как версията на Боб коренно се различаваше от показанията на колежките на Стейси Мур.)

— Съжалявам, но е възможно. Жените обикновено не знаят какво правят мъжленцата им, когато са в командировка. Така или иначе от едната сервитьорка научих, че онзи човек е карал джип „Тойота“. Попитах я дали е сигурна, а тя отговори, че има същата кола. И знаете ли какво? Неколцина съседни на семейство Мур бяха забелязали наблизно джип „Тойота“ малко преди убийството на жената. Всъщност само един ден преди убийството.

— Но и не на самия ден.

— Да, обаче ловък престъпник като Бийди не би допуснал да го спипат на местопрестъплението. Нали така?

— Вероятно.

— Вече имах описанието на онзи човек и се захванах да разпитам всички в квартала около ресторанта. И без това нямах друга работа. Бъхтих се цяла седмица и получих само мехури на стъпалата и няколко чаши безплатно кафе — същинска помия, не хубаво като вашето, Дарси. Отчаях се и бях готов да се откажа. Тъкмо тогава случайно видях в центъра на града нумизматичния магазин „Майкълсън“. Чували ли сте за него?

— Разбира се. Мъжът ми беше нумизмат, а „Майкълсън“ беше сред най-престижните в целия щат. Вече го няма. Старият Майкълсън почина и синът му затвори магазина.

— Даааа. Както се казва в песента, накрая времето ти отнема всичко: зрението, бодрата стъпка и даже шибания ум, да ме прощавате за цинизма, мадам. Но по времето, за което говоря, Джордж Майкълсън още беше жив...

— На крак, свеж като кукуряк — промърмори Дарси.

Холт Рамзи се усмихна:

— Добре го казахте. Та той позна мъжа ви по моето описание. „Мисля, че става дума за Боб Андерсън“ — каза ми. И знаете ли какво? Боб Андерсън бил с джип „Тойота“...

— Продаде го преди доста време — прекъсна го Дарси. — Замени го с...

— Шевролет „Събърбан“, нали така?

— Да. — Тя скръсти ръце и спокойно го изгледа. Почти бяха стигнали до същината. Оставаше само въпросът от кой партньор в брачния съюз на Андерсънови се интересува възрастният човек с пронизателните очи.

— Още ли е в гаража ви?

— Не. Продадох го месец след смъртта на съпруга си. Чрез „Обявите на чичо Хенри“. Купиха го веднага. Страхувах се, че няма да го продам, защото беше навъртял доста километри и заради сегашната висока цена на бензина, но се оказа, че напразно съм се притеснявала. Разбира се, продадох го на безценица.

Два дни преди новият собственик да дойде за шевролета, тя педантично го беше претърсила, като не пропусна да повдигне и мокета в багажника. Не откри нищо, обаче плати петдесет долара да измият колата отвън (макар да не я беше грижа дали каросерията изглежда добре) и да я почистят с пара отвътре (на това вече държеше).

— Даааа, добрият стар „Чичо Хенри“. И на мен помогна да продам форда на покойната си съпруга.

— Господин Рамзи...

— Холт.

— Холт, идентифицирахте ли съпруга ми като човека, който е флиртувал със Стейси Мур?

— При разговора ни господин Андерсън призна, че от време на време посещава ресторант „Сънисайд“ — призна, без да го притискам, но отрече да е флиртувал с която и да е сервитьорка. Заяви, че не забелязвал кой го обслужва, защото винаги бил зает да преглежда някакви документи. Само че когато показах на момичетата снимката от шофьорската му книжка, те веднага го познаха.

— Мъжът ми знаеше ли за... вашия интерес към него?

— Не. Мислеше ме за изкуфял къпчо, който търси случаен свидетел. Никой не се страхува от старец като мен.

Аз умирам от страх.

— Това не е сериозно доказателство — заяви тя. — В случай, че решите да повдигнете обвинение.

— Абсолютно сте права. — Той се засмя, но погледът му остана леден. — Ако имах солидни доказателства, с господин Андерсън нямаше да разговаряме в неговия кабинет, Дарси. Щях да го разпитам в моя кабинет, откъдето не можете да си тръгнете, докато не ви разреша. Или докато адвокатът ви не плати гаранцията.

— Може би е време да се „откажете от танците“, Холт.

— Да, права сте. Напоследък всяка стъпка ми причинява адска болка. Проклет да е онзи Дуайт! Нямам намерение да ви губя времето, затова ще побързам. Успях да установя, че джип „Тойота“ е бил забелязан на мястото или близо до мястото на извършване на две от предишните убийства, които се причисляват към „първия цикъл“ на Бийди. Цветът обаче бил различен. Само че аз научих, че през седемдесетте мъжът ви е притежавал друг джип от същата марка.

— Вярно е. Харесваше го, затова си купи нов модел.

— Да, типично мъжка постъпка. Пък и джиповете са популярни в области, където шест месеца в годината вали сняг. След убийството на Стейси Мур обаче и след като го разпитах, мъжът ви смени тойотата с шевролет „Събърбан“.

— Не веднага — усмихна се тя. — Продаде джипа много след две хилядната година.

— Знам. През 2004, малко преди Андрея Хъникът да бъде убита в Нашуа. Синьо-сив събърбан, произведен през 2002. Месец преди трагичната смърт на госпожа Хъникът съседите често виждали същия шевролет близо до дома ѝ. Най-странното е друго. — Той се приведе към Дарси. — Един свидетел потвърди, че събърбанът бил с регистрационен номер от Върмонт, а една бабка от онези, чието единствено разнообразие е от сутрин до вечер да стоят на прозореца и да дебнат какво става в квартала, се закле, че шевролетът, който е видяла, е бил с нюйоркска регистрация.

— Колата на Боб беше регистрирана в Мейн — заяви Дарси. — Предполагам, че ви е известно.

— Разбира се, разбира се, обаче табелките с номерата може да се откраднат от друг автомобил.

— Ами убийствата на майката и сина Шейвърстоун, Холт? Забелязали ли са синьо-сив шевролет „Събърбан“ в квартала на Хелън Шейвърстоун?

— Забелязвам, че сте отлично запозната с престъпленията на Бийди, макар отначало да твърдахте точно обратното.

— Отговорете на въпроса ми.

— Не — призна Рамзи. — Обаче такъв автомобил е бил видян близо до реката в Еймсбъри, където са били изхвърлени трупове. — Отново се усмихна и впери в Дарси ледените си очи. — Изхвърлени като боклук.

Тя въздъхна:

— Знам.

— Никой в Еймсбъри не беше забелязал регистрационните номера на шевролета, но съм готов да се обзаложа, че са били я от Масачузетс, я от Пенсилвания. Само не и от Мейн. — Той пак се приведе над масата. — Бийди ни изпращаше писъмца заедно с документите на жертвите. Предизвикваше ни да го заловим. Може би тайно се е надявал това да се случи.

— Може би — промълви Дарси, макар да се съмняваше.

— Бележките бяха написани с печатни букви. Повечето хора си въобразяват, че така почеркът им не може да се идентифицира, но грешат. Да ви се намират документи на съпруга ви?

— Онези, които фирмата му не изиска, бяха унищожени. Убедена съм обаче, че съдружниците му пазят копия. Счетоводителите не изхвърлят нищо.

Рамзи поклати глава:

— Да, обаче ще ми поискат заповед от съда, а нито един съдия няма да ми я даде без солидни доказателства. Каквито нямам. Разполагам със списък на съвпадения — макар че според мен изобщо не са съвпадения, и няколко... как да се изразя... сходства, които няма да минат за косвени доказателства. Затова съм тук, Дарси. Боях се, че веднага ще ме изхвърлите като мръсно псе, но вие сте много мила с мен.

Тя не продума.

Рамзи се приведе още повече и почти се преви над масата. Приличаше на граблива птица. Само че зад студенината в погледа му се криеше нещо. Може би състрадание. Тя се надяваше да е така.

— Дарси, вашият мъж ли беше Бийди?

Хрумна ѝ, че може би разговорът се записва — напълно беше възможно. Вместо да отговори, вдигна ръка с дланта към него.

— Много дълго не сте знаели, така ли?

Тя не продума. Само го погледна. Надникна в душата му, както надникваш в душите на хора, които познаваш много добре. Обаче трябва да внимаваш, понеже невинаги онова, което виждаш, отговаря на истината. Едва сега го беше осъзнала.

— После сте разбрали. Вероятно съвсем случайно. Така ли беше?

— Искате ли още кафе, Холт?

— Половин чаша. — Той се облегна назад и скръсти ръце на хилавите си гърди. — Ако пия повече, че получа киселини, а сутринта забравих да пия зантак.

— В аптечката май има прилосек. Боб го вземаше. Да ви донеса ли?

— Не бих взел нищо негово дори да умирам от болка!

— Добре. — Тя му наля още малко кафе.

— Извинете. Понякога емоциите вземат връх и си изпускам нервите. Онези жени... онези десет жени... и момчето, невинното момченце. Един млад живот, прекършен в зародиш. Ужасно е.

— Да. — Тя му подаде чашата. Забеляза как трепери ръката му и си помисли, че вероятно това е последното му разследване, колкото и да е умен... а неговият ум беше остър като бръснач.

— Жена, която след дългогодишен брак открива какъв е съпругът ѝ, все едно попада в капан.

— Да, вероятно.

— Кой би повярвал, че е живяла с този човек години наред и не е знаела? Мисля си, че положението ѝ ще е като на онази птичка, дето живее в устата на крокодила.

— Казват, че крокодилът ѝ позволява да живее там, понеже тя му чисти зъбите. — Дарси сви палеца и показалеца си и показва как птичката кълве. — Може би не отговаря на истината... но е истина, че винаги водех Боб на зъболекар. Ако не го закарах, той уж случайно забравяше, че си е записал час. Не понасяше болка. — Тя неочаквано се просълзи и побърза да избърше очи с опакото на дланта си. Този човек нямаше да прояви състрадание към сълзи, пролети за Боб Андерсън.

А може би грешеше. Той се усмихваше и кимаше.

— Ами децата? Ще са съкрушени, когато разберат, че баща им е бил сериен убиец и е изтезавал жертвите си. Последният удар ще е, когато обвинят майка им, че го е прикривала. Дори му е помагала, както Майра Хиндли е съдействала на Иън Брейди.^[1] Чували ли сте за тях?

— Не.

— Няма значение. Обаче си задайте въпроса какво би сторила жена, попаднала в такъв капан.

— Как бихте постъпили *вие*, Холт?

— Не знам. Моето положение е малко по-различно. Може да съм дърт досадник, но имам дълг към близките на убитите жени. Те заслужават да узнаят истината.

— Несъмнено... обаче каква е ползата?

— Знаете ли, че пенисът на Робърт Шейвърстоун е бил отхапан?

Не знаеше. Разбира се, че не знаеше. Стисна клепачи и усети как сълзите ѝ се процеждат през тях. „*Не го е заболяло, а? Мръсник такъв!*“ — помисли си и ако в този момент Боб се беше появил пред нея и я беше помолил за милост, отново щеше да го убие.

— Баща му знае — промълви Рамзи. — И ще страда до края на живота си. Мисълта няма да му дава нито миг покой.

— Много ми е мъчно! — прошепна тя. — Много, много ми е мъчно!

Рамзи се пресегна и хвана дланта ѝ:

— Не исках да ви разстройвам.

Дарси отблъсна ръката му:

— Напротив! Тъкмо това целяхте! Но мислите ли, че и аз не съм страдала? Мислите ли, че не съм била на границата на лудостта, вие... вие... нахален дъртак такъв?

Той се усмихна и белите му изкуствени зъби проблеснаха.

— Не. Изобщо не го мисля. Разбрах го още щом отворихте вратата. — Замълча, после добави, като натъртваше на всяка дума: — Разбрах всичко.

— А сега какво?

Рамзи стана, леко се олюля, но бързо си възвърна равновесието.

— Сега виждам една смела жена, на която не бива да се пречи да си върши домакинската работа. Нито да продължи да живее нормално.

Дарси също стана.

— А близките на жертвите? Онези, които заслужават да узнаят истината? — Не ѝ се искаше да продължи. Но беше длъжна. Този човек се беше преборил с болката — с нетърпимата болка — за да дойде чак дотук, а сега ѝ подаряваше свободата. Поне така ѝ се струваше. — Бащата на Робърт Шейвърстоун?

— Момчето е мъртво, баща му е с единия крак в гроба — отвърна Рамзи, бавно и внимателно подбирайки думите си. Тонът му беше познат на Дарси. Така говореше Боб, когато знаеше, че клиент на фирмата ще бъде санкциониран от данъчните и ще му създава неприятности. — Старият Шейвърстоун се налива с уиски от сутрин до вечер. Ще се промени ли животът му, ако научи, че убиецът на сина му... човекът, изтезавал сина му, е мъртъв? Съмнявам се. Ще се съживят ли жертвите? Няма. Сега убиецът гори ли в огньовете на ада заради престъпленията си, раните му ще кървят ли до края на вечността? Така пише в Библията, по-точно в Стария завет. И тъй като нашите закони се основават на Светото писание, аз съм склонен да му вярвам. Благодаря за кафето. На връщане ще спирам на всяка отбивка

оттук до Огъста, за да ползвам тоалетната, но си заслужаваше. Правите чудесно кафе.

Докато го изпращаше, Дарси осъзна, че за пръв път, откакто се спъна в кашона с каталозите, се е върнала в своя свят *пред* огледалото. Радваше се, че Боб е бил на косъм да го заловят. Че не е бил чак толкова умен, както си въобразяваше.

— Благодаря за посещението — каза, след като Рамзи си сложи шапката. Широко отвори вратата. Студът не я плашеше — напротив, беше й приятно да усеща ледения полъх на вятъра върху пламналото си лице. — Ще се видим ли отново?

— Не. Другата седмица наистина напускам службата. Този път завинаги. Заминавам за Флорида, но ако се вярва на лекаря ми, няма дълго да се радвам на слънчицето.

— Много съжа...

Той внезапно пристъпи към нея и я прегърна. Клъощавите му ръце бяха невероятно силни. Дарси се стресна, но не се изплаши. Рамзи се приведе и й прошепна:

— Хубаво си направила.

После я целуна по страната.

---

[1] Британците Йън Брейди и Майра Хиндли си набелязвали млади жертви, които изнасилвали, осакатявали и след това заравяли в мочурищата. Смята се, че са убили около 6 деца и младежи. През май 1966 той получава доживотна присъда и след повече от 40 години е все още в затвора; от ноември 1985 г. е преместен в психиатрична клиника. Почти сигурно е, че Брейди никога няма да излезе на свобода въпреки опитите си за самоубийство чрез гладни стачки. Хиндли също получава доживотна присъда и макар да се опитва да докаже, че се е поправила, британското правителство отхвърля молбите ѝ за предсрочно освобождаване. Тя умира в болницата на 60-годишна възраст. — Б.пр. ↑

20.

Рамзи тръгна по градинската пътека; вървеше бавно, за да не се подхлъзне на леда. „Би трябвало да носи бастун“ — помисли си Дарси. Повика го, когато той вече се приближаваше към колата си. Старецът се обърна и повдигна бухлатите си вежди.

— В гимназията мъжът ми е имал приятел, който е загинал, блъснат от камион.

— Така ли? — От устата на Рамзи излезе бяло облаче пара.

— Да. Ако искате, поинтересувайте се какво се е случило. Било е голяма трагедия, макар че според съпруга ми момчето не е било цвете за мирисане.

— Наистина ли?

— Да. В ума му са се въртели много опасни мисли. Името му било Брайън Делахант, обаче Боб му казал Би Ди.

Рамзи се позамисли, после кимна:

— Заинтригувахте ме. Може да се поровя в интернет за подробностите. А може и да не го направя — било е много, много отдавна. Благодаря за кафето.

— Благодаря, че наминахте да си поговорим.

Дарси остана на верандата, докато колата на Рамзи се скри от погледа ѝ (той шофираше с увереността на много по-млад човек, вероятно защото зрението му още беше наред), и едва тогава влезе обратно въщи. Чувстваше се подмладена, от плещите ѝ сякаш беше паднало тежко бреме. Застана пред огледалото в антрето. Видя само собственото си отражение и това беше чудесно.

ПОСЛЕСЛОВ

Новелите в този сборник са откровени, безкомпромисни, непреклонни. Може би на моменти ще ви е трудно да ги четете. Ако е така, знайте, че докато ги пишех, на моменти също ми беше трудно. Често ме разпитват за творбите ми, затова съм се изхитрил да заобикалям темата, като пускам шегички и разказвам забавни случки от живота си (в никакъв случай не ги приемайте за чиста монета; никога не вярвайте на онова, което романистът казва за себе си). Така отклонявам неудобните въпроси, постъпвайки много по-дипломатично от всеки свой предтеча янки, който би срязал любопитния нахал: *„Не ти влиза в работата, друже!“* Да, шегувам се, но всъщност гледам много сериозно на професията си, и то още от крехката си осемнайсета година, когато написах първия си роман *„Дългата разходка“*.

Не уважавам писателите, които си вършат работата през пръсти, и не понасям критиците, които твърдят, че разказът е изчерпан и замиращ литературен жанр. Разказът нито е изчерпан, нито е някаква словесна еквилибристика. Новелата или разказът са начин да осмислим живота си и ужасяващия свят, с който се сблъскваме. Да си отговорим на въпроса: *„Как е възможно да се случват такива неща?“* Да разберем, че понякога — невинаги, но понякога — за всичко си има *причина*.

От самото начало — още преди един младеж, който сега ми се струва почти непознат, да започне да пише *„Дългата разходка“* в спалнята на гимназиалното общежитие — разбрах, че най-добрите литературни произведения са едновременно стимулиращи и агресивни. Навират ти се в очите. Понякога ти крещат. Нямам нищо против *„интелектуалната“* литература, в която, общо взето, необикновените герои попадат в обикновени ситуации, но като читател и писател проявявам много по-голям интерес към обикновените хора, попаднали в необикновени ситуации. Желанието ми е да предизвикам у читателите емоционална и дори физическа реакция. Не си поставям за цел да ги накарам да мислят, *докато четат*. Подчертах с курсив

последните две думи, защото ако сюжетът е интересен и героите са умело описани, разсъжденията ще изместят емоциите, след като човек дочете книгата и я остави настрана (понякога с облекчение). Помня как на около тринайсет години прочетох „1984“ от Джордж Оруел; изпитвайки изумление, гняв и възмущение, жадно поглъщах страница след страница и не оставих книгата, докато не стигнах до края. Какво лошо има в това? Особено след като и до ден-днешен се сещам за този роман, когато някой политик (мисълта ми е за Сара Пейлин и нейните безкрайни изцепки) успее да убеди обществеността, че бялото е черно или обратното.

И още нещо, в което вярвам: ако отивате на някое тъмно и страшно място (като фермата на Уилфред Джеймс в Небраска от разказа „1922“), непременно си носете фенерче и с него осветявайте навсякъде. Ако не искате да видите нещо, защо изобщо влизате в мрака? Великият натуралистичен писател Франк Норис открай време е мой литературен идол и още преди четирийсет години запомних една негова фраза: „Никога не се огънах, не свалих шапка пред Модата и не просих милостиня. Бога ми, казвах им истината.“

— Ама Стиви — ще кажете, — ти си получавал тлъсти хонорари, а не милостиня; колкото до истината... тя е непостоянна величина, нали така?

Не отричам, че спечелих много пари от произведенията си, но парите бяха само страничен ефект, никога цел. Да се пише за пари е безсмислено и тъпо. И да, истината е въпрос на гледна точка. В литературата обаче единствената задача на автора е да потърси истината, скрита в сърцето му. Тя невинаги е истината на читателя или на критика, но всичко ще е наред, докато е истината на твореца, докато той (или тя) не се огъне пред Модата и не започне да проси милостиня. Изпитвам само презрение към писатели, които лъжат съвсем съзнателно или поставят героите си в откровено невъзможни ситуации. Слабите литературни произведения се характеризират не само със скапан синтаксис и липса на проникновеност; най-характерното за тях е инатът на автора да не разказва за ежедневието на хората, да не приеме факта, че например убийците понякога помагат на старици да прекосят улицата.

В „Зъл мрак, угаснали звезди“ се постарях да опиша какво биха сторили хора, попаднали в критично положение. За героите в новелите

има известна надежда, но те съзнават, че дори най-съкровените надежди (и най-съкровените мечти за събратята ни и за обществото, в което живеем) не се сбъдват понякога. Всъщност доста често. Мисля, че те ни внушават още нещо: че мерило за великодушното и храбростта не е успехът, а старанието да постъпиш справедливо... и когато се провалим или съзнателно обърнем гръб на предизвикателството, настъпва кошмарът.

Идеята за „1922“ ми хрумна, след като прочетох документалната книга „Смъртта дебне в Уисконсин“ от Майкъл Леси, в която бях поместени фотографии от градчето Блек Ривър Фолс. Бях поразен от затътеността на този край и от суровите отчаяни лица на повечето хора на снимките. Искаше ми се (надявам се, че съм успял) да пресъздам в новелата тъкмо това усещане.

През 2007 пътувах по магистрала 84 за среща с почитатели в Западен Масачузетс и спрях на една бензиностанция, за да се подкрепя със здравословна закуска а ла Стиви Кинг: газирана вода и шоколадово десертче. На излизане от магазинчето видях жена, която стоеше до колата си и показваше спуканата гума на някакъв шофьор на тежкотоварен камион. Мъжаката се усмихна и слезе от кабината.

— Трябва ли ви помощ? — попитах я.

— Не, не, аз ще ѝ услужа — обяви камионджията.

Сигурен съм, че жената получи качествено обслужване. Аз получих десертче „Трима мускетари“ и идея за разказа „Големият шофьор“.

В Бангор, където живея, Хамънд Стрийт продължава в шосе, което заобикаля аерогарата. Всеки ден ходя пеш минимум пет-шест километра и когато съм в града, често минавам оттам. Край оградата на летището има широка отъпкана пътека, на която амбулантни търговци разполагат сергиите си. Любимият ми продавач е известен сред местните като Човека-топка и винаги се появява през пролетта. Затопли ли се времето, той отива на общинското игрище за голф и събира стотици топки, които са били затрупани под снега. Изхвърля съвсем негодните, а другите продава на шосето (на предното стъкло на колата му са наредени топки за голф — много симпатична реклама). Веднъж, докато го наблюдавах, ми хрумна идеята за „Честна сделка“. Разбира се, действието се развива в Дери, където се подвизаваше

покойният клоун Пениуайз (никой не скърби за него), понеже Дери всъщност е Бангор, представящ се под друго име.

Сюжетът за последната новела ми хрумна, след като прочетох дописка за Денис Рейдър, печално известния престъпник, който завързвал, изтезавал и убивал жертвите си, отнемайки живота на десет души — осем жени и две деца, в разстояние на шестнайсет години. В гювечето случаи изпращал на полицията или личните документи, или парченца от дрехите на жертвите. Бракът му с Пола Рейдър беше продължил трийсет и четири години и местните хора отказваха да й повярват, че не е знаела какво върши мъжът ѝ. Аз ѝ повярвах и написах тази новела, за да изследвам какво може да се случи, ако съпругата внезапно научи за ужасяващото хоби на мъжа си. Също и за да изследвам идеята, че е невъзможно напълно да опознаем някого, дори най-любимите си хора.

Стига толкова. Прекалено дълго се задържахме в подземния мрак. Горестно чака напълно различен свят. Хвани ръката ми, Верни читателю, и аз на драго сърце ще те поведем обратно към светлината. С радост отивам там, понеже вярвам, че доброто е вродено у повечето хора. Знаем, че е вродено в мен.

За *теб* обаче не съм съвсем сигурен.

Бангор, Мейн
Декември 2009

Издание:

Стивън Кинг. Зъл мрак, угаснали звезди

Американска. Първо издание

Превод: Весела Прошкова, Адриан Лазаровски, Павел Боянов,
Даня Доганова

Редактор: Лилия Анастасова

Дизайн на корицата: Димитър Стоянов — ДИМО

ИК „Плеяда“, София, 2011 г.

ISBN: 978-954-409-316-7

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.